Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Paludan-Müller, Frederik.
Titel | Title:	Adam Homo : et Digt.
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	3. Udgave.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : C. Reitzel, 1857
Fysiske størrelse | Physical extent:	2 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

59, - 386.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1 1 53 0 8 08025 1

+ REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

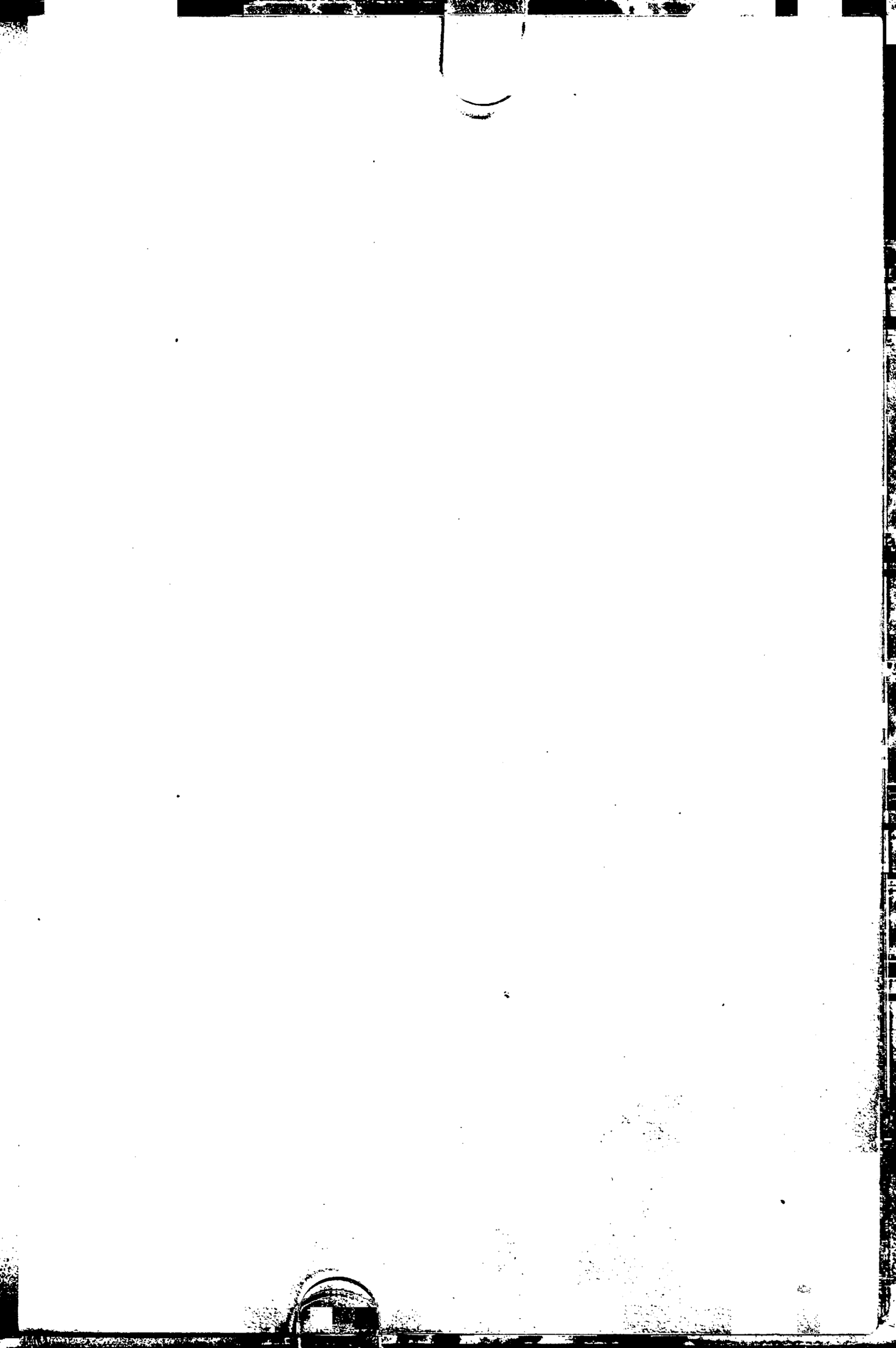

Adam Homo,

et Digt

af

Frederik Paludan-Müller.

Tredie Udgave.

Første Deel.

Kjøbenhavn.

Forlagt af C. A. Reitzels Bo og Arvinger.

1857.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Trykt i Bianco Lunos Bogtrykkeri
ved F. S. Muhle.

Indhold af første Deel.

	Side.
Prolog	3.
Første Sang	10.
Anden Sang	41.
Tredie Sang	90.
Fjerde Sang	147.
Femte Sang	193.
Sjette Sang	249.
Syvende Sang	314.

Adam Homo.

Forſte Deel.

Prolog.

De gamle Tider ere længst forsvundne,
Da Bardens Harpe lød til Skjoldeklang,
Da han begeistred Helte ved sin Sang
Og trøstede med den de Overvundne.
De gamle Kæmpers Aander ligge bundne
Og vækkes ikke op for anden Gang:
Den, som i Sang om Kæmper nu fortæller,
Ny Viin paa gamle Læderflasker helder.

Saa er og svundne nu de gyldne Tider,
Da Digteren i Ridderborgen sad,
Hvor han, mens Diet rundt blandt Damer glider,
Om Ridder Lancelot og Roland qvad.
Hvor fulgtes dengang Helt og Digter ad!
Hvor gjorde da de lyst til alle Sider!
Men Riddertiden — ak! den var poetisk;
Vor Tid er idethøieste æsthetisk.

Enhver sig selv er nærmest, Ordet lyder,
Et Ord som godt paa Tider passe kan:
De Toner staae os allerbedst dog an,
Hvis Efterklang vort eget Hjerte tyder.
Derfor sig andre Baner Musen bryder
I Poesiens grændseløse Land,
Derfor i Former, som til Tiden svare,
Vil nu sin Verden hun os aabenbare.

Og da paa Sligt nu hver Poet er viis,
Lang Tid holdt fangen af det Illusoriske,
Saa seer man meer og meer det blot Historiske
At synke qua poetisk Stof i Priis.
Af Digtekonstens lyse Paradiis
De nøgne Facta, om endog notoriske,
De blotte Helte med de bare Struber,
Forjages af de critiske Cheruber.

Fra Scylla i Charybdis dog man falder —
Fra Dynen ned i Halmen, man i Nord
Slig Falden i Charybdis ogsaa kalder;
En gammel Sandhed har et gammelt Ord.
Den, som ei før det troede, vist det troer
Ved Synet af en reent prosaisk Alder,
Sat nøgen ind i Genremalerier,
Som daglig for Noveller ud man gi'er.

Men Billederne glæde; Hoben aner,
At den paa Prent gaaer her sig selv forbi;
Og Faa kun føle det Forkeerte i
At faae for Junos Paafugl simple Haner,
For Amors Lund kun et Drangeri,
Og Gadegæs for Aphrodites Svaner.
Hvad gjør man da? og hvilke Bud og Pligter
Kan stilles op som Love for en Digter?

Ti Bud fik Joderne — det var for mange;
Thi har ei heller Joderne dem holdt.
Vi Christne fik kun to, som blot forlange,
At Hjertet i vor Bryst ei bliver koldt.
Men dette Tal endnu dog gjør os bange,
Og har Alverden Bryderi forvoldt;
Thi reduceerte man fra fordums Dage
De ti og to til eet: Søg at behage!

I dette Bud Alverden sammenstemmer,
Det staaer med gylden Skrift paa Hvermands Port;
Den vise Fader til sit Barn det gjemmer,
At Barnet blive kan til noget Stort.
Behag, min Søn! saa er din Lykke gjort —
Og Sønnen ei letsindig Ordet glemmer;
Han voxer op og la'er sig Skægget rage,
Gaaer saa i Verden ud, for at behage.

Og som han gaaer, han seer, at Barndomslæren
Var ikke loiet Viisdom eller Tant:
Som Ringen af en kostbar Diamant,
Saa laaner deraf Lys den hele Væren.
Behage vil Tartuffen som Hetæren,
Som Narren Helten, der en Krone vandt,
Som Sangerinden, der paa Scenen galer,
Selv Præsten, naar med Salvelse han taler.

Behage vil de Gamle som de Unge,
Behage hvordan Pokker saa det gaaer,
Thi dertil intet Middel man forsmaaer:
A vil behage ved sin skarpe Tunge,
B ved sit blode Hjertes aabne Saar,
C ved sin syge Lever eller Lunge,
Naar smægtende han staaer med blegnet Kind,
Og hoster sig i Damehjerter ind.

I dette Ord: behag! er altsaa Svaret
Paa hvad der nys mig gjorde Hovedbrud;
Thi hvad for hele Verden er et Bud,
For det er Digteren ei heller sparet.
Men hvem behage? det blev ikke klaret:
Sig selv, sin Næste, eller og sin Gud?
Det store Spørgsmaal jeg at lose vover,
Idet jeg ikke hugger Knuden over.

Jeg vælger mig et Stof af Hverdagssnit,
Hvis Farve spiller i det Nationale;
Thi Helten, dansk i Sind og Skind og Tale,
Skal sig i Hverdagslivet røre frit.
Han holdes borte fra det Ideale,
Han uromantisk gaaer i Prosaskridt,
Han prøver Alt, men vælger ei det Bedste:
En saadan Helt behage maa min Næste.

Dog, mens sin egen Sø jeg la'er ham seile,
Og la'er ham blive gammel, blive graa,
Skal dog tilsidst et Tankebilled speile
Sig i hans Liv og frem af Digtet gaae.
Maa jeg kun dette Maal ei her forfeile,
Saa Tankens Sandhed kan sin Prøve staae:
Da haaber jeg — om ei at tækkes Brimlen —
Ved Værkets Hensigt at behage Himlen.

Endnu mit eget Bifald staaer tilbage,
Som man bør troe, erhverves ei saa nemt.
For det at opnaae og mig selv behage
I Stoffet, af Naturen ubegvemt,
Vil jeg min Digtning mest paa Breden tage,
I Haab, at derved Længden bliver glemt;
Og alt som Pennen fort med Helten glider,
En Smule see mig om til alle Sider. —

Og her Prologen nu jeg ſlutte kunde,
Thi Planens Armod troer jeg ligger klar,
Saa Ingen ſige ſkal, der lovet var,
Hvad Værket ſelv dog holder ingenlunde.
Hvis man for denne Fattigdom vil Grunde,
I Tiden og i Autor man dem har;
Men hvis til Autor man ſig ene holder,
Da ſvarer han igjen: min Tid det volder!

Jeg kunde ſlutte; men naar man begynder,
Saa falder det, at ende, ei ſaa let.
Tænk paa den Unge, ſom endnu ei træt
Sig frem paa Livets lange Bane ſkynder,
Og ſee, om ſtrax af Livet han blev mæt;
Tænk ſelv (hvis her det paſſer) paa en Synder,
Til hvem Samvittigheden raaber: ſtop!
Og ſee, om ſtrax Patronen holder op.

Enhver Begyndelſe, hvor rig og fuld,
Som havde Herligheden ingen Ende!
Betragt blot Morgenrødens Hav af Guld,
Som vilde Himlen al ſin Rigdom ſende;
See Vaarens Blomſtermyl af Jordens Muld,
See Barnet, naar førſt Bogſtav det kan kjende,
See Kjærlighedens førſte Diekaſt,
Der til Secundet binder Evigheden faſt —

Og anderledes ei det gaaer en Sanger,
Naar Digtets Spire fødes i hans Bryst;
Han hører forud hver en Fremtidsrøst,
Der gjennem ham at yttre sig forlanger:
Haab, Elskov, Fryd og Veemod, Spot og Anger,
Den bittre Sorg med samt den søde Lyst,
Alt griber forud i hans Hjertes Strenge,
Saa disse tone stærkt og zittre længe.

Første Sang.

Paa Jyllands Kyst, ei langt fra Byen Veile,
(Der for det jydske Paradiis har Ord)
Paa Bredden af den smukke Veilefjord,
Hvori sig Kystens Bakker evig speile,
Mens Skib og Baad forbi paa Bølgen seile,
Og give kun et flygtigt Billeds Spor:
Der, hvor paa Kortet man seer tvende Prikker,
En Landsby med sin hvide Kirke ligger.

Det er ved Vintertide: frossen Jorden,
Og rundtomkring, saa langt som man kan see,
Er Mark og Skov som overtaaet med Snee,
Og næsten heelt belagt med Is er Fjorden.
De lette Spurve, graae og troe som Norden,
Hvem ei de svigted i dens Vintervee,
Sig sætte nu i Flok paa Bondens Tage
Og tigge Smuler af hans Julekage.

Thi det er Juleaften; festlig skinner
De vinterklare Stjerners friske Krands,
Der kaster over Sneens matte Glands
Et Skjær saa sølverhvidt, som man kun finder
Det paa den Døendes de hvide Kinder,
Naar Evigheden aabnes for hans Sands.
Alt er saa stille — knap en Vind sig rører;
Ikkun fra Fjorden hist man Fodtrin hører.

Det er Hr. Peder Homo, Landsbypræsten,
Som over Isen frem mod Kysten gaaer;
Lidt kort og corpulent han er, forresten
En rørig Mand i sine bedste Aar.
Hans Klædedragt: Kavaien, Frakken, Vesten,
Er graa og hjemmegjort, af egne Faar.
Han nys har efterseet sin Fiskeruse,
Og traver nu med raske Skridt tilhuse.

Og alt som over Marken hen han skrider,
Imens han følger Stiens svage Spor,
Hans Blik sig hæver op, hvor Lyset boer.
Men snart igjen fra Himmelkuplens Sider
Det ned mod Præstegaardens Vindve glider,
Hvorfra paany det søger Stjerners Chor.
Man seer, at deelt imellem Jord og Himmel,
Hans Tanke færdig er at blive svimmel.

Og intet Under; Juleſtjernens Skin
Ham om den knap begyndte Præken minder,
Som ved ſin Hjemkomſt paa ſin Pult han finder,
Og hvortil ret han ſamle vil ſit Sind.
Lig Hyrderne han derfor ſkuer ind
Saa langt han kan i Himlen, til ham blinder
Profilen af en englelig Geſtalt —
Da for hans Blik et Slør medeet der faldt.

Og intet Under; Lyſets milde Skjær,
Som glimter gjennem Præſtegaardens Ruder,
Og ſom det hyggelige Hjem bebuder,
Hvis Tag han kommer meer og mere nær:
Hans Sind nu drager ned til andre Guder,
Til Julegrøden og en Huſtru kjær;
I Præſtegaardens lune Dagligſtue
Han i Forening ſnart ſkal begge ſkue.

Derhos han tænker paa ſin lille Søn,
Midt i November født, og ſom til Daaben
Imorgen bæres ſkal i Chriſtenkaaben,
Og med en Hue, guldbrodeert og grøn.
I Aanden alt han hører Drengens Raaben
Ved Dobeacten og den lange Bøn:
Da ſeer han op — og atter Tanken mødes
Med Chriſtusbarnet, ſom inat jo fødes.

Mens saadan rask henover Markens Snee
Pastoren vandrer — til hans Dagligstue
Jeg fører Læseren, og der vi see:
Et kalket Rum, som Loftets Bjælker kue,
En Kakkelovn, hvori en munter Lue,
Sex Stole samt en gammel Canapee;
Ved Stuehret Vuggen staaer paa Gænger,
Og over den i Buret Fuglen hænger.

Og foran Vuggen sidder fremad bøiet
Den unge Præstekone, fiin og lille,
Der med et Udtryk, yndigt og fornøiet,
Sin førstefødte Søn betragter stille.
Snart smile hendes Træk, de klare, milde,
Snart svæver der en Alvorssky for Øiet,
Til hendes glade Blik paany frembryde
Ved Tanker, som i Ord jeg saa vil tyde:

Du lille Barn, som jeg i Verden satte,
Hvor qvæger som mit Hjerte du mit Blik!
Om En mig bød Alverdens Guld og Skatte,
Din mindste Finger ei af mig han fik.
O, hvad du er for mig, kan Ingen fatte,
Du lille Engel og du store Strik!
Du, som med dine Smiil og dine Løier
Ei Præsten blot men Provsten selv fornøier.

Hvor sødt du sover her med Rosenkind!
De runde Hænder fast om Puden klemme;
Dit lette Aandedrag jeg kan fornemme,
Just som en varm og liflig Foraarsvind.
Alting jeg høre kan i denne Stemme,
Der ene fattes af en Moders Sind:
Din Fremtids Jubel og din Fremtids Sukke —
Ak! før de komme, lad mit Pus mig vugge!

Paa eengang Stueuhrets Klokke slaaer;
Af hendes Dromme Slaget hende vækker,
Og op hun reiser sig og Bordet dækker,
Mens Katten, som fra Ovnen langsomt gaaer,
Med sagte Knurren Kroppen dovent strækker.
I Gangen faste Trin hun høre faaer,
Og efter Maden ud saa let hun springer,
Just som ad Døren ind Pastoren svinger.

Paa Bordet dampende staaer. Julens Grød.
Da den fortæret er, sig Homo hviler
En Stund ved Piben, mens tilfreds han smiler
Til Sonnen, gjemt i Buggens lune Skjød.
Derpaa han til Studerekamret iler,
Hvor med sin Præken overtvært han brød,
Imens, for Baand at sye paa Barnehuen,
Hans Viv tilbage bli'er i Dagligstuen.

Der ſidder atter hun ſom før ſaa ſtille,
Med Huens Baand paa Skjødet for ſig bredt,
Og med et Blik, hvormed der langt blev ſeet
I Skjæbnen ud, der venter paa den Lille.
Hvad ſkuer ei en Moder! men Prophet
Formaaer dog ingen Moder ret at ſpille;
Dertil for dybt er Barnets Fremtid gjemt,
Og hendes Haab og Ønſke for beſtemt.

Den Glædestaare hun ved Vuggen græder,
Og ſom i Barnet Fremtids-Helten gjaldt,
Maaſkee den rinder for en lille Skræder,
Og for en Klodrian i Et og Alt.
Det Smiil, hvormed hun forud alt ſig glæder
Til det i Vuggen gjemte Jordens Salt,
Til dette Lys, hvis Straaler Ingen tæller:
Det Smiil et Mørkets Barn maaſkee kun gjelder.

Saa dybt ſig rørte Præſtekonens Indre;
Sin Søn med Bon befaled hun til Gud,
Saa ſkued hun igjennem Vindvet ud,
Og ſaae paa Himlen Nattens Lamper tindre.
Da faldt en Stjerne ned, og paa det mindre
Der fulgte ſtrax et ſtorre Stjerneſkud.
Paa dette Tegn ſaa faſt hun monne bygge;
Thi ſamme Stund hun bad for Barnets Lykke.

Og her jeg Dækket nu vil lade falde
For Juleaften, at med meer Behag
Min Læser møde kan paa Juledag,
Naar Solens Straaler skal til Liv den kalde.
Et Spørgsmaal har jeg dog at gjøre Alle:
Om Noget er saa dansk i Aand og Smag,
Saa ret fornøieligt, af Harm ublandet,
Som Julen i en Præstegaard paa Landet?

Da seer man jo de langtfra komne Venner
I saadan Mængde under Gaardens Tag,
At Hjerterum maa tages i Beslag,
Naar Huusrum mangler — som da ofte hænder.
Sex i et Kammer, dermed tidt det ender;
To i en Seng, nu er en afgjort Sag;
Alt — tænker Præstekonen — er det Samme,
Naar Sengene kun ei gjør mig tilskamme.

Og iblandt Gjesterne, som da man venter,
Er gjerne Husets egen Søn, med hvem
Fra Hovedstaden en fem, sex Studenter
For Morskabs Skyld i Julen følge hjem.
Med spændt Forventning, som i Alt sig prenter,
De unge Præstedøttre vente dem;
Og hvergang blot en Vogn de faae at høre,
Strax Purpur deres Kinder sig isøre.

Men naar saa endelig er' samled' Alle,
Hvem gammel Gjestfrihed til Huset trak,
Da giver Huset Gjenlyd af en Snak,
Som næsten babylonisk man kan kalde.
Igjennem dunkle Skyer af Tobak
Vel stundom Vittighedens Lynglimt falde;
Men oftest, naar en Tordenlatter ruller,
Er det kun Overgivenhedens Bulder.

Thi Hver faaer Rost, som blot har Talens Gaver,
Og bli'er i Talens Løb fra bly til kry;
Hvert Indfald, man har hørt, igjen man haver,
Hver Anekdot, man veed, maa frem paany.
Paa Politikens Marker rundt man traver,
I Konsternes Pandun man søger Ly;
Man stiger høit op til Metaphysiken,
Og dumper ned til Kjeldermands-Logiken.

Saa gaaer det til, naar i en samlet Flok
Sin Aand ved Theevandsbordet man befrier;
Om Dagen man sig deler i Partier,
Naar man ved Frokost har sig styrket nok.
Til Vandring gribe Nogle Hat og Stok,
Til lærd Diskurs en anden Part sig vier;
Mens Andre, som ihast sig liste bort,
Gaae op paa Kammeret og spille Kort.

I Dagligstuen bli'er endnu tilbage
Et Par Studenter, som med Velbehag
Æsthetisk Kundskab lægge for en Dag,
For Husets unge Damer at behage.
Hvert Ord, som fremmer Æsthetikens Sag,
Til Hjerte sig de unge Piger tage,
I den Grad, at før Julen er forbi,
De tidt faae Smag paa Livets Poesi.

Mens Alt forinden saa er vel forvaret,
Foruden gaaer det ikke mindre godt:
Hund, Heste, Piger, Karle leve flot,
Thi ei paa Levemaade bli'er der sparet.
Til alle Tider har man det erfaret,
At Mennesket af Brød ei lever blot;
Men at i samme Forhold Glæden hyldes,
Som Glasset og Tallerkenerne fyldes.

Og derfor hvilket Liv i Kjøkken, Kjelder,
Og hvilken Tappen af og Skjenken i,
Og hvilken Rutten nu med Kryderi,
Og hvilken Mængde Fjerkræ nu man fælder!
At bruge sig for Pigerne det gjelder,
Og ærlig staaer dem Præstekonen bi;
Og over hver en Gjest en Flod der regner
Af Pebernødder, Julebrød og Kleiner.

Paa saadan Viis oplives Aand og Sandser,
Mens hver en Dag henrinder som en Fest;
Om Aftnen man i Havestuen dandser,
Hvis ei man samles hos en Nabopræst.
Thi med Besøg i Egnen ei det standser,
For man har gjestet rundt, i Øst og Vest,
Hver geistlig Mand, der Fedekalven slagter,
Hver dannet Møller, hver gentil Forpagter.

Besøg med Gjenbesøg besvaret bli'er,
Først efter Nytaar Herligheden ender;
Og midt i Fyldens Tid sig tidt da hænder,
At en Student til Præstens Datter frier.
Vel er det Alt i Alt kun tvende Hænder
Og tvende Hjerter man hinanden gi'er;
Men her i Overflod hvor kan de Gode
Fremtidig Mangel vel paa Brod formode?

En slig Begivenhed forhøier Glæden,
Og naar tilsidst nu Afskedstimen slaaer,
Ei blot med Haandtryk man i Vognen staaer,
Hos To et andet Sprog er traadt isteden.
I tvende aabne Vogne, fulgt af Slæden,
Hen over Gaardens Brosteen Toget gaaer,
Og alle Husets Folk paa Vei det følge,
At Porten ei for snart skal Synet dølge.

Endnu engang Farvel man der maa ſige,
Og Tak for Alt hvad Godt man nød og fik;
Endnu engang de tvende Lykkelige
Maae vexle deres Hjerter i et Blik —
Da ſvinges Hatten efter gammel Skik,
Og alle Gjeſter høit et Vale ſkrige,
Mens Raabet følger dem ad Veien hen:
Farvel, Farvel, Farvel! Kom ſnart igjen!

Det var en Epiſode; thi ſaa ſtille
Forreſten Dagene paa Landet gaae:
Den Sol gjør ingen Larm, hvis Straaler milde
Belyſe Livet i den ringe Vraa;
Og Maanen tauſ er, ſom i Aftnen ſilde
Igjennem Vindvet ſkinner ind paaſkraa;
Og Skov og Have, Mark og grønne Enge
Vel røre dybe, men ei ſtærke Strenge.

Eensformig glider Livets Bølge hen,
Og al dens vilde Bruſen her forſtummer;
Men ſteg den end, den brødes ſnart igjen
Ved Dagens Arbeid og ved Nattens Slummer.
Haab og Betragtning dog er Landets Ven,
Og Phantaſi den ſnevre Kreds dog rummer;
Det er, ſom gled ſaa ſagte Tidens Elv,
At ret man ſkal fordybes i ſig ſelv.

Men saa forskjellig Drift beherſker Støvet,
At Den, der lever tryg i Hyttens Skjul,
Vil stræbe udad som en modig Fugl,
At faae i Livets Storme Vingen øvet;
Imedens Den, der Kampen ret har prøvet,
Og smagt hvor Verdens Frugt er beesk og huul,
Vil Staven længselfuld tilbage flytte,
Og hige hjemad mod den stille Hytte.

Dog nu til Texten! — Homo's Dagligstue,
Belyst af Morgensolens gyldne Skjær,
Paa Juledagen atter aabnes her. —
Om Bordet vi en heel Forsamling skue:
Først Provst Matthias Holm med samt hans Frue,
Der her til Gjest hos Svigersønnen er;
Han, orthodox og streng i Ord og Tone,
Hun, stille, blid, et Mønster paa en Kone.

Dernæst Hr. Pastor Jeremias Top
Med samt Amalie, hans Ægtefælle,
Der beggeto for hellige vil gjelde,
Endskjøndt man Aanden skulde troe flugt op
Af deres kjødelige, store Krop.
Som Curiosum er om Top at melde,
At mens den Helligaand han i sig troer,
Han dog ei sjelden ved den Onde svoer.

Dernæst Hr. Pastor Henrik Flint med Søster,
En Pige rank og kydsk, af Væxten stolt,
Imedens Broderen, med Hjertet koldt,
Sig af Forstandens skarpe Klarhed bryster.
Han længst har vendt sig mod de nye Røster,
Og høit i Ære Doctor Strauß han holdt,
Med hvem han superklog og skeptisk lytter
Til Skriftens Udsagn som til Sagn og Myther.

Foruden dem endnu kun er at nævne
Hr. Peder Homo selv, Rationalisten,
Der vel beklipper Ordet efter Evne,
Men dog bevarer Troen som en Christen.
Ved dette Middel haabed Egoisten
(Thi det var Homo) Udvei sig at levne,
Idet han Alting efter sin Methode
Snart bortfortolkede, snart atter troede.

Saa sad forsamled' nu i Kreds de kjære
Og gode Venner, der var kjørte hid
I Slæde, over Vintermarken hvid,
For Faddere til Præstens Søn at være.
Den friske Julekage de fortære,
Mens Kaffen bydes om fra Tid til Tid:
Da hørtes begge Kirkens Klokker klinge,
For sammen Menighedens Hjord at ringe.

Og Døren den gik op i samme Stund;
Og fra det kolde Kammer ind i Varmen,
I sneehvid Dragt, med Sløifer over Barmen,
Med blege Roser paa sin Kind og Mund,
Med Daabens lille Candidat paa Armen,
Fulgt af „Pasop", den store Hønsehund,
Den unge Præstekone skyndsomt træder,
Og Alle med sit milde Aasyn glæder.

Ned i sin Moders Arm hun kjærligt lægger
Den lille Søn, hvis skjønne Døbedragt,
Istand ved hendes egne Hænder bragt,
Almindelig Beundring sig tiltrækker.
Fru Holm for Dattersønnen kjældægger,
Og gjør det Løfte: ret at give Agt,
Om Barnet bli'er en Sanger — hvad man siger
For afgjort Sag, naar det ved Daaben skriger.

Men Provsten Holm opløfter nu sin Røst:
Op, og til Kirke! Timen den er slaaet;
Op, nu vi har lidt Varmt i Livet faaet,
At synge Psalmer af et christent Bryst!
Op, mine Venner! Præsten alt er gaaet,
Og i hans Fodspor træde vi med Lyst.
Sin Hat han ta'er — til Kirken Alle drage,
Kun Barnets Moder ene bli'er tilbage.

Men i den lille Kirke, denneſinde
Forgyldt af Juledagens blanke Sol,
Sad alt i Rader Bonden og hans Qvinde,
Samt Byens unge Folk i Koſt og Kjol:
Da aabned ſig med Larm Baronens Stol,
Og ſnart man ſeer ham ſelv med Gemalinde;
Men Fadderne til Præſtens Søn, der blunder,
Faae Plads i Stoleſtadet nedenunder.

Gudstjeneſten begynder. Degnen bringer
Sin Tale frem midt i det aabne Chor,
Mens ſpillende hans ene Tommelfinger
Sig i en Cirkel om den anden ſnoer.
Derpaa hans Stemme laaner Sangen Vinger,
Og ſkjøndt ham Tonen faſt i Halſen groer,
Fuldkommen dog hans Menighed forſtod ham,
Thi Tonen greb de, juſt ſom den forlod ham.

To Pſalmer qvædes. Man den tredie ſang,
Da fulgt af Degnen, klart beſkint af Solen,
Med begge Hænder dybt i Præſtekjolen,
Hr. Paſtor Peder Homo gik ſin Gang
Fra Sacriſtiet hen til Prækeſtolen.
Nu gaaer han op ad Trappen, ſmal og trang;
Nu ſtaaer han ved ſit Maal, ſlaaer Kors og ſukker;
Nu — for Baronens Stol han dybt ſig bukker.

Hans Hoved synker — Alt han synes glemme;
Og som han talte for sig selv i Løn,
Han mumler til Indledning først en Bøn.
Derpaa han løfter kraftelig sin Stemme,
Og læser Evangeliet om Guds Søn,
Saa man i hver en Krog det kan fornemme.
Tilsidst til Hverdagsrøst han daler ned,
Alt som han over i sin Præken gled.

Med denne Vending Texten han forlod:
At Dagens Fest høist vigtig var for Alle,
At dette Thema her han dog lod falde,
At et beslægtet Stof han derimod
Frem for Betragtningen nu vilde kalde,
Idet hans Tale skulde slaae sin Rod
I den Art Frygt, der her med Haabet mødes,
Hvergang et Støvets Barn til Verden fødes.

Et Barn er født! saa udbrød han med Glæde,
Idet hans Haand paa Prækestolen faldt:
O, hvo kan fatte, hvad til Liv er kaldt
Med Livet, som begynder i den Spæde?
Først Graad, thi det begynder med at græde;
Saa Latter, thi af Fryd det smiler alt;
Saa Verdens mange Haab og mange Sorger;
Thi Barnet — mærk det vel! er Verdensborger.

En Verdensborger — hvad vil det nu sige?
Min christne Broder! mon du ret det veed?
En Aand betyder det, der stiger ned
Fra Himlen af, for her paa Jorderige
At tage Skikkelse, og hjem at hige,
For om at skabes til sin Herlighed.
En Aand, der til sin Deel kun Støv annammer,
Skjøndt dybt den føler, at fra Lys den stammer.

Men fra en modsat Kant — saa tænke Flere —
En Verdensborger og medrette hed
Hiin Skabning gjort af Jord, der nod og led,
Der lod af Drift og Attraa sig regere,
Der tog en Viv, for Slægten at formere,
Der aad sit Brød udi sit Ansigts Sved;
Der endelig, naar Gud det vilde have,
Sig mod sin Villie lod tilsidst begrave.

Da Ordet følgelig har tvende Sider,
Og Manges Liv kun een tilskue bar,
Jeg sikkert Ret i denne Paastand har:
At naar et Væsen frem til Livet skrider,
En Følelse af Frygt med Haabet strider
I dem, der Grund til Sammes Fødsel var;
I dem, der saa at sige skal forsvare
Ved Barnet selv, at de Forældre vare.

Thi hvordan Barnet eengang sig betragter:
Om det som Sværmer blot en Aand sig troer,
Og Livet og dets Sysſel her foragter;
Om det forglemmer alle høie Magter,
Og roder som en Myre kun paa Jord;
Om det sin hele Gjeld, med andre Ord,
Til Gud som og til Cæsar her vil klare:
Hvo kan mig disse Spørgsmaal vel besvare?

O, med et Blik paa hvad i Verden skeer
Apostlen siger: „i hvert Huus maa være
Ei Kar til Ære blot, men til Vanære,
Ei Solvkar blot, men Kar af Træ og Leer.“
Hvo maa for Skjændselskar nu Frygt ei bære,
Skjøndt som et Solvkar Haabet Barnet seer;
Et Haab, med Glæde Skriftens Ord omfattende
I Sanct Matthæi Nittende og Attende.

Med Skriftsprog Taleren blev ved en Stund,
Og tidt hans Hænder nu med Vælde begge
Slog ned i Prækestolen, hvormed kun
Hans Hensigt var, til Andagt Folk at vække.
Derpaa sin Daase frem man saae ham trække,
Og op en Priis han hented fra dens Bund,
Imens i Prækenen han Pause gjorde,
Hvorpaa han atter tog med Kraft tilorde:

Om Haab og Frygt abſtract er hidtil talt;
Til det concrete Liv jeg nu mig vender,
Til det, der ta'er paa os med haarde Hænder,
Og intet mindre er end idealt;
Til Livet, ſom i Danmark man det kjender,
Til Livet, der gaaer ſkjævt og der gaaer galt,
Og her min chriſtne Ven jeg nok gad ſpørge:
Skal man ved Barnets Fødſel glædes eller ſorge?

Thi ſee omkring dig, du, ſom Dine har!
Og brug dit Øre, du, ſom eier Øre!
Og ſiig mig ſaa, om Landet forhen var
I ſlig en Gjæring og i ſaadant Røre?
Tro, Stat og Videnſkab man om vil gjøre,
Folk, Fæ og Jord paa anden Viis man ta'er:
Enhver kan rive ned — men hvo kan bygge?
See, deri Brødre! ſtikker vor Ulykke.

Og hvilken Tanke nu: Mit Barn jeg kaſter
Ud i den rivende og dybe Flod.
Hvor ſkal den lille Jolle ſtaae imod,
Naar Skibet kantrer med de ſtore Maſter?
Hvordan bevares Tro og Haab og Mod
Midt i en Verden, ſammenſat af Laſter?
Hvor finder Barnets Dyd en Varetægt
Iblandt den ſvage, den forvendte Slægt?

Det var Moralens Røst. Hør nu Forstanden,
Hvis Udsagn ikke mindre ængste kan:
Vort Danmark er et lille fattigt Land,
Hvori den Ene tynger paa den Anden.
Men som et Kar kun fyldes kan til Randen,
Saa gaaer det og hver enkelt Stat og Stand:
Naar ingen Stand kan flere Folk forsørge,
Hvor skal man da om Brød til Barnet spørge?

Lad Drengen blive Landmand, du vil sige.
Vel! dertil hører Mark og Eng og Gaard,
Men jeg gad vide, hvordan Jord man faaer,
Naar Alt er ploiet op i Kongens Rige.
Saa lad ham blive Kjøbmand! — Ei saa lige
Min christne Vens Beregning jeg forstaaer:
For Een, der kjøber, Ti jo nu vil sælge,
Hvor skal vor Kjøbmand da sig Kunder vælge?

Hos Embedsclassen ingen Trøst jeg henter.
Ved Bøn om Levebrød faaer jeg til Svar:
A nyder det; **B** efter **A** det venter,
Og **C** paa samme dernæst Løfte har.
Hvis en Student paa Raad jeg ikkun ta'er,
Strax hedder det: der vrimler af Studenter!
Og saadan taler mindre eller meer
Hver Konstner, Haandværksmand og Officeer.

Hvad er at gjøre? Barnet dog skal leve.
Naar saa jeg spørger, og man svarer ei,
Da i min Bibel atter læser jeg
De gamle Ord, som fordum talte bleve:
See Fuglene, der under Himlen svæve!
See Lilierne, der voxe paa din Vei!
Vil Gud for Fugl og Lilie gaae i Borgen,
Hvorfor da grue vel for Næringssorgen?

Her i sit Es sig Homo ret fornemmer;
Thi Frygt for Mangel er den Plageaand,
Der holder Dag og Nat hans Sjæl i Baand,
Og under Navn af gammel Gjeld ham klemmer.
Hver Næringssorg han derfor sønderlemmer,
Hver Nød han blotter med en ovet Haand,
Og seent fra Digressionen hjem han vendte,
Hvorpaa med disse Ord han Talen endte:

Om Barn, som Genus, før jeg har mig dreiet;
Nu ved min egen Søn jeg stander stil',
Thi ham jeg egentlig dog sigted til,
Mens jeg har Livet og dets Skjæbner veiet.
Og er mit Haab, at Talen om mit Eget
Ei noget Hjerte her forarge vil;
Thi, sandelig! som Præst jeg Regnskab skylder,
Hvordan min Faderpligt jeg selv opfylder.

Saa viid da nu, min kjære Menighed!
At her idag min Søn jeg lader døbe,
For Ret til Naaden tidlig ham at kjøbe,
Og faae ham reddet før han Skade led.
Hans Navn, hvis Klang vil ham hans Udspring røbe,
Er ældst af Navne; thi vi Alle veed,
Med Jordens Skabelse det sammen falder:
Adam min førstefødte Søn jeg kalder!

At gudeligt jeg Drengen vil opdrage,
Jeg knap fornødent at forsikkre troer,
Imidlertid om Tingen et Par Ord:
Han hærdes skal fra sine første Dage
Paa Sjæl og Legem, og bestandig smage
Et Tugtens Riis, indtil han bliver stor;
Hvergang han med en Løgn blot vil begynde,
Strax skal han føle, hvad det er at synde.

Altid den Sandhed skal mig staae for Die,
Som næsten nu forglemmes af Enhver,
Og som Forældre huske bør især:
Mens Grenen den er ung, man skal den bøie.
Men ei med Bøining blot jeg vil mig nøie;
Som Qvisten podes ind i unge Træer,
Saa i min Søn vil tidlig jeg indprente
Ethvert Princip, jeg selv for godt erkjendte.

Saa, til Exempel, er det ei min Agt,
Hans Tro til Mennesker for stærkt at nære,
Men heller ei at stille ham paa Vagt,
Som var der altid noget Ondt igjære.
Nei! fri for Illusion skal fast han være,
Og aldrig hylde Lidenskabens Magt,
Men altid ved det Gamle trofast hænge,
Indtil det Nye han seer igjennem trænge.

Sin Ære skal i gavnlig Daad han finde;
Og under alle Tidens Brøst og Bræk,
Og midt i Fristelsernes stride Bæk,
Sig sikker Holdning og et Standpunkt vinde,
Ved aldrig mod sit Maal at gaae iblinde
Og fra Forstandens Lygte løbe væk;
Dens klare Lys skal gjennem Jordevrimlen
Saa mildelig ham lyse frem til Himlen.

See der, min christne Ven! den Vei, jeg trækker
For Drengens spæde, uerfarne Fod;
Vel kjender Faren jeg for Kjød og Blod
Paa Livets Vandring, men den ei mig skrækker.
Naar jeg min Indsigt til hans Evne lægger,
Og min Erfaring til hans unge Mod,
Da — naar jeg atter Haab mod Frygt afveier —
Da i mit Hjerte vinder Haabet Seier.

Men hvordan i det Ydre det skal gaae ham:
Om Skjæbnens Kampe godt han kommer fra,
Om hvilken Retning vel hans Liv vil ta'e,
Om Verdens onde Børn maaskee forsmaae ham,
Om Lykken med sin Krands maaskee vil naae ham,
Og om i Høihed op han stiger da —
See, derom bør ei tales in extenso,
Thi Alting er endnu jo in suspenso.

Derfor jeg nu kun vil ham anbefale
Til Menighedens Gunst og til Enhver,
Der Præstens Søn i Præsten haver kjær,
Hvorpaa jeg slutter denne Juletale.
Paa Christi Fest jeg har forsøgt at male,
Hvad der en christen Fader ligger nær;
Og nu — befalende os Allesammen
Til Himlens Varetægt — jeg siger Amen.

Her af sin Pande Homo tørred Sveden,
Hvorpaa han mumlede sin Slutningsbøn,
Mens Menigheden skotted til hans Søn,
For at see Spor af Fremtids-Herligheden.
Men skjøndt nu denne skjulte sig beskeden,
Hvor fandt de Talen dog saa sand og kjøn!
Ud fra den lige Vei den aldrig svaied:
Om Præsten og hans Søn sig Alt jo dreied.

Men samme Bifald Taleren ei høsted
Hos Pastor Flint, der paa sin vante Viis
I Selskab med sin Søster sig forlysted,
Ved Alt at tugte med Satirens Riis.
Selv gamle Holm tidt paa sit Hoved rysted
Og sad ved Prækenen saa kold som Jis.
To Gange for sig selv han hørtes sige:
Nei, fra sin Text en Præst bør aldrig vige!

Om hvad der meer i Kirken foregik
Paa Juledag, kan her jeg kort mig fatte,
Da Homo's Offer ei var store Skatte,
Uagtet han paa Alteret dem fik:
Snart fire Skilling, snart en Mark man satte
For Sjælehyrden frem med venligt Nik;
Ved Syn af fire Skilling Homo sukked,
Ved Synet af en Mark han mild sig bukked.

Da Daabens Act gik for sig, man fortæller,
At i sin Iver Manden gik for vidt;
Thi om det nu var Faderomsorg eller
Et geistligt Lune, der sig yttred frit:
Nok, da Fru Holm mod Daaben Barnet helder,
Med Vand han overøste det saa tidt,
At Barnet, som ei længer Badet taalte,
Høit om Barmhjertighed til Himlen skraalte.

Og Himlen var barmhjertig; ogsaa jeg
Vil mod den kjære Læser nu det være,
Idet jeg med et længer Ophold ei
Ham i den kolde Kirke vil besvære.
Til Præstegaarden hjem skal Sangen bære
Ham over Jordens sneebelagte Vei,
Mens som paa Tidens egne snare Vinger
Fem Timer frem i Tiden jeg ham bringer.

Altsaa — i Præstegaarden nys fra Bordet,
Da Barnets Skaal var drukken, man stod op
Med qvæget Sjæl og med en styrket Krop.
I Glasset hver Bekymring dybt var jordet;
Med Piben tændt, og ved en Kaffekop,
Man satte sig i Kreds og vexled Ordet:
De gode Damer hviskende og strikkende,
De gode Præster Pibespidsen slikkende.

Og som nu her de sad og nød den svale
Og stærke Kaffe, mens i Skyer svøbt'
De ligned Guder i Olympens Sale,
Kom blandt den lærde Geistlighed paa Tale
Det Bibelsprog, hvis danske Text er støbt
I Verset: „hvo som troer og bliver døbt,
Skal blive salig;" — dette Punkt indrømmes —
„Men hvo som ikke troer, han skal fordømmes."

Om dette Punkt var Meningerne deelt'.
Hr. Jeremias Top holdt for, at Alle,
Paa hvem ei Daabens Bud blev opfyldt heelt,
I Kloen paa den Dude maatte falde;
Thi, sagde han — mens derhos han saae skeelt
Til Pastor Flint, som vakte tidt hans Galde —
Thi naar selv døbte Folk til Helved fare,
Hvor tør den Ikke=døbte da vi spare?

Den Slutning, smilte Flint, forstaaer jeg ikke,
Og altfor høi for mig er slig Logik.
Men selv om ei den Lære holder Stik,
Som tydske Philosopher nu os skikke:
At død er død — at neppe værd en Slik
Er Sjælen, naar crepeerte først vi ligge:
Saa — hvad forresten angaaer samme Sprog —
Saa, kjære Top! har jeg min Mening og.

Jeg holder nemlig for — og saa gjør Flere —
At Fablen om en vis Mand gjelder ei,
Og at vi Alle gaae den samme Vei,
Naar først i Jorden vel vi putted' ere.
Jeg over samme Kam vil Alle skære:
De, gode Pastor Top, saavel som jeg,
Min Søster ligerviis som Fru Amalie,
Vi Alle, tænker jeg, skal blive salige.

Men saa troer ikke jeg! gjenmælte Top,
Imens hans Kone høit slog med sin Nakke:
For slig en Himmel vil jeg mig betakke,
Hvor Crethi og hvor Plethi tages op.
Foruden Daab bli'er Ingen salig! — Stop!
(Nu raabte Flint) lad med Raison os snakke.
Troer David De fordømt? Ja, eller Nei? —
Nei! (sukked Top) men salig er han ei.

Paa denne Viis blev begge ved en Stund,
Imedens Holm og Homo paa dem hørte,
Hvorpaa den hede Kamp man overførte
Fra Daabens Vand til Troens faste Grund.
Her tog nu Top for Alvor fuld sin Mund,
Han talte saa hans Indvold stærkt sig rørte,
Han talte som af hellig Ild antændt;
Men mod en Flint hvad hjalp hvert Argument?

Min Mening (sagde Flint) er den, at Viden
Til Tro, selv til en Top-maalt, slaaer Sparto;
Thi, ærlig talt, jeg er i Tro kun liden,
Da Christentro paa Myther skal beroe.
I Viden løses Alt — det spaaer os Tiden;
Men lutter Knuder gjør mig kun min Tro.
I Viden har jeg Liv; men fyldt med Troen
Paa Græsset, mens det groede, døde Koen.

Her faldt nu Homo ind: Med anden Alen
Jeg be'er Dem maale Troen, kjære Flint!
I Deres Slutning er De for gesvindt;
Lad med en Lignelse mig klare Talen.
Som Korn paa Mollen knuses maa ved Malen,
At det som Meel kan blive blodt og lindt,
Og brugeligt til Brød for en Befolkning,
Saa Christendom maa luttres ved Fortolkning.

Men naar dens Indhold godt man sigtet har,
Og ved tilborlig skarp og critisk Tvætning
Har klaret hver en tvivlsom Bibelsætning,
Hvis Tal desværre meer og meer tilta'er:
Da bliver Troen renset, puur og klar,
En Ledestjerne for hver Livets Retning;
En Tro, som med Honnenr kan holdes paa,
Og det er den, hvorefter jeg vil gaae.

Men her sig reiste Provsten Holm, den gamle,
At vove med sit Præsteskab en Dyst;
Thi op med alle Tre han kunde hamle
Ved sundt Begreb, ved Iver og ved Rost.
Den Vredesky, der, som en Storm i Høst,
Sig længe paa hans Pande saaes at samle,
Brod i en Tale, fuld af Fynd og Klem,
Saalunde med behorig Styrke frem:

Alt længe til med Harme hører jeg!
Er det at tale som sig Præster sømmer?
Som Eders Provst ved Provsteret jeg dømmer,
At Christendom i Talen findes ei.
Hr. Top, der alt fuldkommen selv sig drømmer,
Som Pharisæeren jo ta'er paavei,
Naar Himmerig han for sig selv beholder;
Men i Hr. Flint jeg dog ei seer en Tolder.

Mig synes fast han taler som en Synder,
Saavel som J, min kjære Svigerson!
Thi ligelidt jeg trøsket Klogskab ynder,
Som den Art Viisdom, der endnu er grøn.
Jeg holder for, J beggeto begynder
At finde verdslig Kundskab altfor kjøn,
Og — for at tale reentud — jeg kun spytter
Ad jer Fortolkningskonst og jeres Myther.

Jeg er en orthodox og gammel Præst,
Jeg ta'er ei fra, ei heller til jeg lægger,
Og aldrig over den moderne Læst
Min gamle Bibel og min Tro jeg strækker.
Jeg gaaer i Kamp naar man min Iver vækker,
Men tænker dog, at Freden den er bedst;
Hvorfor jeg ogsaa her Protesten ender,
I Haabet, at jer Uret I erkjender.

Saa talte Provſten Holm ſom nu er meldt,
Og med hans Ord vil Dagens Feſt jeg ende.
Jeg har holdt for, min Læſer burde kjende
De trende Faddere til Digtets Helt.
Man nemlig har den Tro ved lille Bælt,
(Fra hvilken Tro min Bog nok ſkal omvende)
At hvert et Drengebarn — tænk hvilken Sladder!
Ei ligner blot ſin Fader, men ſin Fadder.

Anden Sang.

O, fjerne Barndomstid! som os forlod,
Som vi forlod, og som i Mindet sover:
Hvor er den Fryd, der udsprang af din Rod,
Som Tidens tunge Muld nu ligger over?
Et Haab du er, som Paradiis os lover;
Thi altid lokked fremad du vor Fod
Med Løftet, der til Vandring maa anspore:
„Alt kommer nok, naar først I blive store!"

Vi voxe op, og frem vi gaae iblinde,
Bestandig stolende paa Haabets Ord;
Lidt efter lidt forvandles dog til Minde
Den Herlighed, der lovtes os paa Jord.
Medeet vi standse da og os besinde;
Vi see vort Haabs tilbagevendte Spor,
Og Rosten bag os toner nu saa stille:
„Dit Paradiis var kun da du var lille!"

End er vi Vandringsmænd — vi fremad gaae,
Og Veien stiger nedad allerede,
Og Blomsterne paa den er kun saa faa.
Men under Dagens Byrde, Dagens Hede,
Dog efter vor forlorne Skat vi lede,
For, for vi Alting tabe, den at naae.
Rundt søge vi — og hist er Natten, Døden;
Men hvor er Barndomstiden, Morgenrøden?

Og som et Skud af Barndomstiden bringer
Jeg for min Læser Adam Homo frem,
Der alt af Aar tilbagelagt har fem.
Et gyldent Haar hans friske Kind omringer,
I Buxer og i Troie let han svinger
Sig som en lille Fugl om i sit Hjem;
Og medens sine Børneskoe han træder,
Han spiser, drikker, synger, leer og græder.

Han alt har lært at elske og at frygte,
Hiint af sin Mo'er og dette af sin Fa'er;
Thi alt fra Vuggen af Hr. Præsten ta'er
Sin Søn med Strenghed, for tilgavns at røgte
Det Lærerkald, som her Naturens var.
Kun sjelden derfor han med Drengen spøgte,
Kun saare, saare sjelden hans Profil
I Adams Paasyn viste frem et Smiil.

Men ganske anderledes sød hans Moder
Sig aabenbared for den lille Dreng:
Hver Morgen sang hun bort hans smaa Unoder,
Hver Aften hun med Kys ham bar i Seng;
I Havens Blomsterbed hun med ham roder
Og leger med ham paa den gronne Eng;
Alt deler hun: hans Glæde, hans Beklagelse,
Og tænker dog ved Alt paa hans Opdragelse.

Det var en yndig Sommer-Morgenstund,
Da paa sin Skammel med sin Bog den Lille
I Haven sad hos hende, medens stille
Han stavende bevægede sin Mund;
I Bogen yppigt ned hans Taarer trille,
Thi vel han læser, men han fatter kun
Det Mindste af det Hjelpeverbum v æ r e,
Ak, som hans Fader gav ham f o r at lære.

Thi ei blot Ramsen-op, men fuld Forklaring
Hr. Pastor Homo af sin Adam vil,
Da selv han veed, af dyrekjobt Erfaring,
At klart Begreb i Alt der hører til.
Thi ta'er han Lectien ei som Børnespil,
Men fordrer af sin Son bestemt Besvaring
Af hver Quæstion i Sproglogikens Codex,
Og mangler Drengen Svar — da vee hans Podex!

O Moder — sukked Adam — Moder, kjære!
(Ved hvilke Ord med Dine store, blaae,
Han fra sin Skammel op til hende saae)
O Moder! siig mig, hvad det er, at være?
Slet Intet jeg af Ordet kan forstaae,
Og dog vil Fa'er, jeg det tilgavns skal lære.
Min Lectie nu jeg kan til Punkt og Prikke,
Men hvad det er at være, veed jeg ikke.

At være? gjentog sagte Provstens Datter
Med stille Smiil og eftertænksomt Sind,
Idet hun med sin Haand strøg Barnets Kind:
Saa dette Ord, min Adam, ei du fatter?
Nu, lad mig see, at ei du græder atter!
Husk paa, tilsidst man græde kan sig blind.
Tor dine Dine! Jeg dig nok skal lære,
At kjende Meningen af Ordet være.

Saa talte hun og reiste sig fra Bænken,
Mens Drengen begge Hænder sammen slog,
Og fuld af Glæde kasted hen sin Bog,
Der her ham fastholdt, som en Slave Lænken.
Kom, sagde derpaa efter kort Betænken
Hans Moder, mens ved Haanden hun ham tog:
Kom, Adam! Du og jeg vi vil spadsere,
Saa kan vi om din Lectie tale mere.

Igjennem Haven ned de begge gik,
Og fuld af Ild og med en Skjelm i Diet
I Busken ind tidt Adam sprang fornøiet,
Og raabte til sin Mo'er fra Skjulet: Kig!
Som gjennem Sidegangen saa de bøied,
Just som de Mark og Eng at skue fik:
Fløi der en Fugl forbi paa lette Vinger,
Og høit i Luftens Blaa den op sig svinger.

See Fuglen! talte Moderen til Drengen,
Der stirred efter den mod Himlens Skyer:
See, hvor den lille Fugl nu hjemad fly'er,
Og daler ned i Reden hist paa Engen.
Hor hvor den synger, mens den reder Sengen
For sine Unger, for de bitte Dyr;
Thi synge, flyve, deres Unger nære,
Det, Adam! kalde Fuglene at være.

Og seer du hist den store Snegl, der skyder
Sig sagte hen ad Gangen sort og tyk?
Den, som de lange Horn dig altid byder,
Og som du altid siger er saa styg:
Naar den sig glæder, mens den Føde nyder
Og Solen skinner paa dens krumme Ryg,
Da siger den, men du kan ei det høre:
At være, er i Solskin sig at røre!

Og hvis blot Træerne de havde Munde,
Som nu paa Qviſtene de Blade har,
Saa at de Alting dig fortælle kunde,
Da, naar du ſpurgte dem, fik du til Svar:
At være, er at ſtaae i grønne Lunde,
Og ſkyde Blomſterknopper Par ved Par,
Og ſlynge Grene ud ſom lange Arme,
Og have nok af Regn og nok af Varme.

Mens ſaa fra hendes Hjertes rige Kilde
Uſtandſet vælded Talens friſke Strøm,
Stod Adam ſtirrende ſom i en Drøm,
Til Talen lyttende, alvorlig ſtille.
Dengang hun taug, urolig blev den Lille,
Og med en Stemme, bedende og øm,
Paany han ſagde: Mo'er! du maa mig lære
Endnu engang, hvad det da er, at være.

Veed jeg det ſelv, hun hviſked halvt i Løn,
Hvorpaa, bevæget mildt af Modervarmen,
Hun løftede fra Jorden op ſin Søn
Og trykked ham med diſſe Ord til Barmen:
Naar dig, min lille Dreng, jeg har paa Armen,
Og beder i den ſamme Stund en Bøn
For dig og for mig ſelv og mine Kjære,
Da bedſt jeg føler, hvad det er, at være.

Men til din Fader hen vi nu vil gaae,
At Ordet han os rigtig kan forklare;
Maaskee vi hos den Store kan erfare,
Hvad ubegribeligt er for os Smaa.
Idag Hr. Peder skal Hr. Adam svare,
Os beggeto han skal til Regnskab staae,
Og beggeto et Kys vi ham forære,
Hvis han os siger, hvad det er, at være.

Hvad dem Hr. Præsten svared, vides ei;
Men vist det er, han lod Logiken ligge
Fra samme Dag, og fordred selv nu ikke
Forklaret slige Ord som du og jeg.
Fra Theorien vendte sig hans Blikke,
Og paa en sund og practisk Lærevei
Han forte Drengen ind, da Grammatiken
Han lod ham bytte om med Gymnastiken.

Men selv paa denne trykked han sit Stempel
Af Iver, Strenghed og Bestandighed,
Og hele Timer Adam stod og red
Nu tidt paa Træhest i Naturens Tempel.
Selv foregik han Drengen med Exempel,
Ved Springen, Klattren i sit Ansigts Sved;
Saa Fa'er og Søn omkap drev Konsten begge,
Til Gavn for deres respective Lægge.

Paa begges Iver og paa den Methode,
Som Homo brugte, kun en Prøve her:
Han og hans Søn for Havegrøften stode,
Saa dyb og mnddret som et Gadekjær.
En Springestok i Haanden holdt Enhver,
Og beggeto, med hævet Fod og Ho'de,
Nu vented blot Signalet Een, To, Tre,
Fra Kudsken Lars, saa skulde Springet skee.

Een! raabte Lars: da saaes de frem at rende.
To! raabte han: og ned i Jorden stak
Med Lynets Fart de Stokkens ene Ende,
Og Overkroppen lidt tilbage trak.
Tre! skreg nu Lars: og uden længer Snak
Man saae dem lige op i Luften vende
De fire Been, idet med dristigt Sving
Ved Stokkens Hjælp de gjorde Mesterspring.

Men enten det nu Mangel var paa Die,
Hvorved det rette Maal ei her de fik;
Hvad heller de beregned ei saa noie
Det Quantum Kraft, der holdt i Springet Stik:
Nok, som to Icarus'er det dem gik;
Og begge faldt fra Flugten mod det Hoie
I Grøften ned til Halsen, saa at Lars
Forskrækket raabte: Jossés! Gu' bevar's!

Paa denne Maade henrandt Adams Tid
Med Hop og Spring, og hvad der blev tilbage
Fra Gymnaſtiken, med utrættet Flid
Man ſaae hans Moder i Beſlag at tage.
I fuld Betydning Sonnen op at drage
Mod Himlen, ſtræbte hun i al ſin Id;
Og lig ſin Mand, ſaa fulgte hun, den Gode,
En egen Plan og en beſtemt Methode.

Saa, til Exempel, for paa Ydmyghed
Og ſtadigt Sind at give Smag den Lille,
Hver Dag hun op af Gulvet lod ham pille
De Trevler og de Traade, ſom faldt ned.
Alt tidlig gav hun ham et eget Sted,
For alt ſit Tøi i Orden op at ſtille;
Og ſom en daglig Pligt hun Drengen bød,
At give Fuglen Vand og Hunden Brød.

Saa lærte hun ham og bekjendte Sange
Udſatte til en ſimpel Melodi;
Thi ſelv poetiſk var hun ikke bange
For ham at ſkade ved lidt Poeſi.
Og ſmukt det var at høre mange Gange,
Naar hun og Barnet begge ſtemmed i,
Og qvad en Vexelſang, med Toner ſkære,
Til Fædrelandets Priis, til Danmarks Ære.

Om Morgnen læste hun for ham en Spalte
Af Skriften og forklared ham dens Ord;
Om Aftnen hun til Vindvet hen ham kaldte,
Og viste ham det klare Stjernechor.
Da om Guds Magt og Storhed hun fortalte,
Og om hans Skabning paa den vide Jord;
Og Mo'er og Søn, der til med Andagt hørte,
Til Slutning bleve begge lige rørte.

Hun aned hvad Opdragelse vil sige,
En Konst, som sjelden voxne Folk forstaae,
Der frem sig stille som i Aanden rige,
At Barnet ret sig fattigt føle maa;
Da dog Opdrageren just ned bør stige,
Og trods sin Viisdom blive lig de Smaa:
En ny Methode, som først Gud anvendte,
Da os sin Søn som Menneske han sendte.

Og ved Methoden ret med Fryd, som sagt,
Den unge Præstekone syntes dvæle:
Hun med sin Adam var som tvende Sjæle,
Der gav i Fællesskab paa Livet Agt.
Mens hendes Sjæl gav Tanken Form og Mæle,
Stod hans opmærksomt lyttende paa Vagt;
Og Mælet lod saa barnligt for hans Øre,
At han sin egen Tanke troede høre.

Saa voxed Adam op, en blod og blandet,
Men derhos velbegavet ſmuk Natur,
Om end ſom Guldet ei ſaa riig og puur.
En Jord han var, af tvende Kilder vandet:
Thi hans Forſtand, ved Homo's Ledning dannet,
Antog en kantet og lidt ſkjæv Figur,
Imedens Sind, og Sands for Lyſt og Smerte,
Tog Præget af hans Moders fulde Hjerte.

Og hendes Billede han ogſaa bar,
Dog havde han ſin Faders brede Hænder,
Hans ſtærke Haarvæxt og hans ſkarpe Tænder,
Der Been ſaa let ſom Kjød igjennem ſkar.
Men videre til Gavn ham ei det var;
Thi ſjelden kun det Laadne ud han vender,
Og endnu ſjeldnere han fra ſig bed:
Langt heller græd han, naar lidt Ondt han led.

Men ham af Hjerteſorg kun mødte Lidt,
Den hele Præſtegaard paa Hænder bar ham;
Thi Kudſken Lars, hvergang han gjør et Ridt,
Foran paa Heſtedækket gjerne ta'er ham;
Og Karlen Hans en lille Rive ſkar ham,
Og Tærſkeren ſin Pleil ham laante tidt,
Naar ned han kom i Loen efter Davren,
Og vilde prygle Byggen eller Havren.

Med Pigerne man saae ham Smør at kjærne
Og malke Præstegaardens Køer og Faar,
Ved hvilken Leilighed en lille Taar
Han for sin egen Bøtte fisked gjerne.
Tidt løb han ogsaa med, naar de gik Ær'n'e
Til Skyttens eller Sognefogdens Gaard;
Og da han var — imod det var ham ikke —
Som Præstens Søn et Maal for Alles Blikke.

Saa tidlig altsaa Ambitionen rørte
(En lille Slange lig) sig i hans Bryst;
Og intet Under, da han hver Dag hørte
Det Udsagn af den faderlige Røst:
At Æren, Æren det er Livets Lyst,
At Ærens Vei til Lykkens Tempel førte;
Og at han noget Dygtigt maatte blive,
Saa han til noget Stort det kunde drive.

Men ved det Smaa endnu han dog sig holdt;
Og af Bedrifter her kun er at nævne,
Hvordan om Sommeren han spilled Bold
Med Byens Ungdom efter bedste Evne;
Hvordan han tilgav, og ei vilde hevne
Hvad Uret, der i Leg ham blev forvoldt;
Hvordan han med sin Mo'er tidt blev befunden
At plukke Blomster eller Bær i Lunden.

Hvordan han ofte, naar det Høsttid var,
Saae til, naar Hans og Christen Leen hvæsſed,
Og Agrens gule Straa igjennem ſkar;
Hvordan han kjørte Kornet eller Græsſet
Med dem fra Marken ind, mens høit paa Læsſet
Han Følelſen af Frygt og Høihed har;
Hvordan han derpaa hjalp at kaſte Rugen
Fra Vognen ind paa Loftet gjennem Lugen.

Hvordan han endelig gik mellem Alle,
Her i ſit hjemmegjorte Klædebon,
En lille Hunsalf og en Fredens Aand;
Thi hvergang man iſtykker ſlog en Balle,
Og hvergang en Tallerken monne falde
I Gulvet ned fra Kokkepigens Haand,
Og hvergang Lars brød Vogn itu ved Agen,
Strax maatte lille Adam jævne Sagen.

Men af hans Reiſer fra hans Barndomsaar
Jeg ikkun Søndagsreiſen vil anføre,
Naar han hveranden Uge ſaaes at kjøre
Hen til ſin Bedſtefaders Provſtegaard.
Hvor ſødt det er, at turde Alting gjøre,
Det Barnebarnet Adam her forſtaaer;
Hvor rart det er, at være Pot og Pande,
Det maatte her den Lykkelige ſande.

Men efter slig en Søndag fordetmeste
Man Drengen doven og uartig saae,
Bekræftende den Sandhed, som de Fleste,
Selv Fader Adam, er Beviset paa:
At Den, hvem Paradisets Sol omkredste,
Ei helmer, for dens Straaler reent forgaae;
Thi det er Nemesis, at Paradiset
Som Rimet efter sig forlanger Riset.

Saa voxed Adam op, og rundt i Egnen
Der fandtes ei saa klog en Dreng som han;
Men for end meer at skærpes paa Forstand,
Og for at lære Skriven, Tegnen, Regnen,
Gik een Dag han om Ugen hen til Degnen,
Der længst — hvorfor han og var Dann'brogsmand —
Indbyrdes Underviisning havde grebet,
Og mangt et Bondebarn ved Samme slebet.

Og til Methodens Priis det havde fort,
Hvis her man Præstens Søn og Degnens Hanne,
En lille Pige med en klogtig Pande,
Indbyrdes sig belære havde hort.
Hvordan to Væsner kan hinanden danne,
For Alles Blik var blevet klart afslort,
Naar her man havde hort dem, som to Degne,
I Munden paa hinanden hoit at regne.

Thi Ansigt knap mod Ansigt stiltes de,
Og to Gang' To knap Adam hørtes lire,
For Hanne raabte: To Gang' To er Fire,
Men siig, hvormange da er tre Gang' Tre?
Ei fik hun Lov til her at sporge tiere,
Thi som en Ulv, naar Lam den faaer at see,
Paa Byttet styrter strax med Raseri,
Saa skreg nu Adam: Tre Gang' Tre er Ni!

Og som med Regnen saa det gik med Tegnen,
Saavel som og med begges Skriveri;
Men naar han var i godt Humeur, gav Degnen
Dem tidt en Timestid af Dagen fri.
Da gjerne Havens Gang de vandred i,
Hvorfra de havde Udsigt over Egnen;
Og ivrigt da i Snak, med fyrigt Blik,
Med Armen om hinandens Hals de gik.

See, taled eengang Adam til sin Hanne:
Det Hvide hist er Horsens Landevei,
Om tre Aar henad denne kjører jeg,
For mig i Aarhuus til Student at danne.
Da siger jeg Farvel til Veile-Vande,
Men dig, det kan du troe! jeg glemmer ei;
Som Præst jeg kommer her tilbage — Ja men,
Saa afbrød hun: da gifte vi os sammen!

Ja, gav til Svar den syvaars-gamle Dreng:
Da i vor Præstegaard vi hen vil flytte
Og kjøbe os en deilig Himmelseng.
Glem (raabte Hanne) ei en Melkebøtte!
Troer du jeg Koerne kan lade skjøtte
Sig hele Dagen selv i Mark og Eng?
Nei, der maa malkes! at ei Smørret, Osten,
Skal mangle paa vort Bord til Vesperkosten.

Sorg du for Mad og Drikke! Adam svared,
Imens jeg vore Børn opdrage vil,
At noget Dygtigt de kan blive til.
Ja, ei paa Tøsene skal blive sparet
Det som jeg selv har lært og har erfaret,
Afbrød ham atter Hanne, fuld af Ild:
Jeg skal dem lære læse, regne, strikke,
Og meer af Degneborn forlanges ikke.

Men Degn vil ei jeg være! raabte vred
Den ærekjære Dreng med Kinder hede:
En Præsteson jeg er nu allerede,
Og Bedstefa'er er Provst, som vel du veed.
Den lille Skøse Pigen i sig bed,
Og svarede sin Adam uden Vrede:
Nu, Præst og Degn det er jo lige fedt,
Fa'er tidt har sagt, det kommer ud paa Eet.

Nei, gjentog Adam: Præsten Bisp kan blive,
Men Degnen han maa evig blive Degn;
Vel kan han, som din Fa'er, faae Dann'brogstegn,
Men høiere vil aldrig han det drive.
Jh! hortes kjækt til Svar ham Hanne give:
Da har man dog et Ordsprog i vor Egn,
Som Degnens bedre Lykke godt betegner:
Paa Degn kun drypper, naar paa Præst det regner.

Dermed for denne Gang adskiltes de;
Og paa en anden Bane vil jeg bringe
Min Helt nu frem, hvem jeg la'er overspringe
Et Tidsrum, der af Aar udgjorde tre.
I disse var Forandringen kun ringe,
Der i hans ydre Levnet monne skee,
Mens i det indre meer og meer Erfaring
Gav ham paa Livet og ham selv Forklaring.

Ti Aar han altsaa gammel er; endnu
Dog i den lærde Skole ei han sattes,
Skjøndt hverken Hoved eller Lyst ham fattes;
Men Sagen var, det Homo randt i Hu,
At meer end al Latin og Græsk nu skattes
Realiteter, som for Livet due,
Og at reale Skoler var igjære,
Hvor Barnet skulde Mandens Gjerning lære.

Mens nu paa disse Skoler Homo vented,
Gik Drengen Adam ledig og drev om,
Og ei blot classisk Smag for Otium hented,
Men slentred paa romantisk Viis sig tom.
Alt Dovenskab sit Mærke paa ham prented,
Da Skjæbnens Haand medeet imellem kom,
Og kasted Homo hen paa Sygesengen,
Til største Lykke og til Held for Drengen.

Thi Adams Moder, hvem det længst fortrod,
At saa den gyldne Tid han skulde spilde,
Paa eengang Sagen overtværs nu brød.
For Vognen lod hun spænde ganske stille,
Og mens Pastoren sov, en Aften silde,
Sin Søn at pakke hurtig ind hun bød.
I Vognen begge steg, og bort de kjørte
Ad Veien, som til Aarhuus Skole førte.

Den næste Dag de Skolens Rector fandt,
Som veied Adam og hans Kundskabs Masse,
Og dømte ham til Fux i sidste Classe,
Ved hvilken Dom hvert Duxehaab forsvandt.
I Kost han sattes hos en Skræder Brandt,
Der loved Drengen som sin Søn at passe;
Og efter Middag Mo'er og Søn adskiltes
Med mange Kys, mens mange Taarer spildtes.

Og hjem drog Madam Homo, for at doie
(Det vidſte hun) et Uveir af ſin Mand;
Og Adam blev tilbage med et Die,
Ak, ſom den hele Dag ſtod fuldt af Vand.
I Huſets Qviſt, ad Trappen op, den høie,
Med Skræd'ren imod Aften fulgte han;
Og der han ſaae ſin Seng, ſit lille Kammer,
Og der han lodes ene med ſin Jammer.

Til Vindvet gik han hen, og ud han ſaae,
Og Tiden, nys ſaa lang, hvor hurtig randt den!
Han ledte nemlig efter Veile-Kanten,
Thi der hans Hjem og der hans Hjerte laa.
Men da nu endelig tilſidſt han fandt den
Bag Skovens Rand, ſom Taagen hviilte paa:
Da paa ſin Seng den tiaars Dreng tog Sæde,
Og gav ſaa bitterlig ſig til at græde.

Ak, ſukked han: ni lange Miil nu ere
Imellem mig og Veiles blanke Fjord;
Maaſkee i denne Verden aldrig mere
Jeg faaer at ſee min gode Fa'er og Mo'er.
I Skolen Hanne mig at finde troer,
Men ei af Regneſtykker gjør vi flere;
Og mine Duer — hvordan ſkal det gaae dem?
Maaſkee for ſidſte Gang igaar jeg ſaae dem.

Bort fra mit Hjem jeg reves jo saa brat!
Og Bedstefa'er og Bedstemo'er ei vidste
I Søndags Aftes, at det var den sidste,
Den sidste Gang jeg ønsked dem Godnat.
De har jo Allesammen mig forladt!
Og eensom nu mit Liv jeg her skal friste
Paa dette mørke Kammer, som vi fandt
Hos denne fæle, stygge Skræder Brandt.

O, hvem der hjemme var i Præstegaarden!
Det lille Fol vist springer nu sin Dands,
Og Lars paa Hoppen Grimen gjør i Orden
Og rider alle Hestene tilvands.
Og Grethe gaaer med Botten ud til Hjorden,
Og Maren skærer Smørrebrød til Hans,
Og Christen staaer i Loen, for at fei'en,
Og Mo'er — ak, det er sandt! hun er paa Veien.

Der kommer Maanen — see, hvor rød og stor!
Nei, anderledes kjøn den dog var hjemme.
Ja Veile=Maane vil jeg aldrig glemme,
Det er den smukkeste paa denne Jord.
Der staaer den store Bjørn — og der er Nord!
Og der — her sank paa eengang Drengens Stemme:
Der Syden er og Søen, hvor man seile
Kan langs med Jyllands Kyst, og hjem til Veile.

Saa trøsted Adam nu sig selv ved Klagen,
Til dybt han faldt i Sovn midt i sin Nød;
Og op han vaagnede først næste Dagen,
Da Skræderdrengen med et Slag paa Bagen
Ham vakte, og fra Mesteren ham bød,
At komme ned og faae sit Ollebrød;
Thi Klokken meer end Syv var efter Solen,
Og Klokken Otte skulde han paa Skolen.

Men dengang tre Qvarteer saa Uhret slog,
Da saaes han sine Bøger sammen sanke;
Hvorpaa, mens Hjertet heftigt monne banke,
Til den latinske Skole hen han drog.
O, hvilke slemme Drenge! var hans Tanke,
Da strax i Døren ham et Skrig modtog,
Just som ham høit imode raabte Duxen:
Op, Kammerater, lad os hilse Fuxen!

Og strax omstimlede ham Classens Drenge
Og banked ham til Velkomst dygtig af,
Hvorpaa en Dreng et Øgenavn ham gav,
Som han fra den Dag maatte bære længe;
Thi da i Taarer Adam dybt lod hænge
Sit Hoved og paa Medynk gjorde Krav,
Da raabte Søren Jensen: Ecce Homo!
O monstrum hominis in scholæ domo!

Og Sørens Vittighed ei kunde falde
I bedre Jord; thi fra den Stund man saae
Dem Adam Homo Ecce Homo kalde,
Et Navn, som var ham tungt at bære paa.
Men hvad formaaer den Ene vel mod Alle?
Og mod de Store hvad formaae de Smaa?
Saalænge monne Adam de correxe,
Til nolens volens han lød Navnet Ecce.

Min Læser! hvis du nogensinde var
En Skoledreng, især en af de mindre:
Hiin første Læretid du vil erindre,
Som du med Smerte gjennemgaaet har,
En Smerte, som kun Tiden kunde lindre;
Thi ak, fra Hjemmets Skjød, som blødt dig bar,
Hvis Sødhed vel kan føles, men ei fattes,
Hen paa den haarde Skolebænk du sattes.

Dig Livets Alvor traadte da imøde
I Form af den latinske Grammatik,
Og lagde dine gyldne Drømme øde.
De Prygl, som du af Kammerater fik,
Forhærdede din Sjæl den barnlig-bløde.
Din bittre Angst og Taaren i dit Blik
Hvergang din Lærer frem lod Røret hente,
Til Skjæbnens haarde Slag dit Hjerte vænte.

Medeet blev du erfaren, ſnild og klog;
Og du, ſom idethøieſte kun juſked,
Naar før din Portion Viisdom ind du tog:
Du, lille Synder, allerede fuſked!
Det Halve af din Lectie knap du huſked,
Det Halve læſte op du af din Bog,
Som under Bordet ſkjult du holdt i Næven,
Med Frygt, med indre Angſt og Hjertebæven.

O ſiig, om du fra den Tid du var liden,
Til nu, da du formodentlig er ſtor,
Saa mægtig en Forandring ſpored ſiden
Ved Livets Vexelſpil paa denne Jord?
Du gik vel uden Tvivl dog frem med Tiden:
Maaſkee fra Lieut'nant af du blev Major;
Etatsraad fra Juſtitsraad; dog din Vandring
Den frembød aldrig meer saa ſtor Forandring!

Saa tænk dig her i Adam Homo's Sted,
Hvorved Fortællingen du vil mig lette;
Thi Drengens Arbeid, Fremgang og Fortræd
Da ganſke kortelig kan frem jeg ſætte.
Og ei behøver da jeg følge med,
Hvergang han gjør det Gale og det Rette;
Hvergang hans Flid man roſer, eller ind
Hans Feil ham prenter i det bløde Skind.

Og da fornødent det ei heller gjøres,
At følge ham i daglig Skolegang,
Hvor som et muntert Fol, der steg og sprang,
Han frem paa Videnskabens Bane føres;
Hvor snart han kjedes og hvor snart han røres
Ved danske og latinske Skjaldes Sang;
Hvor han begeistres af Historiens Epos,
Og hvor han sværmer for Cornelius Nepos.

Og da kan ogsaa godt jeg overspringe,
(Thi for min Læser Sligt jo er bekjendt)
Hvordan i Leg han ofte fik en Vinge,
Og hvordan tidt ham blev en Krage vendt;
Hvordan han aldrig, hvad der end var hændt,
Sit høie Drengeværd dog agted ringe,
Og synded imod Ærens første Punkt
Ved Sladdren til sin Rector og Adjunct.

Ja, da tør vel endog jeg forbigaae,
Hvordan han gjorde gjeldende sit Ego
Ved overlegen Aand iblandt de Smaa,
Saa han som Dux snart kunde sige rego;
Hvordan man tidt ham hørte hviske nego,
Ja stundom høit en Latter op at slaae,
Naar Adjunct Stær, en theologisk Stakkel,
Forklarede paa sin Viis et Mirakel.

Men hvad nødvendigviis jeg maa berette,
For ei at svigte her min Autor-Pligt,
Skjøndt Læseren vist og erfared Sligt:
Det er, at ved et Skoleliv som dette,
Paa Kundskabsfrugter og Bedrifter rigt,
Man snart vor Helt i Sky saae Næsen sætte;
Saa han, der før beskeden var og blyg,
Befandtes, tolv Aar gammel, stolt og kry.

Det kjendtes allerbedst, naar han var hjemme
I Ferien; thi da han løfted høit
Blandt voxne Folk en kjæk Discipel-Stemme,
Og lod dem mangen Sandhed fole droit.
Men ei med slig Triumf var Adam nøi't;
Til Bønderdrengene han monne gjemme
Sin hele Viisdom og sit Livs Historie,
Og da han stod iblandt dem med en Glorie.

Thi medens gabende de ham beskued,
Ja ham beundred som en halv Prophet,
Da talte han, imens hans Øine lued,
Om hvert Mirakel, som med ham var skeet;
Da brugte Ord han, hvorved fast de grued,
Som Rhombe, Paradox, Intensitet;
Da lærte han, at Jorden er en Kugle,
Og at vort Danmark egentlig hed Thule.

Da viſte han dem Stjernernes Bevægelſe
Forklaret meget let ved Tyngdens Lov;
Men ſagde man imod, ſaa blev han grov,
Og talede om Bonderknoldes Spægelſe,
Om Aanderne, der ind paa Landet ſov,
Om Sjælens Torſt og ſande Vederqvægelſe
Ved Videnſkaben, hvoraf Nok man fik,
Naar man den lærde Skole gjennemgik.

Man ſeer, at Adam holdt ſig ſelv i Ære,
Og at paa gode Veie her han var
Til ei at blive blot en lille Nar,
Men at en Egoiſt og var igjære.
Hvordan nu Drengen Andet fik at lære,
Saa ei blot anden Retning Tanken ta'er,
Men Hjertet i hans Bryſt igjen faaer Stemme,
Det ſkal den kjære Læſer nu fornemme.

Dengang juſt fjorten Aar var lagt tilbage
Af Heltens Liv, det nemlig ſig tildrog,
At Skrædermeſter Brandt i ſamme Dage
Sin anden Huſtru, Stine Hanſen, tog.
Hr. Brandt var alt da graa paa Kind og Hage,
Men Stine neppe tyve Somre vog,
Og gik med ſin uſkyldig-ſøde Mine
I Byen under Navn af „ſmukke Stine".

Hvad havde denne Skjønhed vel bevæget
Til at formæle sig med gamle Brandt,
Hvis stride Haar alt Tiden havde bleget,
Og som saalidt var yndig som galant?
Var af hans Godhed blidt hun vedervæget?
Var det Taknemlighed, som hende bandt?
Var Æren af at blive Mesterinde
Til Pigens Handling Grunden dennesinde?

O nei, sit Jomfrunavn kun Stine skifted,
Fordi man eengang jo det skifte skal,
Og med den gamle Brandt hun kun sig gifted,
Fordi jo Giftermaal er Pigers Kald.
Ei Længsels Pust til Amors Lue vifted,
Da med sin Ven hun aabned Hymens Bal,
Og ei begeistret til sit Hjerte drog hun ham;
Hun skulde giftes jo — see, derfor tog hun ham.

Ei Stines Handlemaade her jeg roser,
Og dog jeg holder for, hun synded ei,
Som Den, der vakler mellem Ja og Nei,
Til veiet først er Friermandens Poser,
Hans Herregaard med Eng og Skov og Moser,
Hans faste Trin paa Embedsstigens Vei,
Hans Plads i Rangforordningens Capitel,
Hans mulig snare Død, samt Enkens Titel.

Nei, Stines Handling sikkert ei jeg priser,
Og dog jeg troer, hun gjorde vel saa godt
Som Den, der gaaer til Brudesengen blot,
Fordi det sidste Haab hun snart forliser;
Som Den, der Kjærlighed til Gjengjeld viser,
Fordi hun sex Par Børneskoe har traadt;
Som Den, der i sit tred'vte Aar benytter
Den Kaal, hvori med atten Aar hun spytter.

Til Stine Brandt blev altsaa Stine Hansen,
Og fik Madame=Pligt, Madame=Ret,
Og gik som Jomfru hurtig bag ad Dandsen,
Men dandsed dog som Kone ganske net.
Hver Dag nu Adam hende saae i Glandsen
Af Ungdom og af Skjønhed, der saa let
Bedaarer gamle Mænd og unge Drenge,
Og la'er til beggeto det svie længe.

Ja, Skjønheds Magt vor Adam fik at fole
I saa vidunderlig og stærk en Grad,
At Intet snart hans Flamme kunde kole.
Ved Bordet tidt som i en Drøm han sad,
Og i Minuter saae man ham at nole
Med Skeen i det fyldte Suppefad;
Men traf tilfældigviis ham Stines Blikke,
Da meer at spise Drengen mægted ikke.

Hans unge Bryst blev af en Magt hendraget,
Som af den stærke Sol en svag Planet;
Thi Dag og Nat hans Hjerte var betaget
Af det Fortryllende, han havde seet.
Først i en Slummer havde han opdaget
Det Underfulde, som med ham var skeet,
Da Stine, med to Englevinger smykket,
Sit Drømmekys hamømt paa Læben trykked.

I Skolen selv — hvo skulde vel det troe —
Paa hendes Billed han ei sjelden stødte
Ved Læsning af den gamle Cicero.
Og i Virgil med Dido tidt han blødte,
Og tidt i sin Ovid et Sted han mødte,
Hvorved han atter, neppe bragt til Ro,
Sig maatte væbne som en anden Hector,
For ei at røbe Sorgerne for Rector.

Men ak, hans unge Læbe tidt var bleg nu,
Og mangengang, foruden mindste Grund,
Et Purpurhav i Kinderne ham steg nu,
Og sank saa pludselig i samme Stund;
Og Munterheden ganske fra ham veg nu,
Og Ensomhedens Skjul han søgte kun,
Og mørk han stirred ud paa Soens Vove
Fra Randen af de løvbedækte Skove.

Men som enhver fortvivlet Elsker søgte
Vor Helt nu her i Digtekonsten Trøst,
Og vandred om ved Maanens blege Lygte
Og qvad om sine Smerter og sin Lyst.
Naar Engens Skygger hen han saae at flygte,
Naar Nattergalen gav hans Længsel Røst,
Da kunde Adam ei sig længer styre;
Han qvad — tag her en Prøve af hans Lyre!

Seer jeg i den dunkle Skov
Hunden gaae paa Spor og Rov,
Hører Bøssen jeg som knalder,
Hører Hornet jeg som gjalder,
Ak, imens det trufne Dyr
Gisper under Himlens Skyer
Ud sit Liv i Dødens Pine —
Tænker jeg paa Stine.

Staaer jeg ved det dybe Hav,
Ak, saamangen Somands Grav,
Om hvis Død end Bølgen hvisker:
Og jeg seer den gamle Fisker
Over Bovens blanke Top
I sin Krog at drage op
Fisk med bleg og blodig Mine —
Tænker jeg paa Stine.

Vandrer eensom og forladt
I den ravnesorte Nat
Jeg omkring ved Kirkegaarden,
Dnskende mig dybt i Jorden:
Da, naar fra de Dødes Hjem
Glemte Sukke stige frem,
Medens Nattens Vinde hvine —
Tænker jeg paa Stine.

Ingen kjender til min Qval,
Selv i Skolens Høresal
Gav min Elskov ei jeg Tunge;
Men naar Nattergale sjunge
I Naturens Helligdom
Sødt og smeltende derom,
Ak, med Toner, klare, fine —
Tænker jeg paa Stine.

Saa hørtes Adam sørgeligt at klage,
Og dunkle som en Skygge nu henrandt
I Hjerteforg hans fagre Ungdomsdage.
Men — siger Læseren — men Stine Brandt,
Hvor finder man til hendes Blindhed Mage,
At Nøglen til hans Sorg hun aldrig fandt?
Jeg siger ei, at hun fandt Nøglen ikke,
Jeg siger kun, hun vidste sig at skikke.

Thi naar vel stundom hendes Sind og Tanke
Med Ivrighed sig antog Adams Qval,
Da tænkte hun medeet: Men er jeg gal?
Begynder og som Drengen jeg at pjanke?
Hvorpaa hun saaes sit Sytoi sammen sanke,
For bort at sye de Suk, der frem sig stjal.
Saa gik en Tid — da Noget der sig hændte,
Hvorved for beggeto Romanen endte.

En Sommeraften, just som Skræder Brandt
Stod i Passiar med Klædekræmmer Fine
Bag Byens Haver, nærved Søens Kant:
Da lagde sig, paa Grund af Hovedpine,
Lidt paa sin Sopha ned den smukke Stine,
Hvor snart i Hvilen hun en Lindring fandt.
Til Haven ud var Vindverne oplukked,
Saa tydelig det hortes naar hun sukked.

Mens saa forinden Stine laa for Anker,
Foruden, i Naturens Ensomhed,
I Gangen, langs det store Jordbærbed
I dyb Betragtning Drengen Adam vanker.
Ei jeg fortæller, hvad min Læser veed,
Hvis Billede det var, han bar i Tanker:
Han gik, og stod, og gik, og just han stod,
Da Stines Suk medeet sig hore lod.

Forundret nærmed Adam sig til Muren,
Og, bøiende sig gjennem Vindvet ind,
Han skuer Mesterværket af Naturen
Belyst ved Aftensolens røde Skin.
Saa yndig henstrakt seer han her Figuren
Af Den, der evig fylder op hans Sind,
At ei han meer kan modstaae — Alt han vover,
Og Vindveskarmen sagte steg han over.

Og bævende han stod nu midt i Stuen,
Hvor dybt i Søvn — han tvivled ei derpaa —
Den smukke Stine paa sin Sopha laa;
Og som fortabt han dvæled i Beskuen
Af dette Aasyn, mildt og blidt som Duen,
Af denne Liliekind med Roser paa,
Af denne Svanebarm, der høit blev vugget,
Af disse Læber, aabned' nys af Sukket.

Hvad stred ei nu i Heltens unge Bryst!
Hvor monne stærkt sig i hans Hjerte rore,
Paa samme Tid som Lidenskabens Røst,
Frygt, for at Stine skulde her ham høre;
Skræk for den Gjerning, som han vilde gjøre,
Hvortil saa inderlig han foler Lyst;
Kamp mod den Tanke, som hans Sjæl nu frister —
Ak, som paa eengang Seiren fra ham vrister.

Paa Taa han nærmer sig den Skjønne — tys!
Selv Aandedragets Lyd han dæmpe stræber;
Sit Hoved ned han boier, og et Kys
Han trykker zittrende paa Stines Læber.
Men knap lidt Nectar ved hans Mund der klæber,
Knap har om Paradiis han faaet Nys,
For han i Krogen flygter ræd tilbage,
Med Purpur paa sin Pande, Kind og Hage.

Thi Vindverne slog i, skjøndt ingen Vind
Han i den stille Aften kan fornemme,
Og paa den samme Tid en Skræderstemme
Gjenlød som Torden dybest i hans Sind.
Og, o Mirakel! rød blev Stines Kind
I samme Stund; og Sovnen reent at glemme
Og rask fra Canapeen op at staae,
Den sønderknuste Adam hende saae.

Forhør, Proces og Dom jeg gaaer forbi,
Hvorved det unge Hjerte reent blev knuset;
Thi Følgen var, at han kom ud af Huset
Og maatte søge sig et nyt Logis.
Saa styrtede da første Gang i Gruset
Vor Helt paa Kjærlighedens bratte Sti,
Hvorved han practisk maatte Budet lære:
Du skal din Næstes Hustru ei begjære! —

O, ſpeiler Eder her, I kloge Fædre,
I kloge Mødre! ſom jert kjære Barn
Tidt giver hen i en Sirenes Garn,
Hvem I ſom agtbar Dannegvinde hædre;
Thi ſæt, ei Stine havde været bedre,
Og derhos mindre bly og meer erfar'n:
Hvordan var Drengen Adam da det gaaet?
Maaſkee han ſin Bekomſt alt havde faaet.

Og ſpeiler Eder og, I ſmukke Qvinder!
Som tænke, at en Dreng paa fjorten Aar,
Der ſtundom for jert Die Naade finder,
Paa Elſkov ſig aldeles ei forſtaaer.
Huſk paa, et fjortenaarigt Hjerte ſlaaer
Saalænge, til at ſexten Aar det vinder.
Handl derfor med de fjorten Aar lidt varlig,
Thi viid, en Dreng paa ſexten Aar er farlig.

Og ſpeiler endelig Jer ogſaa her,
I Skoledrenge! ſom paa Livets Bane
Snart faae iſigte Amors røde Fane,
Og alt i Skolen faae Couleuren kjær.
Huſk paa, at Amor har til Sladder Vane,
Og ſladdre ſkal til Rector han iſær,
Som da i Claſſen la'er Jer ſidde længe,
Af, ſom forelſkede og dovne Drenge.

Thi saadan Helten Adam just det gik.
Paa Grund af sine Sorgers tunge Masse
Kun maadeligt han Skolen kunde passe,
Saa han ved Aarsexamen ei holdt Stik.
Han kom ei denne Gang i fjerde Classe,
Og Roes og Flidsbelonning ei han fik;
Thi det, som man ved Proven stærk ham fandt i,
Var ene og alene ars amandi.

Gud veed hvormeget der af Drengens Flid,
Ved slig Omtaagelse af Elskovsduften,
End kunde være gaaet op i Luften,
Og gjort ham reent til Skole-Invalid:
Hvis ei, til Lykke, efter nogen Tid
Han heelt igjen var kommen til Fornuften
Ved to Begivenheder, der ham slog,
Saa Pokker ved hans Elskov hurtig tog.

Den ene var: at syg hans Moder skrev,
Paa samme Dag som han blev confirmeret,
Om Pligtens Bud til ham et kraftigt Brev,
Saa mellem dobbelt Ild han blev placeret;
Den anden var: at vaer en Dag han blev
Sin Stine, som paa Gaden promenered,
Hvor hun, der for hensvæved rank, ungdommelig,
Nu gik og rokkede som hoit frugtsommelig.

Ved dette Syn som Blod blev Adam rød,
Og medens Blik og Hoved bort han vendte,
Han hastig om ad Sidegaden skød,
Hvorfra han hurtig ud i Skoven rendte.
Her Drengens sidste, bittre Taarer flød,
Med hvilke Taarer sig hans Qvaler endte;
Thi da til Byen atter han gik ind,
Da som befriet følte han sit Sind.

Fra denne Stund paa Bøgerne han kasted
Med Iver sig, og ikke meer paa Skrømt,
Og ind at hente nu ved Flid han hasted,
Hvad gjennem Maaneder der var forsømt.
Ei meer ham Amor med sin Piil antasted,
Og skjøndt som før hans Hjerte bankedømt,
Dog aldrig meer paa Aarhuus' Skolebane
At sukke eller sværme fik han Vane.

Nu af den tørre Cicero han suged
Kun stoisk Viisdom, mens i Speil han seer
Sig paa de tappre Helte hos Homer.
Nu for det Grundige hans Sjæl kun lued,
Nu bag Historien han critisk skued
Den Verdenslov, hvorefter Alting skeer;
Nu fordred han Tendens af Poesien,
Nu søgte han Stringens i Geometrien.

Nu loste han med Færdighed Problemer
Ved Hjælp af Algebraens x og y;
Nu grubled han paa Livs-Philosophemer,
Hvis Toppunkt skjultes af en taaget Sky;
Nu bygged han endogsaa smaa Systemer,
Der havde samme Kraft som alle nye,
Thi Tidens Pust omkuld dem alle blæste;
Alt under hvilket fort dog Adam læste.

Saa henrandt trende Aar, og Skud fra Roden
I ham alt Videnskaben havde sendt,
Da Rector fandt ham, attenaarig, moden
Til at faae Borgerbrev som en Student.
Thi trak den nye Støvle han paa Foden,
Thi blev de gamle, sorte Klæder vendt,
Thi tog en Morgenstund han nu paa Nakken
Sit Reisetoi og seiled bort med Smakken.

Hans Pas endnu er til. Dets Slutning lod:
„Stud: Adam Homo, her af Aarhuus Skole,
Der taler Dansk og er ved Veile fød,
Begiver nu, med Kinden hvid og rød,
Med Øine blaae og skinnende som Sole,
Med blonde Haar og i en halvslidt Kjole,
Sig hoi af Vext til Sjælland. Ei man mindes,
At nogen smitsom Syge her der findes."

Paa Sjællands Grund han satte kjæk sin Fod,
Og strax til Hovedstaden ind han kjørte,
Hvor hæderlig Examen han bestod,
Mens Navnet Rus med stille Fryd han hørte.
Det Brev, som hjem hans Laud til Jylland førte,
Paa Gjensvar ham ei længe vente lod,
Thi snart vor unge Homo til Oplivelse
Fra gamle Homo ankom denne Skrivelse:

Min brave Dreng! saa blev du da Student.
Med Ære din Examen har du faaet;
Bort med dit Laud i Lommen er du gaaet,
Og min og din Bekymring nu er endt.
Hvor glad du er, det veed jeg saa omtrent,
Thi ogsaa jeg jo har engang bestaaet;
Men hvad jeg ikke veed, hvad ei angivet
Stod i dit Brev, det er din Plan for Livet.

Thi efter Hensigt bør jo altid føres
Et Liv, et Studium, ja selv en Leg,
Der bliver til en simpel Narrestreg,
Naar planløs hen i Veiret Spøgen gjøres.
Derfor kan tidtnok ei den Sandhed høres,
At allevegne, til et Fingerpeg,
En Leveplan er Menneskет fornøden,
Undtagen — du vel Spøg forstaaer — i Døden.

Paa Banen frem med Haab jeg seer dig gaae,
Nu Skolen bag og Verden for dig ligger.
Dig Andres Glands i Diet stærkt nu stikker,
Og selv du Andre stikker ligesaa.
Dig mange, gode Huse aabne staae,
Dog kun saalænge som du vel dig skikker;
Din Ro, din Fred, din Lykke, din Credit
Beroer tildeels paa dine første Skridt.

Men end med Verden du er ubekjendt;
Og i den Kundskab er du vist tilbage.
Hvordan en ubemidlet, ung Student
Bør Tingene og Menneskene tage.
Lad mig fortælle da, hvad mig er hændt,
Og hvordan jeg, i mine unge Dage,
I Alt mig hjalp tilrette med Forstand;
Hvad jeg har gjort, du ogsaa gjøre kan.

Som din var ogsaa da omtrent min Stilling:
Til Selskabslivet havde jeg Tendens,
Og, skjøndt af Lykken kun en ringe Billing,
In sano corpore dog sana mens.
Som dig det tidt vil skorte paa en Skilling,
Saa min Pung ogsaa mangen Gang var lens.
Som du min Søn, saa havde jeg den Lykke,
Ei just at regnes til de meget Stygge.

Min Leveplan lad derfor tjene dig!
Til Folk og Forhold skarpt jeg lagde Mærke,
Og alle svage Sider, alle stærke,
Hos Den og Den, jeg strax notered mig.
Jeg gjorde som de gamle christne Klærke,
Der Vei med Christendommen baned sig,
Idet paa samme Viis de handled ikke
I hvert et Land, men efter Folkets Skikke.

Saa — til Exempel — hos Etatsraad Zelle,
(En Mand, hvis Gunst var ligegyldig ei,
Og som holdt stærkt paa det Cer'monielle)
Til hver en Fødselsdag lykønsked jeg.
Men derimod hos Kammerherre Bjelde,
Hvis Kone stod paa Ungdoms Skillevei,
Og ei af Aar og Dage ønsked flere,
Der gik jeg aldrig hen, at gratulere.

Et nyt Exempel! Hos Professor Reeter,
Som elsked fremfor Alt en stiv Disput:
Der lod jeg Stemmen tone høit og lydt,
Og baxedes med ham som Poul med Peter;
Men derimod hos Conferensraad Gether,
Som gjerne vilde gjøre Folk forknyt,
Og med sit eget Ord kun tog tiltakke:
Der sad jeg stille og lod Manden snakke.

Maaskee du slige Ting vil kalde smaa?
Nuvel! det Stores Navn jeg ei dem giver;
Jeg siger kun, som Verden er, den bliver,
Og den maa kjendes, skal man Fremgang faae.
En Hyklers Navn paa Den jeg aldrig skriver,
Der Menneskenes Svaghed tænker paa:
Slig Tagen Hensyn er ei blot uskyldig,
Men som den sande Klogskab altid gyldig.

Fast daglig nu forøged jeg min Sum
Af Regler, som i Livet selv erfares,
Og snart man saae mig, primus inter pares,
Bestandig boielig, men aldrig krum.
Jeg gjorde Alting med, hvad kan forsvares:
Var blandt de Kloge klog, blandt Dumme dum;
Med flittige Studenter var jeg flittig,
Med lystige jeg munter var og vittig.

Blandt ældre Damer bragte jeg paa Bane
Den Tid, da ogsaa deres Actier gjaldt;
Blandt unge Piger svang jeg Haabets Fane,
Og mellem Mænd Debatten var mig Alt.
Men sige stik imod var ei min Vane,
Og slaae en Mening fast, ei ind mig faldt;
Thi slig Bestemthed reent er overflodig,
Mig skader den, og Andre see den nodig.

Ei andre Folk i Skik man saae mig sætte;
Altid jeg lod det være deres Sag,
Imens jeg selv i Godt kun fandt Behag,
At finde sig med deres Dyd tilrette.
Jeg taled aldrig Ondt paa Nogens Bag,
Men yppede for Roes ei heller Trætte.
Tilbageholdende og tolerant
I Tale som i Dom mig Verden fandt.

Paa denne Viis jeg yndet blev af Alle,
Og banede, skjøndt fattig, snart mig Vei;
Fast hver en Middag ude spiste jeg,
Og Manges Pung jeg min nu kunde kalde.
I Splid med Verden ei man saae mig falde,
I Kamp med Livet jeg geraaded ei;
Og havde da blot Jura jeg studeret,
Var paa min Bane snart jeg avanceret.

Men nok herom! Jeg haaber du forstaaer,
Hvad egentlig det er, at her jeg mener.
Der gives Folk, som altid gjøre Scener,
Af hvem man altid Sandhed høre faaer,
Skjøndt slig Oprigtighed til Intet tjener,
Og Sagen i Qvæstion dem ei angaaer;
Som altid have Lyst paatværs at vandre,
Og just at lobe lige buus paa Andre.

Item der gives Folk, som altid bole
Med daarlig Stolthed, kun dem selv til Meen;
Som raabe: man bør staae paa egne Been,
Og her i Livet paa sig selv kun stole;
Imedens dog der ikke gives Een,
Som uden Andres Hjælp faaer blot en Kjole.
Fly disse Daarer, hvem kun Stolthed sporer,
Saavel som hine Sandheds-Professorer.

Tro mig, som prøved Verden og som kjender
Tilfulde Livet her paa denne Jord:
Den unge Prædikant af Sandheds Ord
Som Gammel sig til Løgnen gjerne vender;
Og næsten altid som en Prakker ender
Den Stolte, der paa egne Kræfter troer.
Thi vist det er, til Noget kun man bliver
Ved det, de Franske kalde savoir vivre.

Følg mine Raad, det vil dig sikkert fromme,
Og grib dit Liv med Kraft og Klogskab an;
Thi om den Unge handler med Forstand,
Det lærer inden lang Tid ham hans Lomme.
Forresten vil jeg her nu ikke komme
Med det, som godt dig selv du sige kan:
Det er jo klart, at du skal være dydig,
Din Gud, din Konge, din Professor lydig.

Endnu Eet! Af den ny Philoſophi,
Hvori nu alle lærde Hjerner ſvømme,
En dygtig Slurk du og maa ſee at tømme;
Thi naaer du end ei Viisdoms Nummer Ni,
Dens Nummer Nul ſig ei for dig vil ſomme.
En Modeſag ei reent tør gaaes forbi;
Iſær man Terminologien kjende maa,
Med den begynde og med den man ende maa.

Hvis et Compendium du ſkulde finde
Af ſamme Videnſkab i kort Begreb,
Hvormed man kan ſig hjælpe hvis det kneb,
Da vilde du ved det mig ret forbinde.
En Tour til Kjøbenhavn jeg har iſinde,
Hvis ikke Pungen ſiger: Seilet reb!
Men hvis den nu gik for ſig paa det Samme,
Jeg vilde nødig der ſtaae reent tilſkamme.

Men fuldt er mit Papiir — jeg Afſked ta'er;
Din Moder ſeer jeg og ſit Brev at ende.
Endnu til Slutning maa jeg blot dig ſende
En Hilſen fra din gamle Bedſteſa'er.
Farvel, min Søn! og gid du maa erkjende
Det Hjertelag, jeg altid for dig har.
Forreſten intet Nyt fra Præſtegaarden,
To Duer kun forleden tog os Maaren.

Her endte Brevet, og et kraftigt Stød
Vor Adam følte sig ved samme givet,
Til ret med Klogskab at benytte Livet;
Til rask at klavre op ad Lykkens Skjød,
Og ret at blive boielig som Sivet.
Derpaa sin Moders Brev han iilsomt brod,
I hvilket først til Laud hun gratulered,
Og saa paa denne Viis continuered:

Du husker nok vor Poppelpiil-Allee,
Som sidste Aar din Fader lod forlænge
Fra Havelaagen lige til vort Bænge,
Hvorfra man over Fjorden ud kan see.
Da til Motion min Helbred nu kan trænge,
Jeg der saa ofte, som det blot kan skee,
Spadserer op og ned, frem og tilbage,
Mens Tankerne de gaae som de behage.

Hvem mener du jeg mest da tænker paa? —
Paa Den, hvis Kjærlighed min egen nærer!
Paa Den, hvem Dag og Nat i Sind jeg bærer,
Paa Den, jeg elsked, før mit Blik ham saae;
Paa Den, hvem allernodigst jeg undværer,
Til hvem nu allerhelst jeg vilde gaae;
Imellem hvem og mig nu Bølger ere —
Paa Den, hvem Tiden fjerner meer og mere!

Ak ja, min Adam! længer bort du kommer,
Alt som i Livet længer du gaaer frem;
Thi hver en Fremtidsskjæbne, som dig frommer,
Dig fører ud i Verden fra dit Hjem.
Hvad skal min Fryd nu være næste Sommer,
Naar Roser komme, men ei du med dem?
Hvem skal jeg nu saamangen Aftenrøde
Forventningsfuld paa Veien gaae imøde?

Igaar af mine Tanker blev jeg vækket.
Jeg saae en Høne, der enÆlling har,
Langs Kjæret løbe op og ned forskrækket;
Den saae med Angst paa Vandet ud, som bar
Dens lilleÆlling, knap af Dunn bedækket.
Ak! Hønens Uro just min egen var;
Du flyder fjernt nu paa en ukjendt Bølge;
Jeg staaer i Afstand og kan ei dig følge.

Dog lad mig tie om mig selv! thi jeg
Vil altid høit i Sjæl og Sind mig fryde,
Naar du kun finder Fremgang paa din Vei;
Naar du din saure Ungdom kun maa nyde;
Naar du kun Livets Roser glad maa bryde,
Mens dog af Tornene du saares ei.
Engang igjen, om ikke her saa hisset,
At leve med dig er jeg dog forvisset. —

Nu om en anden Sag jeg tale maa.
Jovergaars afgik herfra til Veile,
Til Skipper Poulsen, som idag vil seile,
Saa Kjøbenhavn før Søndag han kan naae:
Først sex Par Sokker, som endnu dig feile,
Af hvide tre Par, tre Par af de graae;
Saa dine Kraver med de brede Borter,
Og endelig de fire nye Skjorter.

Med samme Leilighed du vil modtage
To Skjepper Æbler af det bedste Slags,
Som ei du nødig har at spise strax,
Da godt de holde sig til Vinterdage.
Fremdeles tvende Polser og en Lax,
Med hvad af røget Kjød vi har tilbage;
Der Alt tilsammen ligger vel indsvøbt
Ved syv Pund Tællelys, jeg selv har støbt.

Af Penge denne Gang jeg ingen sender,
Du selv kan sagtens tænke dig min Grund;
Men vær taalmodig! Naar din Fader kun
Faaer solgt sit Korn — hvad nok om kort Tid hænder —
Da, hvordan jeg det ender eller vender,
Og hvad der saa end bli'er paa Kassens Bund:
De fyrretyve Daler skal du have,
Som vi har lovet dig til Julegave.

Og nu Farvel, og lov mig tro at blive!
Ja lov mig vist, at hver en Maaned du
Om dig og al din Færd til mig vil skrive,
Og altid komme denne Bøn ihu.
Lad saadan os hinanden Haanden give,
Skjøndt Land og Vand os begge skiller nu;
Ja, lad paa denne Jord os holde sammen!
Hertil af Hjertens Grund jeg siger Amen.

Her slutted Brevet — og som Dagens Kjerte
Tidt synkende sit Guld paa Skyen skrev,
Saa modtog Følelsen i Adams Hjerte
Et lifligt Indtryk af det læste Brev.
Han følte Haabets Fryd og Længsels Smerte,
Og op sit Vindue han hurtig rev,
Og stirred længselsfuld ud mod det Fjerne —
Fjernt over Jylland op der gik en Stjerne.

Tredie Sang.

Der er en Lov for Alting her paa Jorden,
For Alt hvad er, hvad kommer eller var,
For Alt i Øften, Veſten, Syden, Norden,
Naar blot en Gniſt af Liv det i ſig har;
For Alt, hvad i den ydre Verdensorden,
Som i den indre, Form og Skabning ta'er;
Og Loven lyder i ſin Simpelhed
(Thi ſimpelt er det Store): Op og Ned.

Op flyver Fuglen mod de høie Zoner,
For ſnart at dale paa den lave Bred;
Op bygges Spiret, ſom i Skyen throner,
For i Ruiner dybt at ſtyrte ned;
Op ſtræber Helten efter Laurbærkroner,
Til Lykken ſvigter, paa hvis Bud han ſtred;
Thi op og ned gaaer Skjæbnen, gaaer vor Lykke:
Hvad ſtolt gaaer op i Glands, gaaer ned i Skygge.

Og op og ned i denne Verden gaaer
Ei Solen blot og Maanen, Nattens Die,
Ei blot de gyldne Stjerner i det Høie,
Ei blot det Hav, hvis Bølgeslag os naaer:
Men hvert et Hjerte, som paa Jorden slaaer,
Som hæves snart af Fryd og snart af Møie;
Thi Glæde, Smerte, Frygt og Haab og Fred,
Alt gaaer som Bølgeslaget op og ned.

Og op gaae Støvets Bønner, medens Svaret
Fra Oven stiger ned med himmelsk Røst;
Og Sorgen, der blev nedlagt i vort Bryst,
Naar til sin Tid den trofast er bevaret,
Dybt fra vort Hjerte stiger op som Lyst.
Alt, hvad vi haabed, elsked og erfared,
Det synker vel i Tidens Strømme ned,
Men dukker deraf op for Evighed.

Dog iblandt Alt, som stiger og som daler,
Og som paa denne Jord gaaer op og ned,
Ei noget Rigere jeg nævne veed,
End Livet selv i Opgang, naar det maler
Sig for vort Blik i Lys af Idealer,
Forgyldt af Haabet om Lykksalighed.
Naar Dødens Stund jeg sætter kun til Siden,
Hvad har da Kraft og Glands som Ungdomstiden?

Ja Haabets dybe Brønd, hvor rig er du!
Dybt paa din Bund, hvor Livets Kilde rinder,
Hvert deiligt Eventyr den Unge finder,
Hvortil fra Barndomsdage stod hans Hu.
Naar ned han seer i dig, da i et Nu
En gylden Krands sig om hans Billed vinder;
Men strækker efter Krandsen han sig hen —
Brat svinder bort i Taage den igjen.

Og fyldt af dette Fremtidshaab probeerte
Vor Adam Homo sig i Livets Dands,
Mens nu som ung Student han Alt studeerte
Med klare Øine og med aaben Sands.
Sit hele Liv med Rødt han coloreerte,
Han spared ei paa Farver og paa Glands,
Og som han optog Alt, saa frem sig stilled
For ham i alle Ting hans eget Billed.

Sad han i Studiigaardens Høresale,
Imens af Viisdom han tog ind sin Part,
Og hørte der han sin Professor tale
Og demonstrere saa det havde Art:
Da gjerne Phantasien i en Fart
Hans egen lærde Fremtid monne male;
Da paa Cathedret han i Tanker saae
Sig selv som Polyhistor eengang staae.

Gik Søndagformiddag med Hat og Stok
I sorte Klæder han paa Promenaden,
Og saae den unge, smukke Dameflok,
Som, naar det blot er Solskin, Hovedstaden
Udsender for at see og sees paa Gaden,
Og som skjøndt stor dog aldrig stor er nok:
Da saae vor Helt — klarsynet som de Færreste —
I hver en yndig Glut sin Fremtids-Kjæreste.

Stod han i Kirken, hvor en talrig Skare
Andægtig lyttede til Præstens Ord,
Da Livets Gaader for sit Folk at klare,
Og blive geistlig Taler, Adam svoer.
Gik i Theatret han, og fandt han bare
Paa Scenen af Talent det mindste Spor,
Saa Digteren ei reent gik bag ad Dandsen:
Da vinked ham i Aanden Konstnerkrandsen.

Ja, hvordan ret sin Ungdom Adam nod,
Og hvordan Livets uafbrudte Strømme
Sig i hans Hjerte rigt og fuldt udgod,
Og avled glade Folelser og Drømme,
Hvorover, som paa Bølger, hen han flød:
Derom min Læser allerbedst kan dømme,
Ved Gjennemlæsning af det første Brev,
Som efter Julen til sit Hjem han skrev.

Min søde Moder — saa begyndte Brevet —
Et glæd'ligt Nytaar først jeg ønsker dig,
Saa takker jeg for hvad du sidst har skrevet,
Samt for det Mammon, som du sendte mig.
End mit Stipendium dog holder sig,
Hvoraf jeg hidtil som en Prinds har levet;
Og derhos har ved Hjælp jeg af Patroner
Erholdt paa Christianshavn Informationer.

Heraf du seer at jeg er ovenpaa,
Og at din Sorg for mig er overflødig;
Thi Alt jeg næsten har, hvad jeg har nødig,
Og sig at hjælpe maa man her forstaae.
Forleden Dag en Skræder jeg ærbødig
Har spurgt, om jeg paa Regning kunde faae.
Han sagde Ja — saa tænk dig nu, min Moder,
Din Søn i russisk Frak med Silkefoder!

Hvormed min Tid gaaer hen, du vide vil,
Og i dit sidste Brev du bad mig melde
Dig ret uoiagtigt hvordan Alt staaer til.
Istedetfor mit Liv nu at fortælle,
Et Svar jeg kunde give, som kan gjelde
Ved hver en Leilighed som Trumf i Spil.
Thi Alt med disse Ord jeg kunde sige:
For mig er Kjobenhavn som Himmerige.

Men hvordan Dagen gaaer, du nu skal høre:
Naar Sex paa Kirketaarnet Uhret slaaer,
Da med et Spring jeg ud af Sengen staaer,
At ei til længer Søvn den skal forføre.
Derpaa mit Smørrebrød jeg selv maa smøre,
Mens op fra Vertens min Kop Melk jeg faaer;
Naar den er drukken, strax jeg Bogen tager,
Og læser et Par Timer saa det knager.

Paa Forelæsninger jeg saa gaaer hen,
Hvor mellem Venner prægtigt jeg mig morer,
Og hvorfra nødig jeg gaaer bort igjen;
Thi vi har flere lærde Professorer,
Hvem Aanden springer ud af alle Porer,
Som paa de ægte geniale Mænd.
Ved alle Ting de stadigt har for Die,
Studenterne at gavne og fornøie.

Er Klokken Eet, forlader jeg de Vise,
For, som du veed, ved et Familiebord
At faae den ypperligste Middagsspise,
Bestaaende af Suppe, Kjød og Roer.
Der har min Plads jeg hos en Jomfru Lise,
Hvis Omhu og Opmærksomhed er stor;
Thi hun — som og Familiens andre Lemmer —
For mig at byde ofte selv sig glemmer.

Saasnart af Bordet her man tager kun,
Strax i Studenterklubben ned jeg iler,
Hvor mellem Musasønner jeg en Stund
Ved Læsning og ved Snak mig herligt hviler.
Der lever man, mens Musen evig smiler
Fra flere aldrende Studenters Mund,
Som der man altid træffer, og som flittige
Vel ei kan kaldes, men særdeles vittige.

Har et Par Timers Tid jeg der hendrevet —
Jeg siger drive, men det hedde maa:
Har et Par Timers Tid i Vid jeg levet,
Da hjem i største Hast man seer mig gaae.
Da Bogen atter jeg mig kaster paa,
Og hvad om Formiddagen ned er skrevet
Med flygtig Pen og tidt med flygtigt Sind,
Dybt i min Pande da jeg prenter ind.

Det Aften bli'er. Ei Folk bør sidde ledige,
Det siger jeg mig tidt og tidt igjen;
Thi gaaer jeg snart til Kammerater hen,
Snart, naar jeg dertil Raad har, paa Comedie,
Hvoraf jeg bliver meer og meer en Ven.
Af Alting mest behager mig Tragedie,
Hvori der glimrer nu en ung Actrice,
Som ikke noksom her jeg kan dig prise.

Tænk dig en middelmaadig høi Figur,
Med Præg af Aandens Seir og Kjødets Spægelse;
Tænk dig en Sjæl, hvis Form er reen og puur,
Hvis mindste Blik er Hjertets Bevægelse,
Hvis luttrede og yndige Natur
Sig viser i enhver gracios Bevægelse,
I Smiil og Suk, i Jubel og i Klage —
Tænk dig det Alt! og Meer dog staaer tilbage.

Blandt andre Nydelser, som her jeg har,
Jeg og maa nævne dig en Dandsøvelse,
Hvori hver Lørdag Aften Deel jeg ta'er.
Jeg nylig der blev underkastet Prøvelse,
Til Fryd for Damerne, til min Bedrøvelse,
Thi slemt iveien det venstre Been mig var.
Derhos bestandig skreg vor Dandselærer:
Hr. Homo! Deres Hoved skjævt De bærer.

Men hvor de unge Damer der er nette,
Og hvor paa deres Smag man stole kan!
Især jeg nævne maa en Frøken Jette,
Som i den hele Cirkel fører an.
Hvor hendes Fødder er i Valsen lette,
Og hvor hun har en ypperlig Forstand!
Naar klart i Dandsen hendes Die spiller,
En Graties Dands jeg ret mig forestiller.

Foruden disse Øvelser, hvis Mening
Er sig at more og fornøie godt,
Ind i et andet Selskab er jeg traadt:
En udstrakt videnskabelig Forgrening,
En Tale- og en Disputeer-Forening,
Hvori Latinersproget hores blot.
Hver Onsdagaften her man disputerer,
Og i en aandig Kamp sin Kraft proberer.

Endnu omtaler jeg vor Exercering,
Thi som Student du veed man er Soldat:
Min gamle Kjole har jeg til Mundering,
Czako jeg laaner hos en Kammerat.
Ved Bataillonens Svingen og Formering
Jeg alt har lært at tjene Land og Stat;
Men langt det vilde overgaae min Evne,
Hvis alle Løier her jeg skulde nævne.

Du seer, jeg lever i et evigt Rore;
Thi naar til Alt endnu jeg føier, hvad
Du i mit sidste Brev jo fik at hore:
At end jeg ingen Søndag hjemme sad,
Da maa du tilstaae, jeg har nok at gjore.
Og dog ved dette Liv er jeg saa glad,
At tidt jeg er som salig heel og holden —
Da maa jeg ud i Luften, ud paa Volden!

Da gaaer jeg frem med raske Skridt, mens Vinden,
Der ofte blæser stormende fra Øst,
Med sine Vinger suser mig om Kinden,
Og puster som til Flammen i mit Bryst;
Da bæres jeg foruden og forinden,
Og rask jeg iler ned til Sundets Kyst,
Hvor da jeg staaer, i Tanker dybt begravet,
Og skuer taus og længe ud paa Havet.

Høit bruser det, og høit mit Bryst sig hæver,
Og dybt jeg føler, jeg til Alt har Mod;
Ja, hver Bedrift, som Livet af mig kræver,
Da ofte fuldendt for mit Øie stod.
Da tidt min Fremtid sig tilsyne lod
I Skyens Guld, der over Strømmen svæver,
Og Lysets Efterskjær paa Hav og Kyst
Mig da et Minde var i Folkets Bryst.

Men hvorhen løber atter løbsk min Pen?
Bedst er det nok at pludselig jeg tier,
At disse Dromme, disse Sværmerier
Medeet ei falde over mig igjen.
Mit Uhr, jeg seer, paa Otte viser hen,
Og end ved Skriverbordet her jeg bier,
Og end er ei jeg vasket eller redt,
Skjøndt jeg til Aften er i Selskab bedt.

Det hos en Mand er, som paa Børsen veier,
Og som i Handelsverd'nen er bekjendt:
En Hr. Etatsraad og Grosserer Dreyer,
Hvis Navn du sikkert tidt har seet paa Prent.
Jeg med hans Søn blev sidste Gang Student,
Og af og til med ham jeg Omgang pleier,
Af hvilken Grund jeg og idag er Gjest
Ved Fru Etatsraadindens Fødselsfest.

Lad da Farvel mig sige for det Første,
Og bruge Tiden, som endnu er min;
Thi mine Klæder jeg endnu skal børste,
Og tage Pletter af med Brændevin.
Ja, Elegancen være bor den største,
Med Silkevest, med Halsklud superfiin;
Thi bag sit Ydre maa man godt forstandses,
Man vil endogsaa vide, der skal dandses.

Saadan Epistelen til Hjemmet lod;
Men da vor Helt nu Toilet skal gjøre,
Min Læser hen til Dreyers vil jeg føre,
Hvor Fruen just bon jour til Gjester bød.
Det hele Huus var i Tumult og Røre,
Og over alle Bredder Theevand flød.
En broget, pyntet Sværm man alt seer prale
I trende rigtbelyste, store Sale.

I den, hvor Verten Spillet faaer i Gang,
Stod otte nye Mahogni-Spilleborde,
Hvortil sig ingen Andre sætte turde,
End Mænd, som deres Kors paa Kjolen hang
Og idetmindste nod Justitsraads Rang;
En Kammerraad Undtagelse dog gjorde.
Kortpengene, ved Dreyers smaa Cabaler,
For hver bestemte var til to Rigsdaler.

Naar rundt i denne Sal sit Blik man sendte,
Da saae man Stjerner, Kors og Baand, hvis Skin,
Om end det ingen Anden gjorde blind,
Dog idetmindste Eiermanden blendte.
Thi naar han af og til, med Smiil paa Kind,
Ned mod sin egen Hæder Blikket vendte,
Da saae han atter op, forblindt af Skjæret,
Med Diet halvtillukt, med Næsen hoit i Veiret.

Forresten gik Beskueren det her,
Som i de klare Nætter mange Gange,
Hvor Diet ei et enkelt Lys kan fange,
Fordi det drukner i den hele Hær.
Han vidste, der af store Mænd var mange,
Han saae jo at Fortjenesten var nær,
Men just da Storheds Sum var saa uendelig,
Hver enkelt Storhed hartad var ukjendelig.

I Salen Nummer to, hvor Thee man laver,
Og hvor en Kreds af ældre Damer sad,
Laae midt paa Bordet Fødselsdagens Gaver:
Uhr, Ringe, Kjæder, Shavler, Kjoler, Kraver,
Handsker og Kapper, Strimler Rad i Rad,
Og under Alt et tætbeskrevet Blad,
Hvorpaa enhver Present var numereret,
Og hver en Givers Navn og Stand noteret.

Nei, hvilken Rigdom! raabte Fru von Pappe,
Idet hun kjælent til Fru Dreyer saae:
Jeg reentud sagt Dem nu bekjende maa,
At her jeg havde Lyst til Lidt at nappe.
Som, for Exempel, denne hersens Kappe,
Som Deres Datters Haand har virket paa.
O, hvilket Arbeid! For mit Blik det svimler
Ved disse Musetakker, disse Strimler!

Og dette Shavl! — saa skreg nu hendes Søster,
En nygift Dame, men som græmmed sig:
Fra Hoved og til Fod at svøbe mig
I sligt et Shavl! blot Tanken mig forlyster.
For hver en Sorg et saadant Stykke trøster;
Ja De, Fru Dreyer, De er lykkelig!
De har en Mand, som Dem paa Persisk klæder,
Og som paa Dansk Dem elsker og tilbeder.

O, hvilken Ring! Og hvilken prægtig Kjæde!
Nei, hvilken Laas! Nei, hvilken Diamant!
Saa raabte man omkap fra hver en Kant
Nu til Fru Dreyers inderlige Glæde.
Man færdig var hinanden ned at træde,
Man puffedes endog lidt ugalant,
Idet man, stuvet sammen rundt om Bordet,
Her i Begeistring vexelviis tog Ordet.

I Salen Nummer tre, der for de Unge
Til Samlingssted iaften var bestemt,
Og hvor man skulde lege, spille, sjunge
Til et Klaveer, der stod bag Døren gjemt:
Sad langs med Væggen Damerne beklemt'
Og voved knap at rore Haand og Tunge,
Imens forlegne unge Herrer stode
I Krogen, og fra Siden dem beglo'de.

En spændt Forventning malet var paa Alle;
Men Ingen var istand til at forstaae,
Hvordan man Bugt med Stivhed skulde faae,
Saa Glædens ladte Bøsser kunde knalde.
En Hjælp der ned fra Himlen maatte falde,
Og tidt med Længsel man til Døren saae,
Om ei en Aand der kom, hvem Magt var givet
At løse op for Selskabs-Snorelivet.

Et Væsen kun i denne spændte Kreds
Med Sikkerhed og Frihed sig bevæged:
En Herre mellem Tred've og Halvtreds,
Thi hen paa begge Aldere han peged.
Hans Haar af Tiden var en Smule bleget,
Men som en Yngling, rank og selvtilfreds,
Han dog paa lette Been gik om i Salen,
Kjendt under Navn af Particulier van Pahlen.

Det var en Cavaleer, galant barberet,
Hvis Rigdoms-Strøm endnu ei sagde stop;
Hvis Tid var altid ledig som hans Krop,
Hvis Smag til unge Venner inclinered.
Men nu en lille Gaas han conversered,
Og trak — som man det kalder — hende op;
Og Gaasen vilde just sit Svar fremstamme,
Da Dørene sig aabned idetsamme.

Og see! vor Adam Homo traadte ind;
Og Alles Blik sig hurtig mod ham vendte,
Imens han sine klare Øine sendte
Omkring i Salen med frimodigt Sind.
Som Purpur begge Kinder paa ham brændte,
Hans Lokker flod som Bølger for en Vind,
Hans stramme Klæder, hvori Tøi var sparet,
Den ranke Skabning herligt aabenbared.

Men som en Helt, der skrider frem til Seier,
Hen over Gulvets Tæppe rask han gik,
Og gjorde Complimenten for Fru Dreyer,
Og gratulered efter Pligt og Skik.
Med Viften spillende vor Frue neier,
Huldsaligt takkende med Smiil og Nik,
Hvorpaa hun Haanden op til Hjertet lagde,
Idet hun skjelmsk og ret med Udtryk sagde:

Saa lang en Tid Hr. Homo neppe voved
At lade Damer vente Dem omsonst,
Hvis ei De altid sikker var paa Gunst.
Men Folk vi nødig har med Deres Hoved;
Vort unge Selskab næsten ind er sovet,
Og kan kun vækkes op ved Deres Konst.
Gjør nu Dem Flid! Tag Damerne i Skole!
Paa Particulier van Pahlen kan De stole.

Hvor gjorde denne Tale Adam godt!
Hvor følte han sit Hjerte stærkt at banke,
Ved denne smigrende og stolte Tanke,
At Fruens Haab paa ham nu hvilte blot.
Hans glade Øine straalte dobbelt blanke,
Og uvilkaarlig smilte han saa smaat,
Mens i sit stille Sind han selv sig loved,
For slig en Tillid ret at vise Hoved.

Da derpaa — præſenteert for Pahlen — noie
Han ſaae paa Manden, tænkte Hver paa Sit:
Beundring læſte man i Adams Die
For Particulie'ens Væſen, let og frit;
For Kjolens Elegance, for det høie
Og ſtive Halsbind af moderne Snit;
Og Pahlen tænkte da han Adam ſkued:
En ſaadan ung Recrut til Ven juſt dued.

Men efter Fruens Bon i to Partier
Det unge Selſkab nu ſig loſer op,
Idet en Deel ſig under Pahlen gi'er,
Mens Andre ſlutte ſig til Adams Trop.
Til Ordſprogslegen derpaa man ſig vier,
Og maiende ſig ud fra Taa til Top,
Hvert Ordſprog man anſkueligt fremſtiller,
Idet man ſkifteviis Comedie ſpiller.

Og her indlagde ſig den ſtørſte Ære
Iblandt dem Alle Adam Homo nu;
Altid de bedſte Ord ham randt i Hu,
Altid forſtod han genial at være.
Hans Phantaſi og Aand var ſtærkt igjære,
Han Legens Knude ſtedſe ſkar itu,
Og Modpartiets Vid af Sadlen lettede,
Hvergang med ſjelden Klogt han Ordet gjettede.

Da Leg var endt, var Spiſetiden kommen,
Og nu paa hvert et Anſigt blev det klart;
Og rundtomkring der nu blev ſpurgt og ſvart
Med mere Liv — thi Livet det er Bommen.
For alle Skranker nu man aabned Bommen,
Det hele Selſkab her blev enigt ſnart;
Thi hvert et Blik kun hvilte paa Fru Dreyer,
Der ſelv nu bar omkring de ſmaa Poſteier.

Da Skaalen ſkulde drikkes, Alle reiſte
Som i Begeiſtring ſig, og Glædens Flag
Medeet hvert halvbedrøvet Anſigt heiſte,
Til Ære for den endte Fødſelsdag.
Med Tak og Neien, baade for og bag,
Den rørte Dame midt i Kredſen kneiſte,
Mens rundt man ſtemmed i, til bredfuldt Maal:
Og dette være ſkal vor Frues Skaal!

Høit toned Sangen, men af Alle ſang
Dog Adam høieſt i ſin Hjertensglæde;
Ja, i Begeiſtring hændte ham engang,
Stærkt paa en Frøkens ſpæde Fod at træde,
Saa ynkeligt man hende horte græde,
Imens fordoblet høit hans Hurra klang;
Men da tilſidſt med Fruen ſelv han klinked,
Af ſand Deeltagelſe hans Øine blinked. —

Og det var Alt? min Læser siger skuffet;
Ja, kjære Læser! Meer du ei kan faae,
Og værre Skjæbne har ei her dig truffet,
End Folkene, der bort fra Gildet gaae.
Men som jeg ind i Selskab har dig puffet,
Saa vil Erstatning jeg dig foreslaae:
Lad Gjesterne os følge hjem i Hælene,
Og gjøre beggeto et Kig i Sjælene.

Naa gudskeelov, vi er igjen paa Gaden!
Udbrød med hørligt Suk Etatsraad Lem:
Thi Sandhed er det, Liv er meer end Maden,
Og bedst man har det i sit stille Hjem.
Til os at gjøre Selskab nu er Raden!
Hans Frue dog med Jvrighed brød frem:
Honneteteten vil, at ei man spiser
En fremmed Mad, naar ei man Gjengjeld viser.

Saae De, hvor Fru von Pappe Dine gjorde,
Dengang hun talede med Cap'tain Wals?
Med Blik hun sagde: hvis jeg bare turde,
Da faldt jeg gjerne strax om Deres Hals.
En saadan Frækhed næsten pidskes burde,
For hver en Herre hun jo er tilfals —
Saa tordnede den kydske Jomfru Stengel,
Der fulgtes til sit Hjem af Lieut'nant Engel.

Hvormange Penge tabte du ved Spillet?
Til Broer Conf'rensraad hviſked Kam'raad Franz.
Faſt tred've Daler, ſvared Broder Hans:
Kortpengene dog meer end Alt mig drilled!
Hvem havde ſligt et Smæk ſig foreſtillet?
Ved hvert Bord otte Daler — to tilmands.
Man viſt forlange vil, om ei ret længe,
Theekop= Tallerken= Glas= og Flaſke=Penge.

O, min Emilie! — ſaa Frøken Fine
Ved ſin Veninde Arm gav nu ſig Luft:
Naar blot jeg kunde faae i min Fornuft
Den Hjertets underlige Sorg og Pine,
Den melankolſke, veemodsfulde Duft,
(Som og hos dig jeg ſporer i hver Mine)
Der altid efter Selſkab mig beta'er,
Og gjør Alverden mig ſaa tom og bar.

Men Den, der ikke Tomhed fandt i Alt,
Var Adam Homo, der, mens Stjerner tindred,
Gik til ſit Hjem, idet han ſig erindred
Den ſvundne Aftens Rigdom og Gehalt;
Idet ſin Tankes Opſving ei han hindred
Ved Reflexioner, ſom for ham ei gjaldt;
Idet paany han gjennemgik det Hele,
Samt hver af denne Aftens mindſte Dele.

Til Afsked havde Fruen til ham sagt:
Nei, reentud talt, Hr. Homo! jeg maa sige,
At endnu aldrig fandt jeg Deres Lige
I Munterhed og Vid, i Smag og Tact.
Derhos ham Pahlen havde Haanden rakt
Med disse Ord: Bekjendtskab ei vi svige!
Vi tales ved, jeg haaber, snart igjen;
Regn mig fra denne Dag for Deres Ven.

Saa lykkelig han iilte til sit Hjem,
Hvor ved sit Skriverbord sit Lys han tændte,
Og Brevet til sin Moder heelt fuldendte,
Idet af Sider fast han fyldte fem:
Om Alt hvad denne Aftenstund ham hændte,
Om Gjesterne, og om hans Snak med dem,
Om Pahlens Haand, der til Farvel blev rakt ham,
Om Fruens Mund, og hvad den havde sagt ham.

O Læser! Hvis min Helt dig forekommer
I Aanden her lidt fattig og lidt arm,
Saa grib, jeg beder, i din egen Barm,
For du opkaster dig til Adams Dommer.
Husk paa, hvor tidt i Ungdoms lyse Sommer
Du for det Smaa begeistret blev og varm;
Hvor tidt du da med Bravo hortes lønne,
Hvad nu du neppe agter værd en Bønne.

Alt kommer jo paa Diet an, der seer,
Og paa det Speil, hvormed man Alt opfatter:
Maaskee det Billed, hvoraf nu du leer,
Engang med Taarer du betragter atter;
Maaskee den Smukke, som nu høit du skatter,
Dig snart som Dukke gjelder Intet meer;
Thi Livet er Udvikling, og dets Kjærne
Tidt bærer modsat Frugt i samme Hjerne.

Den første Frugt, hvor er den sød og blød!
Blot ved dens Nærhed Læberne bedugges,
Saa Appetit er her den mindste Nød.
Og den behøver ei engang at plukkes;
Den falder af sig selv, mens Diet lukkes,
Ned i den Uerfarnes aabne Skjød.
Man ryster bare Træet — strax da kommer
I Skjødet ned de søde, bløde Blommer.

Den anden Frugt er modsat af Natur;
Thi ved Erfaring kun man kan den vinde,
Og selv naar den er vunden, vil man finde,
At den at smage paa er haard og suur.
Den om den faste Vinterfrugt kan minde,
Der til at nydes strax jo ikke duer,
Da Kulde først en Tid maa den omgive,
Hvis sød og aromatisk den skal blive.

Men naar ei Sommer blot men Høst er svunden,
Og Livets Vinter standser Haabets Spil,
Da sidder ældet man, til Arnen bunden,
Mens sin Erfarings Skat man langer til.
Den Frugt, som eengang haard og suur blev funden,
Den nyder nu man foraarsfrisk og mild
I sin Betragtning og i sin Beskuen,
Ved sin Erindringslampes klare Luen. —

Dog til vor Adam! hvem vi nylig saae
I Dreyers Selskab spilde Vid og Kræfter,
Og som nu giver Møde, Lørdag efter,
Ved Dandseøvelsen i Aabenraa.
Her mere reent hans Billed kan man faae;
Men før min Læser Blikket paa det hefter,
Vil Salen, straalende ved Lysets Skjær,
Hos Dandselærer Friis jeg aabne her.

Den gamle Friis man seer Fiolen stemme,
Mens en syv, otte unge Piger, som
Fra Byen nys til Dandsetimen kom,
I Skabet Kaaber og Galoscher gjemme;
Hvorpaa i smalle Skoe de Foden klemme,
Og svinge let paa Taa i Kreds sig om,
Idet Hr. Friis de sporge: om han venter,
At see iaften alle sex Studenter?

Ak, mine Damer! svarer gamle Friis,
Idet i Position han Foden stiller
Og langsomt af sin Daase ta'er en Priis:
Betænk, hvor Skjæbnen dog idag os driller!
Hr. Holm, Hr. Steen, Hr. Dst, Hr. Mehl, Hr. Miller
Har sig forkolet ved at gaae paa Jis.
Ikkun Hr. Homo gi'er iaften Mode;
Hans Overflod paa Mangelen maa bode.

Der er han! raabte Alle som i Chor.
Og virkelig: medeet han kom tilskue
I Doren, og tog af sin laadne Hue,
Just som imode Damerne ham foer.
Ved slig Modtagelse hans Kinder lue,
Dog meer ham overraske disse Ord:
Hr. Homo, tænk! idag De forestiller
Dem selv, og Dst og Steen og Holm og Mehl og Miller!

Hvorledes, mine Damer? Adam siger;
Men Pigerne, som hans Forundring see,
Paa eengang stikke hoit nu i at lee,
Thi Latter blev jo fodt med unge Piger.
Da — mens lidt krænket han tilbage viger —
Tilraaber ham den gamle Friis: Maaskee
Til Sagens Klaring Vei et Ord kan bane:
I Kurven De idag er ene Hane.

Hvor virked dette Ord som Trylleri!
Paa eengang sig de unge Piger minded,
At de var Høner, og at klareſt skinned
Blandt Hønens Dyder hendes Modeſti.
Thi lukked alle Næbbene sig i;
Men paa sin Haneværdighed beſinded
Paa samme Tid vor unge Helt sig og,
Thi gav han nu sig Luft i muntert Sprog.

Saa lod hans Ord: De fældet har min Dom,
Og over Damers Dom tor ei man klage;
For altsaa mine Damer at behage,
Mit Ettal til et Sextal gjør jeg om.
Sex Damer op til Valsen vil jeg tage,
Sex Hjerter i mit Hjerte gi'er jeg Rum,
Og sværmende for Sex, hvis De befaler,
For Sex jeg dandser og for Sex jeg taler.

Sit Løfte holdt han og sig efterrettelig,
Det maatte Damerne bekjende her:
Han kjørte dem i Vinden Een og Hver,
Paa Svingenom og Valsen reent umættelig;
Han converſered uafbrudt, utrættelig;
Han gjorde Cour, og Hanebeen især;
Han brugte Fod og Mund med lige Lethed,
Men paa ham selv man spored ingen Træthed.

Eet var der kun, som ved hans Iver, led:
Hans tynde Skoe, hvis svage Grundlag rokker,
Saa han til Slutning halv paa Hoseſokker
Til Alles Latter gjennem Dandſen ſkred.
Men da han endelig ſig ſætter ned,
Det hele Pigechor ſig om ham flokker,
For mere nær hans Skotøi at beſee:
For hvert et Hul de fandt, de maatte lee.

Saa henfløi Aftenen til Alles Lyſt.
Men før man ſkilles ad, for hjem at vandre,
Man ſætter ſig i Halvkreds hos hverandre,
For lidt at kole Kind og Hals og Bryſt.
Syng! raabte da den lille Alexandre
Til Jomfru Bine med den klare Roſt;
Hr. Friis paa Fiolin accompagnerer,
Og nok Hr. Homo Sangen ſecunderer.

Ja ſyng! Ja ſyng! ſaa ſtemmed i nu Alle.
Hvad ſkal jeg ſynge? ſpurgte Bine rød.
Syng, hvad i Hovedet dig først vil falde,
Til den Forlegne Svaret atter lod.
Da horte Adam man ſaa ſmaat at tralle,
Da ſkued Bine nedad i ſit Skjød,
Og medens gamle Friis ſlog Tact med Foden,
De denne Viſe ſang, ſom var i Moden:

Nu er Vintrens kolde Tid,
Kort og mørk og trist er Dagen,
Stormen Vingen slaaer med Bragen,
Sneen ligger som et Lagen
Over Marken tæt og hvid.
O, men mindes du den Tid,
Hvori Træet Knopper sætter,
Hvori Blomsten Engen spætter,
Varme Dage, lyse Nætter,
Med en Sommerluft saa blid!

See, hvor her bag Værg og Muur,
Sluttet ind af Staaltraadstænger,
Fuglen nu saa stille hænger:
Ak, den synger ikke længer,
Stakkels Fange, sat i Buur!
Husk dens Toners Mol og Dur,
Da vi fanged den i Skoven,
Da den op og ned som Boven
Daled flyvende fra Oven,
Friheds Barn i fri Natur!

Ak, hvor rig er Tidens Høst!
Mine Haar som Solv nu skinne,
Du er nu en gammel Qvinde,
Og vi leve af vort Minde

Halv med Sorg og halv med Trøst.
Dog den Tid er end min Lyst,
Da i Løb jeg vandt fra Hinden,
Da du Rosen bar paa Kinden,
Da din Lok den flød som Vinden
Om dit hvide Svanebryst.

Gyldne Dage, som foer hen!
Som, af Graven vakt' ved Klage,
Lig et Sorgechor nu drage
Med den fordums Krands tilbage
Til jer gamle, glemte Ven:
For mit Die stil Jer hen!
Seer mit Blik Jer dog saa gjerne;
Eders Liv er som en Stjerne,
Dagens Straaler Eder fjerne,
Natten kalder Jer igjen.

Her Vine taug og Adam gjorde stop,
Og gamle Friis, som følte Længselspinen,
Med stille Suk nedlagde Fiolinen,
Mens Diet han mod Himlen hæved op.
Med Sangens Veemod præget af i Minen,
En Stund i Taushed sad den hele Trop,
Som spored alt man Tidernes Forandring —
Da minded Uhret Damerne om Vandring.

Vor Helt dem fulgte hjem, endnu ei træt;
Og ved hver Dames Dør hans Dine tindred,
Idet galant den Skjønne han erindred,
Om Folgeskabets fast bestemte Ret.
Mens halv hun saa det tillod, halv det hindred,
Paa hendes Kind et Kys han trykked let;
Og med dem Alle gav han samme Scene,
Til, mæt af Kys, tilsidst han stod alene.

(Undskyldning gjør jeg her i Parenthes,
Fordi min Helt, aldeles umoderne,
Sig over slige Ting fornoier gjerne,
Og næsten Intet critisere sees.
Hvorledes saae det ud dog i hans Hjerne!
Den Stakkel! Han medrette maa belees
Af Folk, der la'er dem selv og Alt i Stikken,
Naar bare de beholde maae Critiken.

Af Folk, der skue, høre, føle, bare
For Synet, Følelsen og Lyden om
At sætte i en skarp og critisk Dom;
Af Folk, der i Bekymring for den Fare,
At tage slette Ting for gode Vare,
I gode Varers Nærhed aldrig kom;
Af Folk, der for det Mindste de tør nyde,
Critik-Uhyret først til Gjest maae byde.

Thi pleiet af Enhver Uhyret trives,
Og farer hungrig løs paa Liv og Land:
Kroner og Koner og Krandse sønderrives,
Bedrifter, Skrifter falde for dets Tand;
Hvert Fremtidshaab i Vuggen strax aflives,
Ja døde Folk ei længer skaanes kan;
Vorherre selv, var ei han vel forvaret,
Critiken i sin Hunger neppe spared.

Men naar dens Værk er endt — hvad dog maa hænde:
Naar Alt er skambidt og i Støvet traadt,
Naar Sort fra Hvidt ei længer man kan kjende,
Og alle Ting kun Farve har af Graat;
Naar Niveleringen er bragt tilende,
Naar Sødt er Eet med Surt, og Ondt med Godt,
Da maa Critiken — vil den ei ta'e Stenene —
Tilsidst sig æde Kjødet selv af Benene.

Og deri just vort Haab om Frelse ligger.
Trøst Jer, I Konger, Skjalde, store Mænd!
I rige Matadorer! — Trøst dig, Tigger!
Du som ei heller af Critik er Ven:
Naar først det sultne Udyr Benet slikker,
Og Intet af sit Kjød har meer igjen,
Da kan som Rad det leve kun Minuter —
Med denne Trøst jeg Parenthesen slutter.)

Den næste Formiddag vor Adam sad
Ved Hjørnevindvet paa sin lille Stue,
I sine Søndagstanker vørt og glad.
Hans Blik henover Volden kunde skue,
Hvor Vintersolens blanke Straaler lue
Paa nøgne, affloreerte Træers Rad,
Mens rundt paa Taget, ved hans Vindve oppe,
De luftige, de lette Spurve hoppe.

Da hørte fjernt i Taarnet han det ringe,
Og den af Vinterluften baarne Klang
Det Bud fra Oven syntes ham at bringe,
At ret han burde samle sig engang.
Jo dybere de klare Klokker klinge,
Deshøiere hans Hjerte Psalmen sang,
Der lokkede med sine Toners Mildhed
Fra Verdens Larm ham ind i Tankens Stilhed.

See — sukker han — see Jorden ligger død,
Og nøgne staae Kastanietræets Grene.
Det er ei mig, som haaber nu alene;
En Bøn og stiger op fra Jordens Skjød,
Fra hvert et Træ, mod Himlen, til den Ene,
Der hører Alt, hvad kalder, i dets Nød.
Han af sin Rigdom lader Vaaren komme,
At fylde alt det Fattige og Tomme.

Blandt alt det Levende han mig ei glemte,
Rundhaandet fra min første Stund han var;
Thi og i mig, det skrøbelige Kar,
De rige Spirer af sin Aand han gjemte;
Og dette Bryst han til en Harpe stemte,
At paa hans Tale det skal give Svar;
Og til min Sjæl han fæsted Tankens Vinger,
At op fra Støvet den til ham sig svinger.

Det gjelder nu at bruge hver en Evne,
Og lade den i Virksomhed slaae Rod;
Det gjelder nu, i Livet frem at stævne
Med kraftig Villie og med freidigt Mod;
Det gjelder, ingen Ro mig selv at levne,
For Aanden i mig vorder Kjød og Blod,
For selv jeg bliver Eet med Idealet,
Og faaer dets Herlighed i Daad udtalet.

Fyldt af sit Forsæt han bevæget sad,
Og just han sig opbygged ved den Tanke,
At Godes Kjærlighed og Ondes Had
Som Frugt han af sin Stræben vilde sanke,
Da han paa Døren rask det hørte banke,
Hvorpaa med høflig Røst „kom ind" han bad.
Sig Døren aabned — ind van Pahlen traadte,
Ved hvilket Syn han høit da rødme maatte.

Thi ſtrax han tænkte paa ſin ringe Bolig,
Og paa ſin tarvelige Klædedragt,
Der imod Pahlens Pynt ſtak af utrolig.
Men Pahlen paa hans Rødmen ei gav Agt;
Med Hat i Haand han nærmede ſig rolig,
Og med et muntert Smiil blev derpaa ſagt:
Min unge Ven! De boer tilveirs ſom Høgen,
Men ſkjøndt en Rovfugl, maa jeg dog beſøg'en.

Vort ny Bekjendtſkab maa jeg dyrke lidt;
Thi Slægt og Venner er i disſe Dage
Paa Landet, for i Harens Spor at jage,
Saa halv jeg levet har ſom Eremit.
Et Ordſprog ſiger: Krage ſøger Mage;
De boer i Cellen her ſaa høit og frit,
Saa ſkilt fra Verden, at man knap kan hitt'en,
De juſt et Selſkab er for Eremiten.

I ſamme Tone let at ſtemme i,
Saagodt ſom i Beſippelſen han kunde,
Nu Adam ſøgte; men aldeles fri
Midt i ſin Spøgen var han ingenlunde.
Dog ſnart gik hans Forlegenhed forbi,
Og ſnart omkap løb begge Herrers Munde;
Og medens Pahlen ham i Indfald ſtak,
Ei korteſt Straa i Ord vor Adam trak.

Saa hengled der en Time ret behagelig,
Og mens Enhver var med sig selv tilfreds,
Var og han for den Andens Vid modtagelig,
Især paa Adams Smiil var Pahlen vis.
Med Nik sig Denne tog det mere magelig,
Ja eengang lo endogsaa han lidt spids.
Men Adam mærked Intet; lutter Øre
Han sad paa Stolen, for sin Ven at høre.

Nu op for Diet Vennen holdt sit Uhr,
Hvorpaa han sagde: Lad mig ei det glemme!
Hvis man imorgen her Dem træffer hjemme,
Jeg kommer til Dem i Jockey-Figur,
For i min Gig Dem Dagen over gjemme,
Og kjøre Dem en Galopadetour.
Paa Veien see vi først ind til min Søsters,
Og saa til Bellevue, at spise Østers!

Med Glæde loved Adam ham at gjeste,
Og Pahlen vedblev: De er just min Mand!
Thi mine Folk jeg vælger blandt de Bedste,
Da til at spise Østers skal Forstand.
Er selv man Østers, spiser man sin Næste,
Og Sligt i vore Tider gaaer ei an.
Han gik — og see, vor Helt stod reent forvirret,
Og ud i Luften som begeistret stirred.

Hvor underfuldt! Han, fattig Præsteſøn,
Hvis Haab om Lykke laa endnu i Bleen,
Medeet var bleven Ven med Particulie'en,
Der af Fortuna kronet fik hver Bøn;
Der ei af Lykken eied blot Ideen,
(Thi den beſad han ſelv ſaa friſk og grøn)
Men Nøglen havde — lig en anden Peder —
Til Paradiſets tuſind Herligheder.

Den næſte Dag han altſaa Tour nu kjørte,
Og hans Taknemlighed forøget blev,
Da Pahlen videre ſit Venſkab drev,
Og ham om Aft'nen i Theatret førte.
Fra denne Stund hans Hjerte heelt tilhørte
Den noble Ven, hvis Høimod ham henrev,
Og ved hvis Arm han, uden Blik for Andre,
Nu næſten daglig ſaaes paa Gaden vandre.

Men førend ham ſom Ven jeg ſkildrer her,
Hos dig, o Venſkab, lidt jeg dvæle vilde;
Ja, ved dit Alters Fod jeg gad mig ſtille,
Og tænke paa en Ven, ſom var mig kjær,
Og offre dig en Skjerv, om nok ſaa lille,
Dog knap jeg veed, om du er Offer værd.
Hvert Skud ſnart hænger visſent ved din Stamme,
Og trænger haardt til Kjærlighedens Amme.

Thi hvor faaer man det Venskab nu at see,
Som i Patroklos og Achilles lued?
Hiint Sammenhold i Alt, i Vel og Vee,
Naar Glæden vinked og naar Døden trued;
Hiin ædle Lidenskab, af Alt maaskee
Det Høieste, som Hedenskabet skued;
Der stærk og voldsom stiltes kun igjen,
Naar den sin Flamme mødte hos en Ven.

Hvor blussed høit den i den græske Helt,
Naar for sin Ven han Livet saaes at vove!
Naar sorgfuld han om Natten i sit Telt
For Tanken paa sin Ven ei kunde sove!
Naar Vennens Skygge Hevn han hørtes love,
Og op han sprang fra Leiet vildt og snelt,
Og i sit Raseri om Graven slæbte
Tre Gange rundt den Helt, der Vennen dræbte!

O Venskab! knap dit Billed meer man kjender;
Den vilde Lidenskab aflagde du,
Og Form af alle Dyder har du nu.
Thi nu man ikke blot har mange Venner,
Men upartiske Venner, i hvis Hænder
Vel stundom Vennens Rygte gaaer itu;
Men Rygtet brydes da med ædel Værdighed,
Og altid kun paa Grund af streng Retfærdighed.

Og Venner har man, venlige, deeltagende,
Som ei paa Fodselsdage komme blot
Og ønske deres gode Ven alt Godt,
Men som ved Condolance staae beklagende;
Ja, selv naar Uveirsskyen kommer dragende,
Naar Vennen gaaer i Qvas med Stort og Smaat,
Og lider Tab paa Verden og dens Herlighed:
End har et Suk for ham af christen Kjærlighed.

Og Venner har man, o, saa kloge, vise,
Begaved' med saa skarp en Sands forinden,
At længe forud de kan lugte Vinden,
Hvorved den kjære Ven de skal forlise;
Og Venner, tolerante, som hos Fjenden
Af deres Ven til Middag gjerne spise;
Men dog saa troe; thi vil man Vennen hugge paa,
Da deres Ærgrelse med Viin de slukke maae.

Ja Venner har man, fleer end man vil have,
Hvis Venskabs=Molle gaaer med Vand og Vind,
Og som i Solskin tidt er reent aflave,
Og kun i daarligt Veir ta'e Skiltet ind.
Men Venskab selv? Ja, det kan man begrave!
Koldfeber dybt har hulet ud dets Kind,
Og her det maatte doe, berovet Varmen,
Gik Adam ei med Pahlen Arm i Armen.

Men hvor var Adam lykkelig; thi fundet
Han havde jo fit Jegs det sande Du:
Den Sjæl, hvori først Hvile fandt hans Hu,
Den Broderaand, mod hvem han havde stundet!
Hidtil, han følte, havde han kun blundet,
I Venskabs Arme sødt han vaagned nu;
Thi her ham vistes, ved to Hjerters Gløden,
Et Sammenhold for Livet og for Døden.

Og hvor var Pahlen lykkelig! Den Tid,
Hvis Byrde fast hans Taalmod monne knække,
Han over nu paa Vennen kunde lægge,
Der altid under Byrden smilte blid.
De Indfald, som ei mere vilde trække,
Hvormeget end sig Autor gjorde Flid,
De Phraser, som ei Andre meer gad høre,
Hvor klang de lifligt dog i Adams Øre!

Thi hang han og ved ham som Borren fast,
Hvorpaa saa hjerteligt af Adam skjønnes,
At fast af Følelse hans Hjerte brast.
Men hvor en saadan Troskab ogsaa lønnes!
Ved Pahlens Side Livets Træ ham grønnes,
Og ud for ham dets Blomster sprang i Hast:
Billard, Theater, Kortspil, Kjøren, Riden,
Var Vennens Offer; — selv han offred Tiden.

Men nu ved Bogen saaes han sjelden mere;
Thi næsten hver Dag, naar med adspredt Sind
Han havde sat sig ned for at studere,
Vips! kom van Pahlen gjennem Døren ind,
Og havde tusind Ting at proponere.
Da travede man ud i Veir og Vind,
Da dangled man omkring paa Promenaden,
Og angled efter Tidsfordriv paa Gaden.

Engang paa slig en Tour vor Helt fik Lyst
Til ret at gjennemtrænge og at raade
Hiin dybe, hiin forunderlige Gaade,
Der indesluttet laa i Vennens Bryst,
Og aabenbared tidt paa selsom Maade
Sig i hans dybe, melankolske Røst,
Ja malte sig i Skyer paa hans Pande,
Der syntes selv Tilværelsen at bande.

Hvis De tillader — sagde Adam da,
Just som van Pahlen Rynker trak i Panden,
Og, sukkende, paa eengang lo: ha, ha!
Hvis De tillader, at Dem her en Anden
Et Spørgsmaal gjør, der gjelder Dem som Manden,
Men et oprigtigt Hjerte kommer fra,
Da vilde jeg deeltagende Dem sporge:
Hvor er det muligt dog, at De kan sorge?

Hvor er det muligt, at i Dem forborgen
Saa ſtor en Sum af Smerte ligge kan?
Thi melankolſk De tidt ſeer ud ſom Sorgen,
Skjøndt Sorgerne De bærer ſom en Mand.
Kan De da lide? De, ſom hver en Morgen
En Plan for Dagens Fryd kan ha'e iſtand —
Men længe har jeg anet Deres Smerte:
Betro Dem til mig, aabn mig Deres Hjerte!

Da tegned Alvor ſig paa Pahlens Kinder,
Og ſtivt og længe han paa Adam ſeer.
Min Ven — han ſiger — viid, der gives Minder,
Som aldrig, til vor Qval, os ſlippe meer;
Og Verdens Lavhed rundt om ſig man finder,
Og ſnevre Hjerter — her han bittert leer,
Og vildt i Luften fegtende med Hænderne,
Han mumler Ordet „miskjendt" mellem Tænderne.

Rort ſvarer Adam: lad endog Erindring
En Skygge kaſte hen paa Deres Vei,
For Hjertets Fred den er dog ei en Hindring,
Og miskjendt er af Alle De dog ei.
Kan ikke Det da være Dem en Lindring,
At jeg tilfulde kjender Dem — at jeg
Vil vandre ſom et Haab ved Deres Side,
Hvergang af Mindets Qvaler De maa lide?

Saadan at troſte Vennen Adam ſøgte;
Men Pahlen gi'er til Svar, mens ſpodſk han leer:
De Borneſkoe, der længſt Alverden trykte,
Dem har jeg ſnart ſlidt op, ſom viſt De ſeer.
Hvad er det vel, at haabe og at frygte?
Til begge Dele kjender knap jeg meer.
Jeg holder mig, ſom en Tragedieſkriver,
Til Skjæbnen, der tilſidſt hver Helt afliver.

Munter, min unge Ven! Hvad er vel Livet?
Sporg Digteren derom, og faae til Svar:
Det hele Liv er kun et Puſt i Sivet,
Ja Bibelen til Ho gjor Kjod ſaagar.
Paa Gravens Rand at bygge blev os givet,
Og ſelve Dieblikket kun vi har.
I Jordens Jammerdal og vor Elendighed,
Lad os da nyde Livet med Ubændighed!

Mens denne Tale dybt vor Adam ſtrækker,
Da pludſelig den klared med ſit Skin
Hans Vens det vilde, ſønderrevne Sind:
Van Pahlen over Torvet raſk ham trækker,
Og forer ham til en Conditor ind,
Hvor Toddy han med bittert Smiil ham rækker;
For ſig han tvende andre Glas ſaa fyldte,
Som ned i Halſen han fortvivlet ſkylte.

Opvartningspigen kom med Frugt og Thee,
Og Pahlen raabte: Perle mellem Qvinder!
Lidt Drikkepenge venter du maaskee?
Min smukke Lise, ræk mig dine Kinder!
For hvert et Kys en Mark i Pungen svinder —
Nu hurtig! — Det var een — og to — og tre.
Det fire var — fem, sex — see der, en Daler!
Ei sandt, Hr. Homo! Kys man dyrt betaler?

Her sprang han op — og dengang bort de gik,
Med munter Latter Kappen om han slængte;
Men hele denne Aften Adam tænkte
Paa Vennen og hans Væsen og hans Skik.
Af Tanker op i ham der kom en Mængde,
Hvorved van Pahlen dette Skudsmaal fik:
En sjelden Aand! Kjæk, dyb og mork=urolig,
Originalitets og Letsinds Bolig! —

Paa denne Tid han til sin Moder skrev,
Idet sit varme Venskab han omtaled,
Og Pahlens Billed hende klart afmaled
Paa hele Sider af det lange Brev:
For efter hver en Vind min Hu omsa'led,
For jeg ustadig som paa Bolger drev;
Nu hefte ved min Ven sig mine Tanker,
Jeg mærker godt, mit Skib har faaet Anker.

Jeg vil ei paastaae, at jeg harmonerer
I alle Stykker med min nye Ven;
Men just Forskjelligheden gjør igjen,
At En den Anden ypperligt supplerer.
Han mod Forstanden mere helder hen,
Jeg imod Hjertet; han satiriserer,
Og er min Mester naar det angaaer Talen,
Jeg atter vinder fra ham i Moralen.

Et allerede mærker jeg jeg vandt,
Een reen Gevinst mit Venskab alt har givet:
Det er det frie Blik paa Verdenslivet,
Hvorved saamangen Taage reent forsvandt.
Jeg staaer ei meer og krummer mig som Sivet,
Bestandig underdanig og galant;
Jeg veed, hvad Peer og Poul jeg har at svare.
Hans Moder skrev igjen: Tag dig ivare! —

I munter Herlighed, i Fryd og Gammen
Paa denne Viis der Maaneder henrandt,
Og lige varm endnu ham Venskab fandt.
Som Billedet sig slutter tæt til Rammen,
Som Adjutant og Oberst holde sammen,
Sig begge Venner inderlig forbandt.
Der Lighed var; men saae man til, forsvandt den:
Pahlen var Oberst, Adam Adjutanten.

Og tro til Fanen Adjutanten svoer;
Men underligt det var: jo meer indviet
Han blev i Tjenesten, desmeer befriet
Han blev for Ærefrygten, for saa stor.
Imellemstunder — jeg bør ei forti'et —
Han gav sin Oberst selv et knubbet Ord;
Og det, uagtet af en Runs henrevne,
(Jeg mener Venskabs-Runs) de Duns var blevne.

Paa Eventyr nu stadig ud de gaae,
Og skifteviis man seer dem begge vinde
I den Bestræbelse, paa Nyt at finde,
Hvorved de Stof til Latter kunde faae.
Her en Begivenhed mig er i Minde,
Som til Oplysning jeg anføre maa:
De sad en Aften i Theatret begge,
Og saae en ny Ballet forbi at trække.

En Dandserinde dem især fornøied,
En lille Taabe, men som godt forstod
Paa Taaens Spids at løbe, og med Mod
(Til Gru for Konsten og til Skræk for Diet)
At strække opad, mens hun frem sig bøied,
Med Skuldren parallel sin Læg og Fod,
Og saa sig svinge rundt, foruden Klæder,
Mens Folket klapper og mens Gratien græder.

Omkap ved Synet begge Venner loe;
Men da Balletten dandset var tilende,
Til Adam sagde Pahlen: op til hende,
At gjøre Complimenter beggeto!
Et saadant Væsen maa jeg nærved kjende,
Pas paa, hvor hun sig skabe vil og kroe;
Thi Smiger man i slige Folk kan tylde,
Og dog kan ingen Fanden selv dem fylde.

Ved Regisseuren i Foye'en melde
De tvende Herrer sig for Damen lod,
Og et Minut man neppe kunde tælle,
For dem til Tjeneste den Skjønne stod.
Som nys, da hun for Flora skulde gjelde,
Var end hun nogen paa sin Arm og Fod;
Paa Skuldren bar hun Vinger, og i Tyllet
Endnu med sminket Kind hun var indhyllet.

Og medens nu Actricer og Acteurer
Ind i Foye'en ile, for at see,
Hvad vel med Dandserinden skulde skee;
Og medens, vis paa Roes, hun spidser Orer,
Og Læberne til Tak alt forud lee:
Fremtræder Pahlen, som ved Haanden forer
Sin nu paa eengang hoist forlegne Ven,
Der onsked mange Miil sig bort igjen.

Thi virkelig! den unge Dandſerinde
Ham imponered her i al ſin Pragt;
Ja, i den vingeſmykte Flora=Dragt,
Hun forekom ham næſten meer end Qvinde.
Hvis her han ene havde været inde,
For hendes Fodder havde han ſig lagt.
Saa mægtigt virker det Umiddelbare
Paa Folk, der førſt begynde at erfare.

Men til den Skjønne med en Ironi,
Saa klar at Alle, kun ei hun, kan ſee'en
Van Pahlen ſiger: o, tilgiv, at vi
Forſtyrre Deres Ro her i Foye'en!
Men med vor egen Ro er det forbi,
Den flygtede fra os med Deres Be=en.
Her at beundre dem, forund os Lykken!
Han taug — og gav vor Helt et Puf i Ryggen.

Og Denne, ſom fik Mod, i Digterſtiil
Fortſatte Talen nu: O, vredes ikke,
Fordi vi ſtormed op til Dem med Jil,
For eengang end at qvæge vore Blikke
Ved Syn af Den, der Gratien ud kan ſtikke,
Og der i Pirouet ſtjal Amors Piil.
Nu ſee vi, hvad vi grebne nys begrebe:
At De, ſom Flora let, er ſkjøn ſom Hebe.

At kjende Hebe, ei jeg har den Ære!
Gjensvared Damen yderst huld og mild;
Men stolt af Deres Bifald maa jeg være,
Thi hvo tor laste, hvor De rose vil?
Vi Dandserinder Manges Had maae bære,
Fordi vi Publicum'et trække til;
Tro mine Ord, men spar mig for Beviserne —
Her saae hun i Triumf om til Actricerne.

Hvor er den Storhed, som man ei misunder?
(Van Pahlen vedblev) men som et Beviis
Paa tvende Hjerters Roligheds Forliis,
Tillad os da, naar sodt inat De blunder,
Ved Deres Huus, paa Gaden nedenunder,
At tolke høit med Sange Deres Priis.
Sligt kalder man i Spanien Serenader —
Jeg veed det, svared hun, og det tillader.

Med Tak og Buk de tvende Herrer gik;
Men da saa Klokken Ell've Nattens Stjerne
Stod tindrende og klar i Østens Fjerne,
Og Maanens halve Skive Straaler fik:
Da ved den Skjønnes Dor, hvor en Laterne
Belyste Urtekræmmerens Boutik,
I Kapper hylled', med Guitar man saae
Dem nedenfor det aabne Vindve staae.

Og Pahlen spilled, medens Adam sang:
„Gid du var min", den rørende, bekjendte;
Saa „skjønne Minka", og da Minka endte,
„Fryd dig ved Livet" til Guitaren klang.
Men under Sangen af og til sig hændte,
At Dandserinden fulgte Hjertets Trang,
Og skued ud af Vindvet triumferende
Til de paa Gaden nedenfor Spadserende.

Dengang ei længer Toner hortes lyde,
Hun rømmede sig høit og sagde blidt
Til Sangerne, der opad skued tidt:
Maaskee jeg mine Herrer ind tør byde,
For nu lidt Varmt og Styrkende at nyde,
Da De saalænge har af Kulden liidt.
Hvordan! Vi troede Dem forlængst i Reden;
Tak, tusind Tak! saa Svaret lod fra Reden.

Og snart i Stuen stod nu begge Venner,
Hvor deres Blik traf ved et dækket Bord
En Mængde Damer, som de strax erkjender
For Baggrundsskikkelser fra Scenens Chor.
Men meer end Alle Dandserinden blender,
Som med et Blik, der siger meer end Ord,
Nu byder dem tilbords, og huldt opdisker
En Gaasesteg med Surkaal og med Svedsker.

Her følte ſig van Pahlen i ſit Es,
Og Adam han var ypperligt tilmode.
Med Damerne ſig beggeto tillode
Den Spas, der gjør med Formen kort Proces.
De ſkifteviis i Skjodet paa de Gode
Af Equivoquer vælted ned et Læs;
Men Den, ſom de med frieſt Spøg beleirede,
Det var den Skjønne ſelv, det var den Feirede.

Midnat var længſt forbi, dengang hun hæved
Sig fra ſin Stol med Glasſet i ſin Haand,
Og udbrød, mens et Smiil paa Læben ſvæved:
En Skaal for Dem, hvis Vittighed og Aand
En Krands af Toner om mit Billed væved,
Og om vort Selſkab ſlynged Glædens Baand!
Her drak hun ud, og Alle Glasſet tømte;
Saa gik man til ſit Hjem, hvor ſødt man drømte. —

Man ſeer, med hvilken Art af Spas og Loier
Herr Pahlen=Pylades og hans Dreſt,
Hvis unge Sind ſig efter Vennens boier,
Fordreve Tiden, ſom de kunde bedſt.
Ei nyt Exempel jeg til dette foier,
Der kan betragtes ſom Model og Læſt
For fleer end hundred' Eventyr, ſom begge
Udforte, ved hinanden Haand at række.

Men næsten hver Dag saaes de nu at svire
Hos en Conditor efter Klokken Tre.
Hver Aftenstund de spilled Ecarté,
Drak Punsch og tugted Verden med Satire.
Og meer og mere saaes vor Helt at fire
For Vennen i den store Konst: At lee,
Hvergang man Himmel, Jord, sig selv, sin Næste,
For Epigrammets Indfald gav tilbedste.

Men da tilbunds de blevne var bekjendt,
Da, naar van Pahlen til en Dame søgte,
Der ei just stod i allerbedste Rygte,
Og næsten offentlig var saa omtrent:
Da maatte Adam holde Venskabs Lygte
Naar i en lystig Kreds en Dag blev endt;
Og skjøndt han aldrig Damens Vink besvared,
Dog meget slemme Ting han her erfared.

Thi mærkedes der og en stor Forandring
Ei i hans Væsen blot, men i hans Sind —
Og uden alt Mirakel; thi paa Vandring
Man altid skridtviis Maalet henter ind.
Først voxer Stormen af den svage Vind,
Saa skuer man paa eengang Skibets Kantring;
En Læser synes vel det hurtig gaaer,
Men Digteren et Blad gjør til et Aar. —

Forbi var Sommeren og Høsten kom,
Det var en Solskinsdag midt i September,
Da begge Venner steg som tvende Kæmper
Tilhest, for i det Fri at see sig om.
De red igjennem Nørreportens Bom,
Og mens sin Gangers Jil van Pahlen dæmper,
Gav Adam sin af Sporen, saa i Fart
Og strakt Galop han var afsyne snart.

Skjondt nodig, maatte Pahlen nu ham folge,
Men da han naaede ham, var ei han mild;
Han kunde harmfuld ei sin Galde dolge,
Og raabte, blussende af Vredens Ild:
For Satan! Hesten skummer som en Bolge;
Husk paa, Hr. Homo! mig den horer til.
Stig ned, og gaae tilfods som dine Fædre,
Hvis ikke strax du lystrer Ordre bedre.

Ved disse Ord blev Adam hed i Panden,
Og mens hans Kind den blev saa rod som Blod,
Han svarte med et Smiil: Hvor du er god!
Jeg bryder Fanden mig om Eiermanden.
Gaaer Hesten under, kjob dig saa en anden,
Og folg forresten mig, hvis du har Mod.
Med disse Ord sin Hest igjen han spored,
Og Pahlen lo, ret som ham Svaret mored.

De red en Tour, og efterhaanden dannet
Det broderlige Forhold sig igjen.
Ved et Tracteursted de mod Aften landed,
Og her forlangte Punsch den ældre Ven.
I Drikken dygtig Rum han derpaa blanded,
Og rakte Bollen til den Unge hen;
Men Denne, ved det lange Ridt gjort hidsig,
Den halve Bolle næsten skylled i sig.

Nu begge Venner tog Cigarer frem,
Og beggeto en Tid omkap de røgte,
Og om det smukke Kjøn lidt plumpt de spogte,
Da Vertshuuskonen bragte Lys til dem.
Da hvisked Pahlen: Skjondt dig aldrig frygte
Jeg for den Onde saae og for hans Hjem,
Dog vedder jeg — her sagte blev hans Tone —
At du tor ikke kysse Vertens Kone.

En saadan Tvivl tog Adam ilde op,
Og endnu meer man saae hans Stolthed voxe,
Da Vennen vedblev: Manden er en Oxe,
Tag dig iagt! Han har en Kæmpekrop,
Og er saa hidsig som de Orthodoxe.
Til Gjensvar raabte Adam haanlig: Top!
Imorgen din Champagne høit skal knalde;
Gjør jeg det ei, du for Cujon mig kalde.

Ved dette Raab just Verten traadte ind,
Og uden sig det Mindste at genere,
Man saae vor unge Helt paa Konens Kind
Et Kys at trykke, hvortil lagdes flere.
Hvis ei Han Lyst har til et banket Skind,
Tag Sig iagt for her at spoge mere!
Saa raabte Verten op, af Harme stiv;
Men Adam slog sin Arm om Konens Liv.

At skifte Farve saae man nu Tracteuren;
Dog end vor Helt blev ved at gjøre Cour
Til Vertshusdamens yndige Figur,
Og med et Smiil saae Pahlen Courens Gjøren.
Da pludselig ned over Adams Øren
Faldt Vertens Haand, af kæmpestærk Natur:
Adam og Verten sloges, Konen hviinte,
Og paa sin Stol Hr. Pahlen sad og griinte.

Medeet han reiste sig og sagde: Da
Jeg seer du har Forretninger, og Riden
Til Byen ind for mig nu er paa Tiden,
Med din Tilladelse jeg ta'er herfra.
Hvor du har Kræfter! Slaa kun rask til Siden!
Spar ei din Contrapart! Saa, det var bra'!
Hvad Hesten angaaer, søg dig her en anden,
Du bryder dig jo feil om Eiermanden.

Han gik, og begge Heſte med ſig tog,
Saa Adam ud paa Natten med et Die,
Der blodigt var, og med en banket Troie
Slukøret og tilfods til Staden drog.
Men hvor ſom Spyd det i hans Hjerte jog!
Og hvor af Grœmmelſe han maatte døie!
Og hvor han i ſit Hjem bar Vredens Aag,
Mens Sovnen flyede fra hans Dienlaag!

Saaſnart ad Dag det gryed, han et Brev,
Hvori det hede Hjerte blev befriet,
Og Venſkab opſagt, til van Pahlen ſkrev.
Førſt han bebreided ham Forrœderiet,
Dernœſt en dyb Foragt blev ei fortiet,
Og endelig, paa ſidſte Side, rev
Han Venſkabs-Templet om med Larm og Buldren —
Ved Brevets Lœsning Pahlen trak paa Skuldren.

Men Adam (til hans Œre maa jeg ſige't)
Tog ſig den ſamme Sag ei nær ſaa let;
Han havde ſøgt og fundet Himmeriget,
Og af ſit Paradiis var ei han mœt.
Ved Brevets Slutning ſelv han havde grœdt,
Thi med ſin hele Sjœl han havde higet
Imod en Tvillingſjœl ſom mod ſit Maal,
Og end var ei hans Hjerte blevet Staal.

Han stod jo i den lykkelige Alder,
Hvor skuffet Haab ei danner Hjertets Værn,
Hvor Phantasien skuer nær og fjern
Den sjeldne Blomst, man evigt Venskab kalder;
Hvor Følelsen, lig Strudsen, Alt anfalder,
Og let fordøier Staal og Steen og Jern;
Hvor man er fuld af indre Aabenbaring,
Der slet kun harmonerer med Erfaring.

Thi ventet han med Længsel hele Dagen,
Om der dog ei et Brev kom fra hans Ven,
Hvori ham Denne vilde klare Sagen.
Thi gik den næste Dag endog han hen
Forbi van Pahlens Dor, men som et Lagen
Saa hvid i Kinden kom han hjem igjen;
Thi Vennen der at mode vel ham hændte,
Men Pahlen lod, som ei han meer ham kjendte.

Da greb Forbittrelse vor Adams Hjerte,
Og ud for evig af et saaret Bryst
Han rev den falske Ven med grusom Lyst,
Ja slukked indtil Mindets sidste Kjerte.
I denne Handling, skjondt den gav ham Smerte,
Hans Stolthed fandt paa samme Tid en Trost;
Thi bedre Trods end Kryberiet lod dog,
Nu stod han ene, men som Mand han stod dog.

Saa bort i Røg det hede Venskab svandt.
Til Adams Held det var, thi otte Uger,
Som til Examen Nummer to han bruger,
Derved i reen Profit for sig han vandt.
I dem det Høistnødvendige han sluger,
Og da i Slumpetræf en Hjælp han fandt,
Sit andet Laud han hjem til Jylland sendte
Og Roes han fik, skjøndt han det ei fortjente.

En ny Epistel tilskrev ham hans Fader,
Brødstudiet betræffende, som nu
Han prentede sin Adam ret i Hu,
Skjøndt Studium som Pest alt Denne hader.
Epistelen var lang, og ei jeg lader
Den heelt aftrykke til min Læsers Gru.
Jeg gi'er Essensen kun, som fandtes i'en;
Her er dens Slutning! ordret vil jeg gi'en:

Lad efter nogen Tid mig derfor vide,
(Du selv, min Adam, sætte kan en Frist)
Om du som Præst vil sure Æbler bide,
Hvad eller knække Nødder som Jurist;
Om du, som Doctor, medens Andre lide,
Vil skumme Livets Flode først og sidst;
Om du, som Philolog, vil fuld dig drikke
I gammel Viin, hvoraf man trives ikke.

I Spøg jeg raader vel, men selv du vælge!
Maaskee du prøve vil, hvor Kjærnen boer;
Thi Katten vel i Sækken kan man sælge,
Men saadan ei den kjøbes bør, jeg troer.
Tidt havde haarde Ærter bløde Bælge,
Og let Beslutning ofte tunge Spor.
Prøv selv og vælg; men har du valgt, saa vakl ei,
Og Livet og dig selv med Tvivl forkvakl ei!

Et Brev han fra sin Moder ogsaa fik,
Som baade ham udvider og beklemmer;
Thi deri lød igjen de gamle Stemmer,
Der kom fra Hjertet og til Hjertet gik.
Ved Læsning af det vaadt blev Adams Blik,
Og i sin Sjæl lidt Uro han fornemmer,
Dengang han lukked Brevet til, hvori
Var raadet at studere Theologi.

Thi tog paa dette Studium han fat,
Men ganske lempeligt; og endnu ikke
Udfolded sig dets Indhold for hans Blikke,
For Alt medeet blev for hans Die Nat.
Hvad Sky da — sporger man — formørked brat
Hans klare Blik, saa han lod Bogen ligge,
Da han som Yngling stod ved Sneſens Endepunkt? —
O Læser, viid! min Helt er ved et Vendepunkt.

Fjerde Sang.

Taalmodighed — o kunde jeg dog bare
Faae denne Dyd min Læser prentet ind,
Saa her han vented med taalmodigt Sind
Til Bogens Helt til Heltenavn kan svare:
Til Samme, nu saa dumlos om sin Kind,
At Interessen knap han kan bevare,
I Tidens Støbeform lidt meer gjort færdig,
Fremtræder sig og Autor mere værdig.

Thi troer man ei, at Autor og behøver
Taalmodighedens Raad at agte paa,
For Skridt for Skridt med Helten frem at gaae
Paa Livets Prosavei, hvor fælt det støver?
For — om endog det Musen haardt bedrøver —
Paa alle Daarligheder, store, smaa,
Saa intet Hovedpunkt forbi sig lister,
At faae istand et ordentligt Register?

O, at i Livet Læseren sig speiler!
Thi Alt har der Taalmodighed behov:
Den unge Mø, der venter paa en Beiler,
Soldaten, naar hans Lieut'nant bliver grov;
En Pædagog, naar hans Discipel feiler,
En Supplicant, naar han gaaer ud paa Rov,
En gammel tro Copist i Magistraten,
Der offrer sig for ringe Løn til Staten.

Og lad os standse lidt ved denne Sidste,
Thi Typus for saa mangt et Liv er han.
Som dansk Jurist han meer ei stige kan,
Og ak, han er ei ung nok til at friste
Sin Lykkes Eventyr i anden Stand.
For altsaa Livet ikke reent at miste
Og selv gaae under i en haard Conflict,
Han bygger paa sin Jura og sin Pligt.

Thi gaaer han trolig op i Magistraten,
Dag ud, Dag ind, og sidder paa sin Stol
Foran sin lille Pult og sin Reol,
Og copierer efter Pligt for Staten,
Naar længst er dalet selv den gyldne Sol,
Beretninger om Dit og Dat: om Nathan,
Hvem Borgerbrev som Jøde Lauget negter;
Om Rasmus Rask, der søger Post som Vægter.

Om Fru von Kuhl, der vil fra Manden skilles,
Da han i syv Aar var i fremmed Land;
Om Madam Juul, hvis Klager ei kan stilles,
Fordi hun misted Boet med sin Mand;
Om Snyderi af Rodemester Spand,
Hvorved for Kæmnerkassen Kravet spildes;
I Korthed, om de tusind Sager, som
Han selv af Alle bryder mindst sig om.

Han paa Contoret er med Morgensolen,
Hvor til sin Pult man strax da seer ham gaae,
Og af den magre Ryg at trække Kjolen,
Thi skjondt den halvslidt er, der spares maa.
En heelslidt tager ned han af Reolen,
Og sidder nu i den, som Spurven graa,
Med Kinder, bleged gjennem Aar og Dage,
Med tynde graae Haar strøgne glat tilbage.

Saa sidder han og trolig copierer,
Dag ud, Dag ind, i Maaneder, i Aar,
Og i sit Liv kun noget Nyt proberer,
Naar ved sin Pult en anden Pen han skærer,
Og andet Blæk han i sin Flaske faaer.
Hver Dag paa Gaden samme Vei han gaaer,
Hver Dag, fra Morgen indtil Aften silde,
Med samme krumme Ryg han sidder stille.

Imellem seer han op, og dybt han sukker,
Naar pludselig et Glimt af Livets Glands
En anden Verden for hans Sjæl oplukker,
End den, der gjennem mange Aar var hans.
Dog snart igjen, med blendet Blik og Sands,
End mere dybt sit Hoved ned han dukker,
Og dreier sig fra Lyset paa sin Stol,
Thi Straalen smerted af den stærke Sol.

Saa sidder han og skriver fort til Døden,
Og stiger ned i Graven uden Savn,
En stakkels, gammel Pebersvend af Navn,
Thi neppe til sig selv han havde Føden.
Han skulde leve, det var hele Noden!
Sin Pligt han gjorde, skjøndt ei meget Gavn;
Med ussel Løn han eensom gik i Vrimlen,
Hans Løn maa eengang blive stor i Himlen!

Tænk, for at lære Taalmod, Læser kjære,
Imellem paa den gamle, tro Copist,
Der skjøndt Copist kan Or'ginaler lære,
Og inden lang Tid kan du Konsten vist.
Nu at geleide dig jeg har den Ære
Til Adam Homo, hvem vi slap jo sidst,
Da han som Yngling stod ved Snesens Endepunkt,
Og var, som mangen Anden, ved et Vendepunkt.

Thi ved et Vendepunkt i Livet stod
Ei blot den gamle Herkules, og ikke
Den store Cæsar blot, da bag sig ligge
Han lod den skjæbnesvangre, lille Flod;
Ei blot Napoleon, dengang hans Blikke
I Rusland klaredes ved Ild og Blod;
Men derved staae vi Alle tidt, ifald jeg
Forstod det Spørgsmaal: skal jeg ikke? skal jeg?

Og selsomt, at et saadant Spørgsmaal gjøres;
Thi af sig selv Enhver vist har erfar't,
At dette Spørgsmaal er forlængst besvart
I Hjertet, før til Handling Haanden røres.
Paa alle Læber det dog daglig høres;
Det er, som ret vor Frihed blev bevar't,
Naar blot vi spørge: skal jeg? skal jeg ikke?
Skjøndt Svaret alt vi veed til Punkt og Prikke.

Men slig Betragtning vil jeg lade falde,
Thi min Fortællings Stof nu trænger paa;
Og endnu Meget skal der foregaae,
For ind til Hvile jeg min Helt tør kalde,
Der vandrer paa den samme Vei som Alle,
Der ikke høre vil, men føle maae.
Han lever flot, gjør Gjeld, sig amuserer,
Og Pokker sig om Creditorer kører.

Men Pungen? sporger Læseren — ja Pungen
Naturligviis for Adam kom tilkort;
Gravsangen for hans Rigdom længst er sungen,
Og længst er hans Stipendium spillet bort.
Paa Puf han leve maa, mens han med Tungen
Sig daglig baner Vei og hjælper fort,
Naar han i Byen som Præceptor throner,
Og giver timeviis Informationer.

En ny han paa den samme Tid just fik;
Hos hoivelbaarne Grev de Fix, hvis Sonner
Vor unge Helt, som ret paa Æren skjonner,
Skal hjælpe til det klare Overblik
Af alle Videnskabers Methodik.
Derhos vil Greven, som spendabelt lonner,
At naar han ruller op Historiens Boger,
Comtessen hans Elevers Tal foroger.

Det var en Fredag, da for forste Gang
I Grevens hoie Huus han satte Foden,
Og gjennem Corridoren bred og lang
Gik klædt i Sort, betænkende Methoden.
En Tjener, der var studset til paa Moden,
Ham aabned Doren, saa den vidt opsprang,
Og ud fra Salen, hvor just Stemmer lode,
En fiin og fornem Duft ham kom imode.

Han traadte ind, af Duften imponeret,
Og i den høie Sal et Bord han saae
Midt paa det røde Tæppe, rigt broderet.
Hen over Bordet Grevens Sønner laae,
Som netop da sig Adam præsentered,
Med Larm de tunge Landkort sammen slaae,
Men lidt kun paa den unge Lærer agted,
Der i det store Speil sig nu betragted.

Han seer omkring sig — hvilken Glands og Skinnen!
Forgyldte Meubler saae han aldrig før.
Men tys! I Væggen aabner sig en Dør,
Og gjennem den indtræder Fru Grevinden
I Silke klædt, med Kniplinger om Kinden,
Og dybt hans Ryg sig bøier som et Rør.
Han skuer atter op, og Døren atter
Sig aabner for Comtessen, hendes Datter.

Den unge Dame hen mod Bordet skred,
Og Adam saae kun — Intet meer han hørte;
Thi hendes Fødder neppe Gulvet rørte.
Det dunkle Haar paa Skuldrene faldt ned,
Og slank og rank med Grace hun sig førte,
Mens gjennem Salen hendes Øine gled.
O, hvilke Øine, svømmende og klare,
Stolthed og Blidhed sødt de aabenbare!

O, hvilken Hebevæxt! og hvilken Gang!
Og hvilken Kind, af fineſt Rødme malet!
Hvor yndigt Lokkerne dog om den hang,
Ret ſom paa Billeder af Idealet!
For Fodens Skjønhed Kjolen er for lang,
Og Halſen næſten ſkjules under Shavlet —
Saa ſkjøn, ſaa adelig, ſaa ung af Aar:
See, hvad i Adams Hoved rundt der gaaer!

Men Fru Grevinden taler til vor Ven:
Hr. Homo! tør jeg be'e, De vil behage
Ved Bordet her hos mig nu Plads at tage,
For at begynde paa Begyndelſen.
Her ſeer De mine Børn! Forſt her min ſvage,
Min yngſte Søn, Grev Franz — ſaa her igjen
Min ældſte Søn, Grev Herman — her min Datter,
Comteſſe Clara — hver med Lethed fatter.

Den unge Lærer yttred med et Smiil,
Idet geneert han ſig paa Stolen vendte,
At viſt om Fatteevne ei var Tvivl —
Hvorpaa med Hoſten han ſin Sætning endte.
Derpaa udvikled han i den bekjendte
Conciſe, indholdsrige Lærer-Stiil,
For Hendes Naades Mening forſt at høre,
Hvad Vei til Maalet bedſt han troede føre.

Grevinden fandt hans Plan særdeles god;
Og Adam strax nu lagde Haand paa Værket,
Idet af ham med Alvor blev bemærket:
At med Historien det slet kun stod,
Naar ei den først, ved Geographi forstærket,
Fik saa at sige Basis for sin Fod.
De taler sandt, bemærked Fru Grevinden,
Men let et Smiil fløi Clara over Kinden.

Vor Helt det saae, og han betvivled ikke,
At jo hans Tale her var Smilets Grund;
Thi blev end mere han alvorlig kun,
Og i sin Uro, med forlegne Blikke,
Han Kortet greb, som for sig han saae ligge,
Idet han gjentog: Her er Basis kun!
Jeg gi'er Dem Ret, Grevinden mæled atter;
End meer dog smilte Clara, hendes Datter.

Til Lykke blev vor Lærer ei det vaer,
Det havde sikkert reent ham confunderet;
Men alt han for den gamle Verden har,
Hvori med Iver nu blev informeret.
Saa smaat at spørge blev endog proberet,
Selv med Comtessen vexles Ord og Svar,
Skjøndt knap han vidste, hvordan ad sig bære,
For slig en Skjønhed Geographi at lære.

Hr. Jacotots Methode gik ei an,
Og den Lancasterske hjalp ikke heller;
Thi greb han den, som bedst til daglig gjelder:
Han brugte for han talte sin Forstand,
Og ganske ligefrem han Alt fortæller,
Saa uden Hovedbrud det fattes kan.
Paa denne Viis han sad til Stolen muret,
Til Klokken den slog Eet paa Taffel-Uhret.

Da stod han op, og bort med Buk han gik,
Med Timen og dens Indhold hoist fornoiet;
Thi stedse stod Comtessen ham for Diet,
Hvis fine Kinder Purpurfarve fik,
Dengang hun over Kortet hen laa boiet;
Derhos han minded sig et himmelsk Blik,
Der havde truffet ham, dengang fra Lyrien
Han hende viste Veien til Assyrien.

En Anden var der, som med muntert Sind,
Da Timen endte, for sit Speil sig stilled,
Og tænkte, da hun deri saae sit Billed:
Saa ung en Lærer er dog ikke blind?
Med Haanden her ved Lokkerne hun pilled,
Idet hun hvisked med et Smiil paa Kind:
Historien er ellers ei saa kjedelig!
Man forer Krig, imens man lader fredelig.

Og virkelig! Da otte Dage kun
Historiens Bund af Adam var ransaget
Og ved de Romere han stod paa Grund:
Da havde Claras skarpe Blik opdaget,
At Marius fra Cimbrerne vandt Slaget
Ved at forhale Striden Stund fra Stund;
Thi trak hun sig bestandig meer tilbage,
Som vilde reent hun Kampen sig unddrage.

Hun sad saa bly, saa tankefuld ved Bordet,
Mens Adam, ligeoverfor, med Ild
Nationers Velfærd satte kjækt paa Spil,
Og paa en Valplads stod til Slag omgjordet.
Hun voved knap engang at tage Ordet,
Naar ei Grevinden med en Stemme mild
Først havde sagt til hende: Bedste Clare!
Du maa din Lærer paa hans Spørgsmaal svare.

Naar da hun talte, slog hun Øiet ned,
Og nævnte hun blot Ord som Vestalinder,
Strax farved Rødme hendes fine Kinder.
Og næsten lod det, som om hun var vred.
Ved sligt et Syn blev ogsaa Adam hed,
Skjøndt Grunden til det Hele ei han finder;
Men fast for ham bestandig Tanken stod:
Har den Elskværdige jeg gjort imod?

Naar han saa blev forknyt, da saae man tindre
Comtessens skjønne, klare Dienpar,
Og da hun havde Noget at erindre,
Paa hvilket hun Hr. Homo bad om Svar.
Da dvælte tidt hun længe ved det Mindre,
Og ei for stort det Store hende var,
For det at bruge til den Ild at nære,
Hvorom hans Purpurkinder Vidne bære.

Han Lærer var, og hun Discipelinde!
Hvad tænkte ogsaa Fru Grevinden paa,
Der hver Dag rolig til i Timen saae?
Han, følsom Yngling — hun, en deilig Qvinde!
Hvi randt det aldrig Greven dog i Minde,
Saa han, skjøndt Fader, Tingen fort lod gaae?
Jeg tænker, baade Greven og Grevinden
Stod altfor hoit, til her at lugte Vinden.

Men Adam fik dens Styrke at fornemme,
Thi skjøndt den blæste fra en Læbe huld,
Saa blæste den dog næsten ham omkuld.
Hvad enten han var ude eller hjemme,
Hvad enten adspredt eller tankefuld,
Han aldrig Claras Billed kunde glemme.
Hvor vidt endog hans Tanke fløi omkring,
Bestandig danned det om ham en Ring.

Det var ham, som han aldrig forhen skued
Et Væsen, saa romantisk, underfuldt;
Som Livets Tæppe var medeet oprull't,
Saa i sin Herlighed dets Scene lued;
Som var den Blomst skudt frem, der mest ham hued,
Den Skat opdaget, der ham før var dulgt;
Som alle andre Damer Intet vare,
I Forhold til den noble, fine Clare. —

En Maaned alt han havde underviist,
Og han og Clara blev nu meer bekjendte,
Alt som af Kundskabstræet meer blev spiist.
Men nu desværre det sig ofte hændte,
At Fru Grevinden førend Timen endte,
Naar Tidens rette Brug hun havde priist,
Gik ud af Salen for sit Huus at passe,
Thi af Forretninger der laa en Masse.

Paa slig en Dag Cleopatras Historie
Blev fremstilt med Begeistring af vor Helt;
Thi lig et Trylleſagn, af Klio meldt,
Stod Tryllerindens Liv for hans Memorie.
Man hende saae paa Thronen stolt i Glorie,
Og ydmyg saa i Cæsars Arm og Telt.
Hvad Denne havde saaet, Antonius hosted;
Tilsidst hun laa med Slangebid i Brystet.

Og medens herligt som i fordums Dage
Ægyptens Dronning fremsteg i sin Pragt,
Sad Clara, ung og deilig, læn't tilbage
Paa Stolen i sin hvide Morgendragt.
Med Pegefingren støtter hun sin Hage,
Som til et Tegn paa, at hun giver Agt;
Den anden Haand ved Barmens Sloife piller,
Og lig en glandsfuld Stjerne Diet spiller.

Saa fulgte med begeistret Blik hun Gangen
Af det vidunderlige Liv, og nu,
Mens Adam taug, af hendes Skjønhed fangen,
Slog Diet ned til Jorden hun med Blu.
Halv for sig selv da hvisker hun: Jeg Slangen
Her ved mit Hjerte tænker mig med Gru.
Og hendes Bryst sig hæved som i Vaanden,
Mens Hjertet let hun trykkede med Haanden.

Reent fra Concepterne vor Helt da gik;
Sin Puls han dobbelt heftig følte banke,
Imens sig heelt afdækked for hans Tanke
Det skjønne Bryst, som Slangen gav et Stik.
Han knap saamegen Fatning kunde sanke,
At Grevens Sønner og et Spørgsmaal fik;
Thi Clara med Cleopatra forvirred
Hans Hoved, saa hans Tanke vildt omirred. —

En anden Dag end meer han maa sig hærde.
Culturhistorien afhandlet blev,
Og blandt de store Mænd, som Bøger skrev,
Og ret i Middelaldren var paafærde,
Kom Adam, mens i Talen om han drev,
Nu og til Navnet paa den gamle Lærde,
Hvis Skjæbne dybt i Hjertet Mange skar:
Den vidtberomte Franskmand, Abailard.

Ved dette Navn opmærksom blev vor Clare,
Der den Dag overmaade mild var stemt:
Hun spurgte fort, og Adam maatte svare
Paa Ting, som næsten reent han havde glemt.
Det Spørgsmaal bragte ham især i Fare,
Hvormed hun halv undseelig, halv i Skjemt,
Midt under Talen ham medeet bearer:
Var Abailard ei Heloises Lærer?

Han maatte svare Ja, men selv han saae sig
I samme Øieblik som Abailard;
Thi Claras Øine seer han hvile paa sig
Med alt det Udtryk Heloises har.
Med Smiil hun vedblev: Man kan ei forstaae sig
Paa den Historie, hvordan den var.
Vil De, Hr. Homo, mig den Godhed vise,
Her at fortælle Lidt om Heloise?

Hvad skulde dog den unge Lærer gjøre?
Som Fisk paa Krog sad fangen her han fast;
Han maatte nu sig vende, dreie, rore,
Bestandig holdt ham Krogen, som ei brast.
Saa godt som muligt samled han i Hast
Hvad der af Damens Liv var værd at høre;
Han fulgte hende selv paa Gravens Vei,
Kun Onklens Grusomhed omtaltes ei.

Hvor lyttede Comtessen til saa stille!
Hvor hang ved hendes Lærer hendes Blik!
Hvor modigt Præg dog hendes Aasyn fik,
Dengang de Elskende det gik saa ilde!
Men snart det vexled: Taarer næsten trille,
Dengang de beggeto i Kloster gik;
Ja hendes Læbe sagte hvisked Amen,
Dengang tilsidst man dem begraved sammen.

Min Læser vil jeg troe alt her har nok,
Thi meer end nok vor Adam havde længe;
Han gjerne havde Lyst til sig at hænge,
Naar blot det kunde skee med Claras Lok.
Endnu af Lidelser en mægtig Skok
Hans piinte Bryst dog skulde gjennemtrænge;
Thi hvis hun farlig var naar hun var rorende,
Var munter hun om muligt meer forførende.

Da tjente alle Ting til Spillebold
For hendes Spil med Ord og hendes Lunet;
Da — mens hun Roser op til Læben holdt —
Hun spurgte Adam, om han raaded Runer?
Da blæste hun for Nero i Basuner,
Mens Catos Dyder hun omtalte koldt;
Da Catilina stærkt hun protegeerte,
Og sødt den gamle Cicero railleerte.

Men naar, af hendes Munterhed henreven,
Den unge Lærer Munden fik paa Gang,
Og ret var oprømt og fornøiet bleven
Og tappert holdt i Talen hende Stang:
Da blev medeet hun Datteren af Greven,
Og fra Materien hun ofte sprang
Med disse Ord: Vi maae forkorte Stoffet!
Jeg har ei Tid! Jeg skal idag til Hoffet.

Strax i sit Intet styrted Adam ned,
Han endte Timen og hans Hjerte bæved;
Og naar paa Gaden nu sit Blik han hæved,
Imedens Kind og Pande blussed hed:
Da Claras Høihed ham for Die svæved,
Mens for sin Ringhed neppe Plads han veed.
Han Borgerstanden var, og hun Noblessen,
Han Præstesønnen var, og hun Comtessen.

Der kom en Feber i hans unge Blod;
Om Natten, naar han laa i sin Alkove,
Han aldrig mere rolig kunde sove,
Thi Dagens Tanker aldrig ham forlod.
Han — før saa kry — saa fattig blev paa Mod,
At knap han meer at sukke turde vove;
Han — før saa frisk, saa modsat reent af myg —
Som oftest nu sig følte hjertesyg.

Naar ind han traadte kun af Grevens Port,
Strax blev han bleg og af en Gysen rystet,
Thi nu det gjaldt jo: pinet eller trøstet;
Men hvilken Lod det blev, var uafgjort.
Naar ud han kom igjen og havde hostet
Ak, blot et Smiil, hvor blev hans Haab da stort!
Sit Hoved hæved han, sin Dragt han pudsede,
Og hoit i Purpurrødt hans Kinder blussede.

Da mangengang han tog en Leiehest,
Og ud i Frihed rask han galopeerte,
Imens hans Tanke sodt sig amuseerte
Ved gyldne Dromme som den kunde bedst.
Dog naar hans Haab og Drøm nu ret floreerte,
Strax kom Forstanden med sin skarpe Blæst,
Der ved prosaisk Klarhed sig anmelder,
Og ned som Taage sank hans Luftcasteller.

Hun kan dog ingensinde blive min!
(Her hug han begge Sporer dybt i Hesten)
Hun er en Blomst, for mig for stolt og fiin!
(Her knapped op for Kjolen han og Vesten)
Ak, hendes Skjønhed bliver min Ruin!
Den er det allerede, troer jeg næsten;
Her af hans Haand sank begge Toiler ned,
Og sagte, Fod for Fod, igjen han red.

Er hun mig huld? (nu videre han tænkte)
Hvor er Oraklet, som mig gi'er et Svar?
Med Sandhed kan jeg sige, jeg en Mængde
Beviser paa særdeles Godhed har —
Og dog (her atter mørkt hans Blik sig sænkte)
Tidt modsat hun af kjærlig ogsaa var.
O, at et sikkert Tegn blev aabenbaret,
Hvori mit stolte Haab laa sødt besvaret!

Men Svaret vanskeligt her skulde være;
Thi Clara, troer jeg, vidste selv ei ret,
Hvordan hun egentlig nu havde det,
Og hvad i hendes Hjerte var igjære.
Sin egen Værdighed hun holdt i Ære,
Og afgjort er det, at hun var coquet;
Dog troer jeg virkelig, at Amor spilled
En Rolle med, hvergang hun Adam drilled.

For Døren var det vigtige Moment,
Som Intet skulde bringe paa det Rene,
Men aabne for vor Helt en anden Scene,
Hvis Spil ham reent var nyt og ubekjendt.
Den romerske Historie var endt,
Og nu igjennem løb man den alene,
For sig at prente dybt i Hu og Sind
De vigtigste af dens Momenter ind.

Det var en dunkel Dag i Februar
Da Klokken Tre til Timen Adam mødte.
I Salen seer Grevinden han at skjøtte
Sig selv ved noget Arbeid, som hun har;
Ved Bordet sidder Clara som en Støtte,
Den fine Haand det skjønne Hoved bar,
Og lidt moqueert hun var, saavidt han skjønner;
Til Læsning mangled den Dag Grevens Sønner.

Sit Hjertes Blussen han fornemmer alt,
Da hen til Bordet han urolig haster;
Men Clara knap et Die paa ham kaster,
Og atter Feberkulde paa ham faldt.
Da blev af Salen ud Grevinden kaldt,
Thi kommen i Visit var Baron Aster;
Og om Historien alene vare
Nu Helten Adam og Heltinden Clare.

Ved det Moment hos Romerne de staae,
Hvori Lex Canuleia vinder Seier,
Saa endelig Patricier og Plebeier
I Ægteskabets Aag tor sammen gaae.
Høit denne Lov vor Adam prise maa,
Thi (sagde han) naar Alt man overveier,
Man seer, at Romerfolkets Storhed kun
Ved Lovens Virkning fik sin faste Grund.

Naiv han var, man kan det ikke negte;
Han tænkte virkelig ei her paa sig,
Og for sin Sætning vedblev han at segte,
Til Clara ham i Ord erklærer Krig,
Og paastaaer, at hans Slutning ei er ægte.
Heelt modsat, sagde hun, det tykkes mig:
Jeg holder for, at Rom just gik tilgrunde,
Fordi Plebei'r Patricier ægte kunde.

Ved disse Ord blev Adam purpurrød,
Men strax med Bleghed dog hans Farve skifter,
Thi Clara bliver ved: i Morskabsskrifter,
I Eventyr det gjelde kan til Nod,
At sig Prindsessen der med Slaven gifter,
Og bliver tro sin Husbond til hans Død;
Men her i Verden, i den virkelige,
Der gjelder Ordet: Lige søger Lige.

Fuldkommen sand er vistnok Deres Mening,
(Faldt Adam ind med stærkt bevæget Røst)
Hvis der var Spørgsmaal om en dansk Forening,
Og ei om Folket paa Italiens Kyst.
Men selv — her i hans Blik der kom Forstening
Og svagere blev Stemmen i hans Bryst —
Men selv i Norden vil man jo fortælle,
Kan af og til Undtagelser dog gjelde.

Ja vist! af Taaber der jo gives flere,
Gjensvared ham Comtessen strengt og koldt,
Hvorpaa sit Hoved bort hun vendte stolt,
Og lod sit Blik i Luften promenere.
Da knap den unge Lærer udholdt mere
Den Piinsel, som hans Hjerte blev forvoldt;
Sit Landkort og sin Bog han sammen lagde,
Og, reisende fra Stolen sig, han sagde:

Maaskee jeg for idag Farvel tør byde,
Og først gaae videre den næste Gang;
Med Roms Historie vi vil afbryde,
Desværre frygter jeg, den var for lang.
Han bukkede og gik — og Talens Klang
For Øret hørte Clara længe lyde;
Hun havde gjerne ham tilbage kaldt,
Og ved et Ord, et Smiil udjævnet Alt.

Hvor var idag jeg ogsaa i Humeur!
(Saa Monologen lød i hendes Indre)
Men hvorfor vilde ogsaa Mo'er forhindre,
At jeg et Shavl fik af en rød Couleur?
Det ei min Hensigt var ham reent at splintre;
Han saa elskværdig er som han var før,
Men næste Fredag Alt jeg godt vil gjøre,
Kun gode Ord han da skal faae at høre.

Saa tænkte Clara — ganske anderledes
Uroligt gik det til nu i vor Helt,
Der foer afsted saa mørk som Nattens Felt,
Mens meer og meer ham Hjerteblodet hedes.
Paa Veien blev han af og til udskjeldt,
Og „see Dem for" af mangen En der bedes;
Thi blind af Lidenskab, af Clara fuld,
Hveranden han paa Gaden løb omkuld.

Han kom til Hjemmets Dør. Af Trappen iilte
Han op med stormende og stærke Skridt;
Selv i sit Kammer aanded ei han frit,
Hans Læbe brændte mens den bittert smilte.
Frem og tilbage vandred han og hvilte
Sit Hoved i sin Haand og standsed tidt,
For i et Suk paa eengang frem at trænge
Den Smerte, som hans Hjerte vilde sprænge.

Afbrudte Ord der fra hans Læber fløi,
Som om hans urofulde Tilstand minded:
Du falske Haab, der grusomt for mig loi! —
Slukt er den Stjerne, som saa deilig skinned! —
O, tykke Morke, som mit Die blinded! —
O, dybe Fald fra Flugten himmelhøi! —
Hvad er et Smiil, et Blik? — Hvorfor mig svare
Saa koldt og haardt? — O, Clare! Clare! Clare!

Mørket faldt paa, men op og ned dog gik
Endnu paa samme Viis han i sit Kammer;
Da aabned Døren sig — et Lys der flammer,
Og Vertens Pige staaer nu for hans Blik,
Den lille Lotte, der undseelig stammer:
Vil ikke Hr. Studenten efter Skik
Ha'e Lys og Ild? Jeg Pindebrænde hented,
Og at De skulde kalde længst jeg vented.

„Her er jo hedt som i et Helved næsten!"
Ih Gud, Hr. Homo! her er bittert koldt,
Og udenfor der fyger Snee med Blæsten,
Som længer end en Time ved har holdt. —
„Saa lad da Lyset staae og bring forresten
Mig kun den Ild, som har dig Skrupler voldt."
Her paa sin Sopha Plads han monne tage,
Og Lotte gik, men kom med Ild tilbage.

Paa Knæ hun foran Kakkelovnen laa,
Som næsten fuld hun stablede med Brænde;
Og Adams Øie, som hang fast ved hende,
At kjøn hun var, for første Gang nu saae.
Det runde Been, iført en Strømpe blaa,
Tilsyne kommer, da hun vil sig vende;
Og som hun bøiet nedad laa saa nydelig,
Det skjønne Bryst han skuer ganske tydelig.

Nu blussende fra Gulvet staaer hun op,
Men da hun gaae vil, Adam hende standser,
Idet med Armen hendes Liv han krandser
Og til den Ængstelige raaber: stop!
Den lille Lotte næsten taber Sandser
Og dreier i hans Arm sig som en Top,
Hvorpaa hun siger med forvirret Stemme:
Jeg ned nu maa, thi jeg er ene hjemme.

Men Adam hvisker: bliv du hos mig, Lotte!
Som aldrig før jeg er bedrøvet nu.
Ak, for de Krænkelser, jeg lide maatte,
Med lidt Huldsalighed mig trøste du!
Dit Hjertes Ømhed randt mig tidt ihu,
Du er saa god, du vil mig ikke spotte;
Til Trøst jeg trænger af en kjærlig Aand,
Og blidt er jo dit Øie, blød din Haand.

Men Lotte svarer med bevæget Stemme,
Thi alt forlængst var hun Studenten god:
Saa har man Dem, Hr. Homo, gjort imod?
Jeg syntes nok jeg kunde det fornemme.
Jeg gjerne blev, hvis blot til mig det stod,
Men nede der som sagt er Ingen hjemme —
Slip, slip mig dog! De maa ei saa mig friste!
En fattig Pige Ære har at miste.

Men Adam hørte meer ei Ærens Grunde,
Der døved blev af Stormen i hans Barm;
Hans Kind og Puls nu blussed febervarm,
Og snart flod sammen hans og Lottes Munde.
„O Lotte! dersom du mig elske kunde" —
Her fast om hendes Liv han slog sin Arm,
Og Pigen, som imod ei kunde stride,
Trak ned han paa sin Sopha ved sin Side.

Ak nei, Hr. Homo! hvortil skal det føre?
De veed jo sagtens, at jeg har Dem kjær.
Hvis lidt De holder af mig, lad Dem rore,
Og kom mig endelig dog ei saa nær!
Men det var Præken for det døve Øre,
Sin egen Lyst han elsked nu især;
Med varme Kys til Brud han hende kaared,
Og Lotte, der kun sukked, han bedaared.

Forunderligt er Menneſkenes Sind!
Ja, hvor er vel den Viſe, ſom forſtod'et?
Den ſom til ſmaa Bedrifter mangler Modet,
Gaaer paa de ſtore tidt med Lethed ind;
Den ſom i Slagsmaal ſtrax faaer Skræk i Blodet,
Bli'er i Bataillen reent for Faren blind;
Den ſom en Clara neppe tør berøre,
Ei bæver for en Lotte at forføre.

Og underlig er Skjæbnens Labyrinth!
Fordi Comteſſens Shavl blev hoirodt ikke,
Saa maatte Harme hendes Stolthed prikke,
Og imod Adam blev hun haard ſom Flint.
Paa Grund heraf omtaagedes hans Blikke,
Saa reent hans Die blev for Æren blindt;
Paa Grund af denne Grund fik Magt den Onde,
Og — ſtakkels Lotte maatte gaae tilgrunde.

Som ſagt, forſmaaet af en coquet Comteſſe,
Hvem end han elſked af ſit Hjertes Magt,
Tog Adam nu en Pige til Maitreſſe,
Der aldrig havde Snarer for ham lagt.
I denne Ruus, ſom han forøged ſtedſe,
En Maaned næſten havde han tilbragt,
En Anden blendende, og ſelv forblindet —
Da pludſelig faldt fra hans Die Bindet.

Hvad er en Lidenskab? Et Bolgeslag,
Der slynger imod Himlen op vort Hjerte,
Og kaster som et sønderslaget Brag
Det saa i Dybet ned til Qval og Smerte!
Det Lynet er, der flammer som en Kjerte
Hoit under Tordenskyens mørke Tag;
Det Rosen er og Rosens Torn, som piner;
Det Solglimt er paa styrtende Laviner.

Hvad er en Lidenskab? Et bandlyst Ord!
Et Offer, som af Skjalde sønderskæres,
En Syndebuk, hvem Præster Døden svoer!
Og dog en Lærer, som kan ei undværes,
Hvis Lærdom vel fortærer og fortæres,
Men hvori Næring dog for Livet boer;
Thi naar vor Aand har Videnskab til Amme,
Vort Hjerte har i Lidenskab det Samme.

Det gaaer saa selsomt til paa denne Jord,
Hvor Skal fra Kjærne man ei længer skiller,
Hvor Løgnen i sit Net Alverden hilder,
Saa Sandhed næsten intetsteds nu boer.
Det, som er smaat, det Stores Rolle spiller,
Det, som er dødt, lyslevende man troer,
Det, som er kroget, skuer man som lige,
Det, som er fattigt, gjelder for det Rige.

Vi gaae saa roligt hen ad Livets Vei,
Og dybt i Slummer falder snart hveranden:
Een ved bestandig Filen med Forstanden,
Og Een fordi Forstand han bruger ei.
Vi gaae saa trygge, baade du og jeg,
Med Bind for Diet og med Fjæl for Panden,
Og finde Alt naturligt hvad der skeer,
Og tænke aldrig paa, hvad ei vi seer —

Da lyner det, da tordner det foroven,
Og bævende det svarer fra vort Bryst;
Da stiger Stormens Susen, som i Skoven,
Naar Angst og Rædsel fødes af dens Røst;
Da bruser Havet, mens det taarner Boven
Og atter knuser den i Kampens Lyst;
Da skjælve Stjernerne, mens Lynet glimter,
Mens Underverd'nens Afgrundsdyb man skimter.

Vi vaagne op, og i vort Bryst vi sukke,
Og skue Verden heel forandret nu;
Og zittrende vort Die vi oplukke
For Himmel, Helvede, med Lyst og Gru.
Vel kan ei Sindet meer sig sorgløst vugge,
Vel brast som Boblen Haabets Drøm itu;
Men Hjertet vaktes, om det end med Qvaler
Sin Vækker og sin Lærer dyrt betaler.

Og Adam vaktes — O, hvor har jeg været!
Saa til sig selv en Morgen talte han,
Idet han reiste sig paa Sengens Rand,
Ei meer af Lidenskabens Baand omsnæret,
Thi ud hans hede Blod nu havde gjæret:
O, hvilket Slør omtaaged min Forstand!
O, hvilket Mørke har mit Die dækket!
For sildig, ak, for sildig blev jeg vækket!

Hvor var det muligt dog, fra Stund til Stund
Paa denne falske Drøm mit Haab at vugge,
Og mine Dine for den Sandhed lukke,
At hendes kolde Hjerte leged kun?
Hvor var det muligt, at i Sjælens Bund
Jeg ikke mærkede de dybe Sukke,
Saa jeg mig selv behandlede saa haardt,
Og kom igjen, skjøndt idelig stødt bort?

Og havde dog mig selv jeg kun bedraget!
O, havde i Forblindelse jeg vildt
Dog ei Uskyldighedens Fred forspildt! —
Her i hans Indre blev saa heftigt Raget,
At hurtig (da først Toiet paa var taget)
Han iled ud, at faae sin Uro stilt;
Men skjøndt den hele By omkring han stripped,
Dog allevegne Trosten for ham glipped.

Hvorhen endog hans Fodder monne gaae,
Ulykkes-Kammerater paa han stødte:
Det var jo lutter Lidende, han mødte,
Hvem Skjæbnekorset tungt paa Skuldren laa;
Det var jo lutter Folk, hvis Hjerter blødte,
Hvem Sorgen ud af Øinene man saae;
Der Alle haardt paa Livets Byrde slæbte,
Og efter Lindring, efter Lise stræbte.

Ei for saa mange Syge, Halte, Blinde,
Usle og Fattige han fik at see,
Og hvor han ei traf paa den ydre Vee,
Han skued den, der var i Hjertet inde.
Blandt Andre traf han en forloren Qvinde,
Hvis Rosenlæber ham imøde lee,
Men let igjennem Smilet han opdager
Den Angst og Uro, som i Barmen nager.

Har da paa eengang Verden skiftet Ramme?
Sørgmodig hvisked han, mens rundt han seer;
Det hele Liv jeg kjender ikke meer,
Alt er forvandlet, Intet er det Samme.
Fra intet Die Glæden rigtig leer,
Og alle Haabets Vinger hænge lamme,
Og bøiet under Syndens, Sorgens Vægt,
Sin Gang mod Graven gaaer den hele Slægt.

Da gjennem Marv og Been han følte skære
Hiin Smerte, som Enhver i Støvet fød
Af egen Livserfaring faaer at lære,
Mens Følelsen endnu er fiin og blød:
Hvordan et Menneske tidt har at bære
Ei blot sin egen, men sin Næstes Nød;
Hvordan, lig Atlas, Jorden og dens Jammer
Den Enkelte til Byrde her annammer.

Thi stundom i den store Kreds man staaer,
Hvor Alle danne Led af samme Kjæde,
Hvad enten denne Sorg er eller Glæde;
Og hvor det Slag, der ned electrisk slaaer
I Een, er i den hele Kreds tilstede,
Og som et Lyn igjennem Alle gaaer.
Fordeelt er Slagets Kræfter paa det Hele,
Dog bæres heelt det af de mindste Dele. —

Med et paa Trøst og Lindring opsat Hjerte
Omkring paa denne Viis vor Helt nu drev;
Men hele Dagen kun forspildt ham blev,
Thi fast af hvert et Syn han suged Smerte.
Paa Himmelbuen tændt stod Lunas Kjerte,
Da ved sin Bolig Døren op han rev
Og steg tilveirs igjen, indsvøbt i Kappen —
Der stakkels Lotte sad og græd paa Trappen.

Men Adam lod som ei han hende saae;
Hvor kunde han til Trøst en Anden være?
Han, som med Nød og neppe kunde bære
Den Vægt, der paa hans egne Skuldre laa.
Haardt ham i Hjertet Pigens Suk dog skære,
Idet forbi han hurtig monne gaae,
Og i sit Kammer dybt som hende sukked
Han selv, da Døren efter sig han lukked.

Hvad er dog Tiden! tænkte han igjen,
Idet han foran Ovnen ned sig satte,
Og saae paa Ilden ind, hvis Luer matte
En Lysning over Gulvet kasted hen:
Det, at den været har, hvo kan det fatte,
Da Øieblikket ei kan standse den?
At den er til, idet forbi den haster,
Det kjendes kun af Skyggen, som den kaster.

At virkelig knap for en Maaned siden
Her foran Kakkelovnen Lotte laa,
Imens jeg selv i hende hele Tiden
En Gjenstand for mit Hjertets Attraa saae —
Hvor kunde jeg dog Dette nu forstaae,
Hvis ikke hendes Taarer, hendes Liden,
Hvis ei mit eget Suk, min egen Dom
Mig minded uafladelig derom?

Og er jeg selv da ikke gammel bleven?
Er ei min Ungdom med dens Lyst forbi?
Er ikke Kjærlighedens Krands afreven,
Og Venskabs Blomster falmed' paa min Sti?
Hvad er en qvalfuld og en haabløs Leven,
Naar Sjælen ei kan aande frisk og fri,
Naar rundt om sig man seer Fortabtes Trængsel,
Mens selv man smægter i et dunkelt Fængsel!

Saa taled atter med sig selv vor Helt;
Han stod jo i de fulde Ungdomsdage,
Hvor til det Yderste man iler snelt;
Hvor man, saavel i Jubel som i Klage,
Ved høit at stige vil sig selv behage,
Og føre non plus ultra i sit Felt;
Hvor hvert et Mellemled man springer over,
Og hvor Pistolskud lyde som Kartover. —

Men til den indre Braad for Adam kom
Nu og de ydre Torne, skarpe, hvasse:
Af Underviisningstimer han en Masse
Længst havde mistet, og for flere, som
Man saae ham høist uordentligt at passe,
Der sloges i den sidste Tid en Bom.
Sin Kasses nære Død med Skræk han sporer,
Just som der Liv kom i hans Creditorer.

Fra Grev de Fix, fra hvem han udeblev
En Maaned alt som syg, da end han ikke
Var hærdet til at møde Claras Blikke,
Og heller ei hans Kraft saa vidt det drev,
At Afbud han for stedse vilde skikke:
Fra Grev de Fix han modtog nu et Brev,
Hvori Høistsamme for hans Flid ham takked,
Og derpaa om sin nye Lærer snakked.

Da Brevets Læsning Adam havde endt,
Og indeni den Pengesum var funden,
Hvori hans Løn som Lærer blev ham sendt,
Udbrød han med et bittert Smiil om Munden:
Vort Livs Gevinst og Tab i Regnskabsstunden
Man siger vil gaae lige op omtrent,
Men at ei Stik det holder, jeg har fundet:
Mit Hjertes Ro gik tabt — hvad har jeg vundet?

Men det skal blive anderledes! Ja,
Jeg føler endnu Kraft i mine Aarer;
Feigt at fortvivle passer sig for Daarer,
Saa lad paa eengang Mand mig blive da!
Jeg vil ei mere skue Lottes Taarer,
Jeg maa i Frihed, jeg maa bort herfra!
Et stille Fristed vil jeg mig betrygge,
Jeg virke vil, jeg paa mig selv vil bygge!

Saa tænkte stolt vor Helt, da et Logis
Han leied sig i Byens anden Ende,
Hvor Verden og dens Larm knap gik forbi.
Til Lotte med et Brev han monne sende
(Paa fem Rigsdaler nær, som gik til Brænde)
Sin hele Skat: af Specier tre Gang' Ti.
I Brevet fik, som altid, Skjæbnen Skylden,
Fordi hans Kjærlighed blev lagt paa Hylden.

Da Brevet bortsendt var, hvor blev han let!
Men samme Dag han modtog selv et andet,
Der som et Tordenslag ham rorte ret.
Hans Fader nemlig skrev fra Jydelandet:
At mellem Creditorer presset tæt,
Og med en Fremtids-Udsigt mørk og blandet,
Han nødtes til at spare, kniбe — kort,
At lade Hjælp til Sønnen falde bort.

Du vil — saa skrev han — altsaa ei modtage
De maanedlige femten Daler meer,
For atter klar jeg Horizonten seer.
At skrive Dette vilde dybt mig nage,
Hvis Lykkens Stjerne gik for dig tilbage,
Og ikke fremad, som jo nu det skeer;
Men selv du har din Status priist utrolig,
Saa jeg med Hensyn hertil dog er rolig.

Der laa nu Adams hele Existens!
Paa disse femten Daler var der bygget
Som paa en Grundvold for den, alt imens
Den ret ved Undervisning blev betrygget.
Nu var hans Fremtid ganske overskygget,
Hans Haab var ude og hans Pung var lens;
Og nu han havde, for at subsistere,
Det ene Middel kun, at informere.

Men som en Helt han tog paa Værket fat.
Ti Timers Slid man saae ham daglig bære,
Saa ret Taalmodighed han kunde lære
Fra lyse Morgen til den morke Nat.
Med ussel Løn tilfreds han maatte være,
Da sig i Miscredit han havde sat;
En Institutbestyrer gi'er det Noieste,
Og sex Mark vandt han daglig i det Hoieste.

Dog denne Sum, hvor kunde den forslaae
Til Creditorerne, som nu beleired
Ham Dag og Nat, og høit Triumfer feired,
Mens dybt tilskamme selv han maatte staae?
Om ogsaa han i Talen Een beseired,
Strax kom en Anden lige ovenpaa,
Og holdt ham under Næsen op Beviserne,
Og trued ham med Sætten i Aviserne.

Endnu dog Adam ei lod Modet falde,
Han gjorde Alt, hvad kun man gjøre kan:
Han feied Uhr og Bøger ud paastand,
Han solgte sine bedste Klæder alle,
Han kun beholdt en Vest med Striber smalle,
Ak, som han havde baaret den Dag han
Sig Claras Billed havde først indprentet
Og Spiren til sin Lidenskab sig hentet.

Men dengang Alt var borte, og han saae
Sig selv i Speilet nu med gamle Buxer,
Ifort en luslidt Kjole, mørkegraa,
Lig Fæstningsslaver og lig Skolefuxer:
Da paa hans Pande Veemodsskyer staae,
Og neppe Sorgen i sit Bryst han duxer.
Han havde lovet vel at staae som Mand,
Men neppe Byrden dog han bære kan.

Dog bar han den — men naar han gik til Skolen,
Ei meer i Hovedgaderne han kom;
De store Torve gik han udenom,
Og vogted vel sig for at sees i Solen.
Den havde aabenbaret jo paa Kjolen
Hver Brøst, og hver en Plet, for Farve tom.
Igjennem Stræderne med Haand paa Ryggen
(Thi Knapper mangled) sneg han sig i Skyggen.

Blev blot i Fraſtand vaer han en Bekjendt,
Strax trak han Hatteſkyggen ned i Panden,
Og end mod Jorden var hans Die vendt,
Skjøndt alt ham længe var forbi den Anden;
Og blev ved ſkjønne Damers Syn han blend't,
Der ſvæved ſilkeklædt paa Fortogs-Randen,
Men ei hans Ringhed ſkjenked mindſte Blik,
Hvor da hans Hjerte følte Stik paa Stik!

For ham var Eenſomheden kun tilbage,
For ham var Nydelſernes Tid forbi,
Og Skolens Fængſel han kun trælled i,
For at opholde glædetomme Dage!
Hver Dag paany han gjentog denne Klage,
Naar han paa Gaden gik ſin vante Sti;
Men bort med Klage! Der er Inſtitutet,
Der er det Fængſel, hvor han ind er ſluttet!

Og virkelig! her ſidder han ſom Fange
Fra Morgen indtil Aften nu hver Dag,
Og underviſer, gjennem Timer lange,
Halvvoxne Drenge, dem til lidt Behag.
Her repeterer han de tuſind Gange
Den ſamme Sætning og den ſamme Sag;
Her gaaer fra forſte Claſſe han til anden,
Og præker ſig hver Tanke ud af Panden.

Her, efter Time Time, ufravigelig
Han tygger om igjen de gamle Straa,
Og deler ud dem i Portioner ligelig,
For næste Dag tilbage dem at faae.
Her efter Frihed smægter han usigelig,
Imens sin Byrde træt han slæber paa;
Her i sin Gjerning har han alt bemærket,
At det er Lysten kun, som driver Værket.

Naar Dagen er forbi og Skolen ender,
Og Alt til Hvile stunder imod Nat,
Da til sit Hjem han mørk tilbage vender,
At tage paa sit Embedsstudium fat.
Knap dog et Bogstav han i Bogen kjender,
Af alle Aander er hans Aand forladt;
Og Maaneder randt hen paa denne Maade,
Saa at tilsidst ham Frihed blev en Gaade.

Men hvormed lignes skal den Aand, der gaaer
Ud fra det Paradiis, som sit den troede,
Bort fra den Glæde, hvortil fast den groede,
Naar Sorgens Budskab den for Alvor faaer?
Den er lig Folket, der paa Sletten boede
I Fred og Tryghed gjennem mange Aar,
Men nu medeet — thi Fjender Landet hærge —
Maa søge Tilflugt blandt de hoie Bjerge.

Der gjelder det at taale barske Vinde,
Og, medens Fossen styrter vild forbi,
At vandre paa den snevre Klippesti,
Og i den mørke Granskov Vei at finde;
At stige dristig mod den steile Tinde,
Og ei det dybe Svælg at styrte i;
At vænne sig til Horizontens Ramme,
Hvor Verdens Billed er ei meer det samme.

Men Nøden just en Lærer bli'er for dem;
Og, skjøndt med Suk, de reise deres Hytte,
Hvor Fjeldets nogne Vægge dem beskytte,
Naar Uveir og Laviner bryde frem.
For Jagtens Vaaben Spaden bort de bytte
Og søge Dyret i dets øde Hjem;
Og opad gaaer det, over Sneens Dække,
Opad hvor Kampen truer, Farer skrække.

Da først den skjulte Kraft sig aabenbarer,
Der slumred i det før saa bløde Bryst;
Da først det forhen slove Blik sig klarer,
Og Sjæl og Arm sig hærder ved hver Dyst;
Da vænner Øret sig til Stormens Røst,
Naar med sin Buldren den forbi det farer;
Og snart i denne Luft, der styrker, køler,
Som i sit Element sig Hjertet føler.

Naar ſtundom da fra Fjeldets nogne Pande,
Halv i Begeiſtring, med Medlidenhed,
De ſkue ned i Dalens Skjød og ned
Mod deres Fortids lykkelige Lande:
Der hvor ſig Frygt og Haab beſtandig blande,
Hvor Tryghed boer, men Trældom nær derved:
Da — ſelv paa Randen af en Afgrunds Kloſter —
En Følelſe af Frihed ſtolt dem lofter.

Saaledes og med Den, hvem Sorgen vækker,
Naar i ſig ſelv kun modig ind han gaaer,
Skjøndt Sjælens dunkle Region ham ſkræmmer
Og for dens Dybder ſvimlende han ſtaaer:
Tilſidſt ham Aandens Rige til ſig trækker,
Saa han i det ſit Hjem og Friſted faaer;
Mens Den, der modløs ſørger, kun omvanker,
Som en Forviiſt, i ſavnopfyldte Tanker.

Og modløs Adam var, ſkjøndt paa det Sidſte
Han greb til Biblen og ſit Teſtament,
For under Læsning Troſten ind at liſte
I Sjælen, der var angſtfuld og beſpændt.
Men hvordan gik det? Selv han ei det vidſte;
Ham Troſtens Aand jo havde Ryggen vendt;
Hvorfor han ogſaa ſelv den vender Ryggen
For ny Philoſophi, der kom fra Trykken.

Her, tænkte han, maa Hjælpen dog vel findes;
Fortalerne det love jo saa vist.
Thi vandt han op det fine Garn, der spindes
Og tvindes sammen med saamegen List;
Men stod ved Knudens Løsning han tilsidst,
Systemets Ledetraad han ene mindes.
Begrebet, ei dets Indhold, Læren gjaldt,
Ideen fik han, ikke dens Gehalt.

Han kasted hen de vidtberømte Bøger,
Der gav Begrebet Trost, men ingen Trost;
Tilbage til sig selv igjen han søger,
Til Livets Kilder i sit eget Bryst.
Men skjøndt sin Tankes Udsæd han forøger,
For ham bestandig blev der fattig Høst;
Hvor høit endog hans Sjæl maa Lyst forlange,
I alle Toner gjenlød Sorgens Sange.

— En Søndag stod ved Vindvet han som bunden,
Thi hele Gaden opfyldt skued han
Af Folk tilvogns og =fods, af hver en Stand,
Der med Begeistring iled ud i Lunden.
Musik og Sang lod høit i Morgenstunden,
Og Kildevogne førte Toget an;
Der var en Livets Fylde, Fryd og Glæde,
Som dobbelt stærke lod hans Suk fremtræde.

Først efter Middag Alt blev tyst og stille,
Og til sit Hjem han efter længer Frist
Her i sin Ensomhed nu skrive vilde:
Da hørte tætved, i den nære Kvist,
Han atter melankolsk paa Fløite spille
Den lange, blege, blonde Contorist,
Der Folks Taalmodighed hver Søndag proved,
Naar ivrig paa sin Fløite han sig øved.

Hvad Maal har vel en saadan Fløitespiller,
Da hver en Søndagsfryd han offre vil
For sine korte Løb og lange Triller?
Mon sig en Nydelse han blæser til?
Mon Fremtids-Haabet sødt ham forestiller
En Elskerinde lytte til hans Spil?
Hvad driver ham, saa han sin Næste plager,
Mens ufortroden fat paany han tager?

Vil han, da Søndag just til Konst han vier,
Sin Aand fra Ugens Trældom gjøre fri?
Vil i sit Prosa-Liv han Poesi
Indblæse med de hulde Melodier,
Med disse sværmeriske Phantasier,
Som Veiret næstendeels han taber i?
Vil han, ved Variationer paa et Thema,
Lidt variere Livets faste Schema?

Vil i sit Potpourri han skaffe Luft
Den Fugl, som sidder fangen i hans Indre,
Den Paradiisfugl, som endnu erindre
Kan Paradisets søde Blomsterduft?
Vil han ved dette Pianospil forhindre
En Kamp imellem Hjerte og Fornuft?
Vil han ved denne Længselsvals udtrykke
Sit Haab om Kjærlighed, sit Savn af Lykke?

Hvo veed, hvad slig en Fløitenist kan ville;
Du veed det, du, som paa Fiolen gned!
Eet veed jeg: han sig selv vil tilfredsstille,
Og rores dybt af hvad han selv ei veed.
Han gammel blive vil, og stedse spille,
I Haab at ende med Fuldkommenhed;
Han vidt ei komme vil med al sin Øvelse,
Men blive for hver Nabo til Bedrøvelse.

En trist Adagio blæste han just her,
Som forfra han begyndte, naar den endte;
Og med hver Tone, som vor Helt han sendte,
Kom morke Plageaander Denne nær.
Sin egen Skrift knap Adam mere kjendte,
Dog skrev han fort, om sig og sit Besvær;
Og, mens den Anden tuded, tvende Blade
Han fyldte med en sand Jeremiade.

Da Fløiten tang, han netop endte Brevet,
Som nu med mørke Blik han gjennemſaae;
Men da ved Slutningen han monne ſtaae,
Blev af hans Haand en Rift der hurtig revet
Igjennem Bladet, ſom han ſtirred paa.
En ny Epiſtel blev igjen der ſkrevet,
I hvilken han til Hjemmet meldte blot,
At vel han leved og det havde godt.

Og Skrivelſen med Poſten fløi til Hjemmet,
Hvor nu ſig Paſtor Homo glæded ret,
Fordi ſaa godt hans Adam havde det,
Om end ham Brevets Korthed var lidt fremmed.
Saa gaaer i Verden det! Forknyt, forgræmmet,
Man dog bevarer Yderſiden net.
Hvis ud hvad der er ind man ſkulde vende,
Hvis Billed troer man da man vilde kjende?

Femte Sang.

Hvad Nød er størst? Hvis Folk mig svare skulde,
Da i et stridigt Chor fik jeg til Svar:
Ved Alt at kjedes; nei, at staae til Nar;
Nei, naar for Kjærlighed man møder Kulde;
Nei, naar Ens Hustru bliver lagt i Mulde;
Nei, naar man end ilive hende har;
Nei, Sorg af Børn; nei, Sorg af gamle Synder;
Nei, Næringssorg, naar den tilgavns begynder!

Vel, at jeg selv mig svare skal; thi Striden,
Uendelig og frugtende kun lidt,
Jeg dictatorisk ende kan medeet.
Den største Nød — for mangen En dog liden,
Da den et Skjødebarn just er af Tiden,
Hvis Hjerte jo for Tvivlen gløder hedt —
Er, naar det Nat for Sjælens Die bliver,
Naar den et Forsyn paa sin Vei opgiver.

Thi frem af Graven brat da ſees at ſtige,
Med Scepteret af Jern og tunge Spor,
Den gamle Skjæbne, han, den Frygtelige,
Der med den ſidſte Hedning ſank i Jord.
Da grunder atter han ſit mørke Rige,
Hvori den kolde Haabløshed kun boer;
Da ſkeer ei meer Mirakler; da kun bukke
Man kan ſig under Aaget ned og ſukke.

Men Kredſen er ei ſluttet: End bevæger
Et Hjerte ſig i Verdens vide Bryſt;
End er den ſtærke Læge til, ſom læger,
Den ſtore Prædikant, ſom præker Troſt;
End er den Haand oplukt, ſom vederqvæger,
Det ſkarpe Øre aabent for hver Roſt;
End ſeer et Øie ned; end ſkeer Mirakler
Til Hjælp for Menneſker, til Troſt for Stakler.

Ja brudt er Lænkerne, de centnerſvære,
Som Aanden ſelv ſig ſmeded i ſin Nød;
Da fri den ſine Vaaben ſvang med Ære,
Da var dens førſte Daad Tyrannens Død.
Og dog er Skjæbnen til, kun at vi bære
Den i os ſelv og i vort eget Skjød.
Den kommer frem fra Inden, ei fra Uden;
Den er vor Skabning, mens vi ſelv er Guden.

Dog er ei Guden Gud, saalidt som Roden
Er Livets Rod, naar Planten bliver til;
Vor Skjæbne lægges ydmyg os for Foden,
Om op fra Stovet vi den reise vil.
Den voxer, vexler i et evigt Spil,
Men bliver aldrig fuldendt, aldrig moden.
Den efter Væsnet ta'er bestandig Farve,
Thi den er Psychens egentlige Larve.

Og som en Larve den tilsidst hensegner,
Naar Sjælen bliver Eet med sin Idee;
Thi Held og Uheld, Jordens Fryd og Vee,
Det første Udkast skarpere kun tegner,
At reent tilsidst vi Billedet maae see.
Naar det er klaret, saa ei meer det blegner,
(Men gjennem Kamp og Smerte kun det skeer)
Da løfter Frihed Vingen — Skjæbnen er ei meer.

Til denne Tro var dog vor Helt ei kommen.
Paa Livets Skillevei han nu just stod,
Hvor Skjæbnen holdt sit Scepter ham imod,
Og for hans frie Vandring sænked Bommen.
Han syntes alt han kunde høre Dommen,
Den strenge, der var skreven som med Blod,
Der sagde: Adam Homo skal gaae under,
Mod Død og mod Fordærvelse han stunder!

Vel stopped han i Forstningen sit Øre
For disse bittre, uheldsvangre Ord;
Men da han klarere dem fik at høre,
Og høiere de gjenlød som i Chor:
Da gjennem ham paa eengang Tanken foer,
Ved Skjæbnens Streng med egen Haand at røre,
For at forsøge, om et Forsyn ei
Endnu et Svar ham sendte paa hans Vei.

Og knap var det besluttet, før befrugtet
Af nyfødt Haab, der smeltet Hjertets Jis,
Han udbrød rørt til dette Forsyns Priis:
Hvor underfuldt har ei mit Liv sig bugtet!
Jeg føler nu, at Himlen har mig tugtet,
For paa mit Bedste mig at gjøre viis;
Jeg føler Straffen frugtet har, og priser
Den Magt, der atter Lykkens Vei mig viser.

Med disse Tanker — Vent, o Læser, ikke,
At noget Usædvanligt nu der skeer,
Af den Natur, man i Romaner seer,
Hvorpaa du stirre kan med aabne Blikke;
Det Eventyrlige jeg lader ligge,
Til vore Tider passer ei det meer.
Kun hvad i Livet hændes her der vanker;
Herpaa bered dig nu med disse Tanker —

Med disse Tanker satte han sig ned,
Og skrev med Ord, der ind i Sjælen trænge,
Til fem ham længst bekjendte Mænd om Penge,
For qvit at blive sin Elendighed.
I deres Huus han kommen var saalænge,
Saa gode, saa humane han dem veed;
Og deres Penge gik jo ei tilspilde,
Sit Æresord til Pant han sætte vilde.

Han skrev saa inderligt, han skrev saa rørende,
Paa Sprog af Skriften selv blev ikke spar't,
For at bevise for den anden Part,
At det, at gjøre vel, var saa velgjørende.
Hans Stiil var imod Enden saa forførende,
At Resultatet stod ham selv saa klart,
Især da Lykken han jo fristed ikke,
Ved blot til Een Epistelen at skikke.

Da Brevene var borte, han anvendte
Sin Tid til Planer for sit Fremtidsvel:
Først vilde han betale al sin Gjeld
Til sidste Skilling redelig med Rente;
Saa vilde han sig gode Klæder hente,
Saa ikke meer sig slide reent ihjel
I Skolen, men sig ganske let belaste,
Og saa paa Theologien ret sig kaste.

Hvor prented han sig fast nu i sit Hoved,
At Alt igjen snart maatte blive godt;
Hvor klogt at vandre nu sig selv han loved,
Saasnart han ud af Klemmen kun var traadt;
Hvor blev han selv nu Gjenstand for sin Spot,
Fordi et Forsyn han betvivle voved;
Hvor satte han til Himlen al sin Lid,
Hvor var gudfrygtig han i denne Tid!

Men ogsaa Barnet lig, hvem Dusket driver,
Der puster meer og meer af al sin Magt,
Til Sæbeboblen stor og vældig bliver,
Og glimrende med alle Farvers Pragt:
Saa Phantasien her han Toilen giver,
Til den en gylden Fremtid har ham bragt,
Hvorpaa — til fast hans Tanke sig forvirrer —
Han hele fire Dage henrykt stirrer.

Thi ei blot seer han sig, ved Hjælp af Penge,
(Den nervus rerum, der i Alt maa til)
Igjen blandt Venner, som han svigted længe,
Igjen Acteur i Livets glade Spil;
Men Haabet hver en Skranke selv maa sprænge,
Som evig ham fra Clara fjerne vil:
For Tidens Magt Umuligheden svinder —
Saae ei man Præster for gift' med Grevinder?

En Aften nu, da han fra Skolen kom,
Fem smaa Billetter paa sit Bord han skued,
Og som et Lynslag vexled Haabet om
Med Frygten, der fra Brevene ham trued.
Ved Syn af dem hans Hjerte næsten grued,
Han vidste jo, at affagt var hans Dom.
Han op og ned ad Gulvet længe vandred,
Til Frygten atter sig til Haab forandred.

Da til sig selv han talte (Ganske fri
I denne Monolog han fandtes ikke
For et sædvanligt Selvbedrageri):
Jeg i min Skjæbne vil mig rolig skikke!
Jeg Gunst ei venter af Fortunas Blikke,
Jeg forud veed, hun gaaer mig her forbi.
I disse Ord den gamle Tro vist kjendes:
Hvad ei man venter, det just snarest hændes.

Nu aabned Brevene han eet for eet,
Og rask han overfløi de første fire,
Som, uden dem at gjennemlæse tiere,
Han kasted hen — hvorpaa han pusted lidt.
Da med et Suk, hvorved hans Sjæl blev friere,
Og med et Blik, saa brændende og hedt,
Han saae mod Himlen, mens han greb det femte;
Men det er sandt, de fire Svar jeg glemte.

Det første lød: At selv man monne trænge,
Betynget under svære Skatters Last;
Det andet lød: At alle løse Penge
Desværre sad i Eiendomme fast;
Det tredie: At man Kassen vilde sprænge,
Hvis man saa stor en Sum trak ud i Hast;
Det fjerde: At Asylerne de flugte,
Hvad ei til Kone, Børn og sig man brugte.

Det femte Brev, hvorved just Adams Die
Nu som fordunklet, halv idromme hang,
Paa eengang blidt og philosophisk klang,
Og her dets Slutningsord jeg gjengi'er noie:
De vil vist ei, Hr. Homo, jeg skal foie
Paa Hovedets Bekostning Hjertets Trang;
De sikkert her mit Grundprincip vil skaane,
Der mig forbyder, Penge ud at laane.

Gid Pokker slige Folks Principer tage!
Det er det Eneste jeg svare kan,
Thi Adam selv er ei til Svar istand.
Gid de, der sodt i Ord sig selv behage,
Mens Næstens Sidebeen i Stormen knage,
Gid ud de fra det tørre, trygge Land
Engang paa Dybet ogsaa maatte komme:
Jeg vedder, deres Præken da var omme.

Gid de, som ei med Andre ville dele
Af deres Overflod en ringe Part,
Forliſe ſnareſt muligt maae det Hele!
Gid de, som vil den egne Kage mele,
Men neppe unde Andre Brødet bart,
Ved ſelv at ſulte maae omvendes ſnart!
Gid de, som Godt vil gjøre, men med Maade,
Belæres maae ved ſelv at be'e om Naade!

See, det er Duſker, ſom er chriſtelige!
Men dermed ei til Henſigt dog jeg har,
Det allermindſte Stødende at ſige
For hine Hædersmænd, ſom nys gav Svar.
Til deres Vægring Grund der ſikkert var,
Om end den givne juſt ei gjaldt ſaa lige;
Som for Exempel, at Caution og Pant
Sig ei med Adams Æresord forbandt.

Thi ſkal et Æresord realiſeres,
Da bringes der ei Meget ud deraf
For begge Parter, ſom det tog og gav.
Som ofteſt jo af Æren ſtrax falleres,
Og Creditor, hvem Boet extraderes,
(Der her er Ordet) miſter da ſit Krav.
Thi hvad er nu ſelv Løfter, ſom beſvores?
Kun Luft og Lyd! O tempora, o mores!

Men til vor Helt igjen! Hans Sjæl fornemmer
Den samme Svimmel som idrømme, naar
Man synes, at paa Fjeldets Rand man staaer,
Der synker, mens imod man Foden stræmmer.
En Afmagt følte han i alle Lemmer,
Som ham det nære Fald i Dybet spaaer;
Men fra hans Læbe kom der ingen Klage,
Skjøndt Veiret tungt og mat han hortes drage.

Eet følte han, at ude nu det var;
Thi altfor spændt var Haabets Bue bleven,
Dens Fjerkraft til det Yderste var dreven,
Saa ham Tilbageslaget reent beta'er.
Saa stærkt forceert var Sjælens indre Leven,
Saa høit i Tillid han sig svunget har,
At ned han faldt, paa hver en Hjælp forsagende,
Ifølge Tyngdens Lov i Fart tiltagende.

Den første Virkning var, at han opgav
De fleste Skoletimer, og alene
Beholdt et Par, for derved at fortjene
Den Føde, hvorpaa Livet gjorde Krav.
Hvi skulde han sin Virksomhed forgrene,
Naar Flidens Frugter aldrig dog faldt af?
Hvi — medens det flød ud til alle Siderne —
I Karret helde Vand som Danaiderne?

Den anden Virkning var, da til at tænke
Han næsten hele Dagen nu fik fri,
At sig tilbunds hans Tanke kunde sænke
I Dybet af en sort Melankoli.
Her Led for Led den danner sig en Lænke,
Som snart han selv og Alting smægter i;
Hvis Kjæder Dag for Dag sig mere stramme,
Saa hver Bevægelse tilsidst de lamme.

Hen over Jorden skuer han at rulle
Den Seiersvogn, paa hvilken Skjæbnen staaer
Med begge Hænderne af Spirer fulde,
Som ud i Menneskenes Liv den saaer.
Den rynker Brynet — Alt er Nat og Kulde;
Den smiler — frem i Straaler Solen gaaer;
Lig Storm henover Slægterne den bruser,
Og Hjulet under den hvert Hjerte knuser.

Hvor kan han i sit eget Liv nu fatte
Inconsequenserne, som aldrig han
At finde Nøglen til var før istand;
Og hvor han fast sig i den Tanke satte,
At Livets Stød, de stærke som de matte,
Ei blot det indre Liv paavirke kan,
(Da Liv paa Liv maa kunne Virkning have)
Men og maae gjøre Villien reent til Slave.

Min Villie vel regerer i mit Bryst,
Men skal der handles, Intet meer den mægter,
Saa denne Frihed gi'er en fattig Trost.
Mod Skjæbnen, som omfatter Jordens Slægter,
Forgjæves i min Afmagt kun jeg fegter;
Thi hver Tilskikkelse af Sorg og Lyst,
Hver Tilstand, som af Skjæbnen ny beredes,
Mig og mit Hjerte danner anderledes. .

Bestedt i Nød, jeg sørge maa — i Lykke
Min Sjæl nødvendigviis sig føler glad;
Mit Mod henvisne maa i Modgangs Skygge,
I Medgang styrkes det ved Haabets Bad;
Folks Kjærlighed mit Hjerte maa henrykke,
Ved Krænkelser opvækkes maa mit Had;
Saa Skjæbnen just min Villie frem maa kalde:
Er Graven gravet, maa jeg i den falde!

Saa tænkte nu vor Helt, men anderledes,
End her det gives kan, med Kraft og Ild;
Thi h a n s Tilværelse jo staaer paa Spil,
H a n s Undergang det er jo, som beredes.
For hver en Tanke hvorved Hjernen hedes,
En bitter Følelse der kommer til,
Og kun paa Stund og Time nu han grunder,
For, efter Skjæbnens Villie, at gaae under. —

Det var en Sommeraften i Auguſt,
Og ſom et Net henover Hovedſtaden
Tusmørkets Skyggeſlør ſig bredte juſt:
Da mellem Folk, der fyldte Promenaden,
Han halv fortvivlet drev omkring paa Gaden,
Imedens Aftenluftens milde Puſt,
Og Lyd af glade Stemmer, ſom han hørte,
Alt meer og meer op i hans Hjerte rørte.

Hør, hvor de fryde ſig, de blinde Daarer,
Han ſagde ved ſig ſelv, mens frem han gik;
De ſee ei Pilen, ſom maaſkee dem ſaarer
Imorgen med det dødelige Stik.
Og dog er Latter jo ſaa godt ſom Taarer;
For Menneſket det er en gammel Skik,
At viſe frem hvad ei hans Indre mener,
Thi Løgn og Sandhed lige tro han tjener.

Da hans Critik førſt her var under Seil,
Den hverken Himmel eller Jord forſømte:
Saae o p han, fandt ved Skaberen han Feil,
Der ſelv var ſalig, mens hans Skabning tømte
Den bittre Drik, hvortil han ſtreng den dømte;
Saae n e d han, blev Alverden ham et Speil,
Der Menneſkenes Indre ret ham klared,
Mens Haardhed, Falſkhed, Løgn det aabenbared.

Af slig Betragtning Giften ud han drager
Som af en galdefyldt og bitter Rod;
Og ved et Gadehjorne just han stod,
Hvor Lygten skarpt i Diesyn han tager,
Mens Tankerne, hvis Braad hans Hjerte nager,
I deres Løb ham ingen Hvile lod;
Thi hver en Slutning altid længer ruller —
Da rørte Nogen bagfra ved hans Skulder.

Han vender sig — en pyntet, pudset Pige
Han seer at strække Haanden mod sig hen,
Og mens i Fart hun ta'er den bort igjen,
Fortroligt hviskende hun hores sige:
De staaer saa eensom her, min smukke Ven,
Og efter Selskab synes De at hige.
Hvad om vi beggeto, til fælles Gammen,
Slog Arm i Arm nu vore Pjalter sammen?

Ja, vore Pjalter! det just Ordet var.
Ved Bylden akkurat du her har prikket!
Han svarer, kjendende paa Dieblikket
Den Art af Skabning, som han for sig har,
Hvis Dragt af lurvet Pynt var sammensiikket.
Ham under Armen Nymphen hurtig ta'er,
Og begge gjennem Gaderne nu vandre,
Mens deres Curs bestandig de forandre.

Først stræbte Damen, medens rask hun spogte,
At muntre lidt hans melankolske Sind;
Men da hun saae Forsøget blev til Vind,
Hun sine Yndigheders Magt forsøgte.
Hvergang de begge kom forbi en Lygte,
Med sine brune Øine seer hun ind
I hans de blaae, der stirred som idromme
Paa hendes, der blev meer og mere ømme.

Hvad tænker du om Skjæbnen vel, du Gode?
Paa eengang siger Adam med et Smiil,
Just som i Strædet ved et Huus de stode.
Jeg — svared hun — den lobe lod April,
Hvergang den spurgte, om ei her der boede
En Jomfru, i hvis Haand sad Elskovs Piil.
Paa denne Viis i mig den ei fik Fingre.
Her lo hun op, saa høit det monne skingre.

Forresten, hvis det ellers dig behager,
Jeg gjerne saae, at Verdens Hals den brak;
Thi Alt tilsammen er jo Rakkerpak,
Naar dig, min smukke Ven, jeg kun undtager.
En indre Sympathi til dig mig drager,
Saa for min Kjærlighed jeg kun vil Tak;
Thi Andet, naar jeg ret mig vil besinde
Paa Skabelonen, er vist ei at vinde.

Med disse Ord hun smutted ind ad Døren,
Og Adam, som tilbage monne staae,
Nu hørte som en Røst for sine Øren,
Der sagde til ham: Efter hende gaa!
Da nok engang han klarlig fik at høre'n,
Sin Skjæbnes Vink i dette Tegn han saae:
Den rakte Haanden ham — han monne nappe'n,
Og een, to, tre, han oppe var ad Trappen.

I Damens Kammer han selvtredie staaer;
Thi sammen boede her den sorte Trine
(Et Navn hvorfor hun takkede sit Haar)
Med en Veninde, kaldet smukke Line,
Der ikke mindre godt den Konst forstaaer,
At plappre, og i vilden Sky at hvine,
Og aabne vidt paa Gab sin lille Mund,
Hvergang til Latter er den mindste Grund.

Med dem i høist fortroligt Compagni
Gik Tiden for vor Helt i Fryd og Gammen.
Naturligviis var Spogen meget fri,
Thi lige lystige var Allesammen.
Der var en Syngen, Dandsen og Opflammen,
Thi begge Skjønne gik paa Frieri
Til Adams Gunst med ligestor Ubændighed,
Og just paa modsat Viis af al Anstændighed.

Men, som det hedder i Romaner: „Haste
Forbi den hele Scene rask jeg vil“ —
Fremdeles: „Lad et Slor mig hurtig kaste,
Mens Englen græder, over dette Spil“ —
To Talemaader, der staae lige faste;
Saa dækker Scenen med de Ord jeg til:
Vor Helt i Noden havde Venner faaet,
Af hvem han blev erkjendt, om ei forstaaet.

Og lad det Ingen undre, at han fandt
Sligt Selskab skikket til sin Sorg at lindre:
Her lød dog Ord, som kunde Tanker hindre,
Og Tiden, for i Stilstand, hen dog randt.
Det var dog Mennesker og intet Mindre,
Det var dog Levende han var iblandt,
Og — om end hverken noble eller rene —
Det var dog Hjerter; han var ei alene.

Den smukke Line og den sorte Trine,
Uvante til det Syn de skued her,
Fik Dag for Dag ham begge mere kjær,
Og kaldte ham i deres Sprog: den Fine.
Vel fandt de mangengang den Fine sær,
Naar mørk og taus han sad med tænksom Mine;
Men dog sig høilig hædred følte de,
Ved i Studentens Selskab sig at see.

Især var Line reent i Adam slaaet.
I hendes heftige, forvendte Sind
Den Tanke trængte stedse længer ind:
At hendes Blik var ham til Hjerte gaaet,
At hun til Arv og Eie havde faaet
Ham heel og holden her, med Sind og Skind.
Sin egen Utroskab hun reent forglemte,
Og Tonen høiere mod Trine stemte.

Tilsammen dannet som en lovløs Stat
De med vor Helt, og tidt i blind Forhærden
De Allesammen skare los paa Verden,
Som paa en ond og fjendtlig Potentat.
Da hørte han med Gru og med Forfærden
(For andet Tidsfordriv som Surrogat)
Om begge Pigers Eventyr en Melding,
Om deres Liv en sørgelig Fortælling.

Men naar Medlidenhedens Stemme rørte
Ved slig en Skildring dybt sig i hans Bryst,
Da pludselig han begges Latter hørte,
Og til at trøste dem han tabte Lyst.
Da gjerne Hat og Shawl de ham iførte,
Og, talende med grov og mandlig Røst,
De viste ham, hvordan i Aftenstunden
De fine Herrer Bladet tog fra Munden.

See, saadan selv du tale skal, du Fine!
De føied til, og ikke sidde mork
Og mule som en Hedning eller Tyrk,
Der just har Hoved- eller Mavepine.
Der har du Flasken! ved en Slurk dig styrk,
Og lad os atter see din milde Mine!
Du er jo en Studenter! Viis, at du
Ei præke blot, men kysse kan endnu!

Saa talte de — og vel til bedre Stemme
Og andre Toner var hans Øre vant;
Men naar i Aftenstunden han sad hjemme,
Og morke Tanker Nettet om ham spandt,
Og smægtende han ikke kunde glemme,
At Livets Kilder end i Verden randt:
Da higed fra sit Dyb han op mod Fladen;
Da syntes ham, han maatte ud paa Gaden.

Men naar han nu paa Gaden stod, og saae,
Foruden Ord og Blik paa ham at spilde,
Den hele Verden kold forbi sig gaae:
Da syntes ham de Toner, som saa ilde
Ham sidst for Øret klang, medeet saa milde,
Saa høist oplivende at høre paa.
Da slog en Streg han over alle Minder,
Og søgte hen til sine to Veninder.

Vel svandt paa Øieblikket Illusionen,
Saasnart han ind ad Døren kun var traadt;
Vel skurred atter i hans Øre Tonen,
Og det, som nys lød mildt, klang nu ham raat.
Men hvad der baned Vei for en Forsonen,
Var ei blot Vanens Magt — var ikke blot
At Tiden randt, men at enhver Beklagelse
Hos Line fandt den varmeste Deeltagelse.

I saadant Selskab drev vor Helt nu hen
Tre, fire Maaneder, halv som bedaaret,
Halv som bedøvet, medens Hjertesaaret
Ved Fortids-Minder holdtes aabent end.
Det er en Aften ud paa Efteraaret
Da i det snevre Stræde jeg igjen
Ham fører frem paa sorte Trines Kammer,
Hvor Ovnen buldrer og hvor Praasen flammer.

Den lyser op for Alt med døsig Glands.
Omkring paa Væggen i Uorden hænge,
Som Garnitur ved begge Damers Senge:
Strømper og Skjorter, Silkesko til Dands,
Kjoler og Kapper i en broget Krands,
Der til at friskes op dog stærkt kan trænge.
Et Toiletspeil, slaaet halv itu,
Et Billed os af Scenen viser nu.

Paa Gulvets Midte Bordet er placeret,
Og der, imod hverandre bøiet ind,
Sees Adam med en huul og falmet Kind,
Og Trine, stærkt med Farve coloreret,
Og Line, med et Haar paa Græsk friseret,
Og Dine glimrende ved Lysets Skin.
Paa Bordet hos dem staaer en Punschebolle,
Og Kort i Haanden alle Tre just holde.

Couleur du sveg! til Line Trine siger.
Nei det er dig, der svares, thi hvor sodt
Har ei det Gule du malt op med Rødt.
Jeg spiller ei, hvis længere du sviger,
Gjennæler Trine, over Skosen stødt,
Hvorpaa til Adam himmelhoit hun skriger:
Har nogentid du saadan Flauser seet?
Hun har Spardame! Hun skal ha'e en Beet!

Nei, ikke sandt, med mig du holder her?
Fortrolig til vor Helt sig Line vender.
Jeg finder ei — saa han i Striden kjender —
Den hele Sag det mindste Skjendsmaal værd.
Men det gjør jeg! Mig er det, som sig brænder!
Mit Spil forplumrer hendes Fif især!
Saa skriger atter op den sorte Trine,
Og Gjensvar bli'er ei skyldig smukke Line.

Det blev til Alvor. Adam han skal domme;
Thi begge appellere til hans Dom
Med Ord, der styrted frem i rige Strømme,
Alt som de begge meer i Harnisk kom.
Processen hører paa han som idrømme,
Da ei dens Udfald stort han brød sig om.
Paa Stolen læn't tilbage, taus han nipper
Til Glasset, som af Haanden ei han slipper.

Men halv bebreidende til ham henvendte
Nu Line sig, der mest sig elsket troer:
Naa, Adam! tal til hende dog et Ord,
Du er min Kjæreste, hav det i Mente.
At du mig hjælpe skal, jeg vel fortjente,
Da jeg oprigtig Elskov dig tilsvoer.
Mens saa hun taler, Trine Glasset tommer,
Og nu, da Line standser, frem det strømmer:

Din Kjæreste! Nei, hvilket bandsat Vaas!
Hvem har dig denne Løgn paa Ærmet bundet?
Man hører nok, du taler som en Gaas.
Min Kjæreste han er! Jeg har ham vundet;
Det af den sidste Tid vel klarlig saaes;
Desuden har paa Gaden jeg ham fundet.
Hei! svar mig, Adam! Er du ikke min? —
Han mumler: hverken hendes eller din.

Hvad, ei min Kjæreſte? min Kjæreſt' ei?
Og jeg, ſom for min Dieſteen dig kalder,
Min Troſt og Hjertensfryd i Ungdomsalder!
Ta'er Line lamenterende paavei,
Hvorpaa hun heftig ham om Halſen falder,
Og føier bønlig til: Siig ikke Nei!
Knuus ei det Haab, hvoraf jeg Alt mig loved —
Dog han beſtandig ryſted paa ſit Hoved.

Da om ſin Kjærlighed ham Pigen minder
Med Ord ſaa gode, ſom hun kun dem har;
Men da endnu han tøved med ſit Svar,
Hun hulker høit, og ned medeet der rinder
En Strøm af Taarer over hendes Kinder,
Ved hvilket Syn det ham i Hjertet ſkar.
See, ſiger hun, mens ſtærkere hun græder:
See, hvor du gi'er mig Sorger, din Forræder!

Mens ſaadan hun i Klager ſig udtømmer,
Staaer Trine, ſom i Sligt ei fandt Behag,
Og over Scenens Ømhed følte Nag,
Ved Siden af, og bittert dem bedømmer.
Snart høit hun leer, ſnart hidſig hun ſig rømmer,
Snart ta'er af Bollen hun et dygtigt Drag,
Beſtandig til et Indhug fix og færdig:
Da faaer en Tanke hun, juſt hende værdig.

Der har du Noget, som en Griis kan skolde!
Medeet hun raaber, blussende og hed,
Idet den hele, fulde Punschebolle
Hun over Lines Hoved helder ned.
Men Line, som i Favnen monne holde
Vor Helt, ham pludselig bortstøder vred,
Og knytter Haanden, mens hun siger: Grumme!
Hvorfor mod mig er dine Læber stumme?

Her foer hun op med Hviin og vilde Skrig
Mod Trine, som stod smilende af Galde.
En ung Mænade syntes nu hun lig;
Thi hendes Haar sig havde opløst alle,
Og ned om hendes Skuldre vildt de falde,
Mens Kind og Die flammer som til Krig.
Høit hendes Hjerte steg, og Vreden svæved
I Skyer om Panden, da sin Haand hun hæved.

De tvende Damer kom i Haandgemæng,
Og tumlede, ved Kampen ret gjort vilde,
Hen fra den ene mod den anden Seng.
Vor Helt forsøgte beggeto at skille,
Idet han med en Stemme, barsk og streng,
Dem bod at skamme sig og være stille;
Hvorpaa han hurtig mellem begge foer.
Men over ham hvor regnede der Ord!

Hor bare, hvor saa kjækt og stolt han snakker,
Ret som han havde at befale her,
Den Stodder og den jammerlige Prakker,
Der knap i sine Buxer Seler bær' —
Saa raaber sorte Trine til sin Makker.
I Raseri dog Line kom især;
Hun Kniven griber, som paa Bordet ligger,
Og efter Adam hen med den hun stikker.

Derhos hun skriger: dø du skal, Forræder!
Du, som min Elskov skjændelig bedrog,
Dit Hjerteblod at see, min Sjæl nu glæder!
Her Kniven efter ham igjen hun jog,
Og han, sig dækkende med sine Klæder,
Om Bordet rundt ihast nu Flugten tog,
Forfulgt af begge Furier — da hændte sig,
Just som han Døren naaer, at Bladet vendte sig.

Thi medens Trine vedblev høit at skjelde,
Smed Line Kniven langt i Stuen hen,
Og kasted omt sig til hans Bryst igjen,
Som vilde Smerten hende overvælde.
Ak, sukker hun: for Ret lad Naade gjelde!
Forlad mig ikke! Vær endnu min Ven!
Jeg har mig sat saa fast i mine Tanker,
At i min Nød du være skal mit Anker.

Ja — blev hun ved — ifald du for en Anden
Forlader mig, saa har jeg ingen Trost.
Jeg troer jeg da vil kaste mig i Stranden,
Hvortil jeg somme Tider ret har Lyst.
Imellem gaaer jeg næsten fra Forstanden,
Jeg foler som et Helved i mit Bryst —
Her steg et dybt Suk Adam op fra Barmen,
Men fastere hun kun ham holdt i Armen.

O, slip mig ei i Noden! Slip mig ikke!
Svigt ei det Haab, som kun paa dig er byg't:
Her kom et Udtryk der i hendes Blikke,
Som var hun i den dødeligste Frygt.
Et Spyd i Hjertet Adam folte tryk't,
Dog lod han den Ulykkelige ligge;
Thi pludselig med Magt han los sig sled,
Og fløi af Doren ud, ad Trappen ned.

Der stod han midt paa Gaden uden Hat,
Men dog Novemberkulden ei han foler;
Han syntes just, at Blæsten Luen koler,
Der meer og meer greb i hans Hjerte fat.
Med hjem at gaae han paa sin Vandring noler,
Endskjondt det længe stunded imod Nat.
Hans Sjæl var i sin Grundvold bleven rystet,
Og mere frit i Stormen svulmed Brystet.

Igjennem Gader han og Stræder vandred,
Imens sig selv han som et Fartøi saae,
Just som ved Nat paa Klipperne det kantred.
Han vidste nu, han under skulde gaae;
Han hørte som sin sidste Time slaae,
Alt mens sin Gang bestandig han forandred
Paa Veien fremad, uden Rast og Ro;
Saa kom tilsidst han ud til Langebro.

Hen over Plankerne han langsomt gik,
Mens gjennem Natten opad mod det Høie,
Hvor intet Trøstens Lys han skue fik,
Han løfted i Fortvivlelse sit Øie.
Men snart i Søen sænked sig hans Blik,
Og over Broens Rækværk ud at bøie
Sit Hoved saaes han i den samme Stund,
Som Tankerne til Lyd kom paa hans Mund:

Nu veed jeg det — mit Løb jeg har fuldendt!
Det Liv, som paa min Moders Skjød begyndte,
Det friske Haab, som stærkt sit Blus paaskyndte,
Har mig inat sin Afskedshilsen sendt.
Hvad Andre har forskyldt, hvad selv jeg syndte,
Alt har til Undergang for mig sig vendt.
Frem som en Storm jeg seer min Skjæbne bruse;
Den styrter over mig — den vil mig knuse!

Paa mig hun byggede — Ulykkelige!
Du bygged ei engang dit Haab paa Sand;
Du lagde Grunden paa det bløde Vand,
Hvis Piller øieblikkeligen vige.
O, hvilken Jammer dog paa Jorderige!
Langt over hvert Begreb og al Forstand.
Til al sin Nød er altfor lille Jorden,
Derfor saa stort og dybt er Havet vorden.

Dets Røst mig kalder — ud dets Favn er bredt;
Det alt har løftet op sit bløde Dække,
For, naar det sidste tunge Skridt er skeet,
Hen over mig det sagtelig at lægge.
Dybt i dets Skjød skal ingen Dag mig vække,
Hvis Morgenlys med Skræk jeg tidt har seet;
En Fredens Stjerne — det kan ikke feile —
Skal der i Mulmet for mit Blik sig speile.

Hvi tøver jeg? For Veien hæves Bommen.
Til bort at flygte kun er stakket Frist.
Ind i mit Die Døden seer saa vist:
Jeg føler det, min Time den er kommen!
Hør Stormens Hyl! Høit lyder deri Dommen,
Og høiere slaaer Bølgen op end sidst;
Den vil sit Offer gribe — Bort fra Roden!
Fremad er Fred, og bag mig kun er Døden!

Paa Broens Rækværk op i Fart han steg,
Og begge Hænder fast hans Øine dække,
At intet Glimt af Verden skal ham vække —
Da pludselig en Røst der bag ham skreg,
En Haand han føler i sin Arm at trække,
Og som idrømme han tilbage veg.
Paa Broen staaer han atter, hvor den Anden
Tilraaber ham: Hvad! Er De fra Forstanden?

Dybt følte Hjertet han i Barmen bæve,
Da stivt den Fremmede her paa ham saae,
Og hurtig nu en Udflugt fandt han paa.
Men medens den ei Mandens Tvivl kan hæve,
Vil Svar maaskee man paa det Spørgsmaal kræve:
Om virkelig da drukket Helten laa,
Hvis ei, til Lykke, Manden havde skreget? —
Gud veed det! Vist det er, han *talte* meget.

Han iilte hjemad, stedse fulgt af Manden,
Som, hvergang han sit Hoved dreied om,
Bestandig sig tilsyne lod, og som
Først ved hans Dør sig fjerned med en Anden.
Var det min Genius, som paa Afgrundsranden
Til Redning synlig mig imøde kom?
Saa hvisked Adam, hvem nu Kulden lammer,
Da ned han sank paa Sengen i sit Kammer.

Ei op fra Leiet stod han Dagen efter;
Hans Liv var saaret dybest i dets Rod.
En hidsig Feber som en Gift sig hefter
Til hver en Draabe af hans unge Blod.
Udtomte var hans Sjæls- og Legemskræfter,
Og villieløs han bort sig fore lod
Ad Undergangens Vei som af en Kæmpe,
Hvis Raseri han mægted ei at dæmpe.

Det var ham, som hans Hoved blev til Steen,
Saa midt i Løbet alle Safter nøle;
Som droges Marven ud nu af hans Been;
Som kunde Intet meer den Brand nu kole,
Der i hans Aarer løb fra Green til Green.
Bedøvet syntes han at kunne føle,
Hvordan i Gjæring vildt, og som i Had,
Alt løstes op i ham og skiltes ad.

Mens saa hans Legeme laa underkuet,
Sad Sjælen dybt i Frygt, men dog i Ro,
Tilbagetrukken inderst i sin Bo,
Hvis Vold af Livets Fjende haardt blev truet.
Udad mod Kampen speidende den skued,
Og naar til Angreb Fjenden slog en Bro,
Og i dens sidste Skjul den søge vilde,
Trak den end meer sig sammen, angst og stille.

Men ſtærkt betrængt den ſtyrted ſom iblinde
Sig reent affindig midt i Striden frem,
Og kjendte da ei længer Ven fra Fjende,
Men i ſit Vanvid blandte ſammen dem.
Da kæmped den med Phantaſi og Minde,
Og ſtred med Drømmen i dens dunkle Hjem;
Medeet den ſig befinded: ſky, men rolig,
Den ſad igjen og ſpeided i ſin Bolig.

Imellem Liv og Død faſt tred've Dage
Saadan paa Sygeleiet Adam laa.
Han ſyntes tidt, at kjendte Træk han ſaae,
Og tidt en Røſt han hørte ſig beklage;
Men alle Indtryk ſvandt igjen ſaa fage,
Og alle Syner hvilte Taage paa,
Indtil en Morgen, da bevidſt han hæved
Igjen ſit Blik, der langſomt rundt nu ſvæved.

Først ſtudſed han, og kjendte kun med Møie
Sit eget Kammer, hvori Solens Skin
Juſt trængte gjennem Vindvesruden ind;
Saa ſine Hænder han betragted nøie —
Var der endnu en Taage for hans Øie?
Af begge kun er levnet Been og Skind;
Saa imod Stolen hen hans Øine glide —
Hans Moder ſidder ſtille ved hans Side.

Er Alt en Drom? En Drom, nei, er det ikke!
Hun rækker jo til ham sin blode Haand;
Ved ham jo hænge fast de milde Blikke,
Hvori saa klart sig speiler hendes Aand;
De ved hinandens Hjerte omt jo ligge,
Og hendes Arm ham bærer som et Baand:
O, til hans Bryst hvor strømmed der en Varme!
Tans græd han lang Tid i sin Moders Arme.

Du her! Hvordan? — Behoves der Forklaring?
Hun havde længe gjennem Sloret seet,
Der over hvert et Brev fra ham var bredt,
Og havde lagt Erfaring til Erfaring.
Ikkun ved Omsorg for et Livs Bevaring,
Som sit hun skyldte, var Forhaling skeet.
Først da den gamle Provst nød Gravens Hvile,
Sin Søn til Bistand kunde selv hun ile.

Men — afbrod hun hans Spørgen med et Smiil —
Men flere Kræfter ei paa Ord du sætte;
Hvorpaa hun lægger Puden ham tilrette,
Og føier til: nu sødt dit Hoved hviil! —
Hvor følte Adam Sjælens Vinger lette!
Han lukked begge Øine til med Jil,
Og svæved under Tanker, blide, ømme,
Omkring i Rosenskyer og gyldne Dromme.

O Læser! Var du nogensinde nær
Din Undergang, da har du og erfaret,
Naar frelst du vaagnede, for Døden sparet,
At dette Liv er vel at leve værd.
Har du Erindringen endnu bevaret
Om dette Haabets andet Morgenskjær,
Da har du kjendt, hvordan et Hjerte banker,
Naar Barn man bli'er igjen med voxne Tanker.

Da har i Sandhed du en Forsmag faaet
Paa Sjælens Nydelse, naar af sin Grav,
Hvor Støvet ret gjør gjeldende sit Krav,
Den op til Herlighed igjen er staaet;
Naar gjennem Død den ind til Liv er gaaet,
Og hver en Byrde den har kastet af;
Naar som en Fugl, paa lette Vinger baaren,
Den føler hjemme sig igjen i Vaaren.

Hvad var mod denne Frihed Jordens Fængsel?
Hvad imod Glædens Straaler Sorgens Skjær?
Hvad hvert et Ønske, Hjertets hede Længsel,
Mod Livet, i dets Fylde kommet nær?
Hvad var den lange Vandring med sin Trængsel
Imod Lykksalighedens Hvile her?
Hvad var — er ikke Haabet selv Beviset —
En jordisk Skærsild imod Paradiset?

Af dette Paradiis nu faldt et Skin
I Adams Sjæl, da meer og meer han vaktes,
Da Livets Frugt igjen ham sparsomt raktes,
Og atter han dets Friskhed suged ind.
Med nyfodt Sands paa Alt der dobbelt smagtes,
Det Mindste selv gav Næring til hans Sind;
Af hvert et Indtryk følte han sig qvæget,
Af Alting stille rørt og blidt bevæget.

Han kunde sidde hele Timer rolig
I Vinduet, og ei sig føle tom,
Imens hans Blik paa Gaden snart sloi om,
Snart paa en Sky i Luften stirred trolig.
Naar Lygterne blev tændt — naar i en Bolig
I Huset overfor et Lys der kom,
Da vinked mildt dets Skin ham som en Stjerne,
Hvis klare Blinken Diet fulgte gjerne.

Da forekom ham Skabningen saa rig,
Saa uudtommelige Livets Goder,
Da blev ham hvert et Menneske en Broder,
Idet hans Hjerte stærkt udvided sig.
Hvert Ord, som kun han horte af sin Moder,
Ham forekom en Engels Tale lig,
Og som en Drom hans Fortid syntes vige
For ham, der sad i Fredens stille Rige.

Thi hver en Piil, der trued kun hans Bryst,
Opfanged som et Skjerm hans Moder stille.
Hun læste for ham med sin søde Røst,
Og naar han hellere saa tale vilde,
Da sugede hans Øre Fryd og Trøst
Af hendes Ords bestandig friske Kilde.
Hver Dag steg meer og meer i Tankens Hjem
Det brudte Haab i rige Spirer frem.

Naar Dagen helder, ofte Arm i Arm
De op og ned ad Gulvet vandre begge,
Og mangen Sandhed da hun hørtes lægge
Ham ret paa Hjerte med en Stemme varm.
Ei Religionen til hans Sjæl at skrække
Hun brugte, men til Læge for hans Barm.
Hun søgte kun hans Indre op at lukke
For Aandens uudsigelige Sukke.

Men tændes Lampens Lys i Aftnens Stund,
Da ved Klaveret hun sig gjerne sætter,
Og blidt en Krands af Toner om ham fletter,
Hvis Echo klinger op fra Sjælens Bund.
Tidt sang idyllisk-barnlige Duetter
De med hinanden, da endnu med Grund
Vor Helt for det Romantiske var bange;
Saa lød en stille Aften deres Sange:

Fly fra mig, o Verdens Larm!
Langt fra mig din Jubel svinde!
Bedre Blomster end dit Minde
Spire nu i denne Barm.
Dine Roser har jeg plukket,
Men en Regn tog Glandsen bort;
Dine Torne har mig stukket,
Saa min Glæde kun blev kort.

Det var Vinter i mit Bryst,
Kulden knuged mig med Smerte,
Da kom Stormen i mit Hjerte,
Og jeg zittred ved dens Røst.
Ned mod Jorden har den bukket
Dybt mit Hoved som et Straa,
Saa min Sjæl har ofte sukket,
I sin Angst for at forgaae.

Haabets Løfter sig fornye,
Vaarens Spirer Jorden skjule,
Jeg har hørt de glade Fugle
Stige syngende mod Sky.
Just som Livet høit de loved,
Og sig aabned Blomstens Knop,
Har saa sagtelig mit Hoved
Jeg fra Støvet hævet op.

Hvor kues eensom Sjælens Mod!
Den er som Planten uden Rod,
Som Grenen skilt fra Stammen.
Hvor er paa denne Jord det godt,
I Liv og Død, i Stort og Smaat,
At holde trolig sammen!

Jeg fulgte Bien, som fløi hjem,
Jeg skued i Forening dem
I Kuben bygge Celler;
Jeg gik paa Myrens stille Vei,
Og En den Anden svigted ei
I Tuens dunkle Kjelder.

Og op til Himlens Telt jeg saae,
Hvor Stjernerne saa klare staae
Og deres Baner vandre;
De bære sammen Verdens Last,
De holde paa hinanden fast,
Og lyse for hverandre.

Luk derfor ikke til dit Sind,
Til Gud og Mennesker dig bind
I Livets Fryd og Moie!
Midt i den talte Hjord du staaer,
Hen over hvilken trofast gaaer
Den gode Hyrdes Die.

Paa Mark og Eng, i Lundens Læ,
Staaer Græs og Straa, og Buſk og Træ,
Som Duggens Bad paakalde.
Saa mat er Luftens Aandedrag,
Thi aldrig bli'er der qvægſom Dag,
Naar ei der Dugg vil falde.

Da trække ſammen Taager graae,
Og ſnart det klare Himmelblaa
Af morke Skyer bedækkes:
Da kommer Stormen ofte brat,
Og ofte før den dunkle Nat
Af rode Lyn vi ſtrækkes.

O Morgenbøn! du Sjælens Dugg!
Din Friſkhed kun gjør Dagen ſmuk,
Og Verden trindt opliver.
Udſendt fra os, du ſom et Bud
Snart vender hjem med Svar fra Gud,
Og Hjertet Glæde giver.

Thi aldrig varer ved den Lyſt,
Der fødes i vort eget Bryſt
Naar Dagens Lys os kalder;
Vor Glæde vindes kun i Suk,
Velſignelſen er Livets Dugg,
Som ned fra Oven falder.

Intet Haab i Verden rigtig grønnes,
Ingen Udsæd ret med Høsten lønnes,
Hver en Sjæl har Strid og smægter mat:
Langs med Livets tidt saa tørre Kilde
Slæber Menneſket ſin Byrde ſtille,
Af ſin korte Lykkedrøm forladt.

Hvor er Trøſten, ſom er Jorden rovet?
Opad løft i Tro dit Blik fra Støvet!
Gud er ſalig, deri Trøſten boer.
Dybt i ham beſtandig Vældet ſtrømmer,
Saligheds Baſin, ſom ei ſig tømmer,
Stort nok for en Himmel og en Jord.

Engang dog den ſtore Høitid kommer,
Da den Fylde, ſom Guds Hjerte rummer
I hvert Hjertes Rør ſig gyder ud:
Da ſkal alle Glædens Springvand ſpringe,
Hver en Sjæl, den høie med den ringe,
Da ſkal juble ſalig, fyldt af Gud.

Hvor er et dagligt Samliv som en Luft!
Deri man aander og bestandig møder
En Vexelstrøm af Hjerte og Fornuft.
Snart mildt og varmt, det Sindet gjennemgloder
Med en harmonisk Glædes rene Duft,
Snart koldt og stramt, det Bitterhed kun føder.
I Alt umærkeligt det trænger ind,
Selv i de sidste Dybder af vort Sind.

Naar det er let, hvor kan man frit sig svinge
Ved fælles Stræben op mod Livets Frugt;
Naar det er tungt, hvor lammes Sjælens Vinge,
Saa dunkelt Mismod med dens Kraft faaer Bugt.
Hvor bli'er blandt lave Sjæle Livet ringe!
Hvor mellem ædle Aander bli'er det smukt!
Thi gjennem alle Aandens Regioner
En stille Gjenlyd af vort Samliv toner.

Det kaldte frem i Adams Sjæl en Fred,
Som ubekjendt ham længe havde været,
Og Troens Blomst, som aabned sig derved,
Blev af dets milde Aande daglig næret.
Den bittre Tvivl blev i sin Rod fortæret,
Og dybt fornemmer han, at Skjæbnens Sted
Et Forsyn i hans Tanke har indtaget:
Miraklet i sig selv han har opdaget.

Paa denne Viis et halvt Aar leved nu
Han og hans Moder i den samme Bolig,
I Hjertets Enhed kun et Jeg og Du.
For Adam Livets Strøm flød atter rolig,
Som før med Haabets Rost han er fortrolig,
Og styrket ved dets Bad er Sind og Hu.
Nu Afskedstimen slog — igjen de skiltes;
Men Savnet ved Erindringen formildtes.

Thi har endog hans Moder ham forladt,
Med hendes Minde har en blid Fornemmelse
Af Livet i hans Hjerte fast sig sat.
Han syntes nu (maaskee med Uret) at
Hans eget og hvert Menneskes Bestemmelse
Laa i det hele ydre Livs Forglemmelse,
Imedens stille samlet i sig selv
Man lod sig føre ned ad Tidens Elv.

I denne Tro henleved han saa stille;
Hver Dag sin Gjerning trolig gjorde han,
Idet han dyrked Hjerte og Forstand
Ved Læsning, som han gjennemtænke vilde.
Altid han fulgte Religionens Kilde
I Theologiens vildt oprørte Vand.
For Præst at blive han studered ikke,
Men for af Livets Brønde selv at drikke.

Hermed fast trende Aar for ham hengik.
I dem hans Bryst saa roligt havde slaaet,
Sit Huld igjen hans Ydre havde faaet,
Og om end tankefuldt var klart hans Blik.
Man saae, at over ham en Storm var gaaet,
Hvorved sit Alvorspræg hans Pande fik;
Men paa det Fredens Træk, der laa om Munden,
Man saae igjen at Stormen var forsvunden. —

Tre Aar jeg altsaa iler ud i Tiden,
Og stiller Adam Homo frem igjen
En Aften paa hans Kammer, hvor en Ven,
Studiosus Jensen, nu staaer ham ved Siden.
Den samme Jensen var af Vext kun liden,
Men glad hans Blik sløi over Livet hen;
Han dertil har det bragt ved Talekraften,
At Vennen gaaer med ham paa Bal iaften.

Du vil ei troe det, siger Adam nu,
Just som den sorte Kjole paa han trækker,
Der om hans ranke Skabning glat sig lægger:
Du vil ei troe det, i din Friskhed, du!
At det, at gaae paa Bal, mig næsten skrækker,
Og at min Tanke næsten foler Gru,
Og at mit Hjerte ganske modløst sænker sig,
Naar blandt de mange Mennesker jeg tænker mig.

Det kommer af, den lille Jensen svarer,
At du saalænge kukeluret har.
Jeg kunde blive ængstelig som Harer,
Hvis ei saameget jeg paa Farten var.
Jo mindre man af Livet selv erfarer,
Desmeer hoitidelig man paa det ta'er;
Naar man kun Verden seer igjennem Ruder,
Man kan tilsidst i Mennesker see Guder.

Jeg gi'er dig Ret, vor Helt bemærker atter,
Men lige stærkt endnu dog Hjertet slaaer.
Jeg vedder — falder Vennen ind med Latter —
At over snart din Angst paa Ballet gaaer.
Naar man i Diet seer en Evadatter,
Hvad seer man da? Et Lam, og høist et Faar!
Jeg Ting har kjendt, langt mere frygtelige,
End det, at valse med en lille Pige.

De gik, og snart i Klubben hen de kom,
Og Adam med sit stærktbeklemte Hjerte
Steg op ad Trappen mod den tændte Kjerte,
Der viste ham Entréen, stor og tom.
Sig et Minut at samle han begjerte,
Men lille Jensen brød sig ei derom:
Ind til den første Sal han aabned Doren,
Og Stemmer sused nu om Adams Øren.

Her ſad de troe, de ſtadige Klubbiſter,
Hvem Ballets Nærhed ei forhindred i
At faae en Lhombre og et Whiſt=Parti.
Her ſeer man Kjøbmænd, Pengemænd, Juriſter,
Acteurer, Præſter, Læger, Penſioniſter,
Med Kort i Haanden ſidde vis à vis,
Og efter Dagens Gjerning ud ſig hvile
Ved luun Paſſiar, mens de paa Kortet kile.

Derfor de Politiken ei forglemme,
Derfor Aviſerne omtygges her,
Derfor mod alle Konger er de ſlemme,
Paa Ruder, Spar og Klør og Hjerter nær;
Derfor har Borgervel'et her en Stemme,
Saa huul, og dog ſaa klingende og ſkær;
Derfor — mens hiſt paa Fladen hen man dandſer —
Gaaes her tilbunds i Skatter og Finantſer.

Følg med mig! til vor Helt nu Jenſen ſiger:
Kun et Par Skridt, hen til det næſte Bord;
En Mand jeg ſkal dig viſe, ſom ei viger
I Klogſkab nogen Mand paa denne Jord,
Og hvis Forſigtighed faſt er ſaa ſtor,
At ſit Begreb endog den overſtiger.
Original han er, men dog man har
Af ham ſaa mangt et mindre Exemplar.

Med Jensen fulgte Adam nu og saae
Forsigtighedens Helt, om hvem var Tale:
Det var en Mand tilaars, hvis Haar var graae,
Hvis Vext var hoi, hvis Træk var ei saa gale.
Bekymringer sig paa hans Pande male,
Og ængsteligt omkring hans Øine gaae.
Det var, som frygted Trækvind han fra Ørene;
To Totter Bomuld stod ham ud af Ørene.

See, sagde Jensen, hvor han er i Vaanden!
Lad blot os gaae en Smule mere nær.
Jeg seer, at han et stort Spil har paa Haanden,
Og det er det, som nu ham piner her.
Pas paa, hvad han udklække vil i Aanden,
Forsigtighedens Præg vist Frugten bær' —
I samme Stund saae Manden i sin Kasse,
Og sagde med et Suk: Ja, jeg maa passe!

Der seer du! hvisked atter lille Jensen:
Hans mange Penge hjælpe ham ei stort;
Thi handle klogt for ham er Livstendensen,
Og derfor kun Sottiser faaer han gjort.
See der! nu staaer han op for Excellencen,
Saa dybt han krummer Ryg, som var den smurt.
Han vilde, troer jeg, ængste sig tildøde,
Hvis han en Excellence skulde støde.

See, hvor igjen han lempelig sig sætter!
Paa Stolebenene han føler nu;
Thi muligviis de gaaet var itu.
Den stakkels Mand! hans Bryst kun Døden letter.
At ei han har sig giftet, vist du gjetter,
Paa Toffelhælen tænkte han med Gru.
Husholderſken nu ringer for hans Øre,
Thi gaae i Klub er Alt hvad han tør gjøre.

I Dandſeſalen Vennerne gik ind.
Her straalte rundtom tændte Lyſekroner,
Og efter første Vals Muſikens Toner
Paa eengang hørte op. I Lyſets Skin
Sad langs med Væggen smagfuldt klædte Koner
Og unge Damer med en Roſenkind.
Paa dem, som første Vals alt havde dandſet,
Steg Bryſtet høit, mens Munden gik uſtandſet.

Ad Gulvet op og ned gik Cavalerer
Med Hat i Haand, med Panden fri og varm,
Snart Een for Een, snart Tvende Arm i Arm;
Og mellem dem nu Adam promenerer,
Med aabent Blik men med urolig Barm,
Mens Jenſen ham om Alting informerer.
Den samme Ven var her til meget Gavn,
Paa hver en Dame strax han vidſte Navn.

Hvad hedder hun — vor Helt nu sagte siger —
Hun, som ved Døren sidder halv i Skjul,
Der allernederst blandt de unge Piger?
Hun, med en Krands om Lokken gylden-gul,
Der seer omkring sig som en lille Fugl? —
Af Reden frem vist første Gang hun stiger;
Hun holder sig tilbage jo saa bly,
Som var hun i en Verden splinterny.

Ja hende, svares der, jeg selv ei kjender;
Med disse Ord strax lille Jensen sprang
Hen til en Mand, og ved hans Arm sig hang,
Og med Besked han rask tilbage vender:
Hun Alma hed, og sikkert hende blender
Nu Ballets Herlighed og Byens Rang;
Thi hendes Hjem er Vesterbro, den fjerne,
Og hendes Fa'er den gamle Gartner Stjerne.

Lidt nærmere jeg Stjernen dog maa skue,
Afbryder Adam Vennen med et Smiil;
Og gjennem Salen mod den lille Due
Strax Jensen skyder hurtig som en Piil.
Slig Voldsomhed ei vilde Adam hue,
Fra Vennens Arm han rev sig los med Jil,
Og støttende sig op til Væggens Pille,
Seer han mod Stjernen over — mod den stille.

Thi Skiven lig, hvor Viseren kun flytter
Sig sagte fremad mod hver Talfigur,
Imedens Værket i det indre Uhr
Til evig Uro hvert Secund benytter:
Saa — hvergang Almas Aasyn Udtryk bytter —
Fremlyser kun en stille Sjæls Natur,
Imedens Hjertet, fyldt med Haabets Tanker,
I yndig Uro og Forventning banker.

I Drøm hun sad om hvad der skulde komme;
Thi skulde Det ei komme dog engang,
Hvortil det unge Hjerte føler Trang?
Hiin Illusion, hvis Spil er aldrig omme,
Hiin Fylde, som udfylder alt det Tomme,
Hiin Slutning paa den gaadefulde Sang,
Der til at svulme Pigehjertet bringer,
Naar Floiten toner og naar Strengen klinger.

Saa sad hun — da paany til Dands man spiller,
Og over hendes Kind flod Purpur hen;
I Dieblikket hun sig forestiller,
At hun skal sidde over nu igjen.
Men Haabet Frygtens Udsagn snart formilder,
Thi over Gulvet nærmer sig vor Ven;
Han spørger om han have maa den Ære,
I Valsen hendes Følgesvend at være.

Fra Tantens Side strax hun løs sig river,
Og med en nyfødt Rose paa sin Kind,
Af Adam fort, hun iilsomt sig begiver
I Dandsens hurtig fyldte Rækker ind.
Et yndigt Smiil den lille Mund opliver,
I Diet straaler frygtsomt hendes Sind,
Selv hendes Hjertes Slag vor Helt fornemmer
Igjennem Armen, der i Handsken bly sig gjemmer.

Nu Touren er til dem — gid det maa lykkes!
Paa Gulvet hendes Fodder folge hans,
Og hendes Haar, som af Fioler smykkes,
Om Kinden gynger yndigt som en Krands.
Molskjolen ikke meer i Folder trykkes,
Den svinger rundt sig med i sneehvid Glands.
Selv Perlesnoren er paa Flugt med hende;
Men Flugten standser — Touren er tilende.

Den kom igjen, og svandt igjen saa sage;
Og da fra Dandsen tredie Gang de gik,
Ledsagede sin Dame han tilbage
Til hendes Plads med et taknemligt Blik.
Han sporger, om Forfriskning hun vil tage —
O nei, Forfriskning hun ved Dandsen fik.
Til Cotillon han forud sig indskriver —
Med Glæde, neppe skjult, sit Ja hun giver.

Men her et Krigspuds falder Adam paa;
Thi nu sit Ord til Tanten han henvender,
Der griber efter det med begge Hænder,
For sin Deel med af Ballet og at faae.
Saadan han Leilighed fik til at staae
I Almas Nærhed til Diskursen ender:
Da med et dobbelt Buk, et dobbelt Blik,
Fra Tante og Niece bort han gik.

De skiltes ad, men blev dog hos hinanden,
I Tanken nemlig — Adams Phantasi,
Imedens ganske stille stod Forstanden,
Det rige Stof sig ret fordybed i.
Han tog sig tidt med Haanden op til Panden,
Naar Almas Billed svæved ham forbi;
Og for at det i Hvile kunde standse,
Han opgav indtil videre at dandse.

Til Tanker ogsaa Alma havde Tid;
Hun Gaven ei besad, som mange Flere,
Sig og sin Skjønhed ret at producere,
Og nonchalant for Gunst sig gjøre Flid.
Hun over sad, dog sad hun mild og blid;
Hun tænkte — og hun tænkte meer og mere
Paa hendes For- og Fremtids Cavaleer,
Der saa alvorlig ud paa Sværmen seer.

Men alt til Cotillon man Damer fører,
Og snart i Kredsen hos vor Helt hun staaer,
Hvem hun for denne Dands igjen tilhører,
Mens Hornet toner og mens Buen gaaer.
Det korte Forhold ham som hende rører,
Og livlig Farve begges Tale faaer.
Som Halvbekjendte mellem Ubekjendte
Hinanden Ordets lette Bold de sendte.

End talte de — men see! at inclinere
En Herre kommer, thi det Vals nu var;
Og Adam, hvem forladt hans Dame har,
Ret havde Tid, i Frastand at vurdere
Den lette Sylpheskabning, som alt flere
Og flere Blik i Flugten med sig ta'er.
Medeet i Diet sees hun Alle stikke,
Hun, Perlen, som man havde for ladt ligge.

Nu fra sin Udflugt er hun atter hjemme.
De holder af at dandse? Adam spor' —
O, næsten meer end jeg det sige tor,
Gi'er hun til Svar med lidt forpustet Stemme.
Og dog har ei paa Bal De været for!
For Deres Flyvekonst saavidt at fremme,
De vist tillaans af Zephyr Vinger fik —
Nei, leer hun, mine Vinger er Musik!

Paany en Cavaleer — hun er i Vinden!
Som for sin Plads og Adam hun forlod,
Som før han eensom i Betragtning stod
Af dette Glædens fine Spil om Kinden,
Imens hun, under Kommen og Forsvinden,
Sig lustigt gynged paa den lille Fod.
Igjen hun er tilbage — Troskabs Pligter
(Han nu bemærker) imod mig De svigter.

At give Svar hun skyldig her maa være,
Kun over hendes Mund et Smiil der flød.
Men han blev ved: Jeg faaer mit Kors vel bære,
Et Kors i denne Verden giver Ære —
„Forund mig Æren!“ nu en Stemme lød,
Thi atter op til Vals man Alma bød;
Men rundt der hviskes, da hun dandser atter:
Nei, see mig til den lille Gartnerdatter!

Forbi var endelig Inclinationen,
En anden Tour med samt en ny Musik
Til Adams store Glæde nu man fik.
Men ogsaa her hun Perlen blev i Kronen;
Det næsten var, som horte det til Tonen,
At ikke meer forbi man hende gik;
Paa Stolen maatte tidt hun tage Sæde,
For ved sit Valg at smerte og at glæde.

Blandt andre Toure den nu ogsaa kom,
At første Par, med Blomsterkurve begge,
Gik til de andre Par i Kredsen om,
Der Loddet ud iblinde maatte trække;
Og De, der havde faaet Blomster, som
Man efter Slægtskab kunde sammen lægge,
Paa Gulvet ud fra Kredsen maatte vandre,
Og bytte Tegn og valse med hverandre.

Hvor blev der nu en Støien og en Raaben!
Fioler, Nælder, Myrter, raabte man,
Mens Alle stormed ud fra Kredsens Rand
Paa Salens Gulv, med Tvivlen og med Haaben.
Hver holdt sit Tegn tilveirs og Armen aaben,
At den Udvalgte hurtig gribes kan;
Man puffes, stødes, leer, og finder endelig
Den Tvillingsjæl, der ved sin Blomst er kjendelig.

Hver havde fundet Sin, og kun tilbage
Stod Adam og hans lille Dame. Hun
I Haanden holdt en Rose rød og rund,
Og til sin Tornegvist fandt han ei Mage.
For Deres Rose vil De Tornen tage?
Han spørger bedende, og det med Grund:
De taber jo, men Torn og Rose begge
Et fælles Udspring tor man vel tillægge.

De bytted Tegn, og endelig forlened
Ham Skjæbnen dog det Held igjen engang,
At hen i Dandsen let de floi, forened'
Ved Strengespil og Floitetoners Klang.
Det syntes ham som tusind Fugle sang,
Som Salens Lys i Straaler sig forgrened,
Og danned Glorien om den Pande, som
Ham lyste her imøde fri og from.

Det var den sidste Tour; thi allerede
(Hvor hurtig dog) er Cotillonen endt.
Par efter Par har alt den Ryggen vendt,
Og nu sin Dame seer man Adam lede
Til hendes Plads, fra før ham vel bekjendt.
Her Tanten siger: Vognen holder nede!
I Hast dit Shawl omkring! For tredie Gang
Har Kudsken meldt, at Tiden blev ham lang.

Rask brød man op — en Sværm af Cavalerer
Kom styrtende, med Tilbud om en Arm.
Men Alma, fort af Adam, bort spadserer,
Og ret med Fryd han seer, at end hun bærer
Hans Torneqvist befæstet ved sin Barm.
Den hele Herreflok, af Iver varm,
Ad Trappen ned til Vognen dem geleider,
Derved fik ogsaa Tanten en Gefreiter.

Karreten rulled bort — og sidst i Halen
Af Sværmen op igjen vor Helt nu kom.
Men hvor den fyldte Sal ham syntes tom!
Og hvor dog midt i Stoien og i Talen,
Der end som forhen gjenlod høit i Salen,
Ham dødt nu forekom det store Rum!
Han eensom stod i Krogen, vrt i Aanden,
Og saae paa Rosen, som han holdt i Haanden.

Da vakte ham en Røst op af hans Drømme,
Og Røsten var den lille Jensens Røst:
Saavidt som uden Kikkert jeg kan domme,
Gaaer der en Stjerne op nu i dit Bryst;
En lille Gud dig holder i sin Tomme,
Og drei'r og vender dig som han har Lyst.
Ja du seer klart, til Svar ham Adam giver,
For hvem nu altfor snever Salen bliver.

Han greb sin Hat og gik — af Skjæbnen draget
Igjen saa listig ind i Livets Spil,
Der tryllende bestandig lokke vil,
Hvortidt end skuffet Haab man har beklaget.
Sin Lod i Urnen har Enhver modtaget,
Og den at løse hører selv ham til;
Men Midlet, hvorved Livets Lod man vinder,
I Skjæbnens lukte Hænder sig befinder.

Og hvor er denne Magt paa Midler rig!
En hæver høit den, ved ham ned at trykke,
En hjælper den til Fred ved Kamp og Krig,
En leder den til Lys igjennem Skygge,
En fører den til Sandhed gjennem Svig;
Men Den, hvis Liv skal Jorden skjønneſt smykke,
Ham binder den i Qvinders Ledebaand,
At gjennem Hjertet klares maa hans Aand.

For mangen En gaaer Læren vel tilspilde,
Saa ikke Hjerte blot, men Aand gaaer tabt;
Saa han kun tørster ved den fulde Kilde,
Og rig dog lever kummerligt og knapt.
Om til en saadan Lod vor Helt blev skabt,
Maaskee alt nu min Læser vide vilde? —
Mit Svar jeg gjemmer til en anden Gang,
Thi endt, om end ei fuldendt, er min Sang.

Sjette Sang.

Vaaren er kommen! Atter jeg paany
Har Foraarsfuglen hørt, den muntre Lærke;
Den svang sig op paa sine Vinger stærke,
I Toner qviddrende, mod høien Sky.
De varme Straalers Virkning kan man mærke
Paa Luft og Jord og Hav og Land og By;
Den hvide Vinter sine Kræfter mister,
Den dør — og med dens Død dens Lænke brister.

Den friske Vaar som Arving sig indfinder;
Og Skatten, som den Gamle ruged paa,
Og dækked til, saa intet Blik den saae,
Nu flyver rundt, og hvert et Øie blinder.
Det unge Haab staaer op af gamle Minder,
Den dunkle Himmel skinner lyseblaa,
I Grønsværtæppet Jorden sig indhyller,
Og Dagen med sit Solskin Alt forgylder.

Den gamle Vinter er paa eengang glemt;
Kun de, der selv er gamle, trofast mindes,
Hvor trygt i den der virkes, væves, spindes,
Hvor tidt dens Stjerner har til Alvor stemt.
Men dette Suk af Jubel overvindes,
Af Ungdomshaabet, som ei meer er gjemt;
Nu kommer Solen! Hvad kan ei man vente
Sig af det ny, det gyldne Regimente!

Og virkelig! Forneden og forøven
Kun Glands og Herlighed det Hele spaaer:
Utæmmet, frisk og farvet strømmer Voven,
Og Skyen over den i Purpur gaaer.
Den lyse Flora vandrer gjennem Skoven
Og fletter Blomsterkrandse til sit Haar.
Hver Fuglerøst er Tolk for Elskovsvarmen,
Og i Hyrdinden trang nu bliver Barmen.

I Staden selv et andet Liv sig rører:
Den unge Dame kaster Kaaben hen,
Og stiger frem med Parasol igjen,
Mens Cavaleren Kjolen sig iforer.
Paa Politiken knap man mere hører,
Til Gjengjeld griber nu Papir og Pen
Med disse Ord saa mangen en Trompeter:
Nu maae vi til at synge, vi Poeter!

Hvad skal af al den Herlighed der blive?
Af disse tusind Haab, af denne Skat
Af Følelser, som nu befries brat,
Af disse Straaler, som nu Alt oplive? —
Hvor kan man spørge? Stormen skal afrive
Igjen hver Blomst, hvert Blad — igjen en Nat
(Skjøndt ubegribeligt det synes Somme)
Skal isnende med Mulm og Kulde komme.

Hvor hurtig hendøe Glædens Sommersange!
Hvor vexler i hvert Hjerte Savn og Lyst!
Hvor mange Gange Vinter og hvor mange,
Hvor mange Gange Vaar dog i hvert Bryst!
O Tid, da vi begjære og forlange,
O Tid, da vi forsage selv paa Trøst!
En evig Cirkelgang er Livets Vandring,
Gjentagende sig selv i sin Forandring.

I Adam Homo var igjen det Vaar;
Kun Haabets Purpurskyer for ham sig male,
Han syntes, at han selv og Alt i Dvale
Dybt havde ligget gjennem mange Aar.
Hans Barndomsfriskhed op af Graven staaer,
Og præger sig i Tanke som i Tale.
Han fatted knap den hele Fylde, som
Han folte som sit Hjertes Eiendom.

Nu var til Menneſke først ret han bleven!
Alt hvad han havde prøvet og erfar't,
Hans hele Fortids Virken, Væren, Leven,
Ham ſyntes af en gal, forfeilet Art.
Det vilde Liv, hvori han bort var reven —
Det ſtille Liv — han kunde begge ſpar't.
Thi eet var Maalet kun, ſom nu han priſte,
Og een kun Veien, ſom til Maalet viſte.

Ad denne Vei han netop fremad ſkred;
Thi klædt i Sommerfrak er glad-urolig
Han juſt fornylig gaaet fra ſin Bolig,
Igjennem Porten ud, langs Soens Bred,
Hvor Almas Billed, følgende ham trolig,
Paa Mindets Vinger ſvæved op og ned,
Og fra ſin Flugt beſtandig kom tilbage,
Mens frem ad Stien ſelv han ſaaes at drage.

Ham denne Morgenſtund det ind er faldet,
(Et Indfald, der ved Foraarsſolens Skin
Var til Beſlutning modnet i hans Sind)
At ſpørge — og en Maaned efter Ballet
Sligt ubeſkedent ei kan blive kaldet —
Til Damen og til hendes Blomſter ind.
For ei Deeltagelſen dog ſtrax at robe,
Først nogle Hyacinthløg vil han kjøbe.

Alt efter Ønske gik. Bag Havens Grene
Han Tante, Fa'er og Datter strax traf paa,
Og Alle ham imøde venligt gaae,
De syntes ret saa godt ham det at mene.
Den store Have strax han kjende maa,
Og her med Alma gik han snart alene,
Snart vandred han omkring med alle Tre,
For Drivhuus og for Blomster at besee.

Mens udenfor end Flora slumred let,
Hvor dufted Alt saa friſk ham her imøde!
Blandt Crocus stod Fiolerne saa tæt,
Blandt Hanekamme, hvide, blaae og røde,
Skovanemon, Aurikel og Tazet.
De første Hyacinther alt frembrøde,
Og alt sit Bæger nu ved Solens Villie
Oplukker halvt den gule Paaskelilie.

Den hele Have syntes ham et Eden;
Det lille Gartnerhuus, han skued hist,
Med Ranker dækket til fra først til sidst,
Et Tempel fast ham forekom for Freden.
Mens tusind Blomster duftede forneden,
Et Vindue aabent stod i Husets Qvist;
En Rose der i Urtepotten brammer,
Der havde Alma selv sit lille Kammer.

Der, tænkte han, seer Dagens Sol hun stige,
Og naar om Aft'nen Maanen sagte gaaer
Hen over Himlens Blaa, vist der hun staaer
Og skuer ind i Phantasiens Rige.
Der kan til Skyerne god Nat hun sige,
Og naar i Busken Nattergalen slaaer,
Mens hendes klare Blik i Luften svømme,
Kan der i Paradiis hun ret sig drømme.

Hans Sjæl udvided sig — hans Blik og Stemme
Afspeiled hvad der fyldte nu hans Aand;
I livfuld Tale Tiden Alle glemme,
Paa Tanten nær, hvem Anstand holdt i Baand.
Da husker Adam: Bogen venter hjemme;
Til Afsked rækker Gartneren han Haand,
Og Denne til sin Hilsen venligt føier:
See flittig til os, hvis det Dem fornøier.

Saa gik vor Helt igjen til Byen ind,
Og paa sin Vandring ved sig selv han tænker:
Jeg eengang bar Forsængeligheds Lænker,
Og atter, for den hele Verden blind,
Igjennem Aar jeg slutted til mit Sind.
Men Ro saalidt som Uro Lykke skjenker,
En lille Pige gjør medeet mig viis:
Der altid hører To til Paradiis.

Alt skal sig slutte sammen, Stort og Smaat,
Naturen selv os giver denne Lære.
Man skal i Verden Verdensborger være,
Man virke skal, og ei beskue blot;
Man skal et Hjem sig danne og en Sphære,
Og mod sig selv og Andre gjøre Godt;
Thi Livets Maal, om end ei sagt udtrykkelig,
Er dog at gjøre Gavn og være lykkelig.

Og hvor i denne Tid han Gavn nu gjorde!
Thi hans Examen jo for Døren var;
Men naar tilendebragt sin Dag han har,
Og ret har gjort sit Arbeid som han burde,
Da lykkelig han ogsaa være turde.
Da Fod i Haand om Aftenen han ta'er,
Og vandrer ud til Haven, til den fjerne,
At see bag Løvets Skjul sin klare Stjerne.

Dog her jeg for en Stund nu Helten gjemmer,
Som just paa Exegesen Ende fik,
Men lytted end til Kirkefædres Stemmer,
Fordybet i den gamle Dogmatik.
Imens for Dybden Høiden selv han glemmer,
Til Vesterbro jeg vender ud mit Blik;
Thi skjøndt man til Examen der ei læser,
Dog Livets Aande ligefuldt jo blæser.

Thi underligt det er med Livets Aande,
Den spores tidt just kraftigst fra den Kant,
Hvor Livets stærke Storme, mangehaande,
Slet ingen Indgang og Passage fandt.
Fra Hjerter, fyldt med Lidenskabens Vaande,
Dens friske Luftning tidt saa reent forsvandt,
Mens frem den strømmer og iveiret stræber
Fra Barnets, Oldingens og Moens Læber.

— Det var i Mai en liflig Morgenstund;
Op over Gartnerhaven den sig hæved
Med rige Straaler og med Guld i Mund.
Fra Træ til Træ saa tyndt hang Spindelvævet,
Og Morgenduggens Perle, klar og rund,
Paa hvert et Blad og hvert et Græsstraa bæved,
Da frisk og rød, og hvidklædt som en Brud,
Af Havedøren Alma træder ud.

Hvorfor saa festlig vel klædt paa itide?
Hvordan mon til det gik, at just hun tog
Idag af sine Kjoler paa den hvide,
Og paa det gronne Livbaand Sloifen slog?
O, hoist naturligt Tingen sig tildrog!
Det nemlig er, hvad Læseren bor vide,
Idag den gamle Gartners Fødselsfest,
Hvortil hun har sig smykt som hun kan bedst.

Den sidste Haand paa de brodeerte Seler,
Hvorom til Ingen hun et Ord har sagt,
Har oppe paa sit Kammer nys hun lagt;
Og nu, mens Solens Lys hver Sky fordeler,
Mens Alle sove, let hun ud sig stjæler
Her hvor de tause Stammer holde Vagt.
Som i Forventning hendes Læbe smiler,
Og hen mod Arbeidshuset rask hun iler.

Der staaer hun alt paa Stigens Trin og bukker
Sig sagte ned mod Duesslagets Dor.
Hor! indenfor det kurrer — her oplukker
Paa halv hun Døren, lyttende som for.
Den hvide Due frem sit Hoved dukker,
Den Rode stolt sit Bryst med Næbet kløer;
Men knap de hende see, de Flugten tage,
Og ile til den mørke Krog tilbage.

En slig Modtagelse kun lidt hun yndte,
Ei deres Skræk hun kunde ret forstaae.
At tale kjælent til dem hun sig skyndte,
Ja selv at floite for dem fandt hun paa,
Og i det Samme listig hun begyndte
Sit Spil, for mere tamme dem at faae:
Hun kasted hen til dem lidt Morgenfode,
Og Duerne ei længe lod sig node.

Lidt nærmere ved sig hun Føden lægger,
Og da den Hvide Kornet til sig tog,
Hun Haanden fuld af Ærter mod den strækker;
Men strax forknyt den sig tilbage drog.
Da kom den Røde frem, hvem Lysten trækker
Imod den Herlighed, hvis Glands den slog.
Fremad mod Haanden boier den sit Hoved —
Og taus stod Alma, knap hun aande voved.

Hun talte kun med Blik — men hvilke Blikke!
Og Duen selv, som var ved Maalet her,
Begyndte alt paa Ærterne at pikke;
Da løfted sig i Frygt dens Vingefjer —
Den vendte sig omkring — men lang Tid ikke,
Thi snart den kom igjen, og mere nær.
Nu stod den stille — og til Almas Glæde
Af hendes Haand den nippede sin Æde.

Ved dette Spil en Times Tid henrinder;
Men Solen, som nu funkled blank i Øst,
Om Dagens Pligt og Gjerning hende minder,
Og Afsked ta'er hun med sin Morgenlyst.
Sin Gjerning hun i Haven for sig finder,
Og der hun streifer om med freidigt Bryst,
Mens Gang og Sti, der reven er i Flammer,
Af hendes lette Fjed hvert Spor annammer.

Men disse Gange kjendte dette Spor
Fra den Tid Foden kun var ganske lille,
Til nu, da den ei mere voxe vilde,
Skjøndt den endnu jo modsat var af stor.
Hun havde altid levet her saa stille
Blandt disse Træer, paa denne Plet af Jord,
Kun af sin Fader og sin Tante hygget,
Thi Døden hendes Moder længst omskygged.

Hun kom kun sjelden ud iblandt Veninder,
Og hvad der kaldes kan Begivenhed,
Deraf i hendes Liv saalidt man finder,
At kun det ene Bal jeg nævne veed.
Alt hvad hun havde lært hun godt sig minder,
Endeel hun vidste, men dog ei Besked
Om tusind Ting, der bli'er i Munden puttet
Den unge Dameflok i Institutet.

Midt i sin egen Verden her hun stod,
Skilt fra den store, som hun ei tilhørte;
Og fri hun var, skjøndt hun i Alt slog Rod,
Thi hvad i hendes Bryst sig dybest rørte,
Ei ud i Verdens Uro hende førte,
Og intet Savn i Hjertet efterlod.
Sit Haab hun knyttet har, fra hun var liden,
Til Vaaren, Sommen, Høsten, Vintertiden.

Saadan fra Inden hun uddannet var,
Af Ensomhed til Tænksomhed opdragen;
Sig selv hun havde fundet, det er Sagen,
Just mens i Hjemmets Liv hun tabt sig har.
Der kommer hun, saa foraarsfrisk som Dagen;
I Vinden vifter Kjolen, hvid og klar,
Mens Haven rundt paakryds og tværs hun vanker,
Fyldt af sin Ungdomsfryd og fuld af Tanker.

Hvert Øieblik hun dog maa see omkring,
Thi fuldt Beslag paa alle hendes Kræfter,
Mens frem hun skrider, lægge tusind Ting.
Snart hun et nyfødt Ukrud kommer efter,
Snart gjør til Sidegangen hun et Sving,
Hvor Grenen, som er løsnet, op hun hefter;
Hist frier fra Spindelvæv hun Myrters Flok,
Her reiser hun den faldne Rosenstok.

Og her et Ord til dig, min Læserinde!
For i dit Hjem dig ret at føle rig,
Maa du som Alma rigtig fast dig binde
Til Kredsen, hvori Skjæbnen satte dig.
Du maa en Næring for dit Hjerte finde
I Livet, som det hver Dag viser sig;
Du maa, lig Den og Den — maaskee jeg feiler —
Ei sidde blot og vente paa en Beiler.

Den kommer snareſt jo som ei man venter;
Men selv om ei han kom, dit eget Bryſt,
Naar frem for Dagen du dets Skatte henter,
Har rige Spirer nok til herlig Høſt.
Du elske skal, det Bud jeg dig indprenter,
Men kun hvori der Liv er, er der Lyſt.
Vil du bestandig sidde og brodere?
Dit Hjerte og du selv blev skabt til Mere!

Du deelte nylig Almas Morgenglæde,
Men lad dit Blik nu hende gaae forbi;
Thi ud af Døren Tanten sees at træde,
Og hist hun nærmer sig paa Havens Sti.
Hvor maatte hun idag med Smag sig klæde,
Paa Moden ret, og dog med Phantasi:
Forlorne Krøller hoit en Kappe hæve,
Hvorfra de lyserøde Baand nedsvæve.

Den gode Tante var et ærligt Skind,
Kun havde hun den Orm, at ei hun vilde,
Mens Tiden gik med Kæmpeskridt, staae stille,
Men altid seile med den friske Vind.
Endskjøndt bedaget og med salmet Kind,
Sit Sind fra Verden ei hun kunde skille;
Paa Vesterbro hun deelte Lyst og Sorg
Med Kongens Nytorv og Amalienborg.

Da hun kom Alma nær, strax Denne saae
At der en Alvorssky om Panden svæved,
Og da til Hilsen op sit Blik hun hæved,
End meer Bekymring der i Diet laa.
Til Regnskab Alma hende venlig kræved,
Og Tanten gav forblommet at forstaae,
Hvordan, skjøndt anvendt Flid og al Umage,
Ei rigtig ud sig Kappen vilde tage.

Den Feil, gjensvared Alma, ændres let;
Thi dersom Tante paa min Dom tør lide,
Skal Sloifen sættes ned ved denne Side,
Og ind til Strimlerne sig slutte tæt.
Lad mig den flytte! Strax tilværks vi skride! —
See saa! Der sidder Sloifen nok saa net.
En Naal! — Det var en ypperlig Forandring! —
Men Tantens Fod alt borte var paa Vandring.

Til Stuen og til Speilet op hun iilte,
At see Forandringen, som klædte net;
Og da hun saae i Glasset sit Portrait,
Tilfreds med Kappen og sig selv hun smilte.
I hendes Bryst nu hver Bekymring hvilte,
Og bort fra Speilet skred hun rank og let
I Haven ned, den gode gamle Tante,
Af Verden glemt — men dog blandt de Galante!

Hun Alma gi'er et Vink, og Festens Hjem,
Det lune Lysthuus, de bekrandse begge,
Hvorpaa de Dugen over Bordet lægge,
Og sætte Kringlen og Maskinen frem.
Med Servietter Gaverne de dække,
At ei den Gamles Blik skal møde dem;
Hist nærmer han sig alt — hans Haar, de hvide,
I Lokker om de friske Kinder glide.

Hvor mildt er ei hans Die! Hjertets Ro
Paa Panden og paa Mundens Smiil man kjender.
Lidt langsomt gaaer han, men man ei maa troe,
At Stokken er fornøden for hans Hænder.
Knæbuxer bærer han, og store Spænder
Ei blot paa dem, men og paa sine Skoe.
Saa skrider frem han her i Morgenrøden,
End fuld af Liv, og dog ei langt fra Døden.

Han som sin Have dyrket har sin Gud,
Saa Sjæl og Legem lige godt er trivet;
Halvfjerdsindstyve Aar ham alt blev givet,
Og nu idag et nyt der springer ud.
Der er hans Datter, Havens bedste Skud!
Mens omt hun slynger ham sin Arm om Livet,
Lykonskningen fra hendes unge Læber
I varme Kys sig ved hans Hænder klæber.

Imod ham kom nu og den gode Søster,
Som gratulered nok saa pæn og stiv.
Han raaber munter: Rask mig Munden giv!
Et Kys af Hjertensgrund mig mest forlyster.
Hvad han begjærer, han da ogsaa høster,
Skjøndt Tanten ynded ei slig Tidsfordriv;
Og ind i Grotten alle Tre nu træde,
Hvor ved det runde Bord de tage Sæde.

Da Theen var af Tanten lavet til,
Ei Alma sin Foræring skjulte længer.
Omkring sin Fader Selerne hun hænger,
Idet hun be'er, at ei forsmaae han vil
En Gave, hvortil vist hun troer han trænger.
Naa, siger han, og seer paa hende mild:
Naa, det var en Present! det maa jeg sige!
Det kalder jeg en flittig lille Pige!

Men Tanten taler: Hvor dog Skjæbnen god er,
Hvor heldigt, at du Seler skulde faae!
Et Supplement til dem du ei forsmaae,
Thi ogsaa jeg har dig betænkt, min Broder.
Du veed, at Tiden bringer nye Moder,
Den en Tyran er, som man lyde maa.
Der nytter ingen Modstand, ingen Striden,
Den kloge Mand bør skride frem med Tiden.

Hvad mener du? den gamle Gartner siger.
Til Svar han faaer: Min kjære Broder! du
Snart er den Eneste af Alle nu,
Som frem i korte Klædesbuxer stiger.
Knæbuxer er for Diet nu en Gru,
Den gode Smag de tynde Been bekriger;
Forsmaa da ei min Gave! See, hvor sjong:
Et Par moderne Sommerpantalon!

Med disse Ord trak Buxerne hun frem
Og holdt dem for sin Broder høit i Veiret;
Og Morgensolen, som faldt ind paa dem,
Belyste deres Farve huldt med Skjæret.
Den Gamle lo og sagde: Gaa du hjem
Med din Present! Et Kys du har foræret,
Men Buxerne giv til en anden En;
Jeg vil beholde mine gamle Been.

Du maa, du maa! nu Tanten trænger paa:
Du efter Tidens Fordring bør dig rette.
Nei, siger han, jeg tænker modsat dette,
Den Gamle just bør paa det Gamle staae.
Nei, siger hun, den Gamle frem bør gaae,
Og ei sig fast i gamle Griller sætte.
Pjank, siger han, det er en gammel Nar,
Som Dragt og Mening hos de Unge ta'er.

Til Almas Sorg lidt skarpere blev Striden,
Da dette Spørgsmaal man paa Bane fik:
Hvorvidt bør Alderdommen følge Tiden?
Thi varm blev Gartneren i Ord og Blik,
Og Tantens Iver var ei heller liden.
Tilsidst med disse Ord den Gamle gik:
Gaa selv med Buxerne, hvis du behager,
Men aldrig jeg paa mine Been dem tager.

Et Suk om Bistand Tanten her udstøder.
Niecen spørger: Tør jeg raade lidt?
Og da hun strax faaer Lov at handle frit,
Sin Fa'er at vende om, hun venligt nøder.
Saa med en Sax gjør hun saa dybt et Snit
I Buxerne, at Tantens Hjerte bløder.
Forkortede til Knæet man dem saae,
Og Benene som Stumper hos dem laae.

Den Gamle her brød ud i munter Latter,
Men Alma siger: Striden er forbi,
Til Ære Tantes Gave kommer atter,
Og Fa'er for Nutids Mode bliver fri.
Til Handsker for vor Svends den lille Datter
Maaskee kan Benene benyttes; thi
Paa denne Viis jo Tante To beriger —
Ja, lad kun Barnet faae dem! Tanten siger.

De skiltes ad — og fuld af Fred hendrog
Sig Formiddagen for dem Allesammen;
Selv Stridens Minde Gartneren forjog
Ved Middagsbordet under Spøg og Gammen.
Alt mere skraa nedkasted Solen Flammen,
Alt fem i Staden Kirkeklokken slog:
Vandkanden da i Haanden Alma tager,
Og paa sin Aftenvandring ud hun drager.

Om hendes Hals sig Zephyrshavlet snoer,
Den gule Straahat sig om Panden breder,
Og gjennem denne tusind Tanker foer,
Hvoraf bestandig een paany fremtræder:
Hvor kommer det, at her, hvor Himmel, Jord,
Og hver en Blomst i Høitidsdragt sig klæder,
At her, hvor Alt til Hilsen er beredt,
Saa lang Tid Adam Homo ei blev seet?

Han var jo med dem Alle saa fortrolig,
Og for de næsten hver Dag saae ham jo —
Saa tænkte hun; men ei min Læser troe,
At hun ved denne Tanke blev urolig.
End var jo hendes Hjerte Friheds Bolig,
Og hver en Lidenskab laa dybt i Ro;
I Verdens Løb hun var for lidt indviet,
Til, for det kom, at søge Sværmeriet.

Men nu har Jordbærbedet hun bedugget,
Og Havens Udgang netop nær hun stod,
Da hørte hun, at Laagen blev oplukket —
Hvad! — Adam Homo sig tilsyne lod.
En Blomst paa Hatten høit han havde stukket,
Sort var han klædt fra Hoved indtil Fod;
Med Øine, hvori Haab og Længsel gløde,
Han stræbte hende tillidsfuld imøde.

Hun stod som lænket, med Forundrings Smiil
Paa Læben, og i Haanden holdt hun Kanden,
Mens han fløi op ad Gangen som en Piil,
Idet han svang sin Hat høit over Panden.
Nu staaer den Ene ganske nær den Anden:
Examen endt er! raaber han med Jil.
I hendes Sjæl confust sig Alting blander —
Da seer medeet hun, at haus Fod hun vander.

Undskyld, hun stammer. Næsten maa jeg troe,
At De for Blomster mine Skoe nu tager,
Bemærkede vor Helt, mens glad han lo.
Sin Gjerning Alma smilende beklager,
Men Adam priser lykkelig sin Sko,
Og føier til, mens Aande dybt han drager:
Da ud jeg gik, mig spaaede Fuglens Sang
Et Kys paa denne Haand for første Gang.

I Purpur hendes Kinder huldt sig klæde,
Og før hun vidste hvordan det gik til,
Hun foler alt paa Haanden Læbens Ild;
Han var jo reent forstyrret i sin Glæde.
Ind til min Fader nu De dog maa træde,
Hun siger lidt forlegen, skjøndt saa mild:
Hans Fødselsfest endnu er ikke sluttet —
Og Adam svarer: Strax! Strax paa Minutet!

Een Bøn maa blot endnu jeg her frembære;
Thi skjøndt jeg lige fra Examen gaaer,
Mit Studium dog aldrig Ende faaer,
Jeg strax igjen begynde skal at lære.
Saalænge har jeg ønsket mig at nære
Af Viisdomskilden, hvorved selv De staaer.
Lær blot mig lidt! Jeg vil ei Alt, kun Noget;
Ikkun Begyndelsen af Blomstersproget!

O, svarer hun, det kjender selv jeg ikke.
Men, siger han, ifald — her blev han rød
Og Alma sænked ogsaa sine Blikke —
Ifald jeg her Dem Haand og Hjerte bød,
Og føied til: det er for Liv og Død!
Siig, vilde De mig da tilbage skikke?
De vexled Haandtryk med et kjærligt Blik,
Og bort i Glædens Hast nu Adam gik.

Hvorlænge blev han dog hos hendes Fader!
Hun selv just ned i Lunden søge vil,
Fordybet i de rørte Tankers Spil,
Da Tanten iilsomt sig tilsyne lader.
Naa, raaber hun i Frastand Alma til:
At jeg dog eengang traf dig, vist ei skader.
I Stuen ind jeg gjorde nys et Sving,
Men der forhandler nu man store Ting!

Har du Hr. Homo seet? — Træk dog lidt længer
Din Strimmel op — Nu er han Candidat!
Nu kan han tjene Konge, Land og Stat —
Nei, hvor forpjusket dog dig Haaret hænger!
Sæt Krollen op, mens Kraven ud jeg krænger —
Nu staaer han til et Præstekald parat.
En Præstekone vil saa lidt ei sige —
Der kommer han! Reis Hovedet, min Pige!

Kun Blikket hæved sig — men fra det Fjerne
Kom lige op ad Gangen, dem imod,
Vor unge Helt og gamle Gartner Stjerne,
Hvem Munterhed i Diet malet stod.
Vel havde Alma sig unddraget gjerne.
Men meer end blytung følte hun sin Fod.
Forgjæves for et Smiil hun sig umager,
Da hendes Fader hendes Haand nu tager.

Hvor reent fortabt din Stakkel dog seer ud!
Man skulde næsten tænke, du var bange.
Man kunde troe, du var en domfældt Fange,
Hvis ei du havde Miner af en Brud.
Men selv om nu saa var — naa, Herregud!
Meer end man kan, man ikke bør forlange.
Amor er Jæger — listig sine Garn
Han stiller for det unge Pigebarn.

Der staaer Hr. Candidaten! Gratulere
Du til den store Dag dog ogsaa maa;
Og — hvis du ham et Hjerte vil forære,
Saa veed jeg, han vil ikke det forsmaae.
Min lille Alma, lykkelig du være!
Gid det paa denne Jord dig godt maa gaae!
I To har sluttet Pagt. Jeg siger Amen;
Og kom nu, Tante! Lad dem ene sammen.

Saa lod man da dem ene og i Ro,
Men hvordan man, skjondt To, kan ene være,
Og dog en Verden i sit Hjerte bære,
Og hvordan ene man kan være To,
Men hvorfor aldrig Tre man kan sig troe:
Derom vil os en Philosoph belære,
Der ved Begrebet, taget i dets Reenhed,
Kan reducere Dobbelthed til Eenhed.

Det Alma var, som havde dybt hun sovet,
Som op til Liv hun vaagned af en Drøm,
Der end ombolged hende frisk og om,
Men paa hvis Sandhed hun ei stole voved,
Thi Underbilleder gled paa dens Strøm.
At virkelig hun bleven var forlovet,
At virkelig hun Brud var bleven — nei!
Hun ei det fatted, hun begreb det ei.

Og som det Alma gik, saa gaaer det Alle;
Thi hvem blev det vel givet at forstaae,
Hvordan Præmisserne kan over slaae,
Og pludselig et Resultat fremkalde? —
Lidt efter lidt lod dog sin Tvivl hun falde,
Lidt efter lidt med Tro hun om sig saae;
Dog gik undseelig hun ved Adams Side,
Mens Arm i Arm de Haven rundt nu skride.

Men dersom hun var taus, saa talte han.
Hans Hjerte paa hans Læber sig udtomte,
Og sprudlende, som Kildens friske Vand,
I fulde Bolger frem hans Indre stromte.
Snart han tilbage sig i Tiden dromte,
Snart iilte Tanken ud i Fremtids Land;
Og Almas Sjæl, skjøndt den sin Vinge dulgte,
Saa trofast paa hans Tankeflugt ham fulgte.

I begges Hjerte klang den stemte Streng,
Da de paa Plainen traadte ud fra Gangen,
Hvor først de lytted lidt til Fuglesangen,
Og derpaa nærmed sig det blaa Basin,
Der speilklart hvilte midt i Havens Eng.
Her ved et Syn sig Adam følte fangen;
Thi klart i Vandets blanke Speil han saae
Saa nær sit eget Almas Billed staae.

See, siger han, og mildt hans Die luer:
Vor hele Fremtid her jeg finde kan
Afspeilet i det stille, sølvblaa Vand,
Hvor ingen Bølger, ingen Storm den truer.
Os begge fast forenede jeg skuer;
Men mange flere Ting er jeg istand
I dette klare Fremtidsdyb at finde —
See rigtig til! Alt slutter Speilet inde.

Der seer jeg strax en lille Præstegaard
Ved Bondebyen, lænet til en Bakke.
Vel Sidelængen lidt forfalden staaer,
Men en Begynder tage maa tiltakke.
Der seer jeg vore Køer og vore Faar,
Mens hjem fra Marken de til Stalden lakke.
Der kommer Malkepigen med sin Spand,
Og Hyrdehunden springer let foran.

Men Alma ſmiler, mens hun frem ſig boier
For og af Herligheden lidt at ſee,
Og nu ſit Billede til hans hun foier:
Der Præſtehaven ligge kan maaſkee;
Der er den lange dunkle Lind=Allee,
Hvori man vandrer trygt naar Blæſten ſtoier.
Der Blomſterbedet er; og der Syrener
Sig til et Sommerlyſthuus tæt forgrener.

Ja tydelig det ſtaaer der, Adam ſiger:
Os beggeto jeg kan derinde ſee;
Ved Bordet ſidde vi og drikke Thee,
Mens bagved Skoven Aftenſolen viger.
Paa Himlen alt en Stjerne op der ſtiger,
Og Maanen kommer frem ſaa hvid ſom Snee;
Den minder mig alvorlig om at virke,
Thi ſee, bag Byen hiſt, der ſtaaer min Kirke.

Der ſkal mig ſelv og Andre med jeg danne;
Der, i en ufordærvet, frugtbar Jord,
Skal Aar for Aar jeg ſaae det rige Ord,
Beſkære, plante, gjode, luge, vande.
Der til et godt Exempel ſkal jeg ſtande,
At Menigheden folge kan mit Spor;
Mens du, min Alma, frem ſom Monſter ſtiger
For Byens Koner og for Egnens Piger.

Som han blev ogsaa hun ved Tanken varm,
Og længe stod de, mens kun Øiet talte,
Saa stille hos hinanden, Arm i Arm.
De saae mod Aftensolen hen, der dalte
Ned i et Purpurhav og liflig malte
Med Rosenfarver Skyens hvide Barm.
Saa skjøn (udbryder han) vor Død vil komme,
Naar Lyset, som vi vandred i, er omme!

Hans Ord et Echo fandt i Hjertets Bund;
I Himlen halvt, de Jorden heelt forglemme,
Og Fuglesangen i den stille Lund
Den Glæde tolked, som de dybt fornemme.
Da hørte de desværre Tantens Stemme,
Der kaldte dem tilbords i samme Stund.
En Omvei gik de til den dunkle Grotte,
Som Haand i Haand de smilende betraadte.

Hvor herligt var i Grotten Alt indrettet!
En Lampe lyste for den store Fest,
Af Husets Kjøkken stod hvad der var bedst,
Og trende Krandse havde Tanten flettet.
Hvem der fik Myrterne har alt man gjettet,
Adam fik Hjertensfryd som Brudgomsgjest.
Men Gartneren, sin Havehat berøvet,
Om sine hvide Haar fik Egeløvet.

Den Gamle fuld af Indfald var og Løier,
Og Tanten mild man og geſkæftig ſaae;
Adam mod Alma lykkelig ſig boier,
Idet ſin Krands af Hjertensfryd han føier
Til den af Myrter, ſom hun havde paa.
Om Haarets Fletning begge ſad paaſkraa,
Den ſkjønne Pande viſte de ſaa tydelig —
O, viſt og ſandt det er, at hun var nydelig!

Nu Born! nu la'er jeg ſnart Champagnen knalde,
Den Gamle ſiger: Af den bedſte Viin
Forſt Parrets Skaal ſkal drikkes, dernæſt din,
Og dernæſt min, og dernæſt Skaal for Alle.
Her juſt hans Dine hen paa Alma falde,
Der hviſker med en Stemme ſpæd og fiin,
Skjondt horlig nok til Adam ret at fryde:
Tor jeg Dem Kylling eller Due byde?

Hvad! raaber Gartneren: hvad maa jeg hore!
Er ei du kommen længer frem endnu?
Du ſiger De, hvor du ſkal ſige Du,
Saigt ſkurrer ſlemt i Amors fine Dre.
Kun Du og Jeg og Vi hans Sjæl kan rore,
Al anden Pluralis er ham en Gru.
Reis Eder, Born! Pokalen ud maa ſtikkes;
For Dagen er forbi, der Duus maa drikkes.

Thi reiſte begge ſig fra deres Plads.
Paa ſamme Tid et dobbelt Du man hørte,
Men i Discant kun Alma ſit fremforte,
Mens Adam gav ſit Du med mandig Bas.
End tomtes denne Aften mangt et Glas,
Som Fremtids Held og Lykke tidt berørte.
Forſt efter Midnat gik Enhver til Sit,
Og Alma, den Forlegne, aanded frit.

Og hvi forlegen? hører Folk jeg ſige,
Der vende ſig til Autor om et Svar,
Skjøndt Svaret ei er af de vanſkelige,
Naar kun lidt Die man for Livet har.
Hvor ſaae man vel en Sjæl paa Jorderige,
Der ei ſom Debutant forlegen var?
Hvo holdt Balancen, Contenancen idelig?
Hvem ſtemte nye Forhold ei hoitidelig?

Ja, gives der et Væſen under Solen,
Som under Vægten af det Ny ei led,
Fra mindſte Purk til Paven hoit paa Stolen?
Svar mig, o Præſt, ſom førſte Gang i Kjolen
(Den lange nemlig) gik ad Gaden ned:
Hvor var imedens din Frimodighed?
Hang ei dit Die faſt ved Kjolemaven,
Imens din Tanke ſtak i Pibekraven?

Og hvor er din Frimodighed vel bleven,
Du fagre Pige, som ved Moderarm
For første Gang fra stille huuslig Leven
I Dandseſalen træder rød og varm?
Og hvilken Skrift er dig paa Panden ſkreven,
Du, som fik første Gang Blanchet ved Barm?
Og dig, der første Gang bli'er kaldt Madame?
Og dig, der første Gang skal ha'e en Amme?

Og du, o Yngling! som i Kirken møder
Med Kjole første Gang som Confirmant:
Din Tanke næsten deelt var — ikke sandt?
Imellem Præstens Ord og Kjolens Skjøder.
Og du, o Dreng! hvis Kind saa heftig gloder,
Fordi din første Halsklud stramt du bandt:
Mon ei din unge Sjæl er hele Dagen
Af denne Halsklud og din Flip betagen?

Hvad Under derfor vel, at vor Heltinde,
For hvem Forlovelsen saa ny jo var,
Det ydre Forhold har saa friſk i Minde,
At for det indre knap hun Tanke har.
Ei ret Forlegenheden vilde ſvinde,
Før der af Dage rundne var et Par;
Men snart sig selv og den hun reent forglemte,
Da Elskovsguden først sin Harpe stemte.

Thi Echo's Bolig er et Pigebryst,
De Toner, der bevæge kan dets Strenge,
Tillive vækker en beslægtet Røst,
Hvori den svundne Tone lever længe.
Endskjøndt den skjælver, er den rig paa Lyst;
Skjøndt fuld af Lyst, den kan som Smerte trænge
Igjennem alle Hjertets Fibre ind,
Og underfuldt befrugte Sjæl og Sind.

Da vækkes der til Liv et Liv, som daarer
Med Skyer og Regn og Solskin som April;
Da hyller Glæden tidt sig ind i Taarer,
Mens Frygt og Uro viser sig som Smiil;
Da læger det just sødest, hvad der saarer;
Da flyver altid Haabet som en Piil
Op fra Erindringens de stemte Strenge,
For i en bedre Verden ind at trænge.

Og Phantasien, som i fordums Tid
Laa slumrende og med en bunden Vinge,
Hvor faaer den nu en Mark, saa stor og vid!
Snart maa paa Drueflugt den op sig svinge,
Hvor lutter Tordenbyger den omringe,
Snart paa en Blomstereng neddale blid.
Hvor bruger nu den Lys og nu den Skygge,
For Livet med sin Pensel at udsmykke!

Men høist forskjelligt, som vi Alle vide,
Faaer dette ny Liv hos Enhver Gestalt;
Og skjondt for Paradiis det bliver kaldt,
Ta'er En dets Lys- og En dets Skyggeside.
En lader Luner med i Glæden glide,
En Torn med Rose ta'er, for at faae Alt,
En for dets gyldne Vinger bytter Slæbet,
En Anden hænger smægtende med Næbet.

At frem i Alma der et nyt Liv kom,
Det kjendtes paa det Ydre som det Indre.
For hvad i hendes Hoved der gik om,
Snart ved at haabe, snart ved at erindre,
Behovedes der nu ei noget Mindre
End Evighedens endeløse Rum.
Bevinget hendes Tanke vilde stige
Bestandig frem i det Uendelige.

Men dersom Hoiden høi var, Dybden ikke
Var mindre dyb, som hun forlangte her.
Stod Adams Billede for hendes Blikke,
(Og næsten altid var det Tanken nær)
Da hendes Sjæl fordybed sig især,
For, lig en Dykker, der tilbunds skal stikke,
At faae hver Perle op, hun kunde see
I dette Billed og i dets Idee.

Og rige Perler hun bestandig vandt,
Der Hjertet maatte fryde og henrykke:
Enhver af dem et Kjærlighedens Pant,
Og i Forening Livets største Smykke.
O, hvor hun følte Summen af sin Lykke,
Hvergang paany hun hos sin Elsker fandt
Det Allerskjønneste, det Allerkjærligste,
Det Allerædleste, det Allerherligste!

Min Læser, hvem vor Helt jo er bekjendt,
Maaskee sig undrer, at i Helten inde
Saa stor en Rigdom Alma kunde finde,
Og tænker, kan jeg vide, saa omtrent:
Paa Blindhed Amor selv jo har Patent,
Og at han Andres Dine kan forblinde,
Derom visst Ingen disputere vil,
Der seer, hvordan i Verden det gaaer til.

Dog kan man strides; Blindheden maaskee
Her af det skarpe Syn just komme kunde,
Der kan igjennem Overfladen see,
For først i Sjælens sidste Dyb at grunde.
Hvad Blik blev det vel givet, at udgrunde
(Kan ei af Kjærlighedens Blik det skee)
Den Rigdom, de uendelige Skatte,
Som dog en evig Aand i sig maa fatte? —

Men ikke mindre den Forandring var,
Der ſig i hendes Ydre aabenbared.
Paa hvad der ſpurgtes tidt hun ikke ſvared,
Og ſpørgende, hun vented ei paa Svar.
Distrait hun er, det Gartneren erfared,
Confus hun er, det Tanten fundet har;
Og begge fandt de, naar de Diet hæved,
At ei hun mere gik, men at hun ſvæved.

Naar Læberne til Tale hun oplukked,
De ſaae forbauſed' paa hinanden; thi
Det lod jo næſtendeels ſom Poeſi,
Skjøndt det var hverken hugged eller ſtukket.
Det ogſaa undred dem, at tidt hun ſukked,
Og dog ſaa munter var, ſaa friſk og fri;
Og de begreb ei, hvordan hendes Øren
Stod ſaadan i Rapport med Havedøren.

Thi før af Adams Trin de ſpored Klangen,
Hun ſtraalende af Blik, med Purpurkind,
Alt iilte ham imøde gjennem Gangen,
Saa let og luftig ſom en Foraarsvind.
Kun ſtundom, i ſit Løb af Tanker fangen,
Medeet hun ſtandſed ved den ſtore Lind,
Og ſaae den fjerne Skikkelſe fremſtige,
Som meer hun elſked end hun kunde ſige.

Hvor da sig Timerne for begge skyndte!
Igjennem Haven Arm i Arm de gik,
Og vexled tusind Ord og tusind Blik,
Thi at meddele sig de begge yndte.
Tidt Adam lidt belærende begyndte,
Men hendes Mening holdt tilsidst dog Stik;
Og han, som meente hendes Aand at slibe,
Begyndte nu sin Slovhed at begribe.

En ny Anskuelse af Verden danned
Sig for hans indre Syn; thi alt i Favn
Han holdt Ideen under Almas Navn.
Hiint ydre Held, han først som Maalet sanded —
Hiin dunkle Skjæbne, som ham overmanded —
Hiin blotte Ro — hiin bare Gjøren Gavn —
Alt svandt som Dugg for Sol ved Tankens Herlighed;
Nu saae han som Princip i Alt kun Kjærlighed.

Den var det, som var hele Verdens Kilde,
Hvoraf hver Skabning og hver Aand udsprang;
Den var det, som i alle Hjerter klang,
Og som til Eet det Spredte samle vilde;
Den var det, som ved Skjæbner, strenge, milde,
Hvert Bryst bestormed, til dets Pandser sprang.
Og hvert et Blik oplodes, til at skue
Sig selv og Alt som Straaler af dens Lue.

Den var det, som af Alt i ham tilsidst
Ved eet Slag bragte Livet frem, det sande;
Thi ham den var, hvad en electrisk Gnist
Er for de Arter Luft, der Vandet danne.
Det er forgjæves at man dem vil blande,
Thi Resultatet tove vil forvist;
Men tænd i dem den underfulde Flamme,
Og Elementet til er i det Samme.

Og denne Tro, der aabned Lykkens Rige,
Og som ved Skjonhed, Varme, Kraft og Duft
Tiltalte baade Hjerte og Fornuft,
Den skyldtes ene til en lille Pige.
Saa kunde da vor Helt nu tryg sig sige
I Almas Selskab som i Livets Luft;
Er han i Byen holdt, da let man gjetter,
At han faaer Luften sendt i smaa Billetter.

Dog nu den kommen er, den store Dag,
Da han som geistlig Taler skal staae Prove,
Og ikke meer at skjule skal behove
Det Pund, han viet har den gode Sag;
Da Ordets Kraft og Foredragets Smag
Skal paa hans Læber Tryllemagten ove;
Da han som Document for Aandens Kald
I Helliggeistes Kirke præke skal.

Hos Gartnerens var tidlig Alt i Rore;
Thi forberedt til Dagen man sig har,
Og det forlængesiden aftalt var,
Hvordan man først skal Adams Præken høre,
Hvordan en Hyrevogn man dernæst ta'er,
For ud i Dyrehavens Skjød at kjøre.
Der Dagen skal tilbringes, og først hjem
Man tage vil naar Maanen kommer frem.

For Almas Øren som til Storm det ringed,
Da ved sin Tantes Arm hun lidt for Ti
Gik Helliggeistes Kirkemuur forbi,
Og traadte ind, mens Taarnets Klokker klinged;
Men snart dog Indgangshallen, høi og fri,
Og Kirkens Hvælving hendes Sjæl bevinged.
Hun stille satte sig i Stolens Krog,
Og søgte Numret i sin Psalmebog.

Af Frygt og Andagt hendes Bryst sig hæved,
Thi baade var høitidelig hun stemt,
Og dog paa Adams Vegne saa beklemt:
Som selv hun skulde præke, fast hun bæved.
Tidt hendes Øie rundt i Kirken svæved,
Men næsten tom den var, og det var slemt;
Kun en syv, otte gamle Mænd og Koner
Istemme Psalmen, som fra Orglet toner.

Men tys! Alt Prækestolens Trappe knager.
Sit Blik hun løfter op saa frygtsom, sky,
Og nu sin Adam sortklædt hun opdager,
Og heftigt hendes Hjerte slaaer paany.
Mens saadan hun forneden sidder bly,
Foroven ret vor Helt sig sammen tager,
Og søger rundt som Hyrde sine Faar —
Men hvor er Hjorden? Hyrden eensom staaer.

Han staaer — men ei han som en Paulus stod,
Der vil paa Alt en høiere Forklaring,
Der lader Alt gaae frem af Troens Rod,
Og milevidt gaaer udenfor Erfaring,
Naar Verden selv han seer som Aabenbaring:
Kun paa Moralens Bud han sig indlod,
Og — var det ved et Træf af Skjæbnens Tærninger?
Han præked vidt og bredt om gode Gjerninger.

Men at han ved sin første Præken troede,
At Gjerninger i Spidsen burde staae,
Det kom vist af, saavidt jeg kan formode,
At Gjerningen han havde gjort, den gode,
Hvorved han selv sig som forlovet saae.
Desuden var jo nu han ovenpaa;
I saa Fald Gjerninger til Text man tager,
Mens Troen den Fortrykte meer behager.

Paa Gjerninger han ſtotted ſit Beviis
For at Lykſalighed vi tor forvente;
Men ved hans Iver for hans Text ſig hændte,
At Textens Bogſtav blev dens Aands Forliis.
Det Gode kun ſom Gjerning han erkjendte,
Og Talen ſlutted han paa denne Viis:
Af dine Gjerninger din Tro du viſe mig,
Din Gjerning ſkal fordomme eller priſe dig!

Dog havde Talen flere ſkjønne Steder,
Hvori han ret udtomte ſit Gemyt;
Og ſkjøndt vel ei han ſagde meget Nyt,
Hans Følelſe dog altid ſmuk fremtræder.
Herover inderlig ſig Alma glæder,
Der i Begyndelſen ſad lidt forknyt;
Nort ſaae hun opad mod den unge Taler,
Hvergang med Hjertets Penſel friſk han maler.

Men fra ſin Gjerning nu han ſig udhviler;
I Kirkens Forgaard Almas lille Mund
Ham for den holdte Præken Tak tilſmiler,
Hvorpaa de ſkilles ad en ſtakket Stund.
Igjennem Gaden til ſit Hjem han iler,
For, forend han ta'er ud i Skov og Lund,
Hvor Glædens Zephyr mildt om ham ſkal viſte,
Sin ſorte Kjole for en Frak at ſkifte.

Og paa sin Vei han tænker: Her jeg staaer
Paa Livets Høidepunkt! thi klared' ligge
Dets dunkle Veie nu for mine Blikke
Og i mit Bryst dets hele Fylde slaaer.
Om end jeg skulde døe, forgjæves ikke
Jeg levet har i femogtyve Aar.
Min Læretid for endt jeg maa erkjende;
Hvis jeg en Bog var, maatte her jeg ende.

Som frem i disse Tanker rask han gik
Og mod sit høie Standpunkt Øiet hæved,
Et Syn paa Gaden han at skue fik,
Der halv bekjendt, halv ubekjendt, nu kræved
Opmærksomhed af Tanke og af Blik:
Et qvind'ligt Væsen ham imøde svæved,
Saa fri og feiende, saa pyntet prægtig,
At strax han hende dømte som fordægtig.

Hvor Kappen flagrede, hvor Kroppen svandsede,
Mens frem med Smiil paa Mund hun monne gaae,
Til ned i ham nu hendes Øine slaae,
Og han og hun paa eengang begge standsede.
Forbauset næsten Intet meer han sandsede,
Det var jo lille Lotte, som han saae
Forvandlet til en Nymphe, fix og listig;
Hun, for saa bly, ham nu tiltaler dristig:

God Dag, Hr. Homo! (her med Knix hun neied)
Jeg troede Dem skam længst reist bort fra By.
Bekjendtskab haaber jeg De vil fornye,
Den Plads er end Dem fri, De fordum eied.
Tidt Deres Godhed har jeg overveiet,
Ved Deres Penge fandt i Nød jeg Ly.
De træffer mig i Slippen Nummer 4.
Hun gik, og Adams Hjerte aanded friere.

Men uvilkaarlig vendte han sig om,
Og med et Suk han ned ad Gaden kigged,
Forfølgende med Øiet Staklen, som
Sit Blik paa Fangst til alle Sider skikked.
Han saae, hvordan til Peer og Poul hun nikked,
Hvordan hun, uden Frygt for Verdens Dom,
En gammel Cavaleer strøg tæt paa Ærmet,
Der ved sit svage Syn dog blev beskjermet.

Der sank saa tung en Byrde paa hans Bryst,
Mens i hans Hjerte bittre Nag fremstige:
Han følte just det Uudsigelige,
Hvorfor der hverken Hjælp er eller Trøst.
Ved sig fortabt han vidste denne Pige,
Og derhos klang som Dom hans egen Røst:
Af dine Gjerninger din Tro du vise mig,
Din Gjerning skal fordomme eller prise dig!

Ak, sukked han, hvor var dog mine Blikke
Tilslørte reent ved Prækenen idag,
Saa jeg i Gjerninger kun fandt Behag,
Og lod vor Frelse, Sindelaget, ligge.
Foruden dette reent var tabt min Sag,
Og Redning meer for hende var der ikke.
Han kom til Hjemmet, angerfuld, beklemt,
Her gjorde ham et Brev end meer forstemt.

Hans Fader nemlig skrev, at hvis han vilde
Endnu engang sin gode Moder see,
Saa var der ikke megen Tid at spilde,
Og snarest muligt maatte da det skee.
I lang Tid alt hun havde følt sig ilde,
Men pludselig nu trued Dødens Lee;
Paa Lægens Ord det lod som Haab var omme,
Hvorfor som snarest Adam maatte komme.

Thi gjorde han til Reisen Alting klart.
Den næste Morgen vilde bort han drage,
Og ile hjem med Extrapostens Fart,
Men Afskeed alt idag med Alma tage.
Til sin Beslutning føied han sin Klage:
Hvor blev de løste Vinger stækked' snart!
Fra hver en Kant Bekymringer sig nærme,
Just som saa frit min Glæde skulde sværme. —

Og hvorfor skulde han sig føle fri,
Naar efter Frihed hele Verden render
Og dog bestandig skyder den forbi?
En Stjerne lig, sit Lys Ideen sender,
Men medens Frihedslyset Alle blender,
Et enkelt Bryst kun Flammen lever i.
Ja, rinder tusind Aar endnu paa Jorden,
End Slægtens Eiendom er ei den vorden!

See, hvor en Lænke lig en Slange slynger
Sig om Alverden, og fra hver en Kant
Hør Sukket for den Frihed, der forsvandt!
Af Tanken, som Systemet haardt betynger,
Af Ordet, hvortil Løgnen fast sig klynger,
Af Handlingen, som tusind Hensyn bandt;
Af Dyr og Mennesker, hvem Aaget bukker,
Selv af Naturen, der i dybest Trældom sukker.

Alt vil befries: Journalistens Pen,
Der trodser Censors Streg i Politiken;
Og Handelsmanden, der sin gode Ven,
Betjenten, narrer ved hans Posekiggen;
Og Ægtemanden, der med Fryd igjen
La'er Hymen og hans Rosenbaand i Stikken;
Selv Elskeren, hvis Kjæder blev de bedste,
For Frihed tidt slaaer op som unge Heste.

Men faldt end alle ydre Kjæder af,
Selv Guldets med, der blev dog nok tilbage:
Synd, Sorg, Begjæring, Lidenskab og Plage
Ved uvis Leven nær den visse Grav;
Lænker af Fortids og af Fremtids Dage,
Af Dieblikkets Trang, af Døgnets Krav,
Af Tvivl og Frygt, af verdslig Skam og Ære,
Saa dybt nedtyngende, saa centnersvære.

Har du i Vaaren seet naar Isen brast?
Naar Havet, medens Stormens Vinger suste,
Frem i sin Ungdomskraft med Vælde bruste,
Og sprængte tordnende sin Vinterlast;
Naar sig i Frihed Vandene beruste,
Og Skummet fløi ved hvert et Bolgekast.
Hvor stolt et Syn for Dødeliges Blikke!
Men saadan kommer Sjælens Frihed ikke.

Har du den lille Bæk fulgt fra dens Kilde,
Og seet den ud og ind at bugte sig,
Med tusind Hindringer i evig Krig,
Idet sig Vei den fremad bane vilde?
Snart flod den sagte, som stod halv den stille;
Snart trængte stærkt den paa — ustandselig,
Indtil dens Hjem, det store Hav, var fundet:
Kun saadan har en Sjæl sig Frihed vundet!

Thi derpaa just er Aandens Frihed kjendelig,
Saavel som Kjærlighed, saavel som Tro,
At i den snevre Form den ei kan boe,
Der ikkun er forgængelig og hændelig.
Den har en Stræben i sig, en uendelig,
Saa den i Tidens Kar ei finder Ro.
Her Tusinde man Karret seer tilbede —
Dog Aanden er paa Vandring allerede!

Men af dens Frihed jeg mig her benytter,
Og hurtig til den sommergrønne Lund,
Til Helten ud, min Læser nu jeg flytter. —
Det alt er Aftenrødens sidste Stund,
Da Fuglen taus til Løvets Bæven lytter,
Og Dyret søger Mossets blode Bund.
Det stunder mod den dybe Nat, den stille,
Det Skjønnes og det Rædselfuldes Kilde.

Hist ved det lille Skovhuus Vognen staaer,
Hvori med Tanten Gartneren just stiger,
Idet et varmt Farvel han Adam siger,
Der næste Morgen jo paa Reise gaaer.
Let ruller Vognen bort — og snart den viger
Bag Løvets Skjul, hvor Veien nedad skraaer.
Til Alma, hvem et Suk steg op fra Barmen,
For frem at vandre gi'er vor Helt nu Armen.

Hvor sørgelig og trist var Dagen gaaet!
I mørke Tanker Adam syntes gjemt,
Og Alma ret var bleven saa beklemt
Ved Reisens Budskab, som hun havde faaet,
Og ved at see sin Elsker saa forstemt.
Af Denne var om Aft'nen foreslaaet,
At de sig skulde anbetroe til Boven,
Og i en Fiskerbaad ta'e hjem fra Skoven.

Thi gik de fremad gjennem Løvets Gange
Ved Aftenskumring mod den nære Kyst,
Hvor Baaden gynged alt paa Bølgens Bryst.
Imens de vandred, skjælved Alma bange,
Thi hendes Sjæl sig følte som en Fange,
Og Adams Hjerte fattigt var paa Trøst.
For dog at dølge hvad i Hjertet boede,
Han udbrød nu, som var han vel tilmode:

Hvor underligt gaaer det i Verden til!
Man selv maa virke mod sin egen Lykke,
Man selv maa blande Kortene, de stygge,
For at beklage saa det tabte Spil.
Her ile vi nu frem i Skovens Skygge,
Og ei vi tøve, ei vi standse vil;
Hvi staaer paa Vandringen vor Fod ei stille,
Da disse Skridt tilsidst dog vil os skille?

O, svared Alma med bevæget Stemme:
At skilles er det Tungeste ei her;
Ethvert Farvel maa som et Gjensyn gjemme,
Der gjør den sidste Stund end mere kjær.
Hvad en Forening er, vi da fornemme,
Man vil i Alt sig slutte mere nær,
Derfor den Bon sig frem paa Læben trænger:
Siig hvad dig ængster — dølg det ikke længer!

Vi skulde først nu rigtig til at leve,
Og allerede Afskedstimen slaaer;
Men hvis nu deelt i Sind du fra mig gaaer,
For alle Skyer svandt, der sammen dreve,
For ret i Alt forenede vi bleve,
Det Sorgeligste dit Farvel mig spaaer.
Naar Tvivlen i vor Tillid slukker Flammen,
Hvor kan i Alting da vi holde sammen?

Thi hvad er stort og ringe? Stedse gjelder
Jo her i Verden det om Liv og Død;
Men tidt imodstaae To det haarde Stød,
Som, hvis det naaer den Enkelte, ham fælder.
Om end dit svundne Liv mig Ting fortæller,
Der nu en Kilde synes os til Nød:
Igjennem Ordet luftres Sorgens Draaber,
Og skjøndt vi skilles, vi det Bedste haaber.

Paa slig en sanddru og oprigtig Tale
Undvigende dog Svar gav Adam her,
Thi Lottes Billed Claras stod saa nær,
Og endnu andre Træk bag dem sig male.
Han tænkte — men hans Tanker her var gale —
Hvorfor bedrøve Den, som jeg har kjær?
Min Sag det er, tilrette mig at finde,
Og selv at klare mig det mørke Minde.

Thi angav for sit Mismod han som Grunden
Sin Moders Sygdom, og med Sandheds Skin;
Men skjøndt han ikke gjorde Alma blind,
Og skjøndt ei hendes Tvivl var her forsvunden,
Saa trængte hun ei længer paa ham ind.
De stod ved Veien nu, som krandsed Lunden,
Hvor Nattens Telt sig hæved blankt og lyst,
Og Bølgen slog melodisk Landets Kyst.

I Baaden steg de, mens den gamle Fisker
Ved Roret løsnede de hvide Seil,
Og Plads de tog, hvor Vindens Puust forfrisker,
Foran i Stavnen, der sig hæved steil.
Om Dybets Længsel hver en Stjerne hvisker,
Mens Baaden let gled hen ad Vandets Speil,
Hvor Maanens Skive, hvilende paa Skoven,
Med gyldne Glimmerstraaler farved Boven.

Saa ſad de vugged' i hinandens Favn,
I Adams Kappe beggeto indhylled',
Og lytted til det friſke Hav, ſom ſkylled,
Af Kjolen kløvet, op mod Baadens Stavn.
Mens Nattens blege Lysning Diet trylled,
De følte forud Eenſomhedens Savn;
I deres Blik, der mødes, det ſig maler,
Og til ſin Elſkede nu Adam taler:

Du ſidder ſaa fordybet og ſaa ſtille,
Som lytted du til Luftens Aandedrag;
Har du til Afſked her da intet Ord,
Som med paa Reiſen du mig give vilde?
Luk ikke til for Hjertets friſke Kilde,
Men vedergvæg med den en tørſtig Jord!
Giv mig et Ord, ſom faſt i hver Forandring,
Kan følge ſom en Stjerne mig paa Vandring.

Da frem af Kappen, af den mørkeblaa,
Den Elſkte ſkued med de lyſe Blikke,
Og rørt hun ſvarer: klage vil jeg ikke!
Og intet Suk til Afſked ſkal du faae.
Af Haabets Bæger lad os begge drikke,
Og tillidsfulde fra hinanden gaae.
Vort Savn vi ſom en Mønt vil over bryde;
Den hele ſkal den fulde Fryd betyde.

Dog til du atter mig din Halvdeel giver,
Jeg vil ei see omkring mig paa min Gang;
Jeg vil ei sporge om hvad Dag vi skriver,
Thi ellers blev mig Tiden altfor lang.
Men naar igjen det Vaar og Varme bliver,
Naar Haabet kalder gjennem Fuglesang,
Da vil jeg hver Dag gaae til Havets Strande,
Og see om Skibet ikke snart vil lande.

O, hvor du færdes end, glem ingensinde
De Venners Trofasthed, du her har seet;
Formørkes end din Udsigt, gjem mit Minde,
Og husk, din Tilflugt er hos mig beredt.
Den Samme vil bestandig du mig finde,
Hvad end vil skee, og hvad der end er skeet.
Men Adam svarer: Gud mit Hjerte kjender!
Vi samles snart igjen, og Brev jeg sender.

Og tro kun ei, at dig mit Indre dølger
Et Minde, hvoraf Sorg vil spire frem.
Gaae stundom i mit Bryst end høie Bølger,
Dit Billed speiler altid sig i dem.
Hvorhelst jeg vandrer, dig min Tanke følger,
Thi nær ved dig har kun mit Haab sit Hjem;
Kun der jeg reise kan den stille Hytte,
Hvis Tag vor fælles Fremtid skal beskytte.

Saa vexled begge nu i Nattens Stund
De varme Ord, der alle Sorger tvinge,
Og som Accorder i hverandre klinge,
Flod begges Tale sammen, Mund fra Mund.
Foroven Himlen slog sin lyse Vinge,
Forneden toned Havets dybe Bund,
Og som fra letberørte, stemte Strenge,
Gjenlød hver Luftnings sagte Susen længe.

Det var, som i den klare Sommernat
Naturen al sin Herlighed oplukked,
Og som paa samme Tid den dybt dog sukked,
Fordi forgængelig kun er dens Skat.
Op imod Stjernelyset Bolgen dukked,
Men neppe greb den Straalerne, før brat,
Idet sit lyse Haab Farvel den siger,
I Mulm og Mørke den tilbage viger.

Dog her det hændes vist, det kan ei feile,
At mangen Læser, medens hine To
Paa Sundets Vover hjem fra Skoven seile,
For dette Spørgsmaal ei kan finde Ro:
Hvor kan en lille Reise blot til Veile
Saa rig paa Sorg man og Begeistring troe?
Hvor kan saa dybt et Savn, saa høi en Længsel,
Gaae frem af en saa lillebitte Trængsel?

Mit Svar er Almas: Hvad er stort og ringe?
Og for en Sjæl, der elsker, hvad er smaat?
Er det kun tragiske Figurer blot,
Der røres tør naar et Farvel de bringe?
Blev hvert et Hjerte skabt ei til at klinge,
Naar Gudens Tempelhal først er betraadt,
Naar ud fra Helligdommen Toner lyde,
Der smerte bittert og livsaligt fryde? —

Og saa til Helten! Dagen efter sad
Han i en Postvogn, der mod Vesten iilte,
Og mens om Aft'nen Kudsken bøied, hvilte
Han sig hvor tvende Veie skiltes ad.
Her tog han frem af Barmen Blad paa Blad,
Og atter lytted han, mens rørt han smilte,
Til Almas Røst fra Fortids smaa Billetter,
Der for hans Øre toned som Sonetter.

At ret jeg lever skylder dig jeg kun,
Af alle Mennesker kun dig alene!
For i min Tanke boede jeg saa ene,
Som en Delphin paa Havets stille Bund.

Da hørte jeg din Røst en Aftenstund,
Da Stilhed vilde Tankerne forstene,
Og Røsten lokked mig med Toner rene
Paa Bølgefladen op, fra Dybets Grund.

Din Stemme klang for mig i Luftens Sale,
For Livet klart i Toner at fremstille,
Og gjennem dine Ord blev Verden min.

O, vedbliv altid saa til mig at tale!
Du er min Sanger, som jeg hører spille,
Jeg er din tro, din lyttende Delphin!

Tidt naar jeg her gaaer om i Havens Gange,
Hvor hvert et Træ ſtaaer ſmykt paa Sommerviis,
Hvor hver en Morgen til vor Skabers Priis
Sig hæve høit de glade Fugleſange:

Tidt Tanken da paa dig mig ta'er tilfange;
Det er mig, ſom jeg gik i Paradiis,
Alting er ſaa complet, at til Forliis
Af Herligheden ſelv jeg har en Slange.

Og Slangen er den Lyſt, ſom vil mig friſte
Med Løftet, at tilbunds jeg ſkal dig kjende,
Hvis op for mig dit ſvundne Liv du lukked.

Siig, ſkulde vel mit Paradiis jeg miſte,
Og ſkulde vel min Herlighed faae Ende,
Hvis Frugt af dette Kundſkabstræ jeg plukked?

Jeg drømte — hvor kan Drømme dog bedrage!
Saa levende blev mig i Drøm fremstilt,
At Alting var som fordum, dødt og mildt,
Dit Navn var slettet ud af mine Dage.

Dybt følte jeg en Tomhed mig betage,
Som var et Kar jeg, ved sit Indhold skilt,
Som om den kostelige Viin var spildt,
Og jeg, det tørre Træ, kun var tilbage.

Da vaagnede jeg op — omkring jeg skued,
Den unge Dag dit Billed straxt forgyldte,
Og i sin Skjønhed for min Sjæl det lued.

Medeet det tørre Kar igjen sig fyldte!
Op til mit Hjerte steg i fulde Bølger
Den Strøm af Fryd, der i dit Navn sig dølger.

Her ſidder jeg og ſkriver. Det er ſilde,
Bag Horizonten ned er Solen dukket,
Og Blad og Buſk, af Vinden ſagte vugged',
Med Nattens tætte Slør ſnart dækkes ville.

Men ſtandſet er den hele Vellugts-Kilde,
Thi hvert et Blomſterbæger har ſig lukket,
Og hver en Plante har ſit Hoved bukket,
Alene Natfiolen dufter ſtille.

Engang, min Adam, naar vor Dag er runden,
Naar Verdens laante Herlighed er ſvunden,
Og Livet ſtaaer for os ſom Aftenſolen:

Da ſkal endnu en Drøm vor Sjæl bevæge,
Da ſkal endnu vor Kjærlighed os qvæge,
Og ſende os ſin Duft ſom Natfiolen.

Min Grund for kort at skrive vil du høre.
Jeg kunde svare dig, at lange Breve
Tidt Lysten til at læse dem fordreve;
Men her en anden Grund jeg vil anføre:

Saae du Familier ud i Skoven kjøre?
De smaa Børn, som vil ogsaa gjerne leve,
Men som i Husets Dør tilbage bleve,
Med Bøn da søge Moderen at røre:

O, lad os op i Vognen blive baarne!
O, tag os med! — Mama til Svar da giver:
I er endnu for smaa og for uvorne.

Saadan af Tanke-Puslinger jeg plages;
Enhver vil med, hvergang til dig jeg skriver,
Men de maae voxe — de maae først opdrages.

Siig mig, om sig min Tanke har forvildet
Ved Løsning af det store Spørgsmaal her:
Hvi har af alle dem, der kom os nær,
Vort Hjerte allerøverst Een just stillet?

Og hvad bevarer Sands og Blik uhildet?
Hvorfor er den Fuldkomne og især
Den Skjønneste ei altid mest os kjær? —
Her er mit Svar: Vi skabtes i Guds Billed.

Den, som af Alle nu os mest behager,
Er Den, i hvem det Træk af Gud har hjemme,
Der just til sig vort Hjerte stærkest drager.

I dette Træk stod Gud for os i Herlighed,
Og hvor vi see dets Afglands, vi fornemme
Den os saa kjære Lighed eller — Kjærlighed.

„Amor og Psyche" har jeg læst tilende.
Tilsidst forenede de Lykkelige
Fordybe sig i Nattens Stjernerige,
Og Grunden dertil troer jeg at erkjende.

Naar først i Hjertet ret foreent er Tvende,
Som et Farvel de maae hinanden sige,
I Livet ud maa deres Tanke hige,
I Verden ud maa deres Blik sig vende.

Saasnart de fjernes, Længsel atter fødes,
Og Savnet, der ved Gjenforening stilles,
Og med den første Friskhed da de mødes.

Mens evig saa de mødes og de skilles,
Bli'er Kjærligheden i sit Liv evindelig,
Og altid nyfødt, som den var oprindelig.

Her følger Bogen, som igaar du sendte,
Og som det andet Liv os vil forklare:
For evig Fremgang vil os Autor svare,
Men evigt Samliv tør vi ei forvente.

En bedre Trøst dog længst mit Hjerte kjendte;
Thi som i os vi Tankens Liv erfare,
Hiin lette Fugls, hvis Vinger er saa snare,
Hvis Stigen aldrig ender eller endte:

Saa vort Gemyt bestandig fast sig hænger,
For Rod i andre Hjerter dybt at fæste,
Og til et Samlivs Hvile Sjælen trænger.

Den, som i os nu to Naturer blandte,
Han skabte vist sin Himmel paa det bedste
For Menneskет — paa eengang Fugl og Plante.

Hvergang vort Jordliv her jeg tænker paa,
Omskinner Haabet mig, det morgenrøde;
I fælles Stræben seer jeg os at gløde,
Jeg seer os snart at høste, snart at saae.

Bestandig rigere vi fremad gaae,
Bestandig Livet nyt i os vi føde;
Saa ile vi Fuldendelsen imøde,
Til vi Lykksalighed ved Maalet naae.

O, boer ei Sandhed dog i Haabets Drømme?
Til Seir og Fremgang jeg dig møde skulde,
Thi forhen var mit Liv en stille Flod.

Du drog mig ind i dine stærke Strømme,
Og nu foreente vore Bølger rulle
Med større Kraft det store Hav imod.

Du gav mig nok at tænke paa forleden.
Du spurgte mig: hvordan det vel mig gik,
Naar pludselig du andre Tanker fik,
Og tog for mig en anden Brud isteden;

Naar af dit Hjerte bortsvandt Kjærligheden
Med alle Draaber af dens Lædskedrik;
Naar med tilbagevendte, tunge Blik,
Jeg stod, berøvet Adam, for mit Eden —

Ak, hvis saa dybt mit Hoved her blev bøiet,
Hvis som en Piil, der farer frem med Hvinen,
Saa skarp en Smerte traf mit Bryst engang:

Da vilde det mig gaae som Fiolinen,
Der, sønderslagen, atter sammensøiet,
En bedre Tone gi'er, men svagre Klang.

Undskyldninger du gjør, fordi dit Brev
Ved alle Skyggesider dvælte længe,
Fordi du op mig fra den blode Gænge
Ved dine sørgelige Tanker rev.

Skriv altid saa oprigtigt som du skrev!
Du er for mig som Harpens gyldne Strenge:
Hvad Toner dig berøre, altid trænge
Ned i mit Hjerte, som din Sangbund blev.

Vil glad du klinge, jeg skal glad dig svare;
Har du for Sorgens Toner Glædens glemt,
Jeg skal den dunkle Gjenlyd tro bevare.

I Alt at følge dig jeg vil mig skynde;
En Sangbund er til alle Tider stemt,
Men den kun svare kan — du maa begynde.

Hvad end du angrer — i hvor stor en Gjeld
Til Gud og Mennesker du end maa være,
O, lad ei denne Gjeld din Sjæl besvære,
Og staae som Skrækkebilled for dit Held!

Din Eiendom er ingen Bagatel,
Du for fallit dig aldrig tør erklære,
Du har endnu en Debitor, du Kjære!
En fattig Sjæl, mod hvem du gjorde vel.

Hvad Skat af Fryd og Lykke her i Livet
Har ikke gratis du mit Hjerte givet,
Imens din Aand her deelte Halvt med mig!

Hvis derfor eengang Regnskab skal opgjøres,
Lad frem med dig din Skyldner da kun føres;
Med hvad du gav hun klare vil for dig!

Sin Læsning maatte Adam her afbryde,
Hvor nødig han endogsaa vilde, men
Han Postillonens Horn just hørte lyde;
Og mens dets Toner Solnedgangen tyde,
I Aftnens Stilhed nu han kjører hen.
Snart — hvisker han — snart, Alma, skal igjen
Dit Blik jeg møde, og hver Tvivl opklare.
Hvad er et Forsæt? — Man vil det erfare.

Syvende Sang.

Vor Helt paany os møder i Korsør,
Hvor nærmere sit Maal han nu sig priste,
Da Vognen holdt for Postcontorets Dør.
Her laa et Brev til ham, hvoraf sig viste,
At han sin gode Moder alt forliste;
Saa altsaa Brevet, som han modtog for
Han løs fra Kjøbenhavn sig havde revet,
Først paa det Yderste var affendt blevet.

Den ny Epistel slutted med de Ord:
Jeg gaaer omkring fortumlet og berusset,
Endnu idag maa Liget ud af Huset,
Thi Varmen her er usædvanlig stor.
For du kan komme, dækkes det af Gruset,
For du forlader Sjællands grønne Jord,
Den grønsværdækte Grav min Taare bader:
Jil derfor til din trøstesløse Fader!

Som ramt af Lynet Adam maallos stod
Og saae i Tankerne sin Mo'er i Kisten,
Da vakte ham de Ord af Contoristen:
Tolv Skilling Porto, Herre! Vær saa god!
Rask tog vor Helt sig sammen som en Christen,
Tolv Skilling han paa Disken efterlod,
Floi saa fra Postcontoret til sit Kammer,
Og overlod sig der til al sin Jammer.

Men dengang dæmpet var den første Klage
Og i sin Eensomhed han saae sig om,
Da kaldte han veemodig sig tilbage
Den Dødes Billed med hvert Minde, som
Sig knytted til de forbigangne Dage.
I hver Erindring ham imøde kom
Hiint Aandens uforkrænkelige Væsen,
Hvis Værd han kjendte fra sin Bibellæsen.

Ja! udbrød han, af Mindets Skjønhed rørt,
Idet han folded sine Hænder sammen:
Ja, du min Skytsaand var! Du tændte Flammen,
Hvis Lys igjennem Livet mig har ført!
Mit Kald jeg fandt ved dig; og min er Skammen,
Hvis ei jeg følger Røsten, jeg har hørt,
Hvis ei jeg gaaer den Vei, som du mig viste,
Og holder fast ved dig, selv i din Kiste!

For snever blev ham Stuen — ud han maatte,
Ud til den aabne, tangbelagte Strand,
Hvor under Nattehimlens dunkle Grotte
Sig Maanen speiled i det blanke Vand.
En eenlig Sti paa Kysten han betraadte,
Og medens der, langs Bæltets lyse Rand,
Han vandred stille, tankefuld, bedrøvet,
Sin Fortid og sig selv han nøie proved.

Som luttret steg han op af dette Bad,
Et mandigt Forsæt stolt hans Hjerte hæved,
Det Største, Bedste af sig selv han kræved,
Og Løgnens Aand han svor et evigt Had.
Saa høit han paa Begeistrings Vinger svæved,
At Himlen syntes ham at skilles ad;
Hans Moder viste sig i Maaneglandsen
Og rakte for et velsort Liv ham Krandsen.

Først efter Midnat han tilbage gik;
Men da han Telegraphen fik i Die,
Der sig paa Kirken hæved mod det Høie,
Det var ham, som et vinged Bud han fik:
Klart fremsteg Almas Billed for hans Blik
Og bød ham hurtig hjem sig at forføie,
For, førend næste Dag han gik ombord,
At glæde hendes Hjerte med et Ord.

Min Elskede! min Alma! (saa han skrev,
Saasnart paa Skriverbordet Lampen flammed,
Og Sorgens Budskab, som han nys annammed,
Var meddeelt som en Optact til hans Brev)
Tro ei, Bedrøvelsen mig reent har lammet;
Nei Tabet, skjøndt min Sjæl det sønderrev,
Har som et Lyn i Natten mig opklaret,
Og Igjenfødelsen jeg har erfaret.

Alt eengang før — jeg godt det mindes kan —
Jeg meente og at have grebet Livet.
Jeg havde været nær ved Gravens Rand,
Og skued gjennem Fremtidsperspectivet
Et Fredens Hjem, af milde Haab omgivet;
Men det var ikke det forjættede Land!
Endnu et Svælg min Jord og Himmel skilte,
Og paa Forsoningen min Kraft jeg spildte.

Jeg lærte dig at kjende — Kløften fyldtes,
Og Jord og Himmel op i Eet mig gik:
Af samme Straaler beggeto forgyldtes,
Og eens Betydning for mig begge fik.
Til Kjærlighedens Almagt dette skyldtes,
Thi det var den, som styrkede mit Blik,
Som i en Verden, der er deelt i tvende,
Lod mig Foreningspunktet klart erkjende.

Men Eet mig mangled dog; endnu var ikke
Mit Indre kommet ret til Gjennembrud;
Ubrugte lod jeg Troens Kræfter ligge
Og søgte udenfor mig selv min Gud.
Da traf mig Slaget her — i Dødens Blikke,
Fra Dødens Læber modtog jeg det Bud,
At bringe Troens spredte Gnister sammen:
Da kom et Puft — og tændt i mig var Flammen!

Jeg kjender neppe selv mit Indre meer,
Men for en gjenfødt Aand jeg dog mig skatter;
Mit Die samler Jord og Himmel atter,
Men i en ny Belysning jeg dem seer.
Midt i Bevægelsen, som om mig skeer,
Ud fra et Centrum Livet jeg opfatter,
Og hviler med en næsten salig Ro
I dette Centrum — Centrum er min Tro.

Men ikke Hvile blot mig Troen skjenker,
Ei blot et Lys, hvor Tankens ei slaaer til;
Nei, hvad som Tro sig yttrer naar jeg tænker,
I ydre Form som Troskab leve vil.
Som Troskab driver Troen Livets Spil,
Naar Daad til Daad og Sjæl til Sjæl den lænker;
Som Troskab byder den: vær fast, vær tro,
Tro i dit Kald, og mod din Længsel tro!

Ja, tro min Længsel! Og hvordan kan her
Det Jordiske og Himmelske jeg skille?
Den Magt, som drager mig mod Livets Kilde,
Gjør og min Elskede mig dobbelt kjær.
Med denne Tanke du din Længsel stille,
Til, før du aner det, jeg staaer dig nær.
Jeg kun en stille Valfart gjør til Graven,
Saa vender hjem mod dig jeg Pilgrimsstaven. —

Han reiste sig; med Kraft han Seglet satte
Paa Troes-Epistelen, som fuldendt var,
Hvorpaa han ned paa Postcontoret bar
Frankerede sit Hjertes rige Skatte.
Derpaa han hvilte sine Lemmer — matte
Af al den Gjerning, som han udført har:
Af Dagens Kjørsel og af Aftnens Vandring,
Af Hjertets gjennemgribende Forandring.

Han sov — men ikkun kort han Hvilen smager;
Igjennem Ruden bryder Solens Skin,
Og for at hente Toiet og hans Sager
En beget Litsenbroder træder ind.
Han selv, med drømmende, omtaaget Sind,
I Dennes Følgeskab til Havnen drager,
Hvor Passagererne just gik ombord;
Og snart afsted i Stormen Smakken foer.

Ud over Skibets Reling han sig helder
Lidt bleg og mat; thi hans Begeistrings Runs
Fra sidste Aften sig som Slaphed melder,
Saa han sig foler nedstemt og confus.
Snart husker han dog paa, hvor Reisen gjelder:
Han tænker paa sin Faders øde Huus,
Han mindes Graven, og paa Sorgens Vinger
Igjen saa smaat iveiret han sig svinger.

Men mod igaar hvor var hans Flugt dog lav!
Han folte det og lod sin Vinge hænge;
Hvorpaa i Taushed ud han stirred længe
Paa Bæltets Bolge, der ei meer ham gav
Som sidst et Billed af en Vugges Gænge,
Thi rundtom skummed der et oprørt Hav.
Med Brusen steg og faldt de hvide Bover,
Som Skibet nu for fulde Seil sløi over.

Stærkt gynged Smakken, hvori Qvæget brølte,
Og selv lidt svimmel, svøbt i Kappen fast,
Gik han fra Stavnen hen til Skibets Mast,
Hvor ikke meer saa stærk han Qvalmen folte.
Den friske Vind hans matte Lunger kolte
Og vælted fra hans Hjerte som en Last;
Hvorpaa, i Ungdomskraften modigt kneisende,
Han kasted Blikket om iblandt de Reisende.

Da seer han — kan han og sit Die troe?
Paa Skibets Dæk, men fjernt fra Mængdens Vrimmel,
Han seer af Puder redt en Seng — o Himmel!
Skal aldrig da hans arme Sjæl faae Ro?
Halv skjult af Reisekaaber seer han jo —
Ak, hvad var Qvalmen før mod denne Svimmel,
Som her betog hans Sjæl ved Synet bare:
Lyslevende han seer Comtesse Clare!

Men er det sandt? Er Synet ei modstridende?
Nei! samme Mund og Næse, fiin og kjæk,
Den samme Hals og Skulder, skraa nedglidende,
Kun mere fyldige de skjønne Træk.
Men bleg hun var — hun laa saa stille lidende
Og saae paa Bæltets Bolgegang med Skræk,
Og nu medeet, idet hun Diet lukker,
Aa, et Glas Vand! Aa, et Glas Vand! hun sukker.

Vor Helt dog ei af Pletten her sig rorte;
Hvad — tænkte han — hvad angaaer mig vel Sligt?
Men da det lod, som Ingen Sukket horte,
Da folte han tilsidst, at Hjælp var Pligt.
Til hendes Læber et Glas Vand han forte;
Hun drak, og hæved Diet pludseligt:
Hr. Homo, troer jeg? hun forundret stammed;
Hr. Homo rødmer, som han halv sig skammed.

Men heelt iveiret nu sig Clara hæver,
Synlig forfrisket af det kolde Vand;
Et Rosenskjær om Kindens Lilier svæver
Og yndigt Purpur farver Læbens Rand.
Hr. Homo, hvisker hun — og Homo bæver —
Jeg takker Dem! Men ei jeg tolke kan
Min Glæde ved et saa uventet Møde;
De staaer for mig som opstaaet fra de Døde!

Hr. Homo bukker og vil taus sig fjerne,
Men Clara siger: hvorfor slig en Hast?
Der var en Tid — jeg mindes end den gjerne —
Da ei mit Selskab faldt Dem saa til Last.
Her tindred Blikkets klare Dobbeltstjerne,
Hun sendte ham et muntert Diekast
Og peged paa en Stol, der stod paa Dækket,
Og Adam satte sig, som halv forskrækket.

De lever vel? igjen hun nu begyndte —
Ja, meget vel . . . Jeg vilde sige Nei!
(Han stammende at svare her sig skyndte)
En bitter Sorg for nylig proved jeg.
Sin Moders bratte Bortgang han forkyndte,
Han nævned Graven, Maalet for hans Vei;
Og ved hans Ord, endskjøndt de ei var klagende,
Blev Claras Mine meer og meer deeltagende.

Saasnart sit Skriftemaal han havde sluttet,
Til Afsked stod han op med fattet Aand;
Men med en Sikkerhed, hvorved betuttet
Han reent sig følte, Clara greb hans Haand.
Nei! sagde hun (benyttende Minutet),
Dem Venskab slipper ei af sine Baand.
De trænger nu til Trøst og til Adspredelse;
Til mig De overlade Curens Ledelse!

Sit Blik hen over Dækket rask hun sendte,
Og førend Adam bød Farvel igjen,
Halv høit hun raabte: Pst! Et Ord, min Ven!
Ved hvilket Raab en tyk Mand om sig vendte.
Ham vinked hun med Haanden til sig hen,
Og just som nærmed sig den Ubekjendte,
Hun Adam med de Ord i Talen faldt:
Min Ægtefælle, Kammerherre Galt!

Knap var det sagt, saa stod for dem den Tykke,
Og reent forvirret Adam paa ham saae.
Det var en Mand, hvis Træk just ei var stygge,
Hvis blonde Haar var spættede med graae;
Hvis Kinders Fedme monne sammentrykke
De melankolske Øine, smalle, smaa;
Hvis Frak var grøn, hvis Hue var besnoret,
Hvis lave Støvlehæl var sølvbesporet.

Tillad — Et Smiil om Claras Læbe ſpiller,
Idet hun til den Tykke vender ſig —
Tillad, min Ven, at her jeg foreſtiller
Dig Hr. . . . Hr. Homo, en Bekjendt af mig.
Tilfældet ſamler tidt hvad Skjæbnen ſkiller;
Det vilde glæde mig — viſt ogſaa dig —
Hvis han vor Gjeſt en kort Tid vilde være.
O — mumlede den Tykke — Mig en Ære!

Let bukkende han paa et Smiil forſøgte,
Men lige melankolſk hans Aaſyn blev;
Med Diet taaget, ſom en dunkel Lygte,
Han ſaae omkring ſig og afſted han drev.
Men Clara med vor Helt igjen nu ſpøgte:
De følger med? Ei ſandt? Vi ſtrax et Brev
Til Deres Fader vil om Orlov ſkikke —
Nei, ſtammed han, det kan jeg virkelig ikke.

De kan ei? Og det nænner De at ſige?
Begyndte huldt Forførerſken igjen;
Hvad hindrer Dem? Maaſkee en elſket Pige,
Maaſkee en kjærlig Slægtning eller Ven?
Paa Hovedet De ryſter — ei ſaa lige
Jeg fatter Deres ſtumme Tale, men
Jeg vidſte, Deres Grunde kun var ſvage:
Altſaa — De følger med for et Par Dage?

For et Par Dage — gjentog her vor Helt,
Som med et Nei sin Sætning ende vilde;
Men for hans Læbe fik sit Afslag meldt,
Bod Qvalmen ham medeet at tie stille.
Og virkelig befandt han nu sig ilde,
Hvad enten Grunden laa hos store Bælt,
Af hvis Urolighed hans Hjerte fyldtes,
Hvad heller Fruens søde Smiil det skyldtes.

Han hurtig fjerned sig; men Claras Tak,
Da bort han iilte, hang sig i hans Øre,
Ja selv fra Bolgen troede han den høre,
Imens han sosyg stønned Ak i Ak.
Ei lang Tid dog stod paa hans Hjertes Rore,
Ind imod Nyborg gled den lette Smak;
En Baad kom ud, og efter nogen Roen
Befandt man sig ved Bryggen og paa Broen.

Her gjorde han for sidste Gang et mat
Og frugtesløst Forsøg paa en Udflyen;
Han maatte, sagde han, dog her i Fyen
Et Sorgeflor sig kjøbe til sin Hat.
Men denne Udflugt afskar Clara brat:
De kjender, sagde hun, jo ikke Byen;
Jeg selv vil Dem ledsage — Begge gik;
Han kjøbte Flor, hun Fjer i en Boutik.

Hjemkomne til Hotellet, de ved Bordet
Med nye Aviser Kammerherren fandt,
Og medens han og Adam vexled Ordet,
I Hatten sine Strudsfjer Fruen bandt.
Om Adams Hat hun derpaa vikled Floret,
Og paastod at det klædte ham charmant;
Hvorpaa de steg tilvogns — han, fort florerende,
Hun, med sin hvide Fjerbusk triumferende.

Fra Nyborg ud de rulled. Hen ad Veien
Igjennem Fyens det skjønne Land det gik,
Hvor Folket havde travlt med Kornets Meien,
Og hvor den friske Duft af Hø de fik;
Hvor Bønderkoners Kniks og Glutters Neien
Og skjelmske Piger mødte deres Blik;
Hvor sødt om Elskov qvad hver Lundens Sanger,
Og Luften med Losagtighed var svanger.

Mod Vest de kjørte. Landets Herligheder
Sig rulled op med Skov og Dal og Hoi,
Med store Gaardes fede Skorsteensrøg,
Hvor bagved Grundmuur Bonden fry sig breder,
Hvor gammel Adel ligger som den reder,
Hvor Alt poleres, Mennesker og Toi;
Thi Politur har Fyen, mit kjære Fødeland,
For mig saa kjært, som for en Jode Jødeland.

I Wienervognen Fruen sad fornøiet,
Og mens Gemalen lukked Diet i,
Hun underholdt sig, yndig fremad boiet,
Med Adam om hver Egn, de kom forbi.
Men da hun just med ham sad vis-à-vis,
Hun nødtes til at see ham ind i Diet,
Hvorved naturligviis hun rødmed lidt,
Og hvorved Talens Traad han tabte tidt.

Fremad gik Reisen. Aftensolens runde
Og gyldne Skive saae de sidste Gang,
Da de fra Veien ind tilhøire svang
I Bøgeskovens løvbedækte Lunde.
Her gik en Jægersvend med sine Hunde,
Der hilste dem med Hornets muntre Klang,
Mens som den lette Vind forbi de fare —
Nu er vi ved vort Maal! udraabte Clare.

Op ad Alleen i Galop de kjørte,
Og gjennem Porten gik det i et Sving,
Derpaa den store Fiskepark omkring,
Og snart en pragtfuld Bygning sig afslørte.
Bag Popler skinned Taget, det couleurte,
Paa Trappen stode Tjenere paa Spring,
Og over Husets Dør, som vidt stod aaben,
Man saae et kronet Svin — de Galters Vaaben.

En Tjener fulgte Adam ovenpaa,
Og aabned der for ham et Par Gemakker;
En Anden bragte Lys, hvorved han saae
En fuld Opdækning paa forgyldte Bakker;
Saa kom en lille Terne, nok saa vakker,
Og overtrak hans Seng, den silkeblaa,
Med Lagner, som den hvide Snee saa rene,
Hvorpaa de alle Tre lod ham alene.

Han i en Lænestol sig satte ned,
Og gyngende sin Ryg mod Stoleranden,
Strøg han sig tvende Gange over Panden,
Hvorpaa han begge sine Øine gned.
Medeet han raabte: Er jeg fra Forstanden!
Hvem selv jeg er, jeg neppe mere veed.
Hvorhen har pludselig min Curs jeg styret? —
Det gaaer jo mig, som ham i Eventyret!

Her sprang han op, og op og ned urolig
Han vandred under denne Monolog:
Paa Bæltet var det — Tingen er utrolig,
Og dog den virkelig sig her tildrog.
Jeg, Adam Homo, jeg i Claras Bolig,
Jeg, der som Pilegrim mig foretog
At plante paa den friske Grav en Lilie —
Ak, hvad er Mennesket med samt hans Villie!

Og hvad er saa det Hele? tænkte han:
Et Eventyr, hvortil man tidt saae Mage!
Hvor hurtig svinder ikke det Par Dage,
Og saa er atter jeg den frie Mand.
Jeg ingen Sjæl behøver at bedrage,
Jeg venlig mig med Sandhed vise kan —
Her strøg han sig i Haaret, purred Totten,
Tog Plads ved Bordet og kom Thee paa Potten.

Fortræflig smagte Maden ham, thi Heltes,
Selv Theevandsheltes, Appetit er stor;
Og da han havde spiist, med et Par Ord
Hans snare Hjemkomst Pastor Homo meldtes.
Da det var skeet, af Søvnens Magt han fældtes,
Og da begav sig, hvad man neppe troer,
At Træk for Træk en Drøm ham præsenteerte,
Hvad samme Tid paa Vesterbro passeerte.

Thi op sprang Almas lille Kammerdør,
Hvis Tærskel aldrig han betræde maatte,
Og straalende af Blik, med friskt Couleur,
I Kamret ind med Lys i Haand hun traadte.
Paa Hovedet hun bar en graa Capote,
Hvorfra der ned om Skuldren hang et Slør;
Og da hun Lyset havde sat paa Bordet,
Hang op paa Knagen Hatten hun og Floret.

Det aabne Vindve langsomt til hun lukked,
Og rulled ned for det et grønt Gardin;
Saa vanded hun sin Myrte, spæd og fiin,
Og med sin Aande sagte hun bedugged
En høstlig Rose, farvet som Carmin,
Hvis Krone Aftenluften havde bukket;
Derpaa hun tog en Stol, og hen den stilled,
Hvor Natbordspeilet inddrak hendes Billed.

Hun satte sig, og frem af Barmen drog hun
Et Brev i Convolut — det samme Brev,
Som fra Korsør vor Helt til hende skrev,
Og paa dets Udskrift Diet kjærligt slog hun.
Let og forsigtig Seglet saa aftog hun,
Men sukked Aa! da dog en Rift hun rev;
Og nu hun pussed Lyset og sig hengav
Til Rosten, som Papiret hende gjengav.

Taus sad hun der, med Haanden fiin og lille
Sit Die skjermende for Lysets Skjær —
Rundtom i Kammeret var Alting stille,
Paa summende og sorte Fluer nær,
Der om de hvide Sengeomhæng spille,
Og skifte Plads paa Væggen hist og her;
Men lidt paa dem kun agted Læserinden,
Hun læste fort, med huldе Smiil om Kinden.

Da læst og gjenlæst var hver Periode,
Hun reiste sig, og skred med sagte Gang
I Stuen op og ned, og hvad der boede
I hendes Sjæl af Toner festligt klang.
Paa eengang standsed hun for sin Commode,
Hvorover Adams Sortkridtsbilled hang;
Paa det hun fæster Øiet — dobbelt klare
Og dobbelt milde hendes Blik da vare.

Saa stod hun længe — Billedet i Rammen
Et Suk hun offrer, før derfra hun gaaer,
Og nu som før hun sidder, og med Kammen
For Speilet reder hun det lyse Haar.
For hver en Fletning, hun faaer bundet sammen,
Igjen i Brevet hun sit Øie slaaer,
Saa dengang Kappen hun om Hagen binder,
For tredie Gang ved Enden hun sig finder.

Rask lukker til hun Brevet; Snorelidsen
Hun griber fat, og Fingren er ei seen
Med her at løse Knuder, een for een,
Indtil hun sidder afklædt til Chemisen,
Saa nydelig fra Foden indtil Issen,
Med gule Tøfler paa de bare Been;
Dem tabte hun da hun mod Himlen sukked,
Saa hopped hun i Seng og Lyset slukked. —

Det var en Drøm, men dog det Sandhed var;
Og her det Spørgsmaal af sig selv paatrænger,
Hvordan det egentlig vel sammen hænger
Med hvad der Navn af Drøm og Sandhed har.
Om Drømme sporger ingen klog Mand længer,
Ham i Beslag det Virkelige ta'er;
Men hvad vil Drøm, og hvad det Virkelige,
Der gribes kan med Hænder, da vel sige?

O Barndomsdrøm, knap kjendt før alt forsvunden,
O fagre Ungdomsdrøm, saa snart forbi,
O Kjærlighedens Drøm, hvoraf oprunden
Er Livets hele Lyst og Poesi;
O Haabets Drøm, til Net om Sjælen spunden,
Hvoraf den aldrig ganske løses fri;
O Lykkens, Æres, Friheds gyldne Drømme!
Hvo gad ei heelt jert Tryllebæger tømme?

Dets Duft som Livets Drøm os bliver sendt,
Sandhedens Kilder i dets Bund udstrømme,
Saa Den, der ei tilbunds har lært at drømme,
Har aldrig Livet i dets Sandhed kjendt.
Paa Overfladen hen de Sjæle svømme,
Som blot er mod det Virkelige vendt;
De drømme vel, hvis de vil tale redelig,
Forskjellen er, at Drømmen den er kjedelig.

Thi drømme maae vi Alle; vor Natur,
Endskjøndt dens Trang er Sandhed, dog ei taaler
Den fulde Glands af Lysets stærke Straaler,
Af Sandhedssolens Flamme, reen og puur.
Thi laaner Sandhed Drømmenes Figur,
Og mens et farvet Lys den os tilmaaler,
Den stiller Sjælens Trang fra Dag til Dag;
Men Virkeligheds-Mærket er Bedrag.

Og derfor fødes kun et Skuffebilled
Af virkelige Drømme, skjøndt vi saae,
At ogsaa disse stundom ind kan slaae,
Naar andre Magter har en Haand i Spillet;
Men hvad ved sande Drømme vi forstaae,
Er Livet, i sit eget Indhold hildet,
Naar — Kilden lig, der svulmer til en Elv —
Det i sin Fylde dybt sig taber selv.

Thi dybt i Drømme gjelder det at gaae,
Frem som en Nattevandrer maa man skride,
Og ikke see omkring til nogen Side,
Og intet Raab fra Dybet agte paa.
Ei heller paa vor Lykke tør vi lide,
Som om en sluppen Drøm vi kunde naae,
Naar blot igjen ved Leilighed der drommes;
Thi tabt for evig er hvad her forsømmes.

Men naar det store Drømmespil er ude,
Med al sin Tryllekonst og Poesi,
Hvo løser efter Stykket da dets Knude,
Og hvad vil skee, naar Spillet er forbi? —
Tør os vort Haab en anden Drøm bebude?
Skal Sandhedssølens Ild vi smeltes i?
O, meer end Drøm for denne Tro er Borgen,
At da begynde vil den klare Morgen. —

En Morgenluftning trængte lisligt ind
Til Adam, der af Sengen nys opstanden,
Endnu med Nattens Drømmekrands om Panden,
Ved aabent Vindue stod i Solens Skin.
Fjernt sender han sit Blik og møder Stranden,
Hvis Bølger kruses af den friske Vind;
Lidt nærmere sig Skov og Park afrunder,
Og Haven ligger lige nedenunder.

Det skjønne Morgenlandskab ham henrykker,
Og paa sin Post ei meer han holder Stand.
Ad Trappen ned, hvis Trin et Tæppe smykker,
I Haven ud med Længsel iler han.
Han træder ind i Buegangens Skygger
Og sukker: Alma! Alma! o, hvi kan
Du ikke som en Fugl i Favn mig fare?
Han seer sig om — og for sig seer han Clare.

Hun fra en Sidegang kom ham imøde,
Klædt i en sneehvid Flagre-Negligé,
Hvorover paillegunlt, med Folder bløde,
Et Shavl hang ned, som hæved Halsens Snee.
En Kniplingshat, med Sløifer mørkerøde,
Lod Panden og de brune Lokker see,
Hvoraf et Par sig frit om Skuldren slynged,
Mens i sin Haand en Parasol hun gynged.

Hun let sig nærmed. Med sin Randershandske
Ham et Godmorgen mildt tilvinker hun,
Idet hun siger: Ret dog har vi Danske
Med vores „Morgenstund har Guld i Mund."
Men Adam staaer fortabt i Guldet ganske —
Med Guldet her jeg mener Clara kun,
Med hvem en Stund han rundt nu promenerer,
Og om den gyldne Morgen converserer.

Een Ting dog fatted og begreb han ikke:
At denne fine, qvindlige Gestalt,
Hvis Miner syntes Bonner ham at skikke,
Var den, som ham igaar tog med Gevalt.
Hvor var den Sikkerhed i Ord og Blikke,
Den faste Holdning, som beseired Alt?
Vel smilte Læberne med frisk Fuldblodighed,
Men dog om Kinden laa en sød Veemodighed.

De af den dunkle Gang just traadte frem,
Og solbelyst en udstrakt Grønsvær-Slette,
Hvis Bund de sidste Sommerblomster spætte,
Med Dam i Midten aabned sig for dem.
Her Claras lette Skridt blev dobbelt lette,
Hvidklædt hun fløi til hvide Svaners Hjem,
Til Dammen, hvor de stolte Fugle seiled
Og i de klare Vande Brystet speiled.

Paa Skrenten stod en lille Kurv med Brød,
Den greb hun, og saa lokkende hun strakte
Sig ud mod Svanerne, der frem sig skød,
Og modtog hvad den skjønne Haand dem bragte.
Det sidste Stykke hun til Adam rakte
Med disse Ord, der som Musik ham lod:
Som mine Svaner maa min Gjest jeg fore,
At ei han Flyvelysten snart skal spore.

Vor Helt, som mærked Varmen i sin Kind,
Sig saae omkring og sagde: Slig en Have,
Oplivet og belyst af Solens Skin,
Er hvad jeg kalde vil en Himlens Gave
For Den, der veed Naturens Skrift at stave,
Og for dens Former har et aabent Sind.
Og Deres Bolig hist — hvor skjøn, hvor hyggelig!
O naadige Frue! De maa være lykkelig.

Og hvem er lykkelig? gav her til Svar
Den skjønne Frue med et Blik, der trængte
Sig i hans Sjæl, hvorpaa hun Øiet sænkte
Og op sig hæved fra sit Svanepar.
Ja hvem er lykkelig? hun nu gjenta'er;
Og som hun paa sin egen Skjæbne tænkte,
Med sorgfuldt Blik hun maalte sin Figur
Og sukked dybt: ils sont passés ces jours!

I Adams Øre hendes Suk fandt Bund,
Hans Tanke sig i Gjetninger forvilder;
Men rank igjen som før sig Clara stiller
Og siger med et muntert Smiil om Mund:
Bort med de stygge, melankolske Griller! —
Her til en Græsbænk let hensvæved hun,
Og mens sig selv paa den hun lod nedglide,
Tilbød hun Adam Pladsen ved sin Side.

Min Ven — saadan hun atter Pausen brød —
Naar denne Stilling jeg Dem seer indtage,
Paany jeg mindes hine Ungdomsdage,
Hvori jeg Deres Underviisning nød.
Hiin Morgen kommer levende tilbage,
Da første Gang jeg Dem velkommen bød,
Da halv forknyt jeg satte mig paa Stolen,
For som en Maane at faae Lys fra Solen.

Jeg hører end saa tydelig Dem sige,
(Det var det første Spørgsmaal, som jeg fik)
Hvor søger vel Comtessen Spartas Rige,
Og hvor den vise Solons Republik? —
O, hvor vi let da gjennem Verden gik!
Hvor sluttede vi Fred og førte Krige!
Hvor drog vi som Nomader til Kimmerien,
Og plukked gyldne Frugter i Hesperien!

Det var en lykkelig, en herlig Tid!
Jeg veed det vel — og Tanken end mig trykker —
Jeg havde dengang tusind Pigenykker,
Og lønned slet med Lüner Deres Flid.
Jeg Deres Tankefraad rev tidt istykker,
Var efter Indfald baade suur og blid,
Kort sagt, jeg var utaalelig og krænked
Kun altfor tidt den Godhed, De mig skjenked.

Men tro mig, jeg har ogsaa maattet bøde
For al min Daarskab. Først De selv forsvandt,
Og lang Tid var Historien mig øde,
Men saa kom Skyer fra en anden Kant.
Paa Skjæbnens Kampplads ung jeg maatte møde,
Jeg bukked under, skjøndt jeg Seier vandt;
Men ei mit Thema vil jeg her udføre —
Der gives Ting, man let kun tør berøre.

Et Suk — og saa paany hun optog Traaden:
Jeg selv har skriftet og mit Liv berørt;
Nu Touren er til Dem! thi løs mig Gaaden,
Hvorfor man aldrig Deres Navn har hørt.
Giv mig Begreb om Veien og om Maaden,
Hvorpaa da Livets Magter Dem har ført.
Har siden sidst vi saaes De levet lykkelig?
Fortæl mig Alt! jeg beder Dem udtrykkelig.

O Deres Naade! (Adams Gjensvar lød)
Hvad er om et Studenterliv at melde?
Man lever eensom, er for Verden død,
Imens man omgaaes med det Ideelle. —
Men Deres Fata maa De mig fortælle,
Ham ivrig Hendes Naade her afbrød;
Sad De bestandig da ved Bogen hjemme?
Bestandig! svared han med uvis Stemme.

Og har De aldrig, vedblev hun med Smiil,
Da mødt en lille Gud, hvis Rosenlænke —
Her afbrød han med rødmende Profil:
O Deres Naade! o hvor kan De tænke —
Har ingen yndig Pige eller Enke
Paa Deres Vei Dem sendt en vinget Piil?
De seer, det vil paa Spørgsmaal ikke briste mig —
O Deres Naade, o hold op at friste mig!

Nei, nei, min Ven! jeg juſt Dem vil bekrige,
Paa mine Spørgsmaal maa De ſvare mig;
Men ſee! Hvem kommer? . . . Hendes Kammerpige
Sig nærmed og afbrød den tamme Krig,
For fra Gemalen et Par Ord at ſige.
Fra Bænken Fruen hurtig reiſte ſig,
Om hendes Skulder Adam Shavlet lagde,
Og med et yndigt Nik Farvel hun ſagde.

Han fulgte drømmende det ſkjønne Syn,
Imens han ſtod ſom naglet faſt til Pladſen;
Men nu paa eengang ſvandt det ved Terraſſen,
Og op mod Himlen hæved han ſit Bryn.
Mens Solen der adſpredte Taagemaſſen,
Brød gjennem Hjertets Dunſt hans Tankes Lyn;
Hen imod Huſet ſkred han faſt og mandig,
Idet han udbrød, følſom og forſtandig:

Hvorfra dog denne Magt, ſaa ſtærk og ſtille,
Der ligger i et ſvundet Elſkovsſpil?
Vi lokkes, ſkjøndt vi Spillet meer ei vil;
Det er, ſom om vort Hjerte kræve vilde
Den Sum af Lyſt og Qval, der gik tilſpilde,
Den Capital af Haab, vi ſatte til.
Op fra vort Bryſt hiin gamle Klage toner:
Varus, giv mig de tabte Legioner!

Han traadte ind — men udenfor jeg bliver,
Paa Trappen, midt i Reflexionens Skin,
Som her paa Maleriet falder ind,
Og som en ny Belysning Helten giver,
Der, som det synes, nu omkring jo driver
Med et af flere Magter draget Sind.
Hvor gaaer det til, at Sindet saadan drages?
At mod sin Villie man saa stærkt betages?

Mon i de Andres store Magt det ligger?
Det siges gjerne, men jeg troer det knapt;
Men mon ei omvendt Knuden deri stikker,
At man tilfældigviis sig selv har tabt?
Er man sig selv, da er man tryg og sikker,
Altid i Ligevægt, som nylig skabt;
Men naar er man sig selv da? Svaret bliver,
Man er sig selv, hvor heel sig selv man giver.

Men heel at give sig formaaer man ene,
Hvor ogsaa heelt man sig tilbage faaer;
Derfor er Menneskет sig selv alene,
Naar for et sympathetisk Speil han staaer.
Da kjender han sit Billed, i hvis rene
Og klare Træk hans rette Jeg ham naaer;
Da giver han sig hen og bli'er gjengivet,
Da lever han, idet han bli'er oplivet.

Og som i dette Spil sig selv han vinder,
Og just som dobbelt føler sig som Een,
Saa en bevæget Ro hans Hjerte finder,
Befriet fra Egoismens tunge Steen.
Alt hvad der er Betagelse forsvinder,
Idet Hengivelsen er fuld og reen.
Selv om han skilles fra sit Speil i Tiden,
I sin Erindring har sig selv han siden.

Dog mellem Sjælenes det store Tal
Der gives ogsaa dem — det kan ei feile —
Som trænge til bestandig sig at speile,
Naar ikke strax sig selv de tabe skal,
Og Skibet lig, der misted Roret, seile
Som Vinden blæser, uden indre Kald.
Om Adam var blandt disse gode Venner?
Tys! Paa hans Dør der banker nu en Tjener.

Vor Helt tilbords han kaldte. Ned de gik;
Med faste Trin skred Adam ind i Salen,
Hvor Fruen ei han traf, men vel Gemalen,
Der i en Sopha sad med spændte Blik,
Mens han tillivs en Slump Aviser fik,
Hvoraf enhver i Omfang holdt en Alen.
Han mærked ei vor Helt, som stille stod
Og i Forundring flytted ei en Fod.

Og ſelſomt var i Sandhed ogſaa Synet,
Thi ſom paa Naale Kammerherren ſad,
Med Kinden hed, med Rynker over Brynet,
Fortærende ſin aandelige Mad.
Artiklerne han gjennemfoer ſom Lynet,
Sprang over — ſtandſed — vendte om et Blad,
Og med Foragt Aviſen bort ſaa kaſted,
Mens til den næſte han begjærlig haſted.

Bekjendtſkab med en ny han netop ſtiftet,
Da Fruen fra en Sidedør kom ind,
Og hver en Taage ham fra Diet vifted,
Mens hun med Silkefjolen gjorde Vind.
Han vaagned op idet han Farve ſkiftet:
Hr. Homo . . . Aa, jeg beer . . . jeg reent var blind.
Maaſkee min Kone De tilbords vil tage,
Jeg følger efter ſtrax . . . Vil De behage —

Til Spiſeſtuen gik det unge Par.
Hr. Galt med ſine Blade blev alene;
Men disſe Blade ſprang ei ud fra Grene,
Og Blomſt ſaalidt ſom Frugt for ham de bar.
Forfra begyndte nu den forrige Scene,
En ny Avis af Bunken op han ta'er;
Men hiſt og her i den der kun blev kigget,
Begjærligt mod den næſte ſtræbte Blikket.

Hvad skaded Manden? — For jeg kan det sige,
Maae ved hans Levnetslob vi gjøre Stop:
Paa Galtenborg, midt i det danske Rige,
Han fødtes ganske sund paa Sjæl og Krop,
Og der uvidende han voxed op,
Just som saamange Nutids-Adelige;
Hans Ungdomsstolthed var, at han blev kaldt
Den yngste, ægte adelige Galt.

Som andre Junkere han blev en Jæger,
Der kunde træffe Haren paa et Haar;
Som andre Junkere det fyldte Bæger
Han kunde tomme til den sidste Taar;
Som andre Junkere han gjorde Streger,
Vil sige dumme Streger, Aar for Aar;
Som andre Junkere lidt Tydsk han kunde,
Og talte Sproget tidt med sine Hunde.

Saavidt var Alting godt; men nu vor Mand
Engang en Tour til Hovedstaden gjorde,
Og der af gode Venner førtes han
Ind i en Læseklub, som var for Orde.
Her saae ved Lampers Skin, om lange Borde,
Han sidde Folk af hver en Art og Stand,
Der læste Bladene med foldede Hænder,
Og i en Taushed, som kun Graven kjender.

Da hviſked Fanden til ham: Galt! hvad om
Paa Galtenborg du ogſaa holdt Aviſer?
Saa deiligt man ſin Tid ved dem forliſer,
Og i ſin Sopha reiſer man til Rom.
See diſſe Folk, hvis Dannelſe du priſer,
Hvis Hjerne, før de Bladet greb, var tom:
See, hvor de fyldte gnide ſig i Hænderne,
Mens Fylden gaaer dem ud af begge Enderne.

Top! ſagde Galt; vandt jeg end ikke Andet
End Fidibusſer, jeg dem holde vil.
Med dette Forſæt tog han hjem paa Landet,
Og Friſteren nu havde vundet Spil.
Først kjeded vel det Trykte ham forbandet,
Og Læsningen han nødig trækker til;
Men lig Tobak, der ikke ſtrax behager,
Lidt efter lidt ſaa deiligt det ham ſmager.

Sygdommen ſteg; beſtandig fleer og flere
Aviſer ſlugtes af den arme Galt;
Hvad Preſſerne paa Danſk og Tydſk levere
I Qvart og Folio, han nød det Alt.
Saa henrandt Aar — han var ei munter mere,
Forlængſt i dyb Melankoli han faldt;
Mørk over Livets Nydelſer han iilte,
Mens ved den nyeſte Nyhed kun han hvilte.

Hans Venner syntes at det var for stivt,
Og da tilsidst hans Doctor med blev bange,
Fik de ved første Leilighed ham gift,
Til Værn mod denne frygtelige Slange.
Alt i et Aar vor Galt var Hymens Fange;
Men hvad er Kjærlighed mod trykket Skrift?
Hiin saa undseelig med sit Hoved hænger,
Mens denne selv med Skjeldsord frem sig trænger.

Og paa hans Tid Beslag den lagde ganske;
Tre Gange daglig Bladene han fik,
Om Morgenen de tydske, og de danske
Middag og Aften, før tilbords han gik;
Søndagen bragte ham endog de franske,
Paa hvis Format han saae med hungrigt Blik,
For Clara han til Kroller overlod dem;
Thi han, den Stakkel, han jo ei forstod dem.

Naar Posten kom, en Feber fast betog ham,
Hans Træk sig spændte og hans Kind blev rød;
Det var som hele Livets Fylde drog ham,
Hvergang han Seglet for sin Postsæk brød.
Forslugen han de friske Blade nød,
Men var de nydte, Apathi betog ham;
Med Nyheds-Illusionen svandt hans Kræfter,
Den dødeligste Tomhed fulgte efter.

Da forekom det hele Liv ham sygt,
Hans eget Hjerte synes ham saa ode;
Han seer ei Solglands eller Aftenrøde,
Thi den jo farvet er, men ikke trykt.
Den næste Dags Aviser kun imøde
Hans Længsel iler, mens han bander stygt
De nylig læste, og ei see dem gider —
See! der han reiser sig og bort dem smider.

Det stakkels Offer for Avislectüre!
Han Veien nu til Spisesalen ta'er,
Hvor Tjeneren som tredie Ret frembar
En spækket Dyresteg med Hjortenyre.
Sin Kniv i Dyrets Ryg alt dybt han har,
Imedens Adam har sin fulde Hyre
Med at beskjerme sig mod Fruens Deilighed,
Som alt en god Stund har ham gjort Uleilighed.

I Silkekjolens himmelblaa Gevandt,
Hvis Folder Svanebarmen halvt tilsløre;
Med sneehvid, blottet Arm — dog det er sandt,
Undskyldning for min Læser maa jeg gjøre,
Fordi paa Galtenborg han tidt faaer høre
Om Fruens Toi, som altid var galant;
Men fast paa disse Klæder maa jeg holde,
I Heltens Liv de spillet har en Rolle.

Altsaa — i Silkekjole klædt, hvis Snit
Ved Middagstid var overmaade passende,
Men til hver anden Tid uhyre frit,
Sad her Fru Clara stolt og lidt anmassende,
Idet hun Tjeneren befaled tidt
At fylde for de tvende Herrer Glassene;
Men naar hun selv sit Glas til Læben hæved,
For Adams Blik en Junos Billed svæved.

Da fulgte uvilkaarlig med sit Die
Han Armens Bolgelinie, der forsvandt
Hvor Ærmepuffet slutted tæt og noie,
Men atter saa kom frem og ned sig vandt
Fra Skuldren over Barmens Liliehoie.
Imellem dem en Amorin han fandt,
Der raabte til ham: Vil du blive fra mig!
Og derpaa hvisked: Vil du ha' mig, ta' mig!

Men til en Daad, saa dristig, uforskammet,
Naturligviis for ædru Adam var,
Der vel var af det skjønne Syn opflammet,
Men ikke dog aldeles gjort til Nar.
Desuden blev af Clara selv han lammet;
Thi kold hun sad og gav kun korte Svar,
Og spansk var Minen, Blikket strengt, ja helligt,
Og fra imorges himmelvidt forskjelligt.

Han altsaa her sad mellem Ild og Is,
Dengang paa Bordet ind blev bragt Dessérten;
Af denne spiste Fruen Sukker-Pæren,
Mens Herrerne partered dens Devis'.
Vor Helt greb sin og takkede for Æren,
Men læste: Fikst du Pæren Zachariis? —
Gemalens lod: Vær ingen Ærtekjælling,
Og spiis ei reent dig død i Pærevælling!

Man traf paa Skuldren af Condit'rens Vid,
Stod op fra Bordet og gik ned i Lunden,
Hvor Adams Tanke speided efter Grunden
Til Fruens Væsen, med sig selv i Strid.
Hvor reent forandred i den korte Tid!
Hvad var vel hændt da siden Morgenstunden?
Mon hendes gamle Nykker her stak frem?
Umuligt! Hun jo selv fordømte dem.

Vidunderlige Qvinde! tænkte han:
Snart holdende paa Formen, streng pedantisk,
Snart kjæk og fri, forglemmende sin Stand,
Og snart igjen saa rørende romantisk!
Nu med et Blik, saa drømmende bacchantisk,
Nu skjelmsk og spillende, som Skum paa Vand;
Forunderlige Væsen! Amazone,
Men dog en vittig, yndig, deilig Kone!

Hvor stolt en Skabning! Formerne hvor fine!
Og hvilke Øine, funklende af Glands!
Paa eengang Billedet af en Undine
Og af Valkyrien i Vaabendands.
Semiramis vist havde samme Mine,
Cleopatra vist samme Skjønhedssands,
Og Krandsen uden Tvivl Ninon blev flettet
Paa Grund af samme Smag i Toilettet.

Man seer vor Helt lod Phantasien raade,
Idet for fulde Seil, med gunstig Vind,
Imod de blinde Skjær han styred ind,
Hvor strandet er saa mange Heltes Baade.
Hans Følelse var for ham selv en Gaade,
Han bar sin Alma dybt jo i sit Sind;
Han vidste ei, hvad dog er let at kjende,
At Kjærlighedens Arter ere trende.

Den første Art sit Liv har i Gemyttet;
Den nærer sig af Hjertets bedste Blod,
Og voxer op, kun af sig selv beskyttet,
Thi bly som Barnet, har den Heltens Mod.
I Troskabstanken dybt den slaaer sin Rod,
Men Planten lig, til fremmed Jordbund flyttet,
Den ved sin Tro at roves hendøer sukkende;
Thi kun i Eet den lever udelukkende.

Den anden Art fra Phantasien stammer,
Og drømmende den kun sig føler fri;
Den seer sin Gjenstand helst som Maleri,
Og sørger altid for forgyldte Rammer.
Til Engle den forvandle kan Madamer,
Lav Prosa til sublimest Poesi,
Men hvis den sine Konster godt skal gjøre,
Maa Verden Hjælpetropper den tilføre.

Navn, Byrd og Stilling, Rigdom, Glands og Ære,
Roes, Rygte, Folkesnak i Sold den ta'er,
Og altid seer den gjennem farvet Glar,
For Følelsen ved Illusion at nære.
Men stærk kan denne Kjærlighed dog være,
Endnu som Heelhed den sin Gjenstand har,
Skjøndt rigtignok den falder tidt i Stumper,
Og til den tredie, sidste Art neddumper.

Thi Nummer tre, af Sandser født, kun bygger
Paa lutter Indfald, hen i Veir og Vind;
Den er en Kjærlighed i bare Stykker,
Et Hjertevæv af løsest Hjernespind.
Et Die, som lidt mørkt Haar overskygger,
En Taille, som sig bugter ud og ind,
Et Skjørt, et Been, en Barm, en Arm, en Finger,
Ja selv et Strømpebaand den let frembringer.

Den trives ſom bekjendt iſær paa Ballerne,
Naar Herrerne tilbords med Damer gaae,
Der leende begrave ſig i Shavlerne,
For først til Cotillonen op at ſtaae.
Til Nummer Een den ſig forholde maa,
Juſt ſom til Kjærnen ſig forholde Skallerne;
Den har kun Værd, hvis der er noget bag den,
Men da det ei kan lugtes — nu, ſaa ſmag den!

Vor Helt fik alle Arterne at ſmage,
Mens han paa Galtenborg drev Tiden hen
Ei blot to, tre, men hele otte Dage,
Uagtet tidt han vilde bort igjen.
Thi Sagen var, han Afſked maatte tage,
Og hvergang hviſked Clara da: Min Ven,
Vil alt De bort? — Endnu en Dag for min Skyld;
Og Adam blev og tænkte: Ja for din Skyld.

Men knap blev ene han, før misfornøiet
Sin Svaghed og ſit Løfte han fortrød;
Han ſtilled ſig ſin Elſkede for Diet,
Og o, hvor blev om Hjertet da han blød.
En ny Beſlutning frem i Villien ſkod,
Men midt i Væxten blev igjen den bøiet,
Og vaklende ſom før han gik beklemt;
Dog nu imorgen reiſer han beſtemt.

Sit Forsæt har han styrket med en Ed;
Ved Frokostbordet høit han det forkynder,
Og fast han bli'er og slaaer ei Diet ned,
Skjøndt Fruen at fixere ham begynder.
Da hun det seer, at svare hun sig skynder:
Hvad De vil gjøre, De jo selv bedst veed;
Men da dog ikke bort idag De tager,
Vi ride vil en Tour, om Dem behager.

Hvor blev han glad, ved her at kunne takke,
Og slippe for sig meer at holde stiv!
Han iled op paa Kamret, hvor en Frakke
Han knapped stramt omkring sit ranke Liv.
Da han kom ned, en Ridekvægt i Jakke
Stak ham i Haanden Pidskens tynde Siv,
Og spændte store Sporer til hans Hæle,
Der pludselig fik Klang og kom til Mæle.

Han gik omkring, med Tanken paa sin Seier;
Men just som bedst han følte Friheds Magt,
Gik Døren op — og i sin Ridedragt,
Hvis lange Slæb bagefter hende feier,
Og med Baret, hvorfra en sort Fjer vaier,
Og med sit Haar i Dobbelt-Fletning lagt,
Og med en lille Ridepidsk i Haanden,
Indtræder Fruen, seirende i Aanden.

Ved Synets Deilighed vor Helt stod lammet,
Thi vexelviis hans Blod blev hedt og koldt;
Med Hat i Haand han et Par Ord fremstammed,
Og sløi saa ned og hendes Bøile holdt.
Hun steg tilhest, mens Toilen kjækt hun strammed,
Saa Fuxen vrinskende sig hæved stolt.
Exemplet Adam fulgte — bort de iilte,
Og bagved Ridefnægten red og smilte.

Det var en skyfri Dag foruden Blæst;
Saa varme Smiil Septembersolen sendte,
At fast de lyse Straaler Adam blendte,
Der første Gang i lang Tid var tilhest.
Til alle Kanter rundt han Øiet vendte,
Den hele Tour ham forekom en Fest;
Han følte sig saa let, saa løst fra Sorgen,
Han fri jo var — han ta'er jo bort imorgen.

Hvorhen nu ride? spørger ham medeet
Den Skjønne, som i Sadlen om sig vender:
I Skoven, nær ved Stranden Veien ender;
Endnu har ei det gamle Slot De seet,
Og heller ikke Uglen De jo kjender,
Som der i Taarnet har sit Leie redt.
Om hvem er Talen? Adam her udbryder —
Om Kammerherrens Onkel, Svaret lyder.

Han i sin Ungdom gjorde stort Rabalder,
Og som en Guldfugl fløi han viden om,
Til han med stækket Vinge, træt af Alder,
Her som en Lazarus tilbage kom.
En Philosoph, jeg troer, han selv sig kalder;
Fritænker er han efter Præstens Dom,
Og Navn af Atheist ham giver Degnen,
Mens han den graa Galt hedder rundt i Egnen.

Den graa Galt? gjentog Adam. Clara lo,
Mens frem igjen hun sprængte kjæk forvoven,
Saa han til flere Spørgsmaal ei fik Ro.
De red i Trav nu nedad imod Skoven,
Og snart bag Løvet gjenlod Hestehoven,
Og først ved Stranden standsed beggeto
Ved Syn af Slottets Taarn og røde Mure,
Hvis spidse Gavle dybe Rifter fure.

Knap foran Taarnet holdt de stille, førend
Ad Snegletrappens Trin tilveirs de gaae.
Ved Trappens Ende banker Clara paa,
Og indenfra en Haand dem aabner Døren.
Der stod den lille Mand med store Øren,
Med store Øine, gnistrende og graae,
Med Næsen spids, med Munden smal og vissen,
Og klædt i Graat fra Foden indtil Issen.

Aha! (saa peb han næsten som en Rotte)
Aha, ma belle cousine — vær saa god!
Og i et Taarngemak nu ind de traadte,
Der rundt og hvælvet sig for dem oplod.
Det hele Gulv var en uhyre Maatte,
Om Bordet store Læneſtole stod,
I Væggens Niſcher saae man Folianter,
Og Vindver var der rundt til alle Kanter.

Vor Helt blev foreſtilt og Plads man tog.
De seer, Hr. Onkel! (Clara let begynder)
At jeg, uagtet alle Deres Synder,
Endnu ei ganske Haanden af Dem slog.
At bringe Dem en Ven jeg her mig skynder,
En Ven, som snart er tabt, (et Suk hun drog)
Hvis ikke De, min Onkel, veed at røre
Den strenge Skjæbne, som ham bort vil føre.

Den strenge Skjæbne! peb den lille Mand,
Idet han smed i Stolen sig tilbage:
Altid De over Skjæbnen har at klage,
Skam Dem, Niece! brug dog lidt Forstand.
Hvor kan et sligt Ord De paa Læben tage,
De, som saa klogtig er, saa fuld af Plan,
At tidt endogsaa selv De Skjæbne spiller —
Tys! truede ham Clara: Ingen Piller!

Nei ingen Piller — Sukkergodt, Couſine!
Og De, min Herre! (her i Talens Ild
Udſtrakte han ſin Haand, den ſpinkle, fine)
De troer vel ſagtens og paa Skjæbnens Spil?
Nei, ſvared Adam med en munter Mine,
Af Hjertensgrund jeg det forſværge vil;
Den Skjæbne, ſom engang mig haardt behandled,
Forlængſt har til et Forſyn ſig forvandlet.

Godt! ſmilte Galt ironiſk — meget godt!
Af Deres Tro De ſikkert høſter Hæder;
De burde klæde Dem i Himmelblaat.
Men De, Niece, De hvem Skjæbnen glæder,
Bør farve purpurrode Deres Klæder.
Jeg, ſom De ſeer, jeg klæder mig i Graat.
Min Tro er farvelos, men den er ſikker,
Og mellem Sort og Hvidt den netop ligger.

Disputen her blev varm; thi Clara kæmped
For Skjæbnen ſom med Ord, med Diekaſt,
Og Adam, ſkjøndt en Smule han ſig lemped,
Beſtandig paa ſit Forſyn dog holdt faſt.
Den graa Galt Stridens Heftighed ei dæmped,
Han knytted Traaden ſammen, naar den braſt,
Og kom dem beggeto til Hjælp i Aanden;
Men nu medeet han ſlaaer til Lyd med Haanden.

Læg Deres Vaaben, skjønne Amazone!
Hør mig, min Herre! Hør en gammel Mand,
Som med en Iver, der var værd en Krone,
Har efter Skjæbnen rendt fra Land til Land;
Som har et Forsyn søgt i hver en Zone,
Ja, som i lang Tid her fra Taarnets Rand
Har kigget ud med Blik, som Briller væbne,
Men aldrig dog seet Forsyn eller Skjæbne.

Kun een Ting har jeg seet; men desto værre,
Mit Syn var som jeg selv en graa Gestalt;
Thi De bør vide det, min tappre Herre,
Tilfældet er det, som regerer Alt!
Tilfældet, ogsaa Hændelsen jo kaldt,
Som i Systemet vel man ind kan spærre,
Men som bestandig deraf bryder ud,
Og sætter sig paa Thronen som en Gud.

Her bukked dybt sig ned den sølvgraa Taler,
Og under Bordet aabned han et Skrin,
Hvoraf han fremtog trende Glaspokaler
Med samt en Flaske gammel Cyperviin.
Han skjenked i, og mens i Bægret daler
Den klare Drik, saa rød som en Rubin,
Begeistret sine Gjester han den byder,
Hvorpaa han svinger Glasset og udbryder:

Tilfældets Skaal! I Skikkelse af Skipper
Har det i Sommer bragt mig denne Skat,
Der, skjøndt den fødtes paa de græske Klipper,
Begraves i min danske Kjelders Nat.
Drik ud, min Herre! Drik, før Geisten slipper!
Mod slig en Geist er Deres Forsyn mat;
Den griber Hjertet, pirrer ved Erkjendelsen,
Og gi'er os Een paa Skallen, just som Hændelsen.

Og De, min deilige Niece — flink!
Forglem Anskuelser, som længst er mugne,
Ja som er hverken hugne eller stukne,
Og kom! Med Deres gamle Onkel klink!
I denne Vin jeg Skjæbnen nu vil drukne,
Herefter lystre vi kun Deres Vink;
Thi naar jeg først faaer Livet af Personen,
Vi sætte Dem i Skjæbnens Sted paa Thronen.

Tilfældet altsaa jeg skal forestille,
Gjensvared Clara, mens den Gamle drak:
Nei, min Hr. Onkel, nei, jeg siger Tak!
En Kjole, som er graa, mig klæder ilde,
Og troer De, jeg vil laane Deres Frak?
De selv faaer denne noble Rolle spille,
Thi jeg — det er paa Tiden — maa afsted;
Og jeg — tilføier Adam — følger med!

Besøgets Korthed dybt Hr. Galt beklaged,
Han udbad sig et længer næste Gang,
Hvorpaa han ned til Porten dem ledsaged,
Hvor straxt i Sadlen op sig begge svang.
Saasnart sin Tomme Damen havde taget,
Red de afsted mens Skovens Fugle sang,
Og om til Taarnet sig den graa Galt vendte,
Hvor Lykke paa Reisen! han endnu dem sendte.

Dog ei paa ham det unge Par nu hørte.
I Skovens Tykning alt de boied ind,
Hvor sagte sig de høie Kroner rørte,
Mens gjennem farvet Løv faldt Solens Skin;
Hvor dybe Skygger fængsled Blik og Sind,
Og Stilhed snart til Taushed dem forførte.
De red kun Fod for Fod ad Veien frem,
Og Ridefnægten langt red bagved dem.

Men selsomt følte sig vor Helt tilmode;
Den stærke Viin gik i hans Hoved om,
Og Geisten virked paa hans Tanker, som
Forunderlige Spring sig her tillode.
Han i den svundne Tid sig hensat troede,
Og drømmende det fast ham forekom,
Som gamle Ønsker her opfyldte vare —
Som red han paa sit Gods nu med sin Clare.

Paa eengang vrinſked Heſten — brat forſvunden
Var Gods og Drom, og vaagen op han ſaae;
Hans Die modte Claras, og paa Munden
Af hendes, ſyntes ham, en Smerte laa.
Han dreied halvt ſig om og aabned Munden
For Vished dog i denne Sag at faae,
Og ſagde — thi han for ſig føle vilde —
Jeg ſynes, Deres Naade bli'er ſaa ſtille?

O, ſvared hun, idet med Haanden Haaret
Hun bort fra Kinden og fra Panden ſtrøg:
Slig Stilhed kommer tidt om Efteraaret
Og gjør i Skov og Lunde mig Beſøg.
See disſe Træer! See denne ranke Bøg!
Den Skjønhedskrone, ſom den ſtolt har baaret,
Om kort Tid ſmuldrer hen ſom visſent Løv —
Hvad eengang var et Haab, er ſnart kun Støv.

Naturen ſpotter Haabet. Sorgens Bud
Saatidt mig Efteraarets Toner bragte;
Men De, min Ven, vil ei mit Haab foragte,
Vil paa min korte Fryd ei gjøre Brudd!
Ja, blev hun ved, mens Haanden ud hun rakte,
Reis ikke bort! bliv denne Maaned ud —
Dog Adam ryſted tvivlſom paa ſit Hoved,
Skjøndt Hjertet halvveis det Forlangte loved.

Hans Hovedrysten Clara knap blev vaer,
For sig i Løben ærgerlig hun bider,
Hvorpaa hun op den slupne Tomme ta'er
Og frem i stærkest Trav ad Veien rider.
Men ogsaa Adam spored Hestens Sider,
Hans Pligt var ham paa eengang bleven klar:
Han fra den Sørgende ei burde vige,
Til hendes Ønske ja han burde sige.

Thi traved rask han fremad — dog forgjæves!
Den Skjønne skifter Trav nu med Galop,
Mens lig en Sylphe hun paa Sadlen hæves,
Og smal og smekker gynger ned og op.
Vor Helt, af hvem en større Fart udkræves,
Da galoperer frem og holder Trop;
Dog Clara, som ham Mores vilde lære,
Nu sætter pludselig i Carriere.

Ha, smiler han: hun bryde vil en Landse!
Og frem i Carriere selv han foer,
Mens om hans Øren op floi Støv og Jord,
Og han for Luftens Tryk knap kunde sandse.
Hist — tænker han — hist maa sin Fart hun standse,
Thi Ledet lukket er, saavidt jeg troer,
Og over Bommen hun sig neppe vover —
Hvordan! Hun i et Spring jo sætter over.

Han maatte med! hans Ære ham det bød;
Og skjøndt en Stemme hvisker: Gjør det ikke!
Dog hen mod Bommen som en Pil han skød.
Med Tungen sees han Læberne at slikke,
Hans Kind er falmet, stive staae hans Blikke,
Og dybt han dukker sig, bestedt i Nød.
Kun Dristighed et heldigt Udfald lover —
Et Slag af Pidsken — Hesten sætter over!

Den sætter over — men paa eengang strammes
Af Rytt'ren Toilerne med Voldsomhed,
Og Dyret, som nu brat i Springet lammes,
Sig styrter hovedkulds mod Jorden ned.
Vor Helt af Faldets hele Styrke rammes,
Thi Hestekroppen over ham sig smed;
Og knap sin høire Arm han følte brækket,
For Mulm og Mørke pludselig ham dækked.

Besvimet laa han — vist en Time randt;
Men dengang endelig med største Møie
Som af et dunkelt Svøb han ud sig vandt,
Og med Bevidsthed løfted op sit Øie:
Da paa sit Kammer seer han Clara bøie
Sig ned mod Leiet, hvor han selv sig fandt;
I hendes Øie blinked der en Taare,
Just som en Feltskær aabned ham en Aare.

Hun fjerned sig med Fingeren paa Munden
Og med et Blik, der Meget sige vil,
Hvorpaa hans Arm af Lægen blev forbunden. —
Dog mens vor Helt nu her i Feberild
Maa ligge stille, for at skaane Vunden:
Vil vi, min Læser, som jo hidindtil
Ham mest fra Hjertets Side lærte kjende,
Os fra hans Hjerte til hans Hoved vende.

Thi skjøndt der er et Stykke mellem begge,
Og hver af dem et Rige kalder sit,
Saa er der dog et Fællesskab, og tidt
Til Virksomhed det Samme kan dem vække.
Man Hjernen kan see Tanker at udklække,
For at forsvare Lidenskabens Skridt;
Og, omvendt, Hjertet Følelsen ophidse,
For Tankebraadden rigtig at tilspidse.

Ja denne Forbundspagt saavidt kan gaae,
At de hinanden Pladsen kan indromme,
Saa hvor man troer at høre Hjertet slaae,
Det kun er Hovedet, man hører domme;
Og, omvendt, mærker Følelserne stromme
Med Brusen, hvor Logik man vented paa,
Og klar, besindig Tænksomhed sig loved —
See, derfor er os vigtigt Heltens Hoved!

Han var for lyst et Hoved, til at ikke
Et Slag, der havde truffet ham saa haardt,
Jo' maatte drive mange Taager bort,
Der hidtil kun formørkede hans Blikke;
Og da fra Dag til Dag han syg maa ligge,
Mens ærlig han i Tanken stræber fort,
Og da han født er til at reflectere,
Saa maa han paa sin Tilstand speculere.

Forsynets Mening med hans Fald fra Hesten,
Hvorved der for hans Reise sattes Pind,
Det var det store Thema, som nu næsten
Bestandig varieertes i hans Sind.
Forsynet — som ham naadigt var forresten —
Vist ei ham førte planløst ud og ind;
En Hensigt med hans Sygdom sammen hænger;
Men hvilken Hensigt? — Tanken kom ei længer.

— Det var en Morgen og i Drømmesyner
Den graa Galts Billed for hans Die hang,
Da klart og pludselig, som naar det lyner,
Tilfældigheds-Begrebet første Gang,
Just som han vaagned op i sine Dyner,
Frem af hans Hjerne fix og færdigt sprang.
Ja — hvisker han — den graa Galt han er sikker!
Tilfældet skyldes det, at her jeg ligger.

I Tanken gik tilbage han i Tiden,
Da faldt medeet ham Bæltpasſagen ind,
(Den første Grund til hvad der hændtes ſiden)
Og ſelſom Uro nu betog hans Sind.
Hvad! udbrød han — har jeg da været blind?
Tilfældet mangled reent jo i min Viden!
At jeg tilfældigviis med Clara ſaaes,
Deraf min Tilſtand ene kan forſtaaes.

Han kom i Svingning. Fortids lange Kjæde
Han Led for Led ihaſt nu gjennemløb,
Og dyb Forundring i hans Sjæl tog Sæde.
Det var, ſom ſaae ſit Liv han uden Svob,
Som om den ſande Aarſag kom tilſtede
Til Ting, der før i Skjul bag Skjæbnen krob:
Tilfældet han paa alle Veie mødte,
Ved hvert et Skridt paa Hændelſen han ſtødte.

Var det ei Hændelſen han kunde takke
For Modet, hvor han ſorte Trine ſaae?
Var det ei Hændelſen, ſom i hans Nakke
Ham holdt tilbage, da ved Bolgen blaa
Paa Langebro han ſogte Charons Smakke?
Var det ei Hændelſen han ſtødte paa
Hiin Aftenſtund, da Friſteren han hørte,
Da ſtakkels Lotte han paa Glatiis forte?

Forunderligt! En ganske ny Besvaring
Af Livets Gaader viste sig jo her,
Og mærkeligt det syntes ham især,
At den saa noie stemmer med Erfaring.
Men reent umulig dog er slig Forklaring!
Han har jo seet et Forsyn ganske nær,
Han længst jo havnet er i Christendommen,
Saa Nemesis ham reent er uvedkommen.

Han med sin Slutning dog var knap tilende,
Før paa hans brukne Arm hans Blik faldt hen,
Og Tvivlens Dæmon indfandt sig igjen.
Hvad end hans Tanke vilde ham indvende,
Tilfældets Magt han maatte her erkjende,
Han saae sig selv en Bold for Hændelsen,
Ind i hvis dunkle Spil hans Die skued,
Og for hvis Lovloshed hans Hjerte grued.

Thi naar en lunet Magt kan Alt beskikke,
Hvor er det muligt sig at mene fri?
Og naar sin Frihed man beholder ikke,
Er og det Troens Paradiis forbi,
Hvori Lykksalighedens Bæld skal ligge.
O, mindre Trøst og Haab der gjemtes i
Den lumske Magt, hvis Spil han her opdaged,
End i den Skjæbne, som ham fordum plaged!

Han følte sig for Trøstegrunde tom,
Han laa urolig, dækket af sit Lagen,
Og ingen Hvile fandt han hele Dagen,
Ja hele Ugen ei til Ro han kom.
Tilfældet, som ham nu var Hovedsagen,
Saa heftigt kæmped med hans Christendom,
Og rystede saa stærkt hans Hjernekiste,
At snart han ind og ud ei mere vidste.

Han bandede den graa Galt — dog maaskee
De vakte Tvivl af ham just kan fordrives!
Af denne Tanke han en Dag oplives,
Da i Besøg den Gamle lod sig see;
Thi trykked han den Haand, som venligt gives,
Thi skrifted han sin indre Nød og Vee,
Og medens op for Tvivlens Sæk han loste,
Sin Tro han i et Skriftemaal udøste.

Den graa Galt smilte muntert, alt imens
Han tog en Priis og sig i Stolen strakte;
Hvorpaa han lidt paa Skriftemaalet smagte,
For rask han udbrod: Hvilken Consequens!
Tilfældet synes dybt De at foragte,
Og dog De gruer for dets Existens;
Den gyldne Frihed byder De velkommen,
Og dog De trælle vil i Christendommen.

Min Mening er, at skal der være Gilde,
Saa skal tilgavns det være; reen Besked!
Ei fra vor Sands og Drift vort Væsen skille,
Og ærligt tilstaae, at vi Intet veed
Der, hvor Forstanden virkelig staaer stille.
Min Tro er derfor baade kold og hed:
I alt det Ydre Epicuræisme,
I alt det Indre afgjort Skepticisme.

Min Mester er den gamle Epicur,
Hvem jeg alene takker for Omvendelsen
Fra tomme Hjernespind til sund Natur.
Ved Hjælp af ham jeg klared mig Erkjendelsen,
Til jeg forstod, at Gud vil sige Hændelsen,
Der allevegne ligger som paa Luur;
Der kommer som en Hund i et Spil Kegler,
Og gjennemkrydser alle vore Regler.

Lykksalighedens Lære fatted jeg,
Dengang jeg blev i hans System indviet,
Der Mennesket fra Dyret skiller ei,
Der fra den dumme Dødsfrygt os befried,
Der har paa Døren drevet Hykleriet,
Og viist os Livets Maal paa Lystens Vei
I dette Bud: Ved Livet du dig fryde,
Men nyd det, saa du stedse kan det nyde!

Men skjøndt jeg sætter Manden høit, som sagt,
Saa er alligevel det dog min Mening,
At kun med Skepticismen i Forening
Faaer ret til Ro han vore Hjerter bragt;
Thi medens Sands og Drift, i hver Forgrening,
Sit Scepter Epicur har underlagt,
Har Pyrrhon i det Oversandselige
Grundfæstet sit uendelige Rige.

Og naar han der os byder: tvivl om Alt!
Og jeg med Consequens den store Lære
Har gjennemført i den moralske Sphære,
Da faaer jeg vel et Nul kun til Gehalt,
Men med mit Nul kan Verdner jeg undvære:
Ned i dets Intet Friheds Skranke faldt,
Samvittigheden sluges op af Nullet,
Og, fyldt kun af mig selv, jeg fylder Hullet.

See der min Tro in nuce, kjære Ven!
Og tænk blot aldrig at i den jeg vakler,
Fordi en halv Snees halvstudeerte Stakler
Et overvundet Standpunkt kalder den.
Gjør maaskee Christendommen fleer Mirakler,
Naar til et Hisset den os viser hen?
Naar Mennesket og Livet den halverer,
Og netop bort det bedste Stykke skærer?

Den Gamle taug; men Adam rundt nu søgte
Om Stotter for sin Christendom og Tro;
Dog med hans Ord den lille Galt kun spøgte,
Og for hvert nyt Beviis paany han lo.
De præker, sagde han, kun i en Lygte;
Men da De Christendommen priser jo,
Vil en Bekjender af den vi betragte,
Og see, hvorvidt han svarer til det Sagte.

Vor Christen er en Synder — det er vist.
Hver Morgen han et dydigt Forsæt fatter,
Men inden Aften han det slipper atter,
Hvorpaa med Hovedet han hænger trist.
Han klavrer op igjen, og ned han dratter
Igjen fra Dyd og Forsæt just som sidst,
Og just som sidst han angrer og dolerer;
Men dette Liv i Længden fatigerer.

Vor Christen agter ei paa Verdens Tant!
Hans Hu staaer kun til Himlen, vil han sige;
Men stil ham lige for det sandselige,
Det friske Liv, og prov om det er sandt.
Da seer man pludselig hans Himmerige,
I Forhold til den Jord, han syndig fandt,
At tabe Farven som den blege Maane,
Der for det friske Sollys strax maa daane.

Vor Christen falder stundom i Ekstase,
Han mærker at han skal fødes skal paany:
Man seer ham mod sit eget Kjød at rase,
Og fra sig selv, som fra en Fjende, flye;
Men følg ham over i hans nye Phase,
Da sees den gamle Adam, uden Sky,
Midt i sit gamle Liv — med sit Oremus
Saa gjenfødt justement som Nicodemus.

Vor Christen sig i Døden hjulpen veed!
Som i Triumf ham Englene modtage;
Men hvorfor er da Døden ham at smage,
Som om han i det sure Æble bed?
Saa at han heller mellem Synd og Plage
En god Deel Aar endnu sit Liv hensled,
Ja saa han meget gjerne kysset Riset,
Naar blot det drev ham hjem fra Paradiset.

Vor Christen — dog De selv maa heelt udfore
Det flaue, jammerlige Contrafei,
Hvorved min Haand ei længer gider rore;
Desuden — det er Tid, jeg gaaer min Vei.
Her sprang han op og sagde: vil De hore
Min Dom om Fyren? Jeg den dolger ei.
Jeg kalder ligefrem en saadan Synder
En Mellemting af Hykler og af Flynder.

Han foer af Døren ud, som i han flængte,
Hvorpaa han hjem til Taarnet skyndte sig,
Mens Adam, ganske hed i Ho'det, tænkte:
Mon mig han meente? Gjaldt hans Tale mig?
Var det personligt? — Tanken dybt ham krænkte.
Men Tingen var dog ikke rimelig;
Thi hvorfor skulde Manden Sligt ham sige?
Alt var vist meent i det Almindelige.

Men hvorom Alting er, den Ting staaer fast,
At aldrig han til sine andre Synder
Vil foie Hykleriets stygge Last.
Derhos hans Blik at klare sig begynder;
Det er ei ham man kalde skal en Flynder,
Thi godt han seer, ved første Diekast,
At for der var et Hul i hans Erkjendelse,
Der kun kan stoppes med Begrebet Hændelse.

Dog vil sin Tro han derfor ikke svige!
Endnu et Forsyn han sig holder til,
Skjondt Sammenhængen ei han seer saa lige
Imellem det og Hændelsernes Spil;
Saameget med Bestemthed tør han sige,
At naar et Forsyn ikke hindre vil
Tilfældets Griben-ind — er ubetinget
Den Enkeltes Ansvarlighed forringet.

Det var det ſtore Reſultat omtrent,
Som ikke blot det Tænkte og det Sagte,
Men ſom den lange Sygetid frembragte
Paa vores reflecterende Patjent.
To Maaneder paa Leiet han ſig ſtrakte,
I hvilken Tid han nøie blev bekjendt
Med Clara, ſom ham daglig monne røgte,
Og med den graa Galt, ſom ham tidt beſøgte.

— Hans Arm var lægt. En triſt Novembermorgen
Han forſte Gang igjen for Speilet ſtod
Og ſig barbered, fyldt af Afſkedsſorgen,
Thi Reiſen ſig ei meer forhale lod.
Hans Pligt ham vinker bort fra Galtenborgen,
Og til at trodſe den har ei han Mod.
I næſte Bondeby vil Vogn han leie,
Den næſte Morgen Huſet Ryggen dreie.

Han pakker ind og gjør ſin Koffert klar,
Men overſt lægger han de ſorte Klæder;
Thi dem han denne Aften paa jo ta'er,
Naar frem han i den ſtore Verden træder,
Der moder rundt fra Egnens Herreſæder
Til Selſkab for den Prinds, ſom meldt ſig har;
Og denne Prinds nu ſpøger i hans Tanker,
Alt mens han ned til Bondebyen vanker.

Der kom om Vognen snart han til Accord;
Men af sin Længsel saa mod Skoven draget,
Der fjernt i Horizonten mørk fremraged,
Ad Markens Sti han atter iler bort.
Hans blode Hjerte syntes det for haardt
At reise, før han Afsked havde taget
Med hine Steder, som vist aldrig meer
I Følgeskab med Clara han gjensee.

Ved Skovens Indgang standsed han og sukked:
Her var det, — ja ved Ledet her det var,
Jeg for den Skjønnes Fod mit Die lukked;
Og netop her maaskee hun staaet har,
Og med en stille Taare mig bedugget,
Dengang bevidstløs man afsted mig bar.
O, hvorfor maa man Dødens Glemsel smage,
For slige dyre Perler at modtage!

Det er et kostbart Offer (blev han ved)
Som dig, min Alma, her din Elsker bringer,
Ved los at rive sig fra dette Sted,
Hvor Glands og Skjønhed laaner Livet Vinger;
Et Smertenssuk i Offersangen klinger,
Og Hjertets Veemodsstrenge tone med.
Men villig dog mit Offer hen jeg giver,
Thi tro til Døden jeg mit Løfte bliver.

Kort af sit eget Ord han vandrer frem,
Og længe gik han eensom om i Lunden,
Til, enig med sig selv, i Aftenstunden
Som fra en vunden Seir han vendte hjem.
Der mødte ham en voldsom Gjøen af Hunden,
Der holdt for Døren Wienervogne fem,
Og Lys i alle Husets Vindver brændte,
Mens op og ned ad Trapperne man rendte.

Ha, tænkte han, det gjelder sig at rappe!
Han iled op og klædte rask sig paa;
Men da saa ned han ad den store Trappe
Bleg, rank og sortklædt hurtig monne gaae,
Og i Forventning følte Hjertet klappe,
Et nys ankommet Brev man lod ham faae.
Sit Navn han med sin Faders Haand saae skrevet,
Og strax han brød og gjennemlæste Brevet.

Hans Fader om sin egen Tilstand meldte,
At ypperlig den var i Et og Alt;
Hvorfor hans Brev kun Adams Sygdom gjeldte,
Som var ham meldt af Kammerherre Galt.
I Spøg han faderlig sin Søn udskjeldte,
Der blév en rigtig Rytterstovle kaldt;
Og ret alvorlig han ham her formaned,
Til at benytte Veien, som var banet.

Lad mig nu see (han skrev) at ei du speger
Mig dette Garn, der spandtes til dit Held,
Men at du bruger Leiligheden vel,
Saa at dit Fald kan føre dig til Seier.
Jus proponendi Kammerherren eier,
Og dybt hans Præst til Døden er i Gjeld;
Hæng derfor i, og slip ei Manden, førend
Han med et Kaldsbrev jager dig paa Døren!

Høist skurrende for Adam Dette lød;
Han Intet om det Forslag vilde høre,
Der her at søge Præstekald ham bød.
For Clara Præstekjole sig iføre!
Den blotte Forestilling gjør ham rød.
Imidlertid — hvad skulde han da gjøre?
Imod sin Faders Ønske reise hjem? —
Hvem gav ham her det gode Raad — ja hvem?

Betænksom aabned Døren han til Salen,
Og nu han i det store Selskab var,
Hvor Lys og Speile ret gav Glands til Talen.
Man stod i Grupper og gik Par og Par:
Baronen, Kammerherren, Generalen,
Hofjægermestren, Greven, Junkren har
De tusind Ting hinanden her at sige —
Men Adam tænkte: Lutter Adelige!

Han liſted langſomt frem, lidt varm i Kinden,
Op hvor de fløielsklædte Damer ſees.
Der ſad ſom ædle Fugle høit paa Pinden
Stiftsdamen, Baronesſen og Grevinden,
Mens rundt om Deres Naader viſt en Snees
Af ſmuktfriſeerte Frøkner damned Kreds;
Men pludſelig i Kredſen kom der Rore,
Juſt ſom i Gaarden Vogne lod ſig høre

Vor Helt ſig trykked baglænds op mod Stolen,
Thi med en uſædvanlig Energi,
I Uniform, med Nøglen bag paa Kjolen,
Foer Kammerherre Galt ham her forbi,
Af Fruen fulgt, der, ſtraalende ſom Solen,
Bar Diademet med Juveler i.
Det ſkjønne Syn han neppe havde vundet,
For ſom et Stjerneſkud det var forſvundet.

Han ved den fjerne Salsdør det forliſte,
Men brat blev begge Døre revne op,
Og ſom en Pragt-Comet med Svands og Krop,
Han Stjerneſkuddets Deilighed nu priſte:
Ved Claras Haand den ædle Prinds ſig viſte,
Fulgt af de ſnorte Officerers Trop,
Der, dannende Cometens lange Hale,
Med deres røde Uniformer prale.

Cometen langsomt sig bevæged frem,
Og Prindsen, smykt med Baandet og med Stjernen,
I Følgeskab med Clara, danned Kjærnen
For Adam, der nu stivt betragted dem.
Hans Tanker tummelumske blev i Hjernen,
Han saae sig hensat til Olympens Hjem;
Af Mars og Venus skued han et Billed,
Imens de Andre sig til Cour opstilled.

Af Herrer og af Damer Rækken fyldes.
Hans Høihed gaaer omkring og er charmant;
Ved hvert et Ord man drages og man trylles,
Ved hvert et Smiil en Sjæl han til sig bandt;
Thi Prindser er Magneter — dem det skyldes,
Ei blot at Livets Høidepol man fandt,
Men deres Nærhed losner alle Skruer
I Hovedet paa Herrer som paa Fruer.

Vor Helt fik og en Skrue løs; thi bare
Han seer sit Snit, han Plads i Rækken ta'er.
Men da Hans Høihed ønsked at erfare,
Af hvad Familie og Slægt han var,
Da hørte man ham tillidsfuld at svare:
Af Slægten Homo! — Prindsen gav til Svar:
Den Slægt jeg kjender ei; er den fra Holland? —
Nei, stammed han, Familien er fra Lolland!

Og hermed Audiensen var forbi;
Thi bort at gaae det Prindsen maa behage,
Og selv han, for Magnetens Virkning fri,
Trak sig i Vindveskrogen nu tilbage.
Der kunde ret i Diesyn han tage
Det sjeldne Skuespil, hvis Poesi
Holdt ham i Spænding tryllet fast til Muren,
Indtil Hans Høihed færdig var med Couren.

I alle Værelser man sig adspredte,
Og Adam tænkte: Nærmere jeg maa
Den store Verden dog paa Klingen gaae!
Den Aand, hvoraf sin Storhed den udledte,
Hvorved sin Magt saa frit og vidt den bredte,
Maa i dens skjulte Væsen jeg forstaae!
Thi tog han godt sig sammen paa det Samme,
At ei ved Mødet han skal staae tilskamme.

Han veiede sin Kundskab op og ned;
Udbyttet, hans Examen havde givet,
Med hvad han hidtil havde lært af Livet,
Og hvad af Konst og Videnskab han veed,
Alt ordned han i Tankeperspectivet,
Og saa til Mødet rustet frem han skred.
Ved Døren, som den tykke Greve spærrer,
Han stødte paa den store Verdens Herrer.

Han spidser Øre — Hector er paa Tale.
Her gjelder det Homer, nu strax han troer;
Men nei! Man taler her om Hectors Hale,
Om Hector efter Agerhons paa Spor,
Og derhos føies mangt et „Fanden gale"
Til andre ham ufattelige Ord;
Thi Talen er om Jagt paa Høns og Ænder,
Hvortil desværre han Sletintet kjender.

I Afstand fra ham Navnet Moses lød,
Og Navnets Klang som Theolog ham lokker.
Han lytter til og samler Talens Brokker,
Men paa Prophetens Vegne blev han rød;
Man stred om Moses' Been, om Moses' Sokker,
Om Blodet, som i Moses' Aarer flød,
Og endelig — hvad Sammenhængen rober —
Om næste Veddeløb, hvor Moses løber.

Hvor kom tilkort hans Kundskab denne Gang!
Med hans Uvidenhed ham først forsoner
Musikens saa forstaaelige Toner,
Der brusende fra Sidesalen klang.
Han iled ind, hvor under Lysekroner
Med Damer rundt sig Officerer svang;
Hvor Floiten fulgte Violinens Luner,
Og Glæden udbasunтes af Basuner.

Der i et Hjørne stod han som bedaaret,
Med Øret tryllet og med Synets Sands
Tabt i den adelige Ungdoms Dands:
Da Clara, med Juvelerne paa Haaret,
Til Prindsens Valserinde her udkaaret,
Fløi let forbi ham i sin Fløiels-Glands —
Nei! Noget saa vidunderlig Ophøiet,
Saa mystisk Deiligt, saae vist aldrig Øiet!

Prindsesse — hvad Prindsesse! Nei Gudinde!
Og selv Gudinde vilde knap forslaae,
For Navn til denne Følelse at faae,
Der i sit Dyb lod hans Forstand forsvinde.
Hvor maatte saa naturligt han det finde,
At til ham selv iaften ei hun saae;
Hvor kunde sligt han af Gudinden vente —
Og dog saa godt han hendes Sind jo kjendte!

Han maatte med i Dandsen! — Hist en lille,
Men sikkert meget fornem Dame sad;
Thi fra de Andre sees hun sig at skille
Ved Minen og et vist — han veed ei hvad.
Hun hidtil eensom havde siddet stille;
Men nu, da han en Polka sig udbad,
Med et forbindtligt Smiil hun strax sig hæved,
Og let til Polka-Dandsen Parret svæved.

Her Lykken ham nu ret favoriseerte;
Thi Damen polkede med røde Skoe,
Og han med Clara gjorde dos à dos,
Ja med Hans Høihed selv han figureerte.
Han paa sin Dames Navn just speculeerte,
Da nærmed sig Grevinde Bärenklo
Og sagde høit til Damen, midt i Dandsen:
De dandser net, min gode Mamsel Jansen!

Hvorledes? tænkte Adam: Mamsel Jansen!
Det altsaa kun en Gouvernante var!
Og pludselig forbi var hele Glandsen.
At noget Ordinært hun ogsaa har,
Han sporer tydeligt; thi efter Dandsen
Til Tak hun neier før hun Afsked ta'er.
Han den Fugl flyve lod, og noksom mættet
Af Toner gik han ind i Cabinettet.

Der netop op fra Spillebordet stod
Stiftsdamen, Excellencen, Generalen,
Der, af en Kammerjunker fulgt i Halen,
Vor Helt til Ensomheden overlod.
Han nærmed sig det Bord, hvor nylig Talen
I Beter og i Trumfer kun slog Rod,
Og mens de spredte Kort han sammen lagde,
Heel tankefuld han til sig selv nu sagde:

Hvormeget har jeg dog endnu at lære!
Juſt ſom jeg reiſe ſkal, jeg træder ind
I Livets høiere og ſtørre Sphære;
Hvad Under, at uroligt er mit Sind?
Jeg ſeer, hvad jeg blev født til at undvære:
Et Liv, omſtraalet af et gyldent Skin;
Jeg ſeer et Folk, der Lykken Alting ſkylder,
Et chriſtent Folk, der Epicur dog hylder.

Hvad ſkal jeg gjøre? Valget falder haardt!
Hvis hjem jeg reiſer, vil min Fa'er ei glemm'et,
Og bliver jeg — naar kommer da jeg bort?
Vel! udbrød han: Tilfældet ſkal beſtemm'et!
Ifald blandt diſſe Kort jeg træffer Sort,
Saa reiſer uden vid're jeg til Hjemmet.
Han blanded Kortene — tog af forfnyt;
Men ſtod ſom ſlagen — Kortet var jo rødt!

Til nye Betragtninger han Tid ei fik;
Igjennem Værelſet kom Damer feiende,
Og ſelv han ſaae — mod Salen om ſig dreiende —
At Prindſen juſt tilbords med Clara gik.
Dem fulgte Par og Par, mens overveiende
Sin Stilling Adam ſtod med ſpændte Blik.
En gammel Froken Thott var kun tilbage,
Og hende da paa ſig han maatte tage.

Som sidste Mand han fik den sidste Stol
Ved Bordets Ende, langt fra Paradiset,
Hvor Clara throned mellem Sølvservicet
Hos Prindsen, Taflets egentlige Pol.
Der straalte Porphyrvasen som en Sol,
Der taltes Tydsk; der blev der leet og fniset;
Der var man fri og fornem i Gebærden;
Der — føler dybt han — er den store Verden!

Men han, som troer at kjende Tonen godt,
Det Spørgsmaal til sin Dame nu henvendte:
Nedstammer Frøkenen fra den bekjendte,
Af Danmark høit fortjente Otto Thott? —
Den gamle Frøken et Par Blik ham sendte
Og gav til Svar: Ja ikke dette blot!
Thi her, blandt alle Kongens Undersaatter,
De seer den Sidste af de gamle Thotter.

Ved disse Ord i Totten hun sig pirred
Og vendte stolt sig til sin Omelet;
Men hvert et Blik og hver en Lorgnet
Sig dreied hen mod ham, der heel forvirret
Ned i Tallerkenen nu hoirød stirred,
Og knuged voldsomt om sin Serviet.
Han hørte hviske, medens spændt han lytter:
Saa det er den ulykkelige Rytter?

Det gjelder mig! han tænkte med Forfærden,
Og atter tænkte han: prostitueert!
Prostitueert, og for den store Verden,
Just som i den jeg bli'er introduceert!
Vel vandt han Holdning ved et Slags Forhærden,
Men Bordets Glæde var for ham spoleert;
Og roligt slog hans Hjerte først i Barmen,
Da man fra Taflet reiste sig med Larmen.

Og hermed Punktum. Men for Adam ei,
Der, atter holdt af Hændelsen tilbage,
Da nys i Frihed bort han vilde drage,
Nu maatte gaae Tilfældighedens Vei;
Thi hvergang Galt's Indbydelser modtage,
Kan han, som bedes med, ei sige Nei;
Saisonen var begyndt, og rundt paa Landet
Sig adelige Sammenkomster dannede.

Fra Herregaard til Herregaard han kjørte;
Tre Maaneder han kjørte som i Ring
Med Grever og Baroner, og berørte
Den store Verden milevidt omkring.
I hvert et Selskab Clara ham indførte;
Som hendes Protegé fra ingen Ting
Han steg i Manges Dine snart til Roget,
Saa Livet blev ham meer og mere broget.

Han lærte nu den store Konst, at nyde;
Dog denne Konst bestod for ham kun i
At jage Reflexionen bort og skyde
Erindringen i Tankerne forbi,
Og sig for hver en Fremtidssorg befrie,
Ved kun om Øieblikket sig at bryde;
Saa det, som han tilegnede sig godt,
Var Konstens negative Side blot.

Men glemte reent han Alma? — Ingenlunde!
Til Skriverbordet satte han sig tidt
Og skrifted ærlig alle sine Skridt,
Ja gjorde hende klart ved mange Grunde,
Hvordan af Længsel her han havde lidt.
Men aldrig han et Brev fuldende kunde;
Han standsed gjerne med det Udraab: Nei,
En Hykler allersidst dog bliver jeg!

Thi Navnet Hykler var en Skræk ham blevet,
Og dette Navn, med Hændelsen i Pagt,
Var Aarsag til at aldrig der blev skrevet,
Og at han aldrig Reisen selv opleved,
Skjøndt nok af Reiseplaner der blev lagt.
Tilfældet stod med Hykleren paa Vagt:
Det første fast til Galtenborg ham surred,
Den sidste hver et Skriftemaal forpurred.

Paa denne Viis fik efterhaanden Tæring
Den indre Drøm, hvori han leved før:
Den Drøm, der af Gemyttet suger Næring
Og dybt sin Sæd i Tankelivet strøer.
Hans Phantasi kom udenfra i Gjæring;
Tæt om hans Sjæl sig lagde Taagens Slør,
Hvorpaa fra Dag til Dag sig lod tilskue
Syvfarvet Illusionens Glimmer-Bue.

Thi altid først et Slør for Sjælen skygger,
Hvorpaa det ydre Liv kan kaste Skin,
Naar Farvebuen lig, som Iris bygger,
Sig Illusionen nærme skal et Sind.
Med sligt et Slør sig hver en Sjæl dog smykker,
Saasnart i Verden kun den træder ind,
Og hvergang den af Taagebindet dækkes,
Af Illusionens Spil den ogsaa gjækkes.

Thi samme Øieblik som Livet trænger
Igjennem Slørets Taage med sin Glands,
Forvandles Skinnet til en farvet Krands,
Der sig for Øiet breder og forlænger.
Ved dette Skin alt Patteglutten hænger,
Mod det seer Drengen op med henrykt Sands,
I det maa Pigebarnets Hjerte smelte,
Saa strax i Officerer hun seer Helte.

Ved dette Skin man af sig selv fortrylles,
Naar stor i Andres Dine man sig seer;
Af dette Skin man tidt med Hovmod fyldes,
Saa lig en Dalai-Lama man sig teer;
Til dette Skin den hele Storhed skyldes,
Det svinder hen — og man er Tosse-Peer;
Ei blot i Andres Dine dybt man synker,
Men rovet Skinnet, kun sig selv man ynker.

For dette Skin arbeide stedse Skræderne,
Som dermed lappe Menneskets Gestalt;
Ved dette Skin man kjender Folk paa Klæderne
Og Hund paa Haarene man skuer alt;
I dette Skin fremtræder tidt en Pjalt
Og gjør Furore som en Helt paa Bræderne;
Kort sagt: ved dette Skin en Sol der tændes,
Hvoraf man ikke varmes, men kun blendes.

Først naar sig Hjertets Drømmeliv forbinder
Med dette Skinliv, det et Indhold faaer,
Som Form og Fasthed ved Erfaring vinder,
Og som, naar Skinnet flygter, end bestaaer.
Thi al den laante Glands tilsidst dog svinder,
Og Sjælens Taageslør itu dog gaaer;
Men naar af Tiden tyndslidt det maa briste,
Paa Stumperne man holder til det Sidste.

Forgjæves! Een for een de flagre bort,
De lette Taager, fulgt af Klagetoner,
Og een for een af Livets Illusioner
Med dem til Undergangen ile fort.
Klart, koldt og nøgent da fremtræder haardt
Et visset Liv, som paa Ruiner troner,
Og skulde nu med det man nøies blot,
Da maatte Sjælen gjøre Bankerot!

Da gjelder det, om den af indre Drømme
Har bygget sig en Ark, der kan bestaae,
Og hvori frelst som Noah den kan svømme,
Mens Illusionens Verden maa forgaae.
Da gjelder det, midt i de stride Strømme
Til Tinden af et Ararat at naae,
Hvor Fredens Due bringer Oliebladet,
Mens Livet stiger gjenfødt op af Badet. —

Dog nu til Heltens Illusion tilbage!
Juul var forbi og Fastelavn var nær,
Da over Adams hidtil skjønne Dage
Fra Claras Side der trak op et Veir.
Hun syntes sig i Luner at behage,
Hun tidt var spydig og mod ham især,
Og medens Sødt og Surt hun sammenblanded,
Et Øieblik hun kold var, varm et andet.

Hvad var vel Grunden? Var det Nerveſpænding?
Var det af Vinterkulden Virkning kun?
Var det en lidenſkabelig Forbrænding
Af Elſkovsſtof i Hjertets dybe Grund?
Var det i hendes Følelſer en Vending? —
Ak, ingenſteds hans Gisninger fandt Bund!
Og høiſt begribeligt! thi hvor vel bunde,
Hvor Konſten i Inſtinktet gaaer tilgrunde?

Men han Taalmodigheden ogſaa trætted!
Den ſkjønne Frugt for Claras Øie hang,
Hvoraf hun lidt at nyde følte Trang,
For i ſin Ørken her at blive mættet;
Og da nu Frugten aldrig faldt i Nettet,
Naturligviis mod Grenen op hun ſprang:
Hun ryſted og hun rokked og hun pirred,
Saa Adams Sind og Sands hun reent forvirred.

Men hvad hans Sjæl ved disſe Løier led,
Det kan kun føles, men kan ei beſkrives.
Af Smerterne til blodig Daad han drives;
Thi nu paa Jagt med Skytten tidt han ſkred,
Og mens af Krattets Torne ſelv han rives,
Han mangt et Harehjerte ſonderſled.
Fra Dag til Dag han lærte bedre ſkyde,
Men aldrig Fruens Sigten ret at tyde.

Den Ligevægt, som hidtil han med Moie
Bevared, paa det sidste Vers nu sang:
Kun Claras Stemme for hans Øre klang,
Og Dag og Nat stod hun ham kun for Die.
Ved hendes Væsen grublende han hang,
Med hendes Billed steg han mod det Høie,
Til, af sin fordums Lidenskab paakaldt,
Han i dens aabne Svælg tilbage faldt.

Der laa han, til igjen ham laaner Vinger
En Hændelse, som af Betydning blev,
Da til et Udbrud Følelsen den tvinger.
En Aften, da omkring han eensom drev,
Og just sin egen Nød sig selv beskrev,
En planløs Vandren ham til Skoven bringer,
Hvor han paa kryds og tværs en Stund gik om,
Til endelig ved Stranden ned han kom.

Der laa den gamle Borg i Maaneglandsen,
Og i den graa Galts Vindver Lys han saae,
Hvis Skin faldt gjennem Krattet ned paa Skandsen,
Som Strandens Bølgeslag med Bruset naae.
En Stund han stirred taus paa Bølgedandsen,
Da imod Taarnet op hans Øine gaae:
Ja, siger han, han maa et Raad mig give!
Som nu det er, kan ikke meer det blive.

Han steg i Taarnet op, ved frem at samle
Sig gjennem Mørket, lig en natlig Ravn;
Men først da høit han havde nævnt sit Navn
Og banket længe, lukked op den Gamle.
Vor Helt gav ei ham Tid til sig at samle,
Han styrted strax sig voldsomt i hans Favn,
Udøsende sin Lidelse, sin Smerte,
Idet han aabned ham sit fulde Hjerte.

Sin Følelse for Clara han beskrev ham,
Sin Længsel og sin Trængsel Dag og Nat.
Han klaged, at hun grusomt sønderrev ham,
Ved Haab at vække, som hun dræbte brat.
Han svor, at til Fortvivlelse hun drev ham,
Han vidste knap, hvordan det meer var sat;
Tegn stod mod Tegn, og dersom Galt ei vidste
En Hjælp i Noden, maatte Hjertet briste.

Den lille Galt, som da vor Helt kom ind,
I dybe Rynker havde trukket Panden,
Ret som han ærgerlig var i sit Sind,
Udbrød nu halv distrait: Det var som Fanden!
Engang De næsten havde tabt Forstanden,
Og nu, med Hjertet tabt, ved Maaneskin
De kommer som den Unge til den Gamle,
For Raad og Hjælpetropper her at samle.

Og hvilken Hjælp kan Dem den Gamle byde,
Naar De paa Mod og Kraft Dem føler tom?
Hvorledes kan til Maalet jeg Dem skyde,
Naar selv De Maalet skyder udenom?
Den kræver dristigt Mod, den Konst at nyde! —
Men da De lidt paatværs mig nylig kom,
Var just jeg ved at holde Helligaften;
Følg med! Maaskee det styrke kan Dem Kraften.

Her i Tapetet han en Dør oplukked,
Som førte til et dunkelt Galleri,
Hvor hoit bag brustne Ruder Ugler sukked,
Da fulgt af Adam rask han gik forbi.
En Trækvind Lyset i hans Haand udslukked,
Og bagved dem med Larm slog Vindvet i.
Kun fremad! skreg den Gamle; slukt er Praasen,
Men her er Døren. Jeg har fat i Laasen.

De traadte ind, hvor klare Lamper lued,
Og i det Lys, som blendende fremsprang,
En gammel Riddersal nu Adam skued,
Hvor rundt paa Væggene Portraiter hang.
Men ingen Ridder d e r i Rustning trued,
Og ingen skægget Helt sin Landse svang;
Thi Summen af de samtlige Portraiter
Var smilende Blondiner og Brunetter.

Der hang i Klædedragter, lidt porose,
Saa man de skjønne Former klarlig saae,
Galante Damer med Zigeunertose,
Og sorte Øine vexlede med blaae.
Der saae man En sit Strompebaand at løse,
En Anden halvpaaklædt for Speilet staae,
En Tredie slumrende paa Græs i Lunden,
En Fjerde med Champagneglas for Munden.

Som om han smagte selv Champagnevinen
Vor Helt i Salen stod med tryllet Blik.
Imidlertid omkring den Gamle gik
Som artig Vert og fyred i Kaminen,
Og frem paa Bordet Glas og Flasker fik;
Tilsidst af Posen ud han Fiolinen
(Den ægte Cremonеser) varsomt drog,
Hvorpaa han klimprende tilorde tog:

Min unge Ven! som staaer i Synet tabt
Af hvad der nok kan daare svage Hjerner,
Af mine svundne Dages lyse Stjerner,
Hvis Blik har Lægedom, er Hjertet slapt:
Her seer De Lykken, som sig aldrig fjerner,
En flygtig Lyst til evig Fryd omskabt!
Her seer De Frugterne, som jeg har sanket
Mens i min Ungdom rundt jeg Kloden vanked.

O skjønne, uforglemmelige Tider!
(Blev i sin Tale han begeistret ved)
O Hær af Minder, som forbi mig glider,
Og drager Sjæl og Blik fra Sted til Sted:
O spanske Donna, som paa Mulen rider!
O Schweizermø, midt i dit Urtebed!
O Romerinde, glimrende Coqvette!
Hvem paa min Liste skal jeg øverst sætte?

Han gik til Bordet hen, hvor rask han tømte
Et Bæger af en stærk og krydret Viin,
Og lokked frem saa af sin Fiolin
Et Hav af Toner, hvori Vellyst drømte.
Snart paradisiske og snart fordømte
Steg Tonerne med Lyst og sank med Hviin,
Til med en fuld Accord han Spillet endte;
Hvorpaa mod Adam han igjen sig vendte.

Min Helligdom (han sagde) har De seet;
De kjender nu de tryllende Gudinder,
Som fordum jeg har elsket og tilbedt,
Som end jeg dyrker, fyldt af søde Minder.
Een Gang om Ugen jeg mig her indfinder,
Naar Mørkets Slør er over Jorden bredt;
Og midt i Natten aabner sig min Himmel
I disse yndige Gestalters Vrimmel.

Her saae han sig omkring med adspredt Mine,
Og strøg Fiolen, saa den lifligt klang;
Hvorpaa han rask sig nærmed en Blondine,
Der Tambourinen slog til Dands og Sang.
O, mumled han, fortryllende Rosine!
Hvor er den Tid, da vi omkring os svang?
Da om dit ranke Liv jeg slynged Armen,
Og af dit Hjertes Pulsslag følte Varmen!

Vildt rased over Strengen nu hans Bue,
Hans lille Fod bevæged sig i Tact,
Frem af hans Dine skod en mægtig Lue,
Og reven hen, som af en Tryllemagt,
Ind i en Drøm han syntes dybt at skue,
Saa ikke meer paa Adam han gav Agt.
Som drukken saae han mod det skjønne Billed,
Imens han forfra sin Bolero spilled.

Vor Helt, der hidtil taus forundret stod
Og af de skjønne Syner lod sig friste,
Ei ret om han var vaagen meer nu vidste,
Saa selsomt virked Spillet paa hans Blod.
Han Galt sig nærmed, just som denne Sidste
Sin Dandserinde med et Buk forlod;
Han vilde ham sin Drømmetilstand male,
Men Galt var ikke meer at faae itale.

Han stod fordybet i et andet Billed,
En bleg Gestalt, der laa paa Knæ og bad,
Og en bodfærdig Nonne forestilled,
Med løste Haar, som Vinden spredte ad.
Dybt sukked Galt, mens en Choral han spilled,
Hvorpaa i Psalmetone vort han qvad:
Min Bøn dig rørte, skjønne Magdalene,
Men dine Bønner her maae røre Stene.

Du var saa spansk og stolt — det vared længe,
Før du dig fange lod med søde Ord.
Jeg gik omkring, som Munken gaaer i Enge,
Og hæs mig for dit Gittervindve svor.
Jeg for din Celle rørte Cithrens Strenge,
Jeg led og stred — men Seiren og var stor!
Ja stor var Lønnen! Han en Hymne spilled
Og traadte hen saa for det næste Billed.

Der vistes frem, i mindre hellig Stilling,
Med Smiil om Mund og ret paa Traaden løs,
En laset, ung og deilig Tiggertøs,
Som holdt paa Skjødet fast en Kattekilling,
Og bad, med Haanden udstrakt, om en Skilling.
Ha! raabte Galt: Skjøndt pjaltet, ei du frøs!
Dit Blod var hedt! Jeg aabned knap dig Armen,
Før glødende du styrted mig til Barmen.

Her Fiolinen næsten Feber fik,
Og længe foran Billedet han dvæled,
Imens for Kattekillingen han kjæled;
Hvorpaa i Kredsen videre han gik,
Idet med Toner han sin Lyst bessæled,
Bestandig vexlende med ny Musik.
Det ta'er paa Kræfterne! medeet han mumled,
Og ned i Lænestolen mat han tumled.

Vor Helt, som netop satte bort sit Glas,
Afsted til Bistand hovedkulds sig skyndte,
Og tog ved Siden af den Gamle Plads,
Der, kommen lidt til Kræfter, strax begyndte:
De seer mig gjøre Bod for hvad jeg syndte;
Altfor lyksalig, blev jeg utilpas.
Jeg kom i Svingning mod min egen Villie,
Og ligger her nu som en knækket Lilie.

Dog nok om mig! som først om otte Dage
Paany betræder dette Glædens Hjem;
Thi nu, da jeg igjen er ved de Fem,
Og atter mægter Veiret let at drage,
Vil faderlig jeg snakke lidt med Dem.
Hvad var det nu? — De vilde Raad modtage?
Eh bien! Men før mit Raad jeg kommer med,
Maae vi den tørre Tunge faae paa Gled!

Til Skjenkebordet hen han Adam forte,
Og satte Viin for ham og sagde: Drik!
Drik ud, min Ven! kun for det drukne Blik
Sig Paradisets Herlighed afslørte.
Til Lysten Perialen altid horte,
Til Venus Bacchus — det er gammel Skik;
Thi den Begeistring, som er paa det Torre,
Den kan umulig gjøre Hjertet større.

Her Flaskerne symmetrisk han rangered,
Og medens Adam tømte sin Pokal,
Syv, otte Sorter Viin Hr. Galt probered,
Hvorpaa han udbrød: Ak, med hvilken Pral
Har Philosopherne vor Tid tracteret!
Om Eenhed, Eenhed snakker man sig gal;
Men hvad er Eenhed? Hvem vil ei den vrage,
Naar han Mangfoldighed kan faae at smage?

Er Eenhed Aand? Jo pyt! Begrebets Reenhed
Ei mindste Spiritus fordrage kan;
Og hvis man vilde søge Vinens Eenhed,
Jeg vedde tør, man fandt det bare Vand.
Nei! Livet kjender ei til slig en Pænhed,
Det slaaer Mangfoldighedens Toner an;
Med hundred Sorter Viin det Hjertet fryder,
Og Qvinden ei, men Qvinder det os byder.

Det er det første Punkt, som vel bør mindes:
Kun i Mangfoldighed boer Hjertets Trøst;
Dernæst er Talen om Begrebet Lyst,
Thi Lysten er jo Skatten, som skal vindes.
Men naar vi spørge nu, hvor Lysten findes,
Da svarer os Erfarings vise Røst:
Den ægte Lyst kun dybt i Mindet troner,
Hvoraf den lokkes frem ved Viin og Toner.

See der, min unge Ven, min Theori,
Af hvilken De min Praxis sagtens gjetter:
Omgiven af de samtlige Portraiter,
Jeg først mig stemmer ved en Melodi,
Som mig i Mindets Drøm tilbage sætter.
Dernæst bemægtiger min Phantasi,
Af Vinen vakt, sig hvert et enkelt Billed,
Udførende hvad halvt kun er fremstillet.

Nu vil De spørge, hvad det Dem gaaer an;
Men bild Dem ind, at her De modtog Daaben! —
De er jo virkelig en smuk, ung Mand,
Og hele Verden staaer endnu Dem aaben.
Brug mod de Skjønnes Hjerter Deres Vaaben,
Og saml saamange Minder som De kan;
Thi husk! til Vintren saltes Sild i Vaaren,
Og med at saae til Høsten venter Daaren.

Men godt det var, ifald en lille Billing
Af Lykkens gode Ting De kunde faae,
Og fremfor Alt en uafhængig Stilling,
Thi kun paa den Viis kan De Maalet naae.
Tag Dem en Kone, som har et Par Skilling,
Hvis ei paa anden Maade det vil gaae;
Ved hendes Guld De snart faaer gyldne Vinger,
Hvormed De som en Phønix op Dem svinger.

Og nu — her han polisk sit Die hefter
Paa Adam, som andægtig lytter til:
Og nu, da jeg er kommen godt til Kræfter,
En Skaal vi til Finale tomme vil.
Gjør mig Besked og giv mig Intet efter!
Den skjønne Claras Gunst staaer her paa Spil:
Skaal for den Helt, hvem Seiren skal tilsmile!
Skaal for den Barm, hvorved han omt skal hvile!

Vor Helt blev purpurrød, men dog han klinked
Med Galt, der fyldte Glasset nok engang
Og samtlige Portraiter huldt tilvinked,
Idet begeistret han Pokalen svang.
Skaal, mine Nympher! raabte han og blinked
Med Dinene, hvori der Taarer hang;
Gid i mit Liv I holde friſk mig Flammen,
Til ved min Død vi kan begraves sammen!

Her brød han op, og med fortumlet Sind
Tog Adam Afsked med den lyse Scene,
Og snart igjennem Taarnet steg han ene
Ned ad den dunkle Vindeltrappes Trin.
Han stod nu atter der i Maanens Skin,
Som glimted frem imellem Skovens Grene,
Og langs med Havet, Bølgerne forbi,
Han iled hjemad paa den øde Sti.

Og medens hed af Vinen frem han iilte,
Et nyt Lys over Livet op ham randt;
Thi skjøndt, naar Tanken ved den graa Galt hvilte,
Ham Manden forekom extravagant,
Og skjøndt han ad hans Færd endogsaa smilte:
Saa syntes det ham dog, at noget Sandt
Laa skjult i Læren om Mangfoldigheden,
Som Grundlag for Lyksalighed herneden.

Hans eget svundne Liv ham randt i Minde,
Der viste fattigt sig paa Poesi,
I Forhold til den Gamles Galleri,
Hvor Elskerinde hang ved Elskerinde.
Det syntes ham en herlig Lod, at vinde
Saamange Hjerter og dog være fri;
Det syntes ham en høist poetisk Tanke,
Et saadant Galleri sig selv at sanke. —

I slig en Stemning drukket og forliist,
Han Trapperne paa Galtenborg berørte,
Hvor alt tilaften længst man havde spiist,
Hvad han paa Gangen af en Tjener hørte,
Af hvem med Lys han blev til Døren viist,
Der ind til Fruens Dagligstue førte.
Der sad den Skjønne ved en Lampes Skin,
Med Kort foran sig, Haanden under Kind.

Der sad hun klædt med Smag og Elegance,
Heel tankefuld og med alvorligt Blik,
Og spilled i sin Ensomhed Patience,
Hvad tidt om Aftenen var hendes Skik.
Hun høit just gabed da hun Die fik
Paa Adam; men med megen Contenance,
Idet fra Stolen hun stod op med Jil,
Forandred hun sin Gaben til et Smiil.

Med dette Smiil gaaer hun ham let imøde,
Men pludselig hun sagtner sine Skridt;
Thi han, hvis Ærefrygt gik tidt forvidt,
Betragter hende nu med Blik, der gløde;
Og han, hvis Ord paa Læben ofte døde,
Tiltaler hende nu fortrolig frit;
Ja han, hvem qvindlig Blyhed ellers smykker,
Til Læben fyrigt hendes Haand nu trykker.

I sin Forundring hun tilbage viger
Og sender ham et fremmedt Diekast;
Men da endnu han holder Haanden fast,
I hendes Liliekinder Blodet stiger,
Og — vendende mod Bordet sig ihast —
Hun peger paa de spredte Kort og siger:
Ei sandt, Piquet det er et morsomt Spil?
Hvis De har Lyst, vi det forsøge vil.

Ja med Fornøielse! han kjækt udbryder,
Idet ved Divansbordet Plads han ta'er.
Men Clara, som til Alting Tanke har,
Nu sammen i en Bunke hurtig skyder
Aviserne, der nylig komne var;
Hvorpaa hun ringer og sin Tjener byder,
At bringe Kammerherren denne Kost
Med Hilsen, at det var fra sidste Post.

Da det besørget er, hun ned sig sætter,
Og maalende med Blik sin Contrapart,
Hun skruer Lampen op og Vægen retter,
Saa den dem beggeto belyser klart.
Imidlertid vor Helt, hvad let man gjetter,
Har blandt og givet Kort i største Fart;
Og til det store Spil han nu sig skynder,
Thi Fruen fra sin Forhaand alt begynder:

Syv Kort har jeg i Ruder — De, min Herre,
Hvor stor en Rommel kan De vise frem?
Ak, svarer han med Kjækhed: De er slem!
De romler saa jeg tumler; thi desværre
Jeg maa bekjende, mine Kort er færre,
Kun fire Hjerter kan jeg byde Dem.
Dog — hvis det Deres Naade ei forskrækker —
Mit eget, som det femte, til jeg lægger.

Man seer at Helten, for hver Frygt befriet,
Berusst af Vin og gridsk paa Eventyr,
Og med sit Hoved fuldt af Galleriet,
Begyndte Spillet som den raske Fyr.
Men Clara var i Spillet godt indviet;
Hun viser ham en Pande fuld af Skyer,
Og siger strengt: Hold Dem til Spillets Regler,
Og troe for Alting ei, vi spille Kegler!

Det gjorde Virkning. Rusen strax gik over,
Det stolte Mod saa dybt i Hjertet faldt,
At knap et frygtsomt Blik han turde vover
Paa Damens hoit sig brystende Gestalt.
En saadan Ydmyghed den Skjonne hover,
Hun siger med et Smiil, der siger Alt:
Bekæmp mig kun saa tappert som De mægter,
Thi her paa Haanden har jeg fjorten Knægter.

O, tænker han, hun kunde femten tælle,
Hvis til de fjorten mig hun lagde blot;
Men høit han svarer: Deres Knægter gjelde,
I Støvet mine Tier har De traadt.
Som i Triumf hun vedblev nu at melde
Konger og Quarter, Terzer, Stort og Smaat,
Til hun i Stolen sig tilbage lagde,
Og leende Halvfemsindstyve sagde.

Nu — raabte hun — nu har jeg Intet meer.
Men De er taus; mit Slag for haardt Dem rammer.
Ja vist, jeg reent forloren er, han stammer,
Idet fra Kortet op igjen han seer.
Han seer hvor hendes Kind og Die flammer,
Hvor ham imøde Purpurlæben leer,
Mens af sin Skulder rask hun Shavlet river
Med dette Udraab: Puh! hvor varmt her bliver!

Det var formeget! Strax han tabte Spillet,
Endskjøndt hun spiller ud for første Gang.
Skaal for den Barm! nu for hans Øre klang,
Og Hvilen ved den han sig forestilled.
Alt svandt for ham, kun ikke Claras Billed;
Han Kortet slap, mens han iveiret sprang,
Og Træet lig med overhugne Rødder,
Sank han med disse Ord for hendes Fødder:

O tilgiv mig! O tilgiv, Deres Naade!
Men i min Qval send mig en Lindring ned.
Hvad? spørger hun, paa eengang mild og vred,
Hvad gaaer der ad Dem? De er mig en Gaade,
Som jeg i Sandhed ei formaaer at raade.
Ak, stammed han, det er jo Kjærlighed!
Dem elsker jeg! for Dem mit Hjerte brænder!
Her som i Krampe greb han hendes Hænder.

Saa det er mig, hvem Kjærligheden gjelder?
Hun siger langsomt, men tilsoier kort:
Der noget Splinternyt De mig fortæller.
Au! Slip min Haand! De klemmer den saa haardt.
Hr. Homo — jeg maa be'e Dem! Slip mig, eller —
Her reiser hun sig op og skyder bort
Den Knælende; men ogsaa han sig hæver,
Og siger blussende, mens Stemmen bæver:

Fortryllende! hvem alle Gratier smykke,
Tilbedte! til hvis Slave jeg er domt,
O Clara! Clara! Und mig dog den Lykke,
Hvorom ved Dag og Nat jeg kun har drømt,
Engang til dette Hjerte Dem at trykke —
Her slyngede han Armen fast og omt
Om hendes Liv, og skjondt et Blik ham skrækker,
Med hede Kys han hendes Mund bedækker.

Hr. Homo! læsped hun: hvad skal det sige?
O, svarer han: jeg sagde det jo nys.
Hr. Homo! raabte hun: Ulykkelige!
Men hendes Raab han qvæler med sit Kys.
Hr. Homo! stammed hun: skal jeg da skrige?
Men blegnende medeet hun hviskер tys!
Thi Døren knirker og en Stemme brummer:
Af Bladene der mangler jo et Nummer!

Bort! raaber Clara nu — og heftigt støder
Hun bort vor Helt, der, dreiende sig om,
Den Slaabrok-klædte Kammerherre møder,
Som med et Lys i Haanden mod ham kom.
Han troer at see et Blik, der hævnfuldt gløder,
Han troer at see i Flammeskrift sin Dom,
Og lammet som paa Lemmer saa paa Sandser,
For Galts Meduſahoved stum han standser.

Der stod han stivnet, ret i Kattepine,
Mens end med udstrakt Arm man Fruen saae
I Forsvarsstilling stolt og ædel staae,
Med slig en Værdighed i Blik og Mine,
At Høiærværdighed det kaldes maa.
Men ubevægelig, som en Maskine,
Betragted dem Hr. Galt phlegmatisk koldt,
Mens resigneert han Lyset for dem holdt.

Medeet han vinker ad sin Gemalinde,
Og ind i Cabinettet begge gik:
Hun, for at rense sig for hver en Klik,
Og han, deels for at lade sig forblinde,
Deels for den manglende Avis at finde,
Hvorefter speidende gik rundt hans Blik.
Men knap var Ægteparret borte, forend
Vor Helt ad modsat Vei sloi ud af Døren.

Ad Trappen op han til sit Kammer piilte,
Og Klæder, Støvler, Linned, Løst og Fast,
Han pakked sammen i den største Hast,
Hvorpaa i Huset han ei længer hvilte.
Betynget af sin Kofferts svære Last
Han stønnende til Bondebyen iilte,
Hvor Vogn han leied og en Kudsk fik fat,
Som kjørte bort med ham ved Midienat.

Hiin Tommen holdt, men selv han Pidsken førte,
Hvormed saa rask paa Ogene han slog,
At gjennem Natten som en Storm de jog,
Og snart han Morgenhanens Galen hørte.
Men stedse frem mod Middelfart de kjørte,
Og ind i Byen han før Middag drog.
I Havnen laa en Smakke, nylig tjæret,
Den han besteg — og nu først trak han Veiret.

Han ſukked dybt dengang fra Land man ſtødte,
Og ryſtende af Kulde mørk han ſaae
Tilbage mod den fyenſke Kyſt, der mødte
Ham vinterkold og taagefuld og graa.
Den tætte Regn hans Kappe gjennemblødte,
Paa ſine Been han neppe kunde ſtaae,
Han folte ſig paa Sjælen gjennempidſket,
Af Tro forladt, af intet Haab forfriſket.

Han kom ihu, hvor Alt var anderledes,
Da han ifjor gik over ſtore Bælt;
Og nu — idet ſig Smakken nærmed ſnelt
Den jydſke Kyſt, ſom for hans Blik udbredes —
Hen paa hans Fremtidsſkjæbne Tanken ledes.
Lang Tid i Tvivl og Uro ſtod vor Helt,
Da ſukked han, ſom truffen af Erkjendelſen:
Hvad er man Andet, end Product af Hændelſen?

Trykfeil og Rettelser

i første Deel.
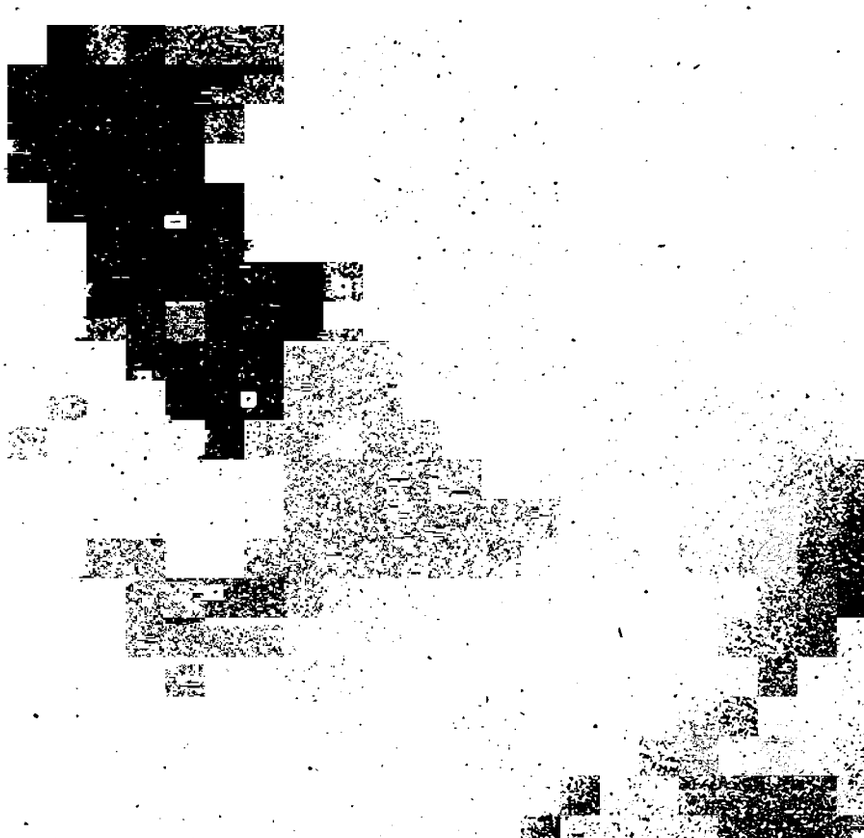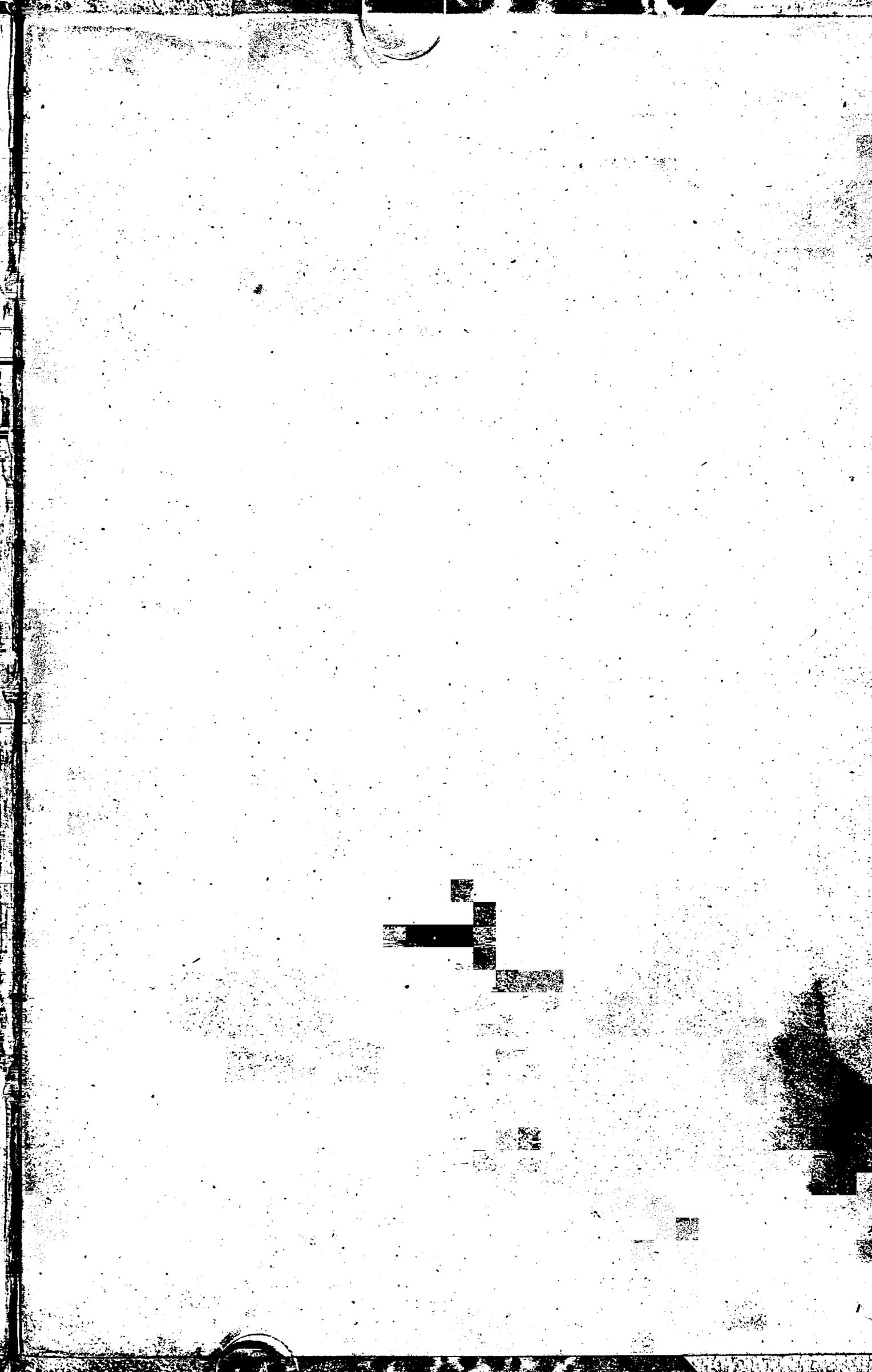
Side	86	Linie	4	op ad læs: op i
—	125	—	23	Rygtet brydes læs: Dommen fældes
—	139	—	17	og en stor læs: snart en stor
—	171	—	15	Hvorpaa læs: Hvorhos
—	174	—	4	Det saa læs: Os saa
—	187	—	22	forbi.det læs: forbi dem
—	197	—	2	læs: Og skrev med Ord, der Hjerter kunde sprænge,
—	208	—	8	ad Trappen. læs: af Trappen.
—	236	—	22	læs: At denne Dyds Begreb den overstiger.
—	238	—	8	ringer for hans Øre, læs: maa Commando føre,
—	242	—	24	paa Sværmen læs: blandt Sværmen
—	258	—	23	læs: Mens Gangene, der revne var i Flammer,
—	273	—	2	fra Gangen, læs: i Gangen,
—	282	—	12	hugged læs: hugget
—	283	—	15	Tankens læs: Livets
—	286	—	3	læs: Og nu den unge Prædicant opdager,
—	341	—	11	Men mon læs: Thi mon
—	364	—	17	saavidt læs: saa vidt
—	367	—	10	hans brukne læs: den brukne